

ANTINKÄRKI

rakennushistoriallinen selvitys

27.1.2015

Arkkitehtuuritoimisto ARKHALTIA Ky

ANTINKÄRKI – rakennushistoriallinen selvitys

Tilaaaja: UPM-Kymmenen Oyj

Tekijä: Kari Mustonen, Arkkitehtuuritoimisto ARKHALTIA Ky

Valmistunut: 27.1.2015

Kansikuva: Antinkärki nähtynä kaakosta, v. 2014

Kuvat: Valokuvat on otettu vuonna 2014, ellei toisin mainittu – valokuvaajana Kari Mustonen

ANTINKÄRKI

rakennushistoriallinen selvitys

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	5	5.23 Rakennusosat	77
1.1 Juuso Walden	5	5.23.1 Sisäovia – kellarikerros	77
1.2 Taustaa Antinkärjen rakentamiseen	6	5.23.2 Sisäovia – 1. kerros	78
1.3 Antinkärjen sijainti	6	5.23.3 Sisäovia – 2. ja ullakkokerros	79
2. ALUEEN KAAVOITUS	7	5.23.4 Ikkunoita – 1. kerroksessa	80
2.1 Taustaa Antinniemen ja Antinkärjen kaavoitukselle	7	5.23.5 Ikkunoita – 2. ja kellarikerroksessa	81
2.2 Vuoden 1939 asemakaava	8	5.23.6 Takat – 1. kerroksessa	82
2.3 Vuoden 1951 asemakaava	9	5.23.7 Takka – kellarikerroksessa	83
2.4 Vuoden 1970 asemakaava	10	5.23.8 Takat – 2. kerroksessa	83
2.5 Vuoden 1992 asemakaava – voimassa oleva asemakaava	11	5.23.9 Portaat	84
3. PIHA-ALUE	13	5.23.10 Valaisimia	87
3.1 Saunarakennus	16	5.24 Rakennustapa	88
3.2 Ensimmäinen saunarakennus	16	5.24.1 Perustukset ja sokkeli	89
3.3 Nykyinen saunarakennus	17	5.24.2 Ulkoseinät	89
3.4 Talonmiehen asuinrakennus	23	5.24.3 Väliseinät	89
4. PÄÄRAKENNUKSEN VARHAISVAIHE	22	5.24.4 Savu- ym. hormit	89
4.1 Myllykosken asuinrakennus	22	5.24.5 Alapohja	89
5. PÄÄRAKENNUS	28	5.24.6 Välipohjat	89
5.1 Rakennuslupa vuonna 1952	28	5.24.7 Yläpohja	89
5.2 Muutos vuonna 1971	28	5.24.8 Vesikatto	89
5.3 Muutos vuonna 1990	28	5.25 Talotekniikka	89
5.4 Kenttätyöt	28	5.25.1 Lämmitys	89
5.5 Vuoden 1951 ja 1952 pohjapiirrokset	29	5.25.2 Painovoimainen ilmanvaihto, savupiiput ja tulisijat	89
5.6 Antinkärki – suunnitelma vuonna 1970–1971	35	5.25.3 Koneellinen ilmanvaihto	89
5.7 Antinkärki vaihtoehto	35	5.25.4 Käyttövesi, viemärointi, sähkö	89
5.8 Suunnitelman aikainen muistio 23.10.1970	35	5.25.5 Vuonna 1971 tehtyjä LVI-muutoksia	90
5.9 Perttu Mentulan selostusreferointi	39	5.26 Säilyneisyys	92
5.10 Muutokset kellarikerroksessa	39	5.26.1 Valmistumisen jälkeen vuonna 1953	92
5.11 Muutokset 1. kerroksessa	40	5.26.2 Vuoden 1971 muutokset – toimenpidelupa	92
5.12 Muutokset 2. kerroksessa	41	5.26.3 Vuoden 1990 muutokset – toimenpidelupa	92
5.13 Työnaikaiset muutokset – muistio 29.1.1971	42	5.26.4 Vuoden 1991 jälkeen tehtyjä muutoksia	92
5.14 Työnaikaiset muutokset – muistio 4.2.1971	44	5.26.5 Rakennuksen ulkoinen hahmo	92
5.15 Työnaikaiset muutokset – muistio 28.5.1971	45	5.26.6 Sisätilat	92
5.16 Vuoden 1990 pohjapiirrokset	48	5.26.7 Talotekniikka	92
5.17 Rakennuksen ulkohahmo	53	5.26.8 Ehdotuksia tuleviksi toimenpiteiksi	93
5.17.1 Yleisvaikutelma	53	5.26.9 Antinkärjen päärakennus, toimenpiteitä – lista ei ole täydellinen	93
5.17.2 Ikkunat	53	5.26.10 Antinkärjen päärakennus, suunnittelijat ja rakentajat – tärkeimmät rakennus- ja muutostyöt	93
5.17.3 Ulko-ovet	55	5.26.11 Antinkärjen päärakennus, nykyisistä pinta-aloista	93
5.17.4 Ulkoseinäpinnat	57	5.27 Arkkitehti Pekka Saarema, Antinkärjen suunnittelija	94
5.17.5 Räystää ja vedenpoisto	58	5.27.1 Muotoilija Paavo Tynell	95
5.17.6 Parvekkeet	60	5.27.2 Sisustusarkkitehti Perttu Mentula	95
5.17.7 Vesikatto ja sen varusteet	61	6. ANTINKÄRJEN ARKEA	95
5.17.8 Katokset	62	7. YHTEENVETO JA SUOSITUKSET	109
5.17.9 Varusteet ja valaisimet	62	7.1 YHTEENVETO	109
5.18 Nykyiset sisätilat ja huonejako	64	7.2 SUOSITUKSET	109
5.19 Ensimmäinen kerros	66	7.2.1 Päärakennus	109
5.19.1 Tila Kenraali	66	8. LÄHDELUETTELO	110
5.19.2 Tila Halli	67	8.1 Kirjallisuus	110
5.19.3 Tila Raati ja Halli	68	8.2 Arkistot	110
5.19.4 Tila Galleria	69	8.3 Kuvat, piirustukset ja muistiot	110
5.19.5 Tila Patruuna	70	9. PÄÄRAKENNUKSEN PERUSTIEDOT	111
5.19.6 Tila Sisääntuloaula	71		
5.19.7 Keittiötilat	72		
5.20 Toinen kerros	73		
5.21 Kellarikerros	75		
5.22 Ullakkokerros	76		

1. JOHDANTO

Tämä rakennushistoriallinen selvitys käsittelee Valkeakoskelle rakennettua vuorineuvos Juuso Waldenin virka-asuinrakennusta, joka toimii nykyisin UPM-Kymmene Oyj vieraskerhona. Selvitys keskittyy ja painottuu rakennuksen edustustiloihin. Antinkärjen tontilla olevia muita rakennuksia ja piha-alueita käsitellään pintapuolisemmin. Antinkärjen alueen rakentaminen alkoi vuonna 1952 – Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n rakennusosaston toimesta.

Rakennushistoriallinen selvitys liittyy Antinkärjen myyntiin. Tutkimusta on tehty UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkiston asiakirjoja tutkimalla. Henkilöhaastattelut olen tehnyt soittamalla eri henkilöille, joiden nimiä sain keskusarkiston asiakirjahallinnon päälliköltä Ari Siréniltä. Tutkimusta on tehty myös Valkeakosken rakennustarkastuksen ja kaavoituksen sekä Maa ja mittaus-toimen arkistomateriaaleista. Päärakennuksen kenttätöitä ajoittuvat vuoden 2014 syyskuun ja marraskuun väliselle ajalle. Selvityksen lähteet on koottu mm. erilaisista lehtileikkeistä, kirjoista, haastatteluista, UPM-Kymmene Oyj Valkeakosken keskusarkistosta.

Antinkärjen valokuvia on paljon. Valokuvista on päässyt tutkimaan eri rakennusosien entistä asemaa, paikkaa, materiaalia ja väriastetta. Suurin osa UPM-Kymmenen arkistossa olevista valokuvista ovat Juuso Waldenin ajalta. Valokuvia otettiin edustustiloissa erilaisista tapahtumista ja tärkeiden henkilöiden vierailujen yhteydessä. Henkilöitä kuvattaessa valokuvien rajaukset keskittyvät henkilöihin eikä niinkään rakennukseen tai huonetilaan, tosin rakennus tai sen osia näkyy taustalla. Waldenin suvun arkiston kuvia en käynyt tutkimassa. Näissä kuvissa voisi olla rakennuksen kellarikerroksen tai toisen kerroksen tilojen valokuvia. Tosin nämä tilat ovat niin sanottuja toissijaisia tiloja, jotka ovat muuttuneet alkuperäisestä asustaan eniten.

Antinkärjen päärakennus jatkaa paperitehtaiden tehtaanojohtajille suunniteltuja ja tehtyjä edustus- ja virka-asuinrakennusten sarjaa. Edustus- ja virka-asuntoja rakennettiin metsäisille maastokohdille ja usein veden ääreen sekä isoille tonttialueille. Rakennusta ei rakennettu aivan tehdasalueelle vaan lähelle tehdasta tai pääkonttoria, kuten arkkitehti Alvar Aallon (1898–1976) suunnittelema tehtaanojohtajan asunto Kantola (valmistui 1.2.1937), Sunilaan (Kotka). Sunila Oy:n tehtaanojohtajana toimi Lauri Kanto (1888–1966).

Antinkärki tunnetaan ja tiedetään hyvin Valkeakoskella. Vanhemman väestön keskuudessa Antinkärki ja Juuso Walden on tunnettu sekä yhdistetty toisiinsa. Nuorempien henkilöiden keskuudessa Antinkärki ja Juuso Walden ei ole niin selkeästi hahmotettavissa. Antinkärkihän on ollut olemassa vuoden 2014 loppuun mennessä jo yli kuusikymmentä (61) vuotta. Tästä ajasta Juuso Walden asui Antinkärjessä 17 vuotta, joten Antinkärki on ollut yli neljäkymmentä (44) vuotta vieraskerhona.

Antinkärjen vieraskerhoajalta, UPM-Kymmenen Oyj keskusarkistossa, ei ole montakaan valokuvaa, koska vieraskerhon valokuvat ovat olleet pääsääntöisesti tehdastyöläisten palkitsemistilaisuuksista – kuvia tapahtumista on julkaistu Työn Äärestä lehdissä. Rakennuksen tutkimisen kannalta niissä ei näy havaittavia muutoksia, koska muutoksia kuvatuissa tiloissa ei ole tehty.

Antinkärkeen liittyvää aineistoa on ollut pääsääntöisesti UPM-Kymmenen Oyj Valkeakosken keskusarkistossa ja joitakin lehtileikkeitä olen löytänyt Eeva lehdistä, jolloin internetin hakusanan on täytynyt olla Tellervo Walden – Juuso Waldenin vaimo. Näissä Eeva lehtijutuissa on kuvattu ja kerrottu Antinkärkeä Tellervo Waldenin näkökulmasta.

Kouvossa 27.1.2015 – Kari Mustonen, arkkitehti SAFA

1.1 Juuso Walden

Juuso Walfrid Walden oli Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n perustajan Rudolf Waldenin ja tämän puolison Annin o.s. Kontola, vanhin poika. Juuso syntyi huhtikuun 5. päivänä 1907 Pietarissa, missä hänen isänsä toimi suomalaisen paperi- ja selluloosatehtaitten edustajana. Juuso kasvoi kouluikänsä Venäjällä, mistä perhe muutti Helsinkiin, vuoden 1917 vallankumouksen jälkeen.

Keväällä vuonna 1925 hän tuli ylioppilaaksi Helsingin Suomalaisesta Yhteiskoulusta, suoritti sen jälkeen vapaaehtoisena asevelvollisuutensa ja kävi reserviupseerikoulun yleten yhdeksäntoistavuotiaana vänrikiksi. Korkeakouluopintonsa hän aloitti Helsingin yliopiston lainopillisessa tiedekunnassa, mutta siirtyi pian kaupparakennuskouluun, mistä valmistui ekonomiksi vuonna 1929.

Kenraali Rudolf Walden oli jo varhain vanhemmassa pojassa nähnyt työnsä jatkajan. Isän järjestelmällisellä kouluttamisella, tehtaissa työskentelemällä, prässipojasta alkaen työskenteli erilaisissa tehtävissä. Vuonna 1930 Juuso opiskelu jatkui Englannissa, jossa hän tutustui selluloosan ja paperin myyntitehtäviin. Englannista palattuaan Juuso ryhtyi hoitamaan ensimmäistä vakinaista toimipaikkaansa, Suomen Paperitehtaitten Yhdistyksen prokuristina, vuonna 1931. Vuonna 1932 Juuso Waldenista tuli Oy Walkiakosken konttoripäällikkö. Samana vuonna hän solmi avioliiton fil. maisteri Tellervo Arvolan kanssa. He perustivat ensimmäisen kotinsa Valkeakoskelle. Juuso Walden kasvoi kiinni Valkeakoskeen, ettei hänen juurensa päässeet irtautumaan Valkeakoskesta useiden poissaolovuosienkaan aikana. Juuso Walden pani alulle myös urheilun kaikenpuolisen edistämisen.

Vuonna 1935 Juuso Walden nimitettiin Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n myyntipäälliköksi ja hallituksen jäseneksi. Tässä asemassa hän siirtyi vuonna 1938 Myllykoskelle pääkonttoriin. Talvisodan puhjettua isänmaa kutsui kenraali Rudolf Waldenin puolustusministerin vaatimaan tehtävään, jossa tehtävässä hän toimi vielä välirauhan ja jatkosodan aikana. Vuonna 1940 Juuso Waldenin oli otettava toimitusjohtajan vastuu hartioilleen 33 vuoden ikäisenä. Sodan jälkeen vuonna 1946 Juuso Walden sai Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n uuteen nousukauteen. Tehtaita laajennettiin ja asuinalueita rakennettiin mm. Valkeakoskella. Toimitusjohtaja Waldenin tarmokas työ – niin tuotannollisella ja sosiaalisella rintamalla – oli huomattu yhtiön ulkopuolellakin. Juuso Walden sai vuorineuvos arvonimen vuonna 1948.

Tehtaiden eron – Yhtyneet Paperitehtaat Oy ja Myllykoski Oy – jälkeen Walden ei lannistunut vaan Yhtyneet Paperitehtaat Oy hallintoneuvosto päätti rakentaa tehtaan asuinalueineen Kaipolaan, Jämsään – vuonna 1952, rakennustyöt alkoivat samana vuonna. Juuso Waldenin aikana Yhtyneet Paperitehtaat Oy laajeni useaan otteeseen aina vuoteen 1965 asti.

Juuso Waldenin toimintaan 1950- ja 1960-luvuilla mahtui tunnetusti tavattoman paljon muutakin kuin tehtaiden rakentamista. Vieraiden valtakuntien johtomiesten matka suuntautui yhä tiheämmin Juuso Waldenin vieraaksi. Tiedettiin, että hän oli erinomainen isäntä, vieraanvarainen ja persoonallinen, eikä hänen järjestelyjensä onnistumista tarvinnut epäillä. Hänelle ei ollut kukaan vieras liian pieni – eikä myöskään liian suuri. Erityisesti oli mainittava Neuvostoliiton johtomiesten vierailut, mitkä lähinnä johtuivat siitä, että Juuso Walden pyrki määrätietoisesti kehittämään maamme idänkauppaa.

Juuso Walden kuoli 19.11.1972 – 65 vuoden ikäisenä.

Juuso Waldenista kertova kursivoitutekstiosio on lyhennelmä kooste Työn Äärestä lehdistä kerätystä kirjoituksista – Työn Ääressä lehdet nro 2/1957 ja nro 6/1972. Kirjoittajista oli mainittu vain nimikirjaimet T. N. (Toivo Nordberg) nro 6/1972. Lehdet ovat UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkistossa.

Kuva 1 – Juuso Walden vuonna 1972, kuva on julkaistu Värisilmä-lehdessä elokuussa 1972, kuvaaja Erkki Vaalle. Kuva on skannattu kirjan kannesta: Juuso Walden 1907–1972, Ari Sirén, 2007.

1.2 Taustaa Antinkärjen rakentamiseen

Antinkärjen rakentamisen alkuun saattaminen sijoittuu 1950-luvun alkuun, jolloin Yhtyneet Paperitehtaat Oy oli pääosin kahden suvun – Waldenin ja Björnbergien – omistamana. Toimitusjohtajana oli vuodesta 1940 ollut vuorineuvos Juuso Walden (1907–1972) ja hallituksen puheenjohtajana oli C. G. (Carl Gustaf) Björnberg (1901–1995).

Juuso Waldenilla ja C. G. Björnbergillä oli erilaiset näkemykset Yhtyneiden Paperitehtaiden kehittämisestä. Juuso Walden halusi yhtiötä nopeasti laajennettavaksi. C. G. Björnberg katsoi, että tärkeintä oli pitää firma sukuyrityksenä – jolloin yrityksen laajentaminen nopealla aikataululla olisi ollut aikaa vievää. Erimielisyydet johtivat yhtiön jakoon. Myllykoski Oy – suurin ja modernein tehdas – erosi Yhtyneet Paperitehtaat Oy:stä ja muodosti oman osakeyhtiön. Kaikki muut tehtaat tulivat kuulumaan Yhtyneeseen Paperitehdas Oy:n. Yhtiöiden jako tapahtui siten että C. G. Björnbergin suoritti jaon ja Juuso Walden valitsi. Näin Yhtyneet Paperitehtaat Oy:stä tuli huomattavasti suurempi, mutta vähemmän kannattava kuin Myllykoski Oy:stä.

Yhtiön jaon aikoihin toimitusjohtaja Juuso Waldenille oltiin rakentamassa uutta asuinrakennusta Myllykoskelle (Talo Walden, ns. Rantatalo, nykyinen Kymmentie 9, Myllykoskella (nykyinen Kouvola)). Rakennustyöt jäivät kesken vuonna 1953 ja rakennustyöt olivat keskeytettynä vuoteen 1963 asti, jolloin rakennustyöt saatettiin loppuun – rakennus muutettiin pienkerrostaloksi eli entiseen omakotitaloon sijoitettiin isoja asuntoja.

Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n pääkonttori muutti Valkeakoskelle vuoden 1952 alussa, Juuso Walden asettui perheineen asumaan Leposaareen, joka oli Björnbergin rakennuttama huvila Mallasveden rannalla

Antinkärki valmistui toimitusjohtaja Juuso Waldenin virka-asunnoksi – joka toimi edustustilana ja tietysti kotina. Antinkärki valmistui syksyllä 1953. Antinkärki sijaitsee Lotilanjärven rannalla Antinniemiessä. Lotilanjärvi on noin parin kilometrin pituinen sisäjärvi, joka laskee Vanajaveteen.

1.3 Antinkärjen sijainti

Antinkärki sijaitsee Valkeakoskella, osoitteessa: Antinkärki 8, 37630 Valkeakoski.

Kuva 2 – Valkeakosken sijainti.
Suomen kartta Wikipedia Valkeakosken sivulta – kuvaa on muokattu

Kuva 3 – Antinkärjen sijainti Valkeakoskella. Valkeakosken kartta Foncta.fi sivulta – kuvaa on muokattu.

2. ALUEEN KAAVOITUS

2.1 Taustaa Antinniemen ja Antinkärjen kaavoitukselle

Antinniemi

Lotilanjärven kaakkoisrannalla oleva Antinniemi on nykyisin yksi Valkeakosken kaupunginosista. Vielä 1900-luvun alussa Antinniemi oli metsäinen niemenkärki, jonka rannan puolelle olivat ominaisia luonnonniityt. Alueen luonnonkauneutta korosti myös apteekkari Granbergin perikunta, myydessään Roukon Furunäsin tilan Aktiebolaget Walkiakoskelle. Furunäsille kuului niemen kärki tyven ollessa Roukon Mäenpään tilan maata. Molemmat tilat siirtyivät 1900-luvun alkupuoliskolla tehdasyhtiön omistukseen.

Antinniemen Anttia on koetettu löytää monesta lähteestä. Mitään asutusta ei Antinniemessä kuitenkaan näytä olleen ennen 1930-lukua. Juuso Waldenin muistelmissaan kertoma tarina "Antin torpasta" ei voi pitää paikkaansa. 1900-luvun alkuvuosina Antinniemen ainoat rakennukset olivat niittylato nykyisen Antinkujan tienoilla ja nuottatalas Antinkärjen nykyisen saunan paikkeilla. Antinniemen rantaviiva on peräisin Vanajaveden laskuista 1850-luvulla, jolloin järven pinta laski noin kolme metriä.

Valkeakosken ensimmäisen asemakaavan laati arkkitehti Valter Thomé vuonna 1916. Aktiebolaget Walkiakosken tilaama asemakaava kattoi tehtaan omistamat alueet kosken pohjoispuolella, aina Lotilanjärven rantaan saakka. Thomé piirsi Antinniemeen kaarina kiertyvät kadut, joiden varsille oli tarkoitus muodostaa suuria tontteja, huvilamaisia taloja varten. Alueen korkeimmalle kohdalle oli aikomus rakentaa näköalatorni, jonka alapuolelle Antinkärjen suuntaan sijoitettiin leikkikenttä, koulu, kasino ja puisto. Nykyisen Antinkärjen saunan paikalle oli määrä tehdä uimalaitos. Suunnilleen nykyisen Antinniementien puoliväliin Thomé piirsi toisen koulun. Rautatieaseman nykyinen alue oli varattu sairaalalle tarpeellisine rakennuksineen ja ratapihan paikalla oli leikkikenttä. Thomé ennakoi myös rautatien rakentamisen, asema ja ratapiha oli tarkoitus rakentaa nykyisen Tehtaan kentän paikalle.

Valter Thomén asemakaava jäi toteuttamatta. Kauppalan asemakaavoituksen pohjaksi muodostui Carolus Lindbergin vuonna 1925 vahvistettu asemakaava, tosin siitäkin toteutettiin vain pohjoisen ydinkeskustan osuus. Lindberg ei ulottanut asemakaavaa Antinniemeen, ainoastaan jo Thomén kaavassa ollut Antinniemen tienhaara Lempääläntieltä näkyy kaavassa. Rakentamaton tie sai nimen Antinniementie.

Antinniemen omakotialue rakennetaan

Paperituote Osakeyhtiön tehtaan siirryttyä 1938 Myllysaaresta rautatieaseman läheisyyteen kasvoi kiinnostus Antinniemen ja Roukon, eli rautatien takaisten alueiden, kaavoittamiseen. Yhtyneet Paperitehtaat oli aiemmin kaavoittanut omakotitaloalueeksi Tallinmäen vuonna 1935. Antinniemen kaavan laati arkkitehti Heimo Kautonen ja se valmistui tammikuussa 1939. Kauppalanvaltuusto oli tosin hyväksynyt sen jo 30.11.1938. Lopullisen hyväksynnän Antinniemen asemakaava sai 1.7.1939. Asemakaavan laatinut Heimo Kautonen oli arkkitehti Otto-livari Meurmanin oppilas ja tältä omaksunut puutarhakaupunki-ajatuksen. Vuoden 1939 aikana kauppala myönsi rakennusluvan tonteille Antinniementie 6, 12 ja 14 sekä Rengastie 34 ja 38. Kaikkiaan kesän ja syksyn 1939 aikana aloitettiin Antinniemessä parinkymmenen talon rakennustyöt. Syksyllä alkanut sota kuitenkin keskeytti monen yksityisen rakennustyöt.

Antinniemen omakotitaloalueelle kaavoitettiin kaikkiaan noin 120 tonttia. Omakotitonttien lisäksi alueelle osoitettiin joitain tontteja kaksikerroksisille liike- ja asuintaloille. Antinniemen- ja Rengastien kulmaan rakensivat Usko Heinänen, Sigurd Loukes ja Erkki Tiitola liiketalon, "Antinniemen pyöreän tornin", kuten Työn Äärestä lehden mukaan antinniemeläiset uutta taloa kutsuivat. Toinen suurempi rakennus valmistui Antinniementien ja Lempääläntien risteykseen. Alueen varsinaiseksi kappakaduksi suunniteltiin Asemantietä, jonka varteen kohosi kaksikerroksisten liiketalojen rivi.

Valkeakosken asuntopulan pahentuessa päätti Yhtyneet Paperitehtaat tytäryhtiöineen aloittaa laajan omakotirakennusohjelman. Antinniemessä aloitettiin kaikkiaan noin 50 omakotitalon rakennustyöt, ja talot valmistuivat vuonna 1940. Talot tehtiin pääasiassa Yhtyneiden rakennuspäällikön, insinööri Erkki Aallon kehittämän menetelmän mukaan. Talojen seinien, välikattojen ja lattioiden eristykseen käytettiin uutta aalto-eristyslevyä, aaltopahvia. Rakentaminen nopeutui ja kustannukset alenivat puoleen perinteiseen rakentamiseen verrattuna. Viisitoista (15) taloa rakennettiin sarjatyönä väliaikaisella talotehtaalla Paperituotteella, josta seinäelementit kuljettiin rakennuspaikalle ja nostettiin paikoilleen. Yhtyneiden rakentamista taloista suuremmissa oli kolme huonetta, keittiö ja kylpyhuone ja pienemmissä alakerrassa kaksi huonetta ja keittiö sekä yläkerrassa yhdestä kahteen huonetta. Taloihin rakennettiin sisävesstat, vesijohdot ja viemärit. Yhtiö luovutti talot joko työsuhdeasunnoiksi tai vuokrasi tai myi ne muulle henkilökunnalle.

Antinniemessä otettiin käyttöön tyypitalot A ja B. Talotyypit perustuivat kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön mallipiirustuksiin, joiden pohjalta insinööri Esko Aro laati omat piirustukset. A-taloista osa rakennettiin elementeistä. Samoja mallipiirustuksia noudattaen rakensivat myös yksityiset omakotirakentajat talonsa. Yksityisillä rakentajilla rakennusaineina olivat lautarungon lisäksi hirsi ja tiili. Antinniementien loppupäähän valmistui muutama isompi omakotitalo.

Antinniemen huipulle oli asemakaavassa osoitettu paikka nelikerroksiselle asuintalolle. Yhtyneiden paperitehtaiden virkailijoiden asuintaloksi tarkoitetun talon, Antinmäen eli nykyisen Antinlinnan rakentamisesta päätettiin vuonna 1942 ja rakentaminen aloitettiin sodan aikana. Asuinrakennuksen suunnitteli arkkitehti Pekka Saarema. Talon isompi osa nousi harjakorkeuteen 25.5.1945. Pienemmän osan perustukset kaivettiin samaan aikaan isomman kanssa, mutta rakennustöihin ryhdyttiin vasta isomman osan noustua harjakorkeuteen. Antinlinna valmistui vuonna 1946. Alkuaan Yhtyneiden työsuhdeasunnoiksi rakennettu talo on sittemmin myyty asunto-osakeyhtiöksi.

1950-luvun puoliväliin Antinniemen viimeisetkin tontit oli rakennettu. Uusi vaihe omakotirakentamisessa alkoi 1980-luvulla, jolloin Yhtyneet Paperitehtaat purki omistamansa vuokratalot ja myi tontit pääasiassa henkilökunnalleen. Hieman myöhemmin Antinniementien jatkoksi avattiin Antinpolku, jonka varteen muodostettiin neljä omakotitalotonttia.

Antinniemen Uimalaitos

Valkeakosken ensimmäinen varsinainen uimala rakennettiin Lotilanjärven rantaan Antinniemeen kesällä 1936. Aiemmin paikalla oli ollut Yhtyneiden Paperitehtaiden rakennuttama uimalaituri vuodesta 1931. Yhtyneiden rakennuttamassa uimalaitoksessa oli 25 metrin rata lähtölavoineen ja käännöspaikkoineen, kuusi metriä korkea hyppytorni ja ponnahduslauta. Lisäksi rannassa olivat pukeutumishuoneet ja kioski. Auringonottajille oli rakennettu erityinen lava. Uusi uimalaitos oli heti hyvin suosittu.

Uimalaitoksen läheisyydessä olleella kentällä Yhtyneet Paperitehtaat järjesti lapsille ohjattua leikkikenttä- ja urheilutoimintaa, kuten leikkiä, palloilua, voimistelua ja urheilumerkkien suoritusta. Huonolla säällä uimakoululaiset leikkivät kentällä tai Tehtaan urheilukentän Vilpolassa. Kentällä oli nurmen lisäksi juoksurata, keinut, renkaat ja voimistelutanko. Varsinaisen leikkikentän rakentamisesta Antinniemeen päätettiin vuonna 1942.

Antinkärki

Yhtyneiden Paperitehtaiden pääkonttori siirtyi vuonna 1952 Valkeakoskelle. Pääkonttorin myötä Valkeakoskelle muutti yhtiön virkailijoita ja toimitusjohtaja Juuso Walden perheineen. Walden oli henkilökohtaisesti hyvin kiinnostunut tehdaspaikkakuntien rakentamisesta, ja Valkeakoski sai nyt hänen erityisen huomionsa. Pitihän Valkeakosken näyttää pääkonttoripaikkakunnalta. Itse pääkonttori valmistui vuoden 1952 lopulla. Pääkonttorin samoin kuin alkuvuodesta 1953 valmistuneen ensimmäisen pistetalon suunnitteli Pekka Saarema.

Toimitusjohtajan virka-asunnoksi rakennettiin Antinniemeen Pekka Saareman suunnittelema Antinkärki, joka valmistui syksyllä vuonna 1953. Waldenin perhe oli asunut rakennustyön ajan Leposaaren huvilassa. Toimitusjohtajan muutto Antinniemeen ei suoraan vaikuttanut antinniemeläisten elämään. Uimaranta säilyi paikoillaan, samoin kenttä. Saattoipa vuorineuvos itse tuoda jalkapalloa pelaaville pojille juotavaa. Antinkärjessä vieraili lukuisia koti- ja ulkomaisia vaikuttajia. Vierailujärjestelyt näkyivät toki Antinniemen elämässä.

Juuso Walden jäi eläkkeelle vuoden 1969 lopussa. Kesällä 1970 Waldenit muuttivat Matinmäkeen ja Antinkärjessä alkoivat muutostyöt. Talosta tehtiin Yhtyneiden Paperitehtaiden vieraskerho, missä käytössä se on edelleen. Uusi toimitusjohtajan asunto rakennettiin entisen uimalaitoksen paikalle.

Kauppalanosa omine palveluineen

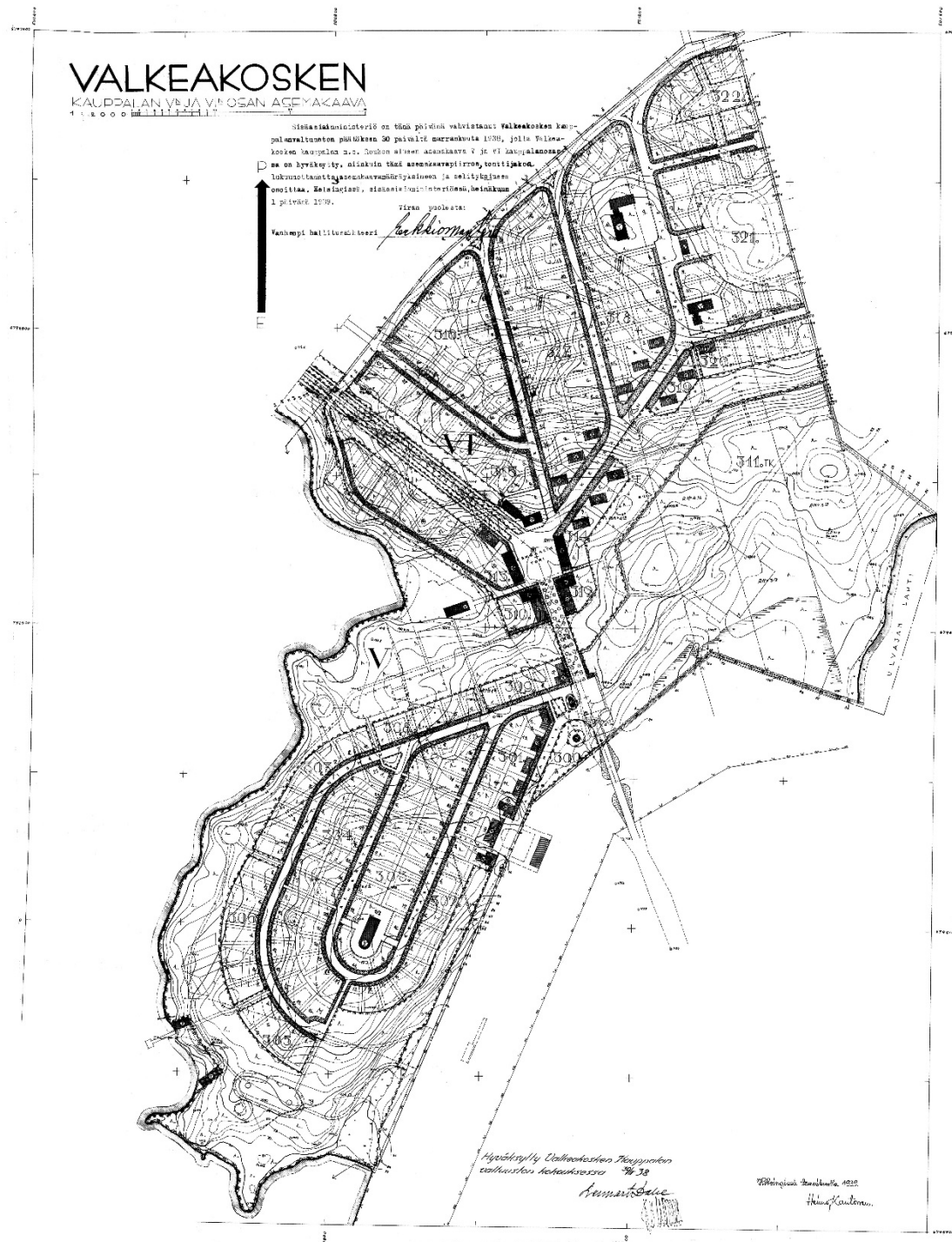
Antinniemestä rakennettiin Valkeakosken ensimmäistä lähiötä, ominen palveluineen. Rautatieasema toi alueelle oman tärkeän roolin aina henkilöliikenteen loppumiseen saakka, toki myöhemminkin. Antinniemen kauppakaduksi rakennettiin Antinkulmasta asemalle johtava Asemantie. Ensimmäisiä liikkeitä Asemantien varrella olivat muun muassa Salmen elintarvikeliike, Asemantien tekstiili kauppa, Vm. Sandbergin rautakauppa, Oilan Matkustajakoti, Valokuvaamo Lakka, autoliike, Posti, Rautakirjan kioski ja kemiallinen pesula.

Antinkulmassa olivat ainakin Sääksmäen osuuskauppa, myöhempi Keski-Häme, vuodesta 1940, Pohjoismaiden Yhdyspankki vuodesta 1943, Valkeakosken 2. apteekki vuodesta 1949 ja Kansallisosakepankki vuodesta 1955. Muita Antinkulman liikkeitä olivat ainakin Kahvila August, Kemikalio Solke, ja Haka-kioski.

Antinniemeläisiä yrittäjiä olivat myös Laatuaine – väri- ja maalausliike Jousinen ja osuusliike Koitto Antinniementiellä sekä Mielosen leipomo, Pakarisen ja Virtasen suutarinliikkeet, Sälken lasiliike ja autoilija Lehdon taksi Rengastiellä. Ompelijoita olivat ainakin Anna Rein ja Esteri Järvenpää Rengastiellä.

(Kohta 2.1 Taustaa Antinniemen ja Antinkärjen kaavoitukselle on lyhennelmä kooste Ari Sirénin keräämästä aineistosta. Tiedot ovat UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkistossa.)

2.2 Vuoden 1939 asemakaava

Kuva 4 – Asemakaavamuutos – vuodelta 1939. Kuva Valkeakosken kaupungin Maa ja mittaustoimen arkisto.

Valkeakosken kauppalalla sai Antinniemen asemakaavan sisäministeriön vahvistamana heinäkuun 1. päivänä 1939. Valkeakosken kauppalanvaltuusto oli päätöksellään vahvistanut Valkeakosken kauppalan niin sanotun Roukon alueen asemakaavan, V ja VI kauppalan osaan. Asemakaava tuli hyväksytyksi tonttijakoa lukuun ottamatta. Asemakaavan laati arkkitehti Heimo Kautonen vuonna 1939.

Lainhuudatusasiakirjassa 23.8.1937 on mainittu kiinteistömistuksesta seuraavasti: Osakeyhtiö Valkiakoski sai omistusoikeuden kiinteistöön Furunäs nimisestä Rn:lla 1⁴ merkitystä 0,2500 osasta Mäenpään rustitilasta n:o 1, Valkeakosken kauppalakunnan Roukon kylässä, erotettuun Furunäs nimiseen 0,2301 osalukuiseen tilaan Rn 1²¹. Yhtyneet Paperitehtaat Oy sai kiinteistön hallintaansa, kun Osakeyhtiö Valkiakoski liittyi Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n.

VALKEAKOSKEN

KAUPPALAN V JA VI OSAN ASEMAKAAVA

1 : 2 0 0 0

Sisäasiainministeriö on tänä päivänä vahvistanut Valkeakosken kauppalanvaltuuston päätöksen 30 päivästä marraskuuta 1938, jolla Valkeakosken kauppalan n.s. Roukon alueen asemakaava V ja VI kauppalanosas-
Psa on hyväksytty, niinkuin tämä asemakaavapiirros, tonttijako-
 lukuunottamatta asemakaavamääräyksineen ja selityksineen
 osoittaa. Helsingissä, sisäasiainministeriössä, heinäkuun
 1 päivänä 1939.

Viran puolesta:

Vanhempi hallitussihteeri *Heikki Mänttä*

- Markkin selitys.
- 3 m en rajon ulkopuolella kul-
 keva jalka onko rajoittamaton ja
 osittain onko asemakaavasta ja
 sen rajoille asemakaavamääräyk-
 sille määrätty uuhotilusta.
 - Yleisen rakennuksen tontti
 - Asuintontti
 - Teollisuusalue
 - Puistoalue
 - Lihennealue
 - Urheilualue
 - Vaara-alue
 - Vesialue ja sen nimi
 - Kortteliraja
 - Tonttiraja
 - Vallon omistajan maan raja
 - Puistoalueella oleva polku
 - Korttelin koti kulkua kuoja
 - Korttelinnumero ja tonttinumero
 - Kadun nimi
 - Korttelin ja tontin numero
 - Kauppalan osan raja
 - Kauppalan osan numero
 - Tilan raja
 - Olemassa oleva rakennus
 - Kohdepiiri
 - Mittauspiste
 - Koordinatipiste
 - Koordinatipiste
 - Rakennusnumero
 - Rakennus
 - Suo
 - Lotilan järvi
 - Lotilla
 - Nähti
 - Ulkopuolella

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSIÄ

- OMAKOTITONTIN ULKOISET RAKENNUSRA-
 JAT JOIEN RAJOITTAMAN ALUEEN SISÄLLE
 SAA RAKENTAA YHDEN YKSI- TAI KAKSI-
 KERROKSIEN JA KORKEINTAAN 9 M KOR-
 KEAN AIHAKIN PALONRASKAAN 4. LUOKAN
 OLEVAN YHDEN TAI KAHDEN PERHEEN A-
 SUNNON, JONKA LAAJUUS EI SAA YLITTÄÄ
 150 M²
- OMAKOTITONTIN ULKOISET RAKENNUSRAJAT JOI-
 DEN RAJOITTAMAN ALUEEN SISÄLTÄ RAKEN-
 NETTAVAAN ASUINRAKENNUKSEEN SAA SISUS-
 TAA MYHMÄLÖITÄ HUUT MAARAYKSET KUTEN
 EDELLÄ
- KAKSIKERROKSIEN JA 8 M KORKEAN, AINA-
 KIN PALOA HIDASTAVAN C LUOKAN ASUIN-
 RAKENNUKSEN RAKENNUSALA, RAKENNUS-
 SEEN SAA SUIOITTAA MYHMÄLÖITÄ
- KOLMIKERROKSIEN JA 12 M KORKEAN, A-
 NAKIN PALOA PIDÄTTÄVÄN B LUOKAN RAKEN-
 NUKSEN RAKENNUSALA RAKENNUKSEEN SAA
 SUIOITTAA MYHMÄLÖITÄ
- ASUINTONTILLE RAKENNETTAVAAN ASUIN-
 RAKENNUKSEEN SAA SUIOITTAA ASUINHUO-
 NEISIIN VERRATTAVIA TYÖHUONEITA ULLAK-
 KOHUONEITA, KAKSI- JA KOLMIKERROKSIIN
 ASUINRAKENNUKSIIN EI SAA SISUSTAA
 KATTOKALTEVUUS EI SAA YLITTÄÄ 30
 ASTETTA VAAKASUORAN TASON KANSSA.
- YLEISEN RAKENNUKSEN LIKIMÄÄRÄINEN
 RAKENNUSALA RAKENTAMATON OSA
 TONTTIA PIDETTÄVÄ PUISTOMAISESTI
 ISTUTETTUNA.
- PUISTOMAISESTI ISTUTETTAVA TONTIN
 OSA
- TEOLLISUUSALUEELLE SAA RAKENNUK-
 SIA RAKENTAA AINOASTAAN TEOLLIS-
 TA TOIMINTAA VARTEN. ASUINRAKEN-
 NUKSIA SAA RAKENTAA AINOASTAAN
 SELLaista HENKILÖKUNTA VARTEN,
 JONKA ALITUINEN LÄSNÄOLO ALUEELLA
 ON VÄLTÄMÄTÖN

Hyväksytty Valkeakosken Kauppalan
 valtuuston kokouksessa 30/11/38

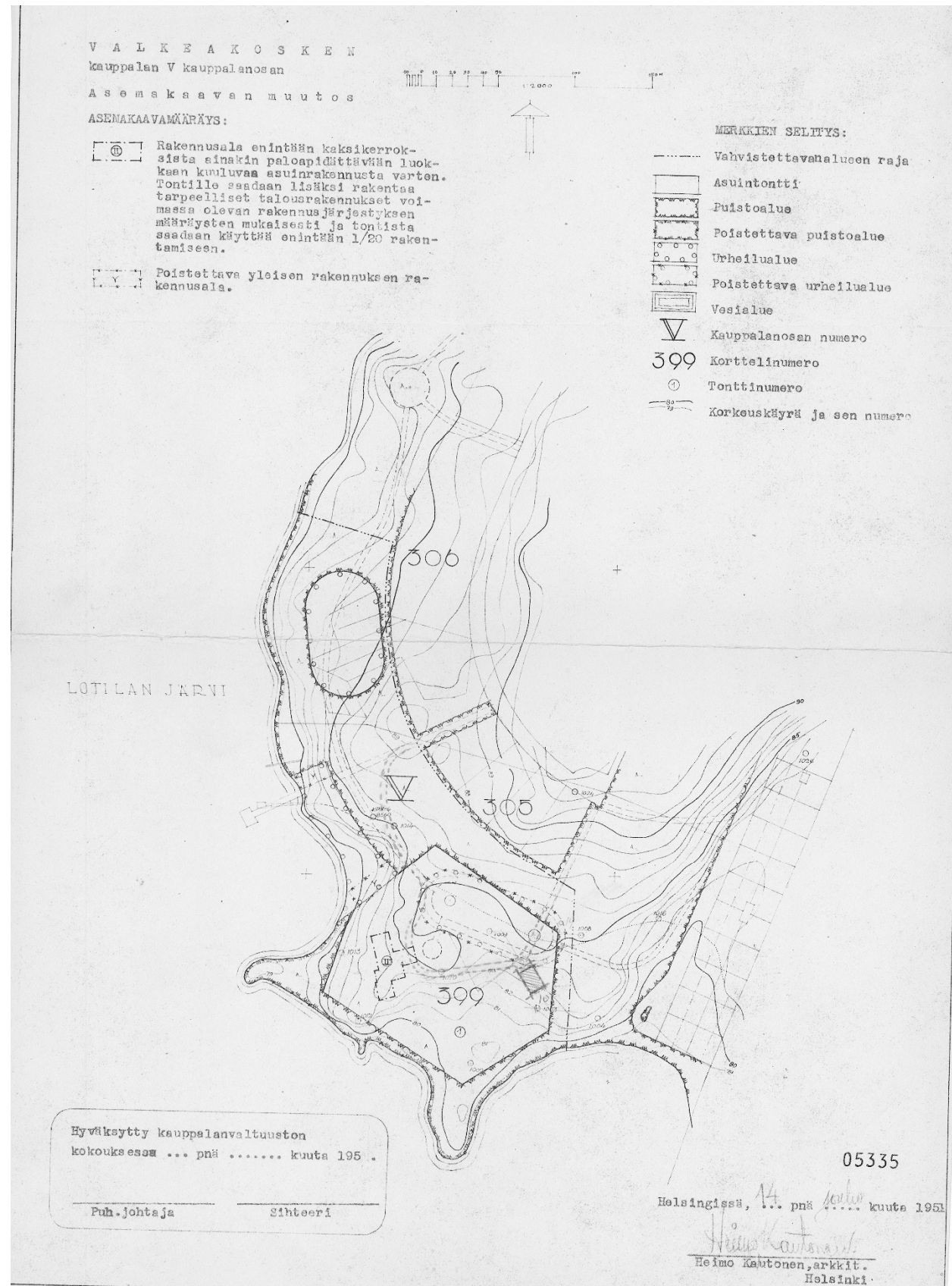
Heimo Kautonen

Helsingissä, tammikuun 1939.
Heimo Kautonen

Kuva 5 – Asemakaavamääräykset – vuoden 1939 asemakaavaan liittyen. Kuva Valkeakosken kaupungin Maa ja mittaustoimen arkisto.

Vuoden 1939 asemakaavassa Antinkärkeen – Waldenin tulevan tontin läheisyyteen – on asemakaavan mukaan esitetty urheilualue ja puistoalueita sekä yleisen rakennuksen rakennusala. Waldenin asunnon paikalle ei ollut esitetty mitään rakentamista, koska se on kuulunut puistoalueeseen. Waldenin tulevan tontin alueella sijaitisi urheilualue polkuineen – nykyisen Antinkärjen päärakennuksen edustan nurmikkoalueelle, pääsisäänkäynnin edessä olevan kumpareen takana ja kumpareelle.

2.3 Vuoden 1951 asemakaava

Kuva 6 – Asemakaavamuutos – vuodelta 1951. Kuva Valkeakosken kaupungin rakennusvalvonnan arkisto. Asemakaavamuutoksen laati arkkitehti Heimo Kautonen vuonna 1951.

Ennen päärakennuksen ja talonmiehen asunnon rakennuslupaa haettiin asemakaavan muutosta – Valkeakosken kauppala V kauppalaosaan – jossa Antinkärjen yhteydestä poistettiin edellä mainittu yleisen rakennuksen rakennusala ja urheilualue sekä Antinkärjen kohdalta puistoalueen merkintä ranta-alueelta, jolloin ranta-alue saatiin yksityiseen käyttöön ja Juuso Waldenin asuinrakennukselle asemakaava. Asemakaavamääräys: *Rakennusala enintään kaksikerroksista ainakin paloapidettävään luokkaan kuuluvaa asuinrakennusta varten. Tontille saadaan lisäksi rakentaa tarpeelliset talousrakennukset voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti ja tontista saadaan käyttää enintään 1/20 rakentamiseen.* (Kursivoituteksti on suoraan asemakaavasta). Asemakaavan hyväksymispäivä on 14.12.1951. Asemakaava ja tonttijako on vahvistettu 11.11.1952.

Kuva 7 – Ilmakuva Antinkärjestä – vuodelta 1946. Kuva Valkeakosken kaupungin Maa ja mittaustoimen arkisto. Kuvamuokaus tekijän.

Antinkärjessä oleva pieni pelto on nähtävissä aukiona/peltona keskellä metsikköaluetta, johon oli tarkoitus tulla urheilualue. Lotilanjärven rannalla on vuoden 1946 ilmakuvasa uimalarakennus – rakennus näkyy myöskin vuoden 1939 asemakaavassa – näkyvillä ja siitä on olemassa peltoyhteys tieurineen. Laiturin päässä on hyppytorni ja laiturin pohjoispuolella lauttalaituri, joka rajasi "allaspituuden" uimareiden käyttöön – tällöin ranta on osittain ollut yhteiskäyttöisenä uimapaikkana.

VALKEAKOSKI

V KAUPUNGINOSAN KORTTELIA 399 SEKÄ SEN VIEREISIÄ
PUISTOALUEITA JA URHEILUALUETTA KOSKEVA ASEMAKAAVA-
VAN MUUTOS JA KORTTELIN 398 ASEMAKAAVA

1:2000

Tämä asemakaavakartta on Valkeakosken kaupungin-
valtuuston 17. 6. 1970 tekemän päätöksen mukainen,
todistaa Valkeakoskella heinäkuun 7 päivänä
1970.

Kaupunginsihteeri

Pertti Kataja
Pertti Kataja

Kuva 8 – Asemakaava muutos korttelissa 339 (Antinkärki) ja korttelissa 398 – heinäkuun 7. päivä 1970. Asemakaavan muutoksen yhteydessä tontin koko on pienentynyt ja talonmiehen asunto on saatu mahtumaan tontille, vain saunarakennus on edelleen puistoalueella. Kuva Valkeakosken kaupungin Maa ja mittaus-toimen arkisto.

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

	3m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.		Omakotirakennusten ja muiden enintään kahden peheen talojen korttelialue. Samassa korttelissa ja rakennusryhmissä on käytettävä yhtenäistä kattokaltevuutta.
	Korttelinosan, korttelin ja alueen raja.		Huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialue.
	Tontin raja.		Puistoalue.
V	Kaupunginosan numero.		Pysäköintialue.
398	Korttelin numero.		Vesialue.
2	Tontin numero.	K 450	Luku, joka osoittaa suurimman sallitun kerrosala tontilla.
II	Roomalainen numero, joka osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun varsinaisen kerrosluvun.		
Antink.	Kadun nimi.		
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.		

Autopaikkoja on tonteilla varattava seuraavasti:

- asunnot: yksi autopaikka asuinhuoneistoa kohti
- ravintolat: yksi autopaikka kymmentä (10) kerrosalan neliömetriä kohti
- kokoushuoneet: yksi autopaikka neljää (4) kerrosalan neliömetriä kohti

Valkeakoskella 20.5.1970

Kaupunginarkkitehti *Ahti Hotti*
Ahti Hotti

Pohjakartta on laadittu dipl.insinöörien V. Veshto-
rännän ja Heikki Hermosten v. 1937 suorittaman mittau-
ksen sekä Valkeakosken kaupungin mittausosaston vv.
1952 ja 1958 täydennysmittausten perusteella. Kartta
täyttää seetukseen mukaiset tarkkuusvaatimukset.

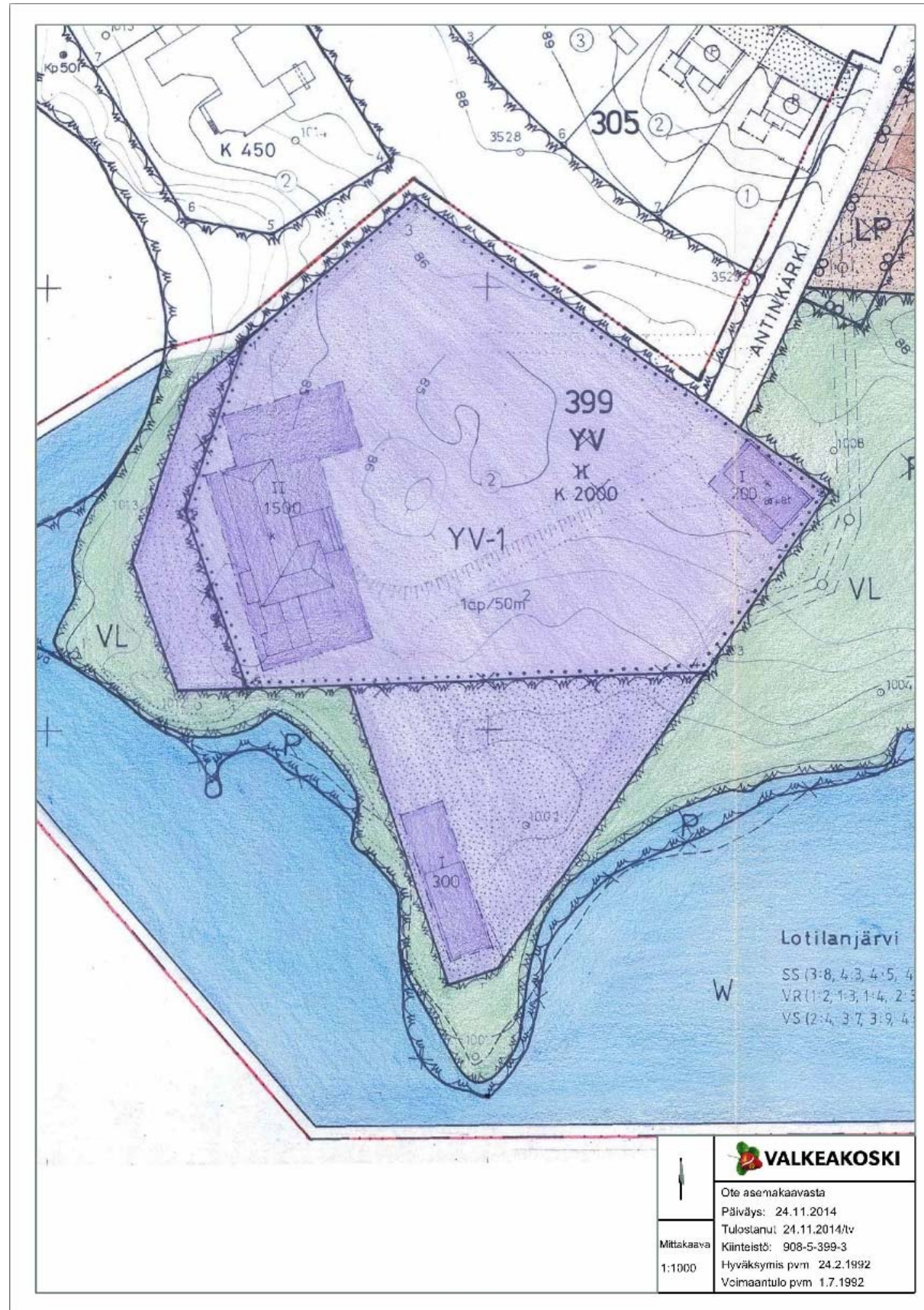
Valkeakoskella 20.5.1970

Kaupungingeodeetti *Heikki E. Heikkilä*
Heikki E. Heikkilä

Kuva 9 – Asemakaavamerkinnät ja -määräykset – heinäkuun 7. päivä 1970. Asemakaavamuutoksen laati kaupunginarkkitehti Ahti Hotti. Kuva Valkeakosken kaupungin Maa ja mittaus-toimen arkisto.

Valkeakosken kaupunki haki V kaupunginosan kortteliin 399 sekä sen viereisiä puistoalueita ja urheilualuetta koskevaa asemakaava muutosta ja korttelin 398 asemakaavaa. Kaavassa haettiin muutosta Antinkärkeen, koska Juuso Walden muutti pois Antinkärjestä ja tilat muuttuivat Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n käyttöön – klubirakennukseksi jossa oli mahdollista yöpyä. Korttelin asemakaavamerkinnät ja -määräykset kohdassa on merkintä: Yv = Huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Ympäröivä alue on puistoalueeksi merkitty sekä Antinkärjen tieyhteyden viereen on merkitty pysäköintialue. Samalla poistui lähempänä rantaa ollut puistoalueen merkintä – puistoalue laajentui. Antinkärjen rakennusalueen raja poistui samalla. Tontille hyväksyttiin suurin sallittu kerrosala, joka oli 2000 m².

2.5 Vuoden 1992 asemakaava – voimassa oleva asemakaava

Kuva 10 – Asemakaavamuutos – vuodelta 1992. Kuva Valkeakosken kaupungin Maa ja mittaus-toimen arkisto. Asemakaavamuutoksen laati arkkitehti Pentti Ilveskoski ja arkkitehtiopilas Katariina Laine vuonna 1990.

Nykyisin Antinkärki on asemakaavassa merkitty YV-1: Huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialue, joka on tarkoitettu yhteiskäyttöön. Alueelle saa sijoittaa kokous-, majoitus- ja ravintolatiloja. Kerrosalasta enintään 20 % saa käyttää majoitustiloja varten.

Kaavassa on muutettu puistoalueen merkintäpaikkaa ja samalla on esitetty istutettavat alueen osat, pistealueet väritetyillä alueilla – päärakennuksen länsipuolella ja saunarakennuksen tontin alueella. Antinkärjen ranta-alue on muokkautunut – entistä rantaa on ilmeisesti ruopattu ja muokattu tai vanha mittaustapa on ollut hiukan epätarkka. Nykyisen kaavan mukaan ranta-alueet ovat merkinnällä VL: lähivirkistysalue.

Nykyisen tontin koko on 14583 m², kiinteistöjaotus (tontin rajat) on tarkistettu Karttapaikka tiedoista – Maanmittauslaitos. Kiinteistöalueeseen kuuluu myös saunarakennuksen alue ja talon länsipuolella oleva istutettu alueen osa. Entinen rakennusoikeus on 2000 m², joka on jaettu päärakennuksen rakennusalueelle 1500 m², talonmiehen asunnon rakennusalueelle 200 m² ja saunarakennuksen alueelle 300 m².

VALKEAKOSKI

ASEMAKAAVAN MUUTOS KOSKEE:
5. KAUPUNGINOSAN KORTTELEITA 399 JA
TK 1 SEKÄ KATU-, PUISTO- JA
LIIKENNEALUEITA.

ASEMAKAAVAN MUUTOKSELLA MUODOSTUVAT:
5. KAUPUNGINOSAN KORTTELI 400, OSIA
KORTTELEISTA 302 JA 399 SEKÄ KATU-,
VIRKISTYS- JA VESIALUEITA.

1:1000

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

	3 M SEN KAAYA-ALUEEN ULKOPUOLELLA OLEVA VIIVA, JOTA VAHVISTAMINEN KOSKEE.
	KAUPUNGINOSAN RAJA.
	KORTTELIN, KORTTELINOSAN JA ALUEEN RAJA.
	ERI KAAYAMÄÄRÄYSTEN ALAISTEN ALUEENOSIEN VÄLINEN RAJA.
	OHJEELLINEN TONTIN RAJA.
	RISTI MERKINNÄN PÄÄLLÄ OSOITTAA MERKINNÄN POISTAMISTA.
5	KAUPUNGINOSAN NUMERO.
400	KORTTELIN NUMERO.
2	TONTIN NUMERO.
ANTINPOLK	KADUN, KATUAUKION, TORIN TAI PUISTON NIMI.
250	RAKENNUSOIKEUS KERROSALANELIÖMETREINÄ.
II	ROOMALAINEN NUMERO OSOITTAA RAKENNUSTEN, RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN SUURIMMAN SALLITUN KERROSLUVUN.
	RAKENNUSALA.
	RAKENNUSALA, JOLLE SAA SIIJOITTAA TALOUSRAKENNUKSEN.
	ISTUTETTAVA ALUEEN OSA.
	KATU.
	PIHAKATU.
	JALANKULULLE VARATTU KATU.
	MAANALAISTA JOHTOA VARTEN VARATTU ALUEEN OSA.
2ap/as	MERKINTÄ OSOITTAA, KUINKA MONTA AUTOPAIKKAA ASUNTOA KOHTI ON RAKENNETTAVA.

AO-11

ERILLISPIENTALOJEN KORTTELIALUE.
ASUINRAKENNUSTEN PÄÄASIAALLISENA JULKISIVUMATERIAALINA TULEE KÄYTTÄÄ RAPATTUA TIILTÄ. TALOUSRAKENNUSTEN JULKISIVUISSA VOIDAAN KÄYTTÄÄ MYÖS PUUTA. JULKISIVUISSA TULEE KÄYTTÄÄ VAALEITA VÄREJÄ. KORTTELIALUEELLA TULEE KÄYTTÄÄ YHTENÄISTÄ KATTOMUOTOA. KATEMATERIAALINA TULEE KÄYTTÄÄ TIILTÄ. TONTEILLA MAHDOLLISET PENGERRYKSET ON RAKENNETTAVA LUONNONKIVISIN TUKIMUUREIN.

YV-1

HUVI- JA VIIHDETARKOITUKSIA PALVELEVJEN RAKENNUSTEN KORTTELIALUE, JOKA ON TARKOITETTU YHTEISÖKÄYTTÖÖN. ALUEELLE SAA SIIJOITTAA KOKOUS-, MAJOITUS- JA RAVINTOLA-TILOJA. KERROSALASTA ENINTÄÄN 20 % SAA KÄYTTÄÄ MAJOITUS-TILOJA VARTEN.

VL

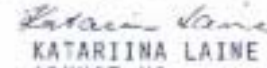
LÄHIVIRKISTYSALUE.

W

VESIALUE.

TAMPEREELLA, ELOKUUN 30. PÄIVÄNÄ 1990.
MAA JA VESI OY / PIRKANMAAN ALUETOIMISTO

PENTTI ILVESKOSKI
ARKKIT. SAFA

KATARIINA LAINE
ARKKIT.YO

POHJAKARTTA TÄYTTÄÄ 24.6.1982 ANNETUN
KAAVOITUSMITTAUSASETUKSEN (493/82)
MUKAISET TARKKUUSSVAATIMUKSET.

VALKEAKOSKELLA *helmikuun 21. päivänä*
1992.

KAUPUNGINDEEETTI
JUHANI MÄKINEN

TÄMÄ ASEMAKAAVAKARTTA ON
VALKEAKOSKEN KAUPUNGINVALTUUSTON
27.2.1992 TEHEMÄN PÄÄTÖKSEN
MUKAINEN, TODISTAA VALKEAKOSKELLA
ELOKUUN 9. PÄIVÄNÄ 1992.

KAUPUNGINSIHTEERI
JUHANI REKOLA

Tämä kortti liittyy Hämeen lääninhallituksen läänin antamaan päätökseen no 522/93.
Todistaa Hämeenlinnassa lääninhallituksesta
lehto kuun 29 päivänä 1992
Ylitarkastaja *Heikkinen*

3. PIHA-ALUE

Antinkärjen pihasuunnitelma laadittiin Onni Savolahden toimistossa. Pihasuunnitelman – puutarhasuunnitelman – laati Enni Maj-Lis Rosenbröijer (1926–2003). M. Rosenbröijer opiskeli 1940- ja 1950-luvun vaihteessa puutarha-arkkitehtuuria Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa. Rosenbröijer ei koskaan suorittanut loppututkintoa, vaikka hänellä oli paljon opintovuosia suoritettuna, eikä näin saanut puutarha-arkkitehdin tutkintotodistusta. M. Rosenbröijer perusti oman toimistonsa vuonna 1957, jota hän jatkoi uransa loppuun asti.¹ (¹ Maisema-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijer, Piirustuskokoelman luettelointi ja arkistointi, Hanna Sorsa, s. 3-4).

Rosenbröijer on toteuttanut yli tuhat kohdetta viiden vuosikymmenen aikana. Töihin kuuluivat mm. Kultarannan puiston kunnostaminen- ja laajennushanke 1960-luvulla, Tapiolan puutarhakaupungin suunnitelmat, Saimaan kanavan ympäristösuunnitelma, 1970-luvulta Tikkurilan ja Malmin hautausmaiden laajennukset, 1980-luvulta Suomen suurlähetystön puutarha New Delhissä ja 1990-luvulta Tasavallan presidentin virka-asunnon metsäpuutarha Mäntyniemessä. Rosenbröijer teki myös tehdasalueiden ympäristösuunnitelmia, mm. johtajien ja työläisten asuntojen pihasuunnitelmia, Myllykosken paperitehtaalle 1960-luvulla.² (² Maisema-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijer, Piirustuskokoelman luettelointi ja arkistointi, Hanna Sorsa, s. 3 ja 12). Piha-alueen, maisema-arkkitehti M. Rosenbröijerin, suunnitelmaa ei tiettävästi ole rakennettu tai sitä on muutettu ajansaatoissa.

Nykyiset piha-alueet ovat nurmikkoja ja luonnosvaraiseksi jätettyä kasvillisuutta. Tiet ja keittiön huoltotiealueet ovat asfaltoituja. Nykyisiin istutettuihin kasveihin ja niiden lajikkeisiin en ottanut kantaa tässä selvityksessä.

Vuonna 1995 Antinkärjen pihalle hankittiin Kalapoika (Kalastajapoika, Poika ja ahven) patsas, joka on pronssivalos ja on yksi useista Emil Wikströmin (1864–1942) alkuperäisen patsaan mukaisesti valetuista patsaista.

Pihamaan muita rakennuksia on jätekatos ja grillipaikka.

Antinkärjen tontin pinta-ala, vuonna 1952, on ollut 14 537,8 m². Tieto on asemapiirroksista.

Antinkärjen tontin pinta-ala, vuonna 1970, on ollut 10 664,0 m². Tieto on vuoden 1970 lopun asemapiirroksista.

Kuva 12 – Pihasuunnitelman on tehnyt M. Rosenbröijer, 20.9.1954. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Vuoden 1954 pihasuunnitelmaa ei ole toteutettu. Toteutetun pihasuunnitelman pohjana on ollut Juuso Waldenin ihanteiden mukainen: Mahdollisimman luonnonmukainen ja isoja nurmikkoalueita, joilla on omanpuita sekä kukkaistutuksia ovien läheisyyteen³ (³ Tekijän puhelin haastattelu, haastateltavat: Pekka Lehmusvirta ja Toivo Nordberg, vuonna 2014).

Kuva 13 – Kalapoika (Kalastajapoika, Poika ja ahven), Emil Wikström, alkuperäisen mukainen pronssivalos – kuvattuna parvekkeelta.

Kuva 14 – Kalapoika (Kalastajapoika, Poika ja ahven), Emil Wikström, alkuperäisen mukainen pronssivalos – kuvattuna terassilta.

Kuva 15 – Päärakennuksen pääsisäänkäyntikatos. Taksit yms. liikenne pääsee suoraan ajamaan päärakennuksen katoksen alle.

Kuva 16 – Pihalla olevia valaisimia, pihalla on useita erilaisia valaisimia (uudehkoja), joita on lisätty tarpeiden mukaisesti, kuvissa on esitetty muutamia. Vasemmalta oikealle – puistovalaisin, saunalle johtavan liuskekivikäytävän varrella – pylväsvalaisin, pääsisäänkäynnin yhteydessä etukumpareen reuna-alueilla – pylväsvalaisin, autopaikoituksen ja tien ympärillä oleva valaisin – pihavalaisin, jolla valaistaan rakennusta ja rakennuksen läheisyydessä olevia kohteita – valaisimien asennusvuosista ei ole tietoa, mutta kaikki pihan valaisimet ovat suhteellisen uusia, alle kaksikymmentä vuotta vanhoja

Kuva 17 – Piha-alueella on autkopaikkoja päärakennuksen ja talonmiehen asunnon välisellä nurmikkoalueen reunassa.

Kuva 19 – Länsipuolen piha avautuu maisemaan, Lotilanjärvelle – 1950-luvun suunnitteluperiaatteiden mukaisesti.

Kuva 18 – Keittiöhuoltokäynnin läheisyydessä (pohjoispuolella päärakennusta) sijaitsevat jäte- ja grillikatos, jotka saivat rakennusluvan 3.9.2001.

Kuva 20 – Pihanäkymää etelään, saunaniemen suuntaan.

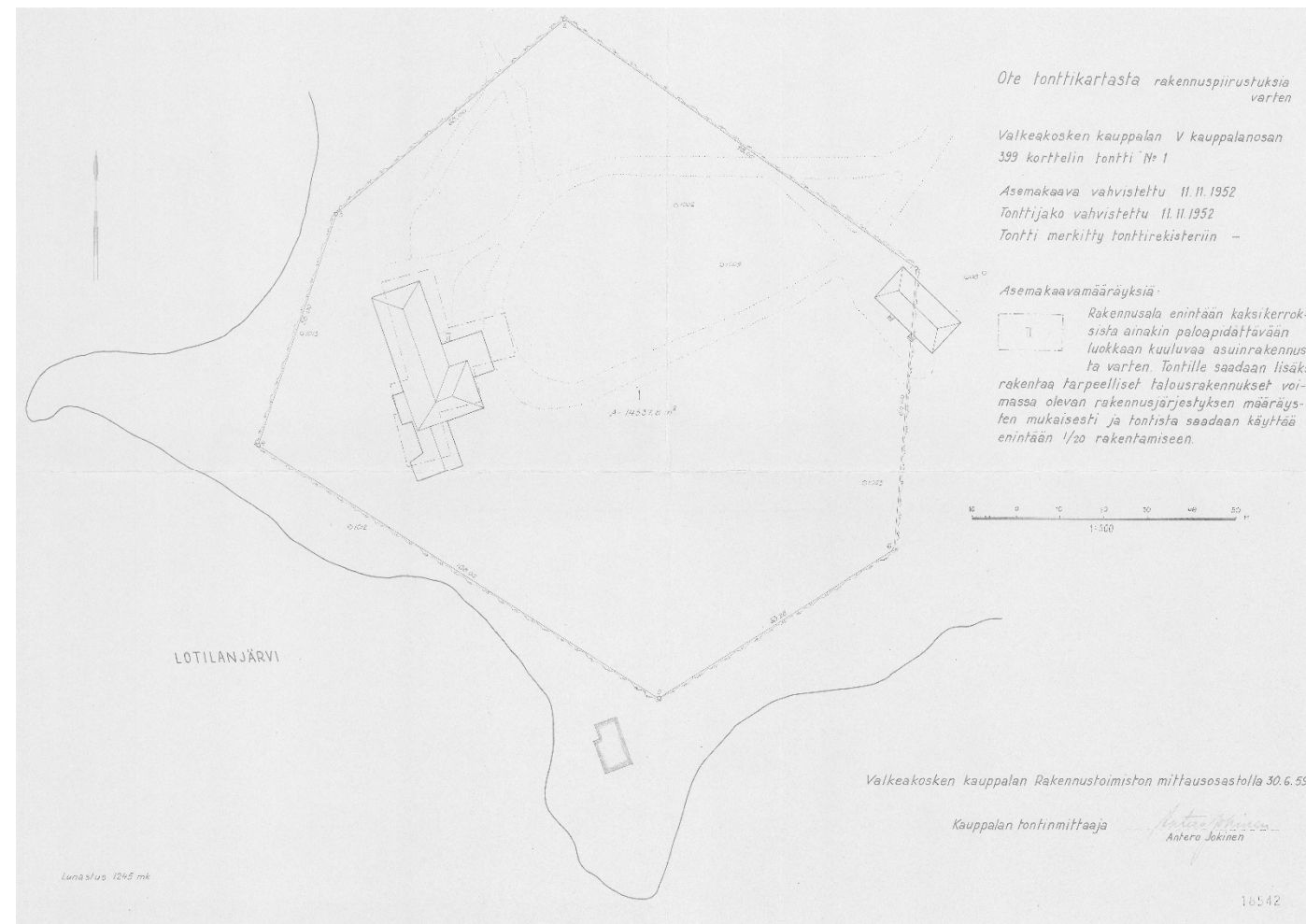
3.1 Saunarakennus

Saunarakennukselle myönnettiin rakennuslupa 28.7.1959, joka oli voimassa tilapäisesti ja korkeintaan viisi (5) vuotta. Saunarakennus tuhoutui tulipalossa (vanha saunarakennus paloi 1983). Tämän jälkeen haettiin uudelle saunarakennukselle rakennuslupaa. Vanha saunarakennus on purettu 2.5.1984.

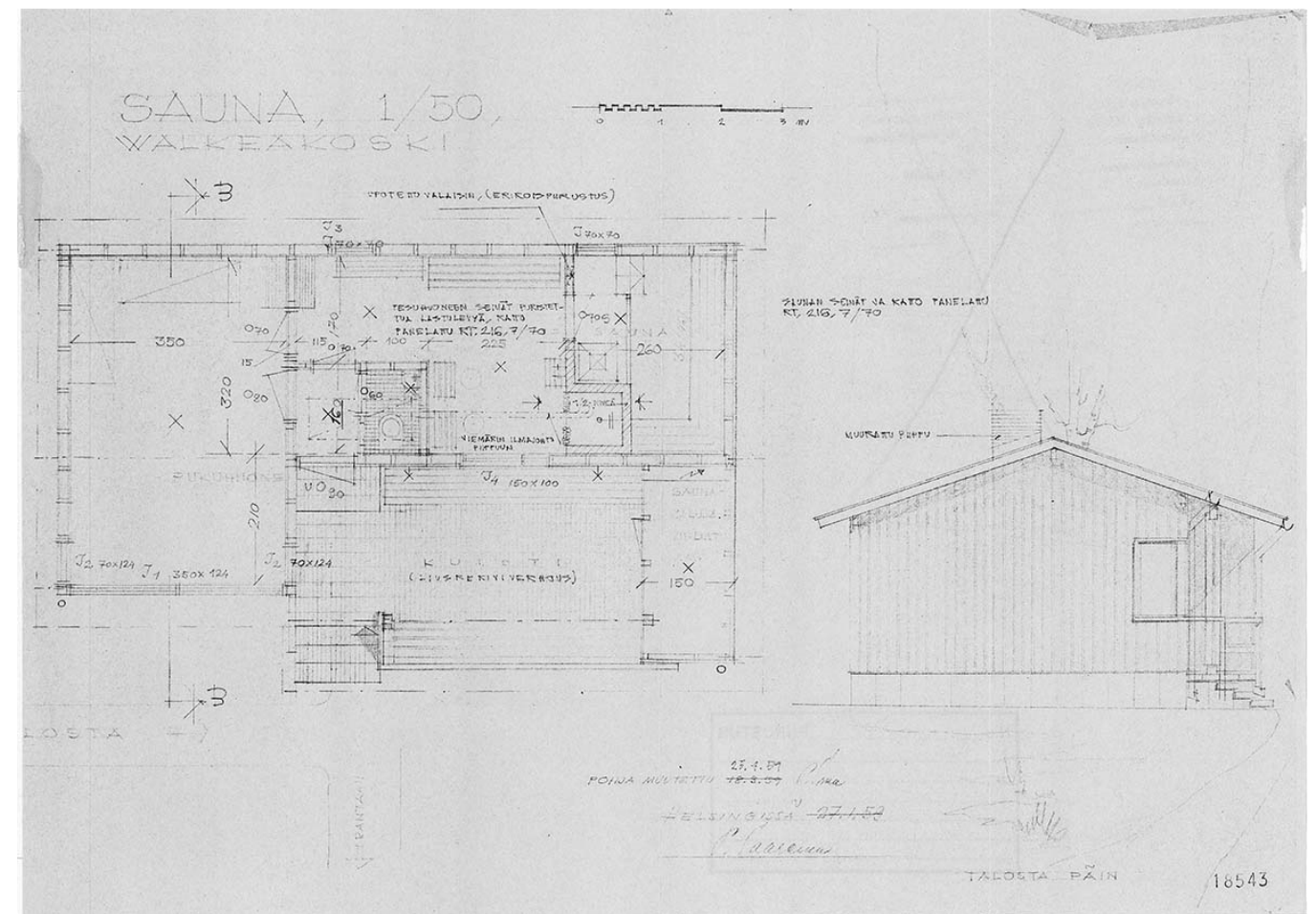
Väliaikaiseksi tarkoitettu saunarakennuksen paikka ei sijainnut varsinaisella tontilla vaan se rakennettiin, 11.11.1952 vahvistetun asemakaavan ja 11.11.1952 vahvistetun tonttijaon, tontin ulkopuolelle. Samassa piirroksessa näkyy suoritettu tontinmittaus (Valkeakosken kauppalaan Rakennustoimiston mittausosaston 30.6.1959, Antero Jokisen mittauspiirroksessa), että talonmiehen asuinrakennus ei sijaitse kokonaan tontilla.

Saunarakennuksen perustus tehtiin betoniperustukselle, kivikkoiseen mäkimaaahan. Seinät tehtiin puisena, laudasta ja eristeeksi asennettiin lasivillaa. Välikatot tehtiin puusta, täyteenä käytettiin lasivillaa. Lattiat (permannot) tehtiin pukuhuoneessa puusta, pesuhuoneessa laatoista, saunassa betonista ja kuisti klinkkereistä. Vesikatto rakennettiin puusta, alushuopa ja katteena poltetut kattotiilet. Rakennuksen lämmönlähteinä toimi sähkö. Saunan kiuas oli sähköllä toimiva ja saunarakennukseen tuli lämminvesi. Muurattu piippu oli rakennettu ilmanvaihtoa varten.

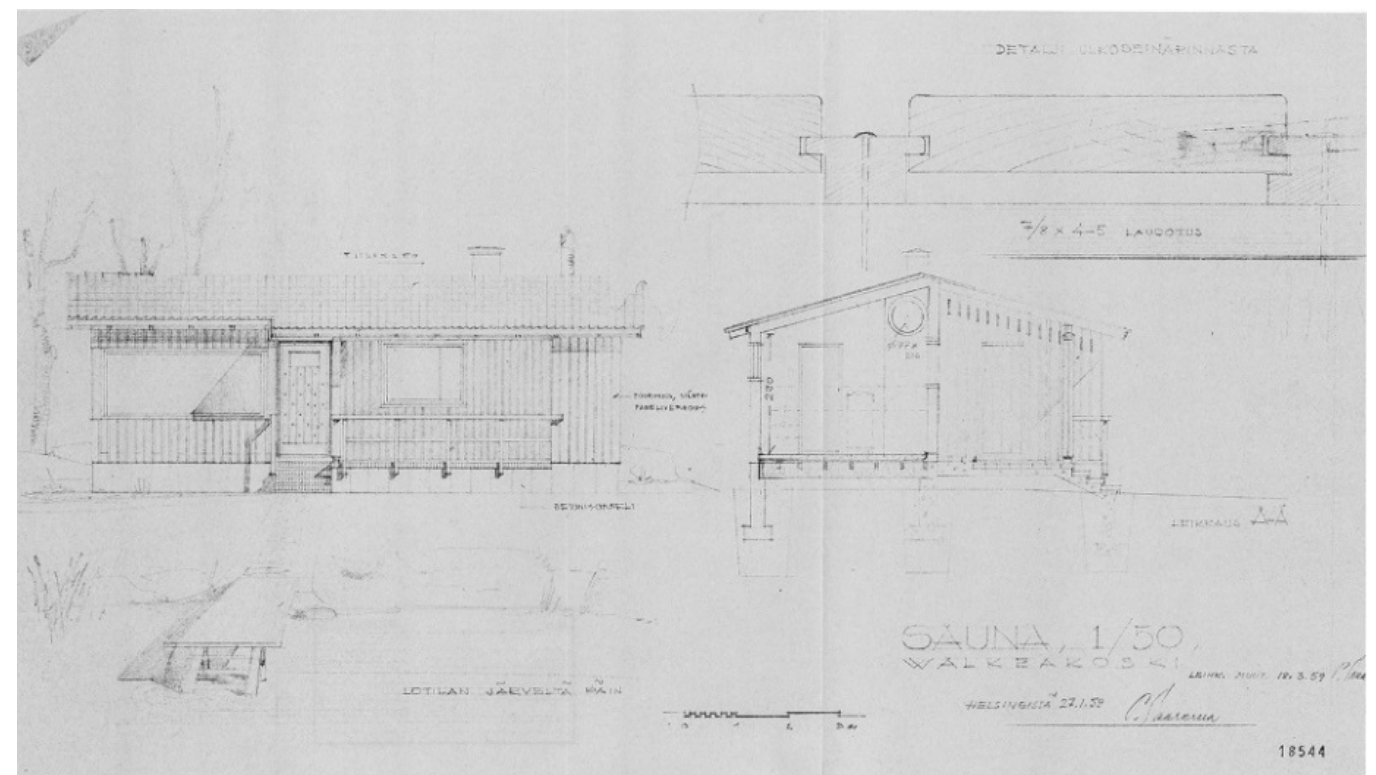
3.2 Ensimmäinen saunarakennus

Kuva 21 – Asemapiirros saunan rakentamiseen – vuodelta 1959. Kuvasta näkyy että talonmiehen rakennusta ei ole rakennettu tontille. Päärakennus on rakennettu maaston mukaisesti parempaan asemaan, eikä rakennusalueen rajoja noudattaen. Saunarakennuksen on saanut vuonna 1959 rakentaa puistoalueelle, lähelle rantaa. Tontin ala on ollut 14537,8 m². Piirros Valkeakosken kaupungin rakennusvalvonnan arkisto.

Kuva 22 – Vanhan saunan pohjapiirros ja julkisivu talolle päin. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

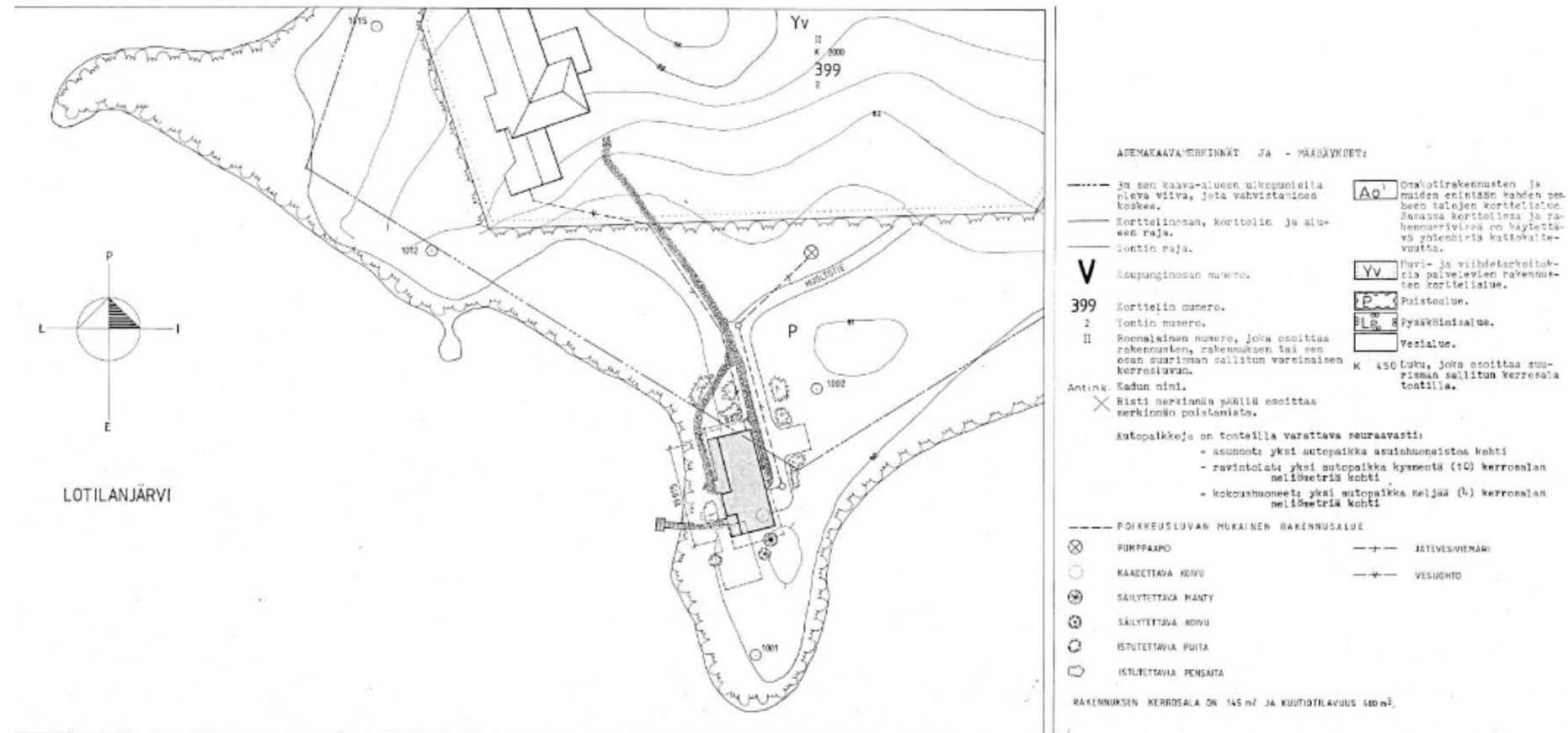
Kuva 23 – Vanhan saunan julkisivu Lotilanjärvelle päin ja leikkauspiirros. Julkisivussa on piirretty laituriperspektiivipiirroksena. Lupapiirroksessa on myös detaljipiirros ulkoseinäpinnasta. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

3.3 Nykyinen saunarakennus

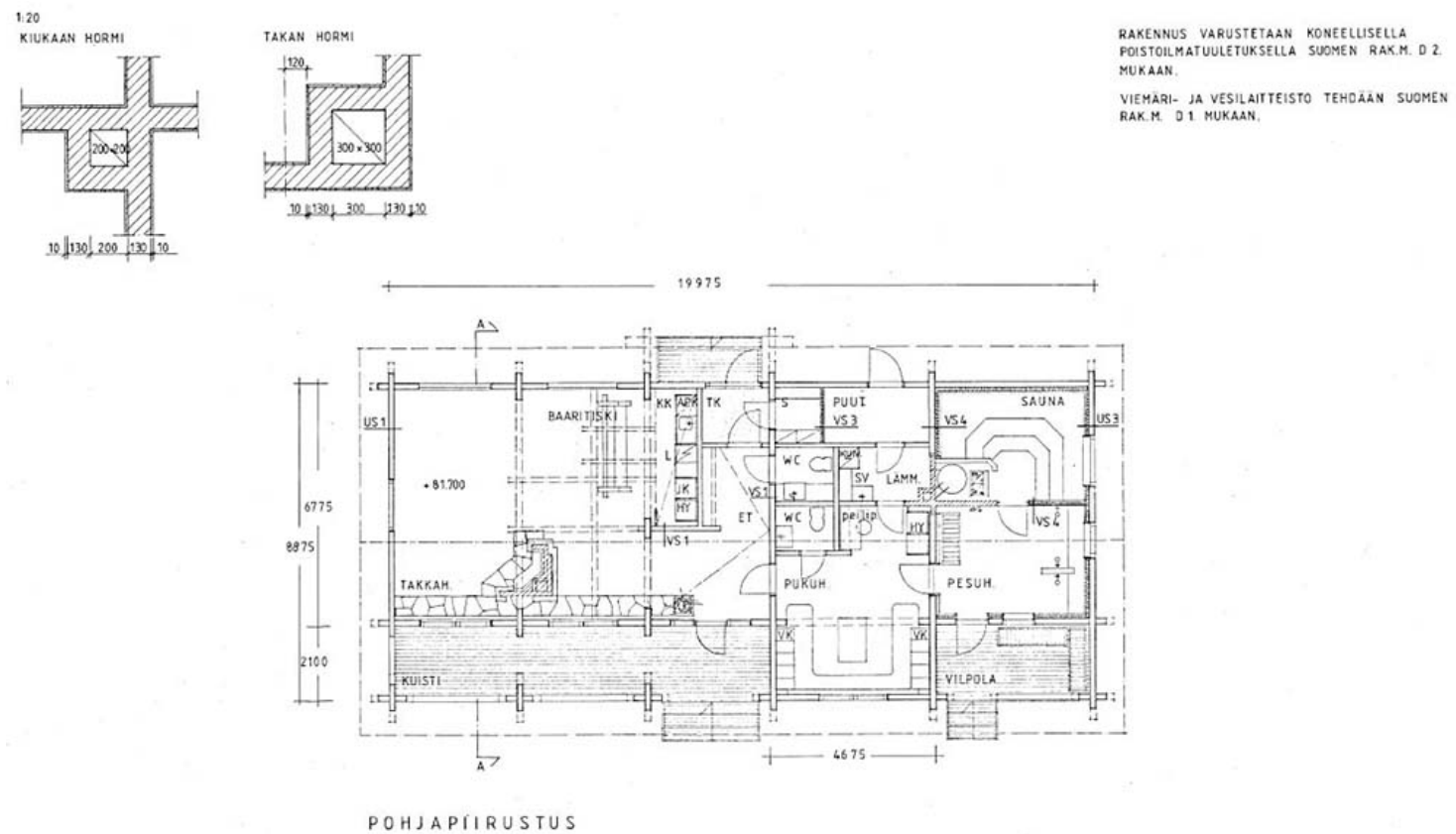
Nykyinen saunarakennus suunniteltiin vanha tilalle, jotakuinkin samaan paikkaan, kuin vanha saunarakennus – tosin isompana. Uusi sauna rakennettiin palvelemaan edustuskäyttötilana, kun päärakennuksen käyttötarkoitus oli muuttunut vieraskerhotilaksi, vuonna 1971. Uusi (nykyinen) saunarakennus sai poikkeuslupapäätöksen 19.3.1984 ja rakennusluvan 11.5.1984. Nykyinen saunarakennus rakennettiin: Seinät hirsistä, perustukset betonista, lattiat puu/klinkkeri pinnoin, yläpohja kattotiillistä. Käyttövesi on johdettu päärakennuksen verkostosta. Jätevedet on johdettu alueen viemäri-vesien pumppauskaivoon, josta edelleen yleiseen viemäriverkostoon.

Nykyisen saunan käyttö ei välttämättä liity päärakennuksen käyttöön vaan saunarakennusta vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin ja tieyhteys saunalle kulkee kiertäen nykyisen ”talonmiehen” asuinrakennuksen.

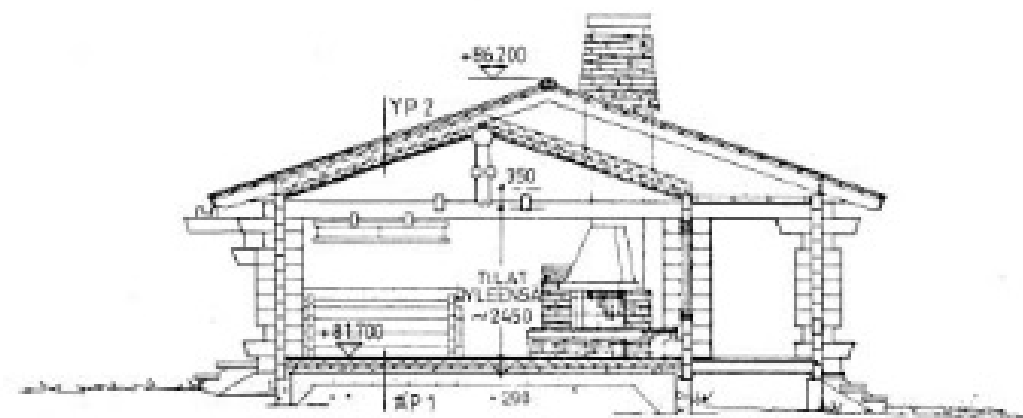
Nykyinen saunarakennus tieyhteyksineen sijaitsee kaavan mukaisella tonttialueella. Nykyinen asemakaavan mukainen tontinraja on esitetty 1992-luvun muutosasemakaavassa.

Kuva 24 – Nykyisen saunan asemapiirros – rakennuslupakuva. Vanhan saunan paikka on esitetty pisteiviivalla (purkumerkintä). Rakennuslupakuvan laatijana on ollut Arkkitehtitoimisto Tapani Leppälä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 25 – Nykyisen saunan pohjapiirros – rakennuslupakuva. Rakennuslupakuvan laatijana on ollut Arkkitehtitoimisto Tapani Leppälä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

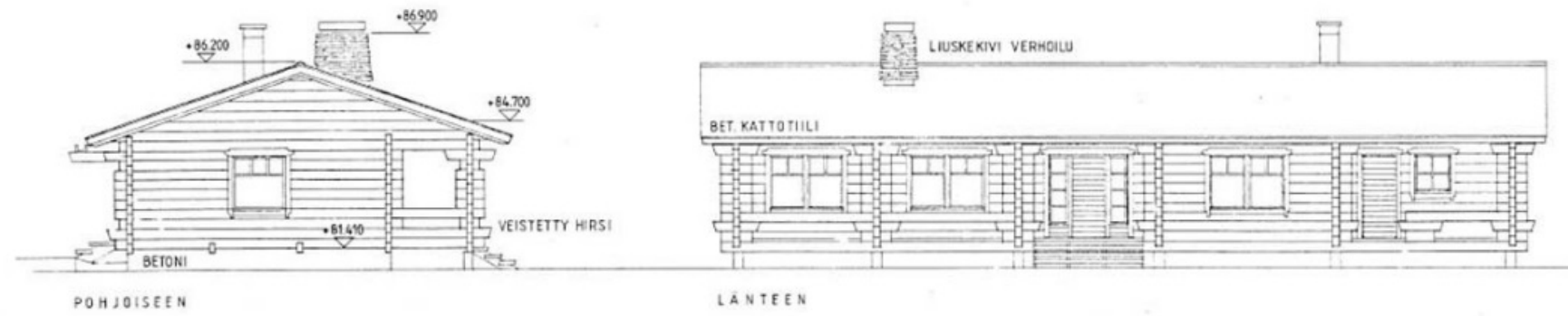

LEIKKAUS A-A

RAKENTEET

- AP 1, TAKKAH.
KK
ET**
- lattialankut 34 x 95 mm
 - kosteussulku, rakennusmuovi
 - koolaus 50 mm (ristissä) + mineraalivilla
 - maanvarainen teräsbetonilaatta 80 mm
 - tiivistetty sorastus
- AP 2, WC
PUKUH.
PESUH.
SAUNA**
- lattialaatta, pukkilan hienoklinkkeri
 - kiinnityslaasti
 - tasausbetoni 30 - 60 mm
 - 1-kertainen bitumikermieristys
 - teräsbetonilaatta 80 mm
 - styrox 100 mm
 - maanvarainen teräsbetonilaatta 80 mm
 - tiivistetty sorastus
- US 1, YLEENSÄ**
- koneveistetty honkahirsiseinä 175 x 250 mm (hirsien käsittely sovitaan erikseen)
- US 3, SAUNA
PESUH.**
- vaakapaneeli RT 21-10174 verholauta STV 145 x 18 (pesuhuoneessa painekyllästetty) ja alusrimat (tuuletus) 22 x 50 mm tai
 - Pukkila-laatat ja 2-kertainen kipsonit-levy
 - kosteussulku, yleensä rakennusmuovi, löylyhuoneessa alumiinitiiivistetty pahvi
 - koolaus ja lämpöeristys 100 mm (rakenne irti hirsiseinästä)
 - honkahirsiseinä
- VS 1, YLEENSÄ**
- yksinkertainen honkahirsi, joko 175 tai 125 mm pohjapiirustuksen mukaan
- VS 3, SÄHKÖ**
- paneeli RT 21-10174 verholauta STV 145 x 18 mm
 - puurunko 70 mm + mineraalivilla
 - kipsonittilevy 13 mm
- VS 4, SAUNA
PESUH.**
- paneeli, alusrimat ja kosteussulku, kuten US 3
 - puurunko ja mineraalivilla 70 mm
 - hirsiseinä tai
 - laatat tai paneeli alusrakenteeseen
- YP 1, YLEENSÄ**
- paneeli verholauta STS 145 x 18 mm
 - alusrimat 25 mm
 - kosteussulku, rakennusmuovi
 - koolaus ja mineraalivilla 100 mm
 - kattotuolit ja mineraalivilla 200 mm (paperipinta)
 - alusrimat ja betonikattotiilet (Varma)
- YP 2, TAKKAH.**
- rakenteet kuten YP 1, mutta ylempi mineraalivilla vain 150 mm (takkah. katon paneeli rakennuksen poikkisuuntaan ilman jatkoja)
- YP 3, SAUNA**
- paneeli, verholauta STS 145 x 18 mm
 - alusrimat 22 mm (tuuletustila)
 - kosteussulku, alumiinitiiivistetty pahvi
 - vasat 200 mm (kantava ja mineraalivilla)
 - mineraalivilla, paperipintainen 100 mm
 - kattotuolit, alusrimat ja betonikattotiilet

Kuva 26 – Nykyisen saunan leikkauspiirros – rakennuslupakuva. Rakennuslupakuvan laatijana on ollut Arkkitehtitoimisto Tapani Leppälä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

JULKISIVUVÄRIT:

VEISTETTY HIRSI	- VAALEANRUSKEA KUULLOTUS
VUORI- JA RÄYSTÄSLAUDAT	- TUMMANHARMAA KUULLOTUS
KATE (VARMA)	- MUSTA
SOKKELIT	- LUONNONHARMAA BETONI

Kuva 27 – Nykyisen saunan julkisivupiirros pohjoiseen ja länteen – rakennuslupakuva. Rakennuslupakuvan laatijana on ollut Arkkitehtitoimisto Tapani Leppälä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

JULKISIVUVÄRIT:

VEISTETTY HIRSI	- VAALEANRUSKEA KUULLOTUS
VUORI- JA RÄYSTÄSLAUDAT	- TUMMANHARMAA KUULLOTUS
KATE (VARMA)	- MUSTA
SOKKELIT	- LUONNONHARMAA BETONI

Kuva 28 – Nykyisen saunan julkisivupiirros itään ja etelään – rakennuslupakuva. Rakennuslupakuvan laatijana on ollut Arkkitehtitoimisto Tapani Leppälä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 29 – Nykyisen saunan julkisivu päärakennukselle päin.

Kuva 31 – Nykyisen saunan julkisivu Lotilanjärvelle päin.

Kuva 30 – Nykyisen saunan julkisivu etelään.

Kuva 32 – Nykyisen saunan etäisyys rannasta.

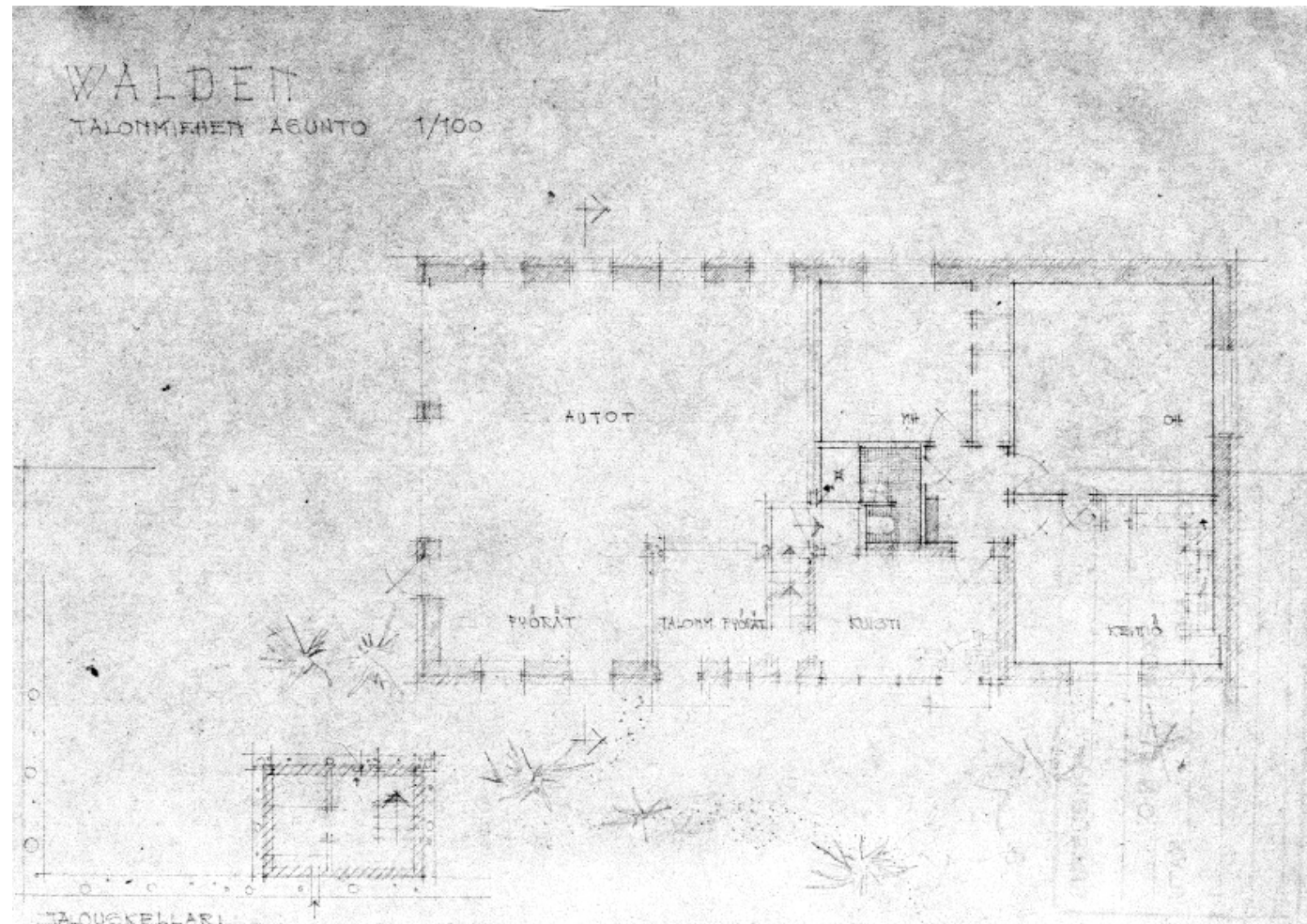
Kuva 33 – Nykyiseltä saunalta – saunan kulma vasemmalla – tieuraa, joka kääntyy oikealle sivuttaen talonmiehen asuinrakennuksen. Taustalla vasemmalla Antinkärjen päärakennus, puiden siimeksessä.

3.4 Talonmiehen asuinrakennus

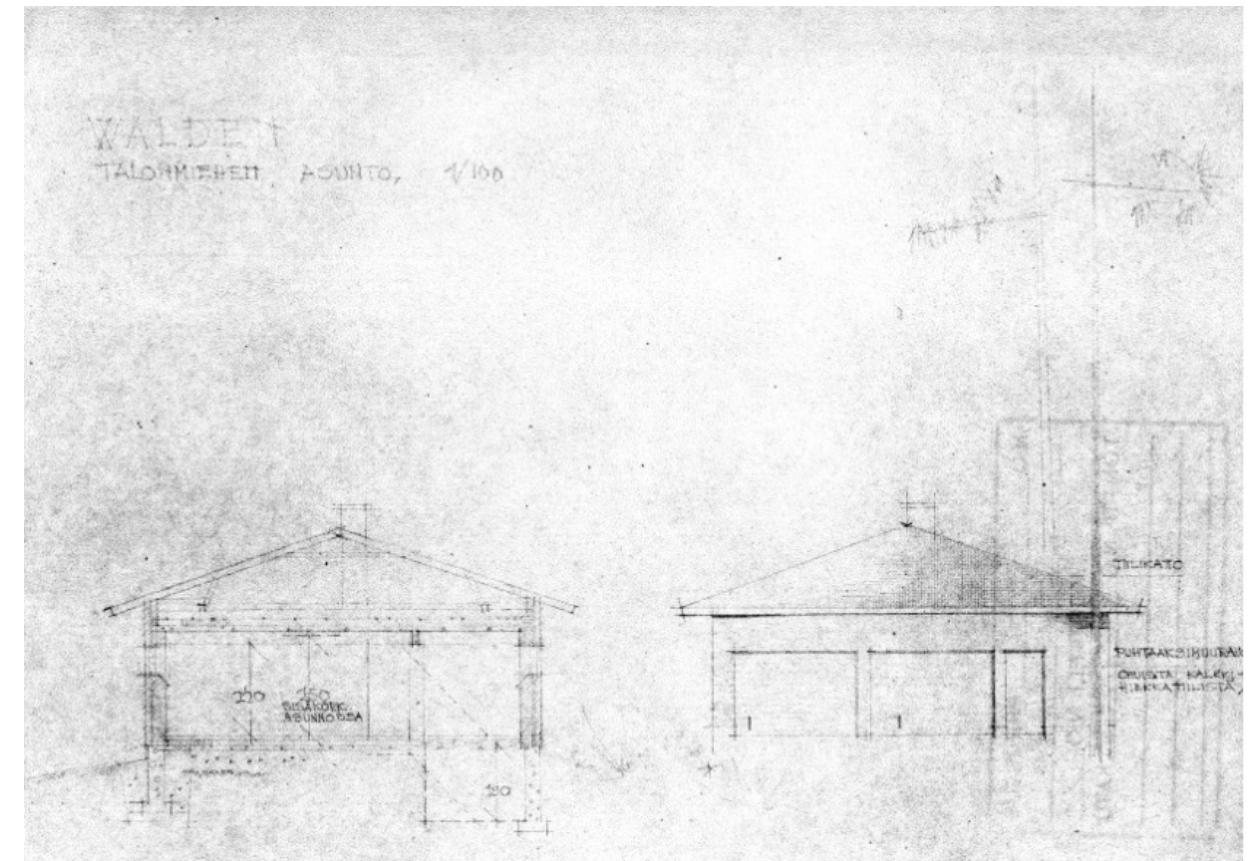
Rakennus on nimensä mukaisesti toiminut talonmiehen asuntona. Talonmiehen asunnolle myönnettiin rakennuslupa 22.12.1952. Rakennuksen perustukset on rakennettu kalliopohjalle, säästöbetoniperustuksille. Ulkoseinät kantavat osat tiilestä ja julkisivut kalkkihiekkatiilistä (alkuperäinen suunnitelma oli klinkkeritiilistä – kuten päärakennus). Väliseinät on rakennettu tiilistä. Välipohja on rakennettu teräsbetonista. Vesikatto on rakennettu aluskatehuovalla ja katteeksi on asennettu yksikoruiset poltetut kattotiilet. Lämmönlähteenä on öljyllä toimiva keskuslämmitys. Rakennuksen loppukatselmus päivämäärä on 18.6.1953 eli sama kuin päärakennuksen.

Nykyinen talonmiehen asuinrakennus on edelleen asuin käytössä. Talonmiehen asunto ei kuulunut tarkemman selvityksen piiriin.

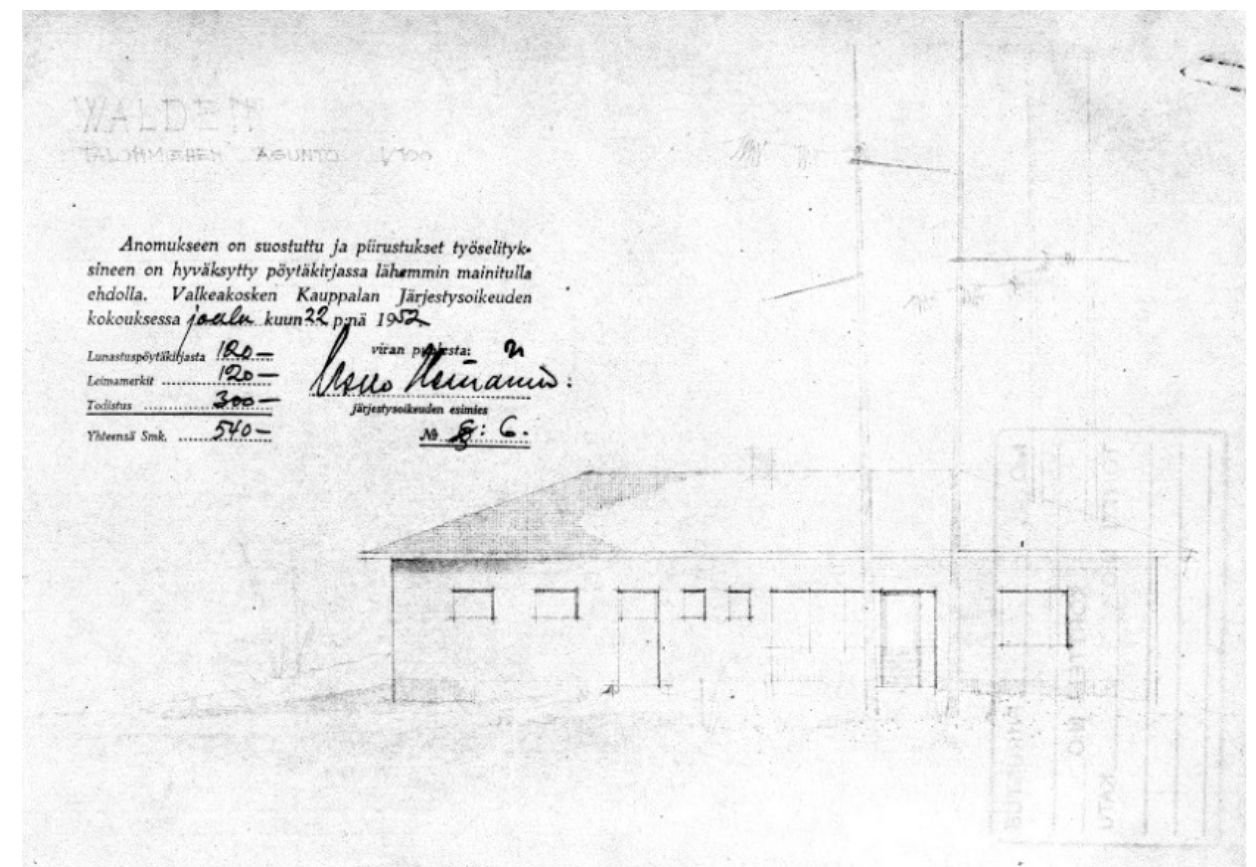
Rakennuslupapiirroksia on esitetty ohessa.

Kuva 34 – Pohjapiirros 1. kerros ja kellarikerrososa. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 35 – Leikkauspiirros. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 36 – Julkisivupiirros. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 37 – Talonmiehen asunto, kuvattu lännestä.

Kuva 39 – Talonmiehen asunto, kuvattu pohjoisesta.

Kuva 38 – Talonmiehen asunto, kuvattu idästä.

Kuva 40 – Talonmiehen asunto, räystäälustadetaljia.

4. PÄÄRAKENNUKSEN VARHAISVAIHE

4.1 Myllykosken asuinrakennus

Juuso Walden oli rakennuttamassa virka-asuntoaan Myllykoskelle (nykyisen Kouvolan kaupunginosa). Talo Walden, ns. Rantatalo (Kymmentie 9) – jonka suunnittelu aloitettiin 1950-luvun alussa ja rakennuslupaa haettiin 5.12.1950 päivätyillä arkkitehtisuunnitelmissa – suunnittelijana oli arkkitehti Pekka Saarema. Kohde sai rakennuslupahyväksynnän 8.12.1950. Vaikka rakennus oli suunniteltu Juuso Waldenille, hän oli aloittanut uuden asuinrakennuksen suunnittelun Valkeakoskelle – koska tehdasyhtiön kokonaisuusjako Björnbergin ja Waldenin välillä oli toteutumassa.

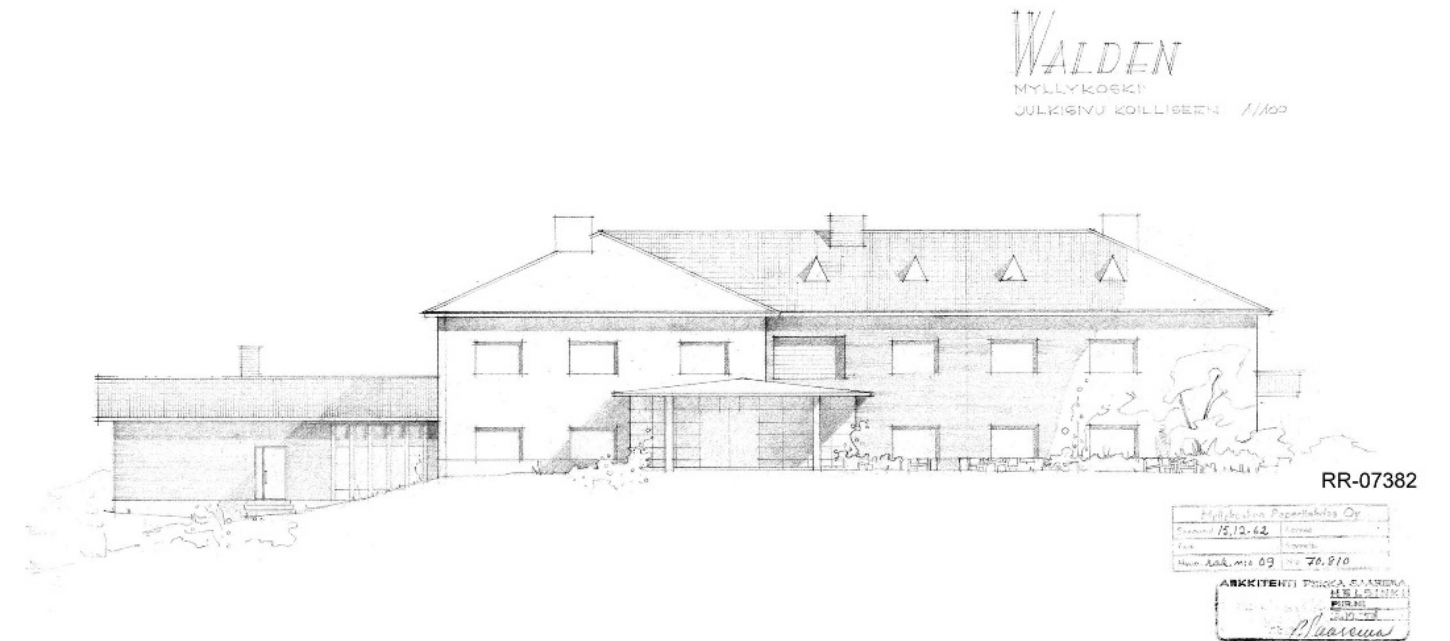

Kuva 41 – Myllykoskelle rakennetun Waldenin virka-asunnon nykyisiä julkisivuja pohjoispuolelle – nykyisin rakennus on pienkerrostalona.

Kuva 42 – Myllykoskelle rakennetun Waldenin virka-asunnon nykyisiä julkisivuja itään ja länteen – nykyisin rakennus on pienkerrostalona.

Myllykosken rakennukseen on tehty julkisivuihin muutoksia ja arkkitehtipiirustuksia on täydennetty 1953 – piirustuksissa on arkkitehti Pekka Saareman allekirjoitus 6.9.1953.

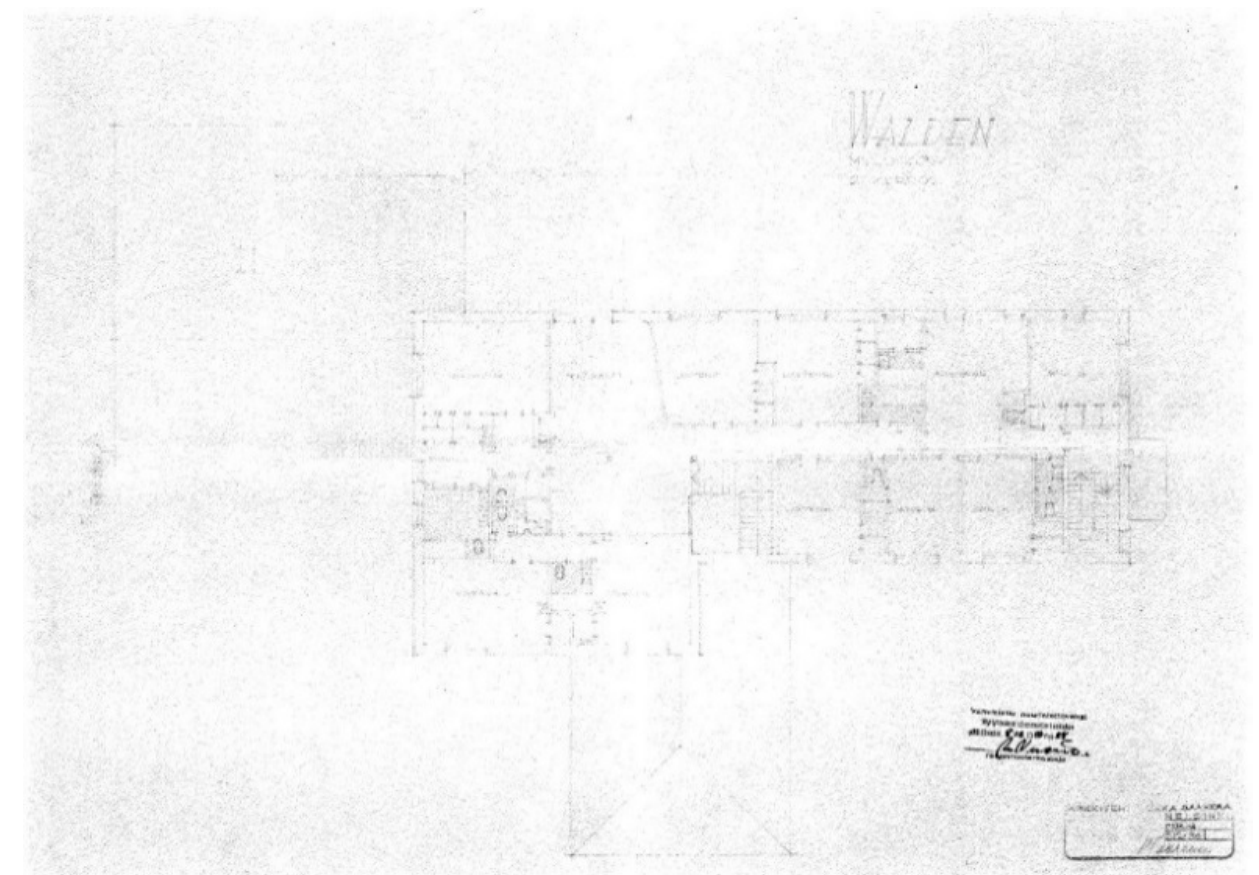
Kuva 43 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunnon julkisivu koilliseen. Piirros Myllykosken tehtaan piirustusarkisto.

Kuva 44 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunnon julkisivu lounaaseen. Piirros Myllykosken tehtaan piirustusarkisto.

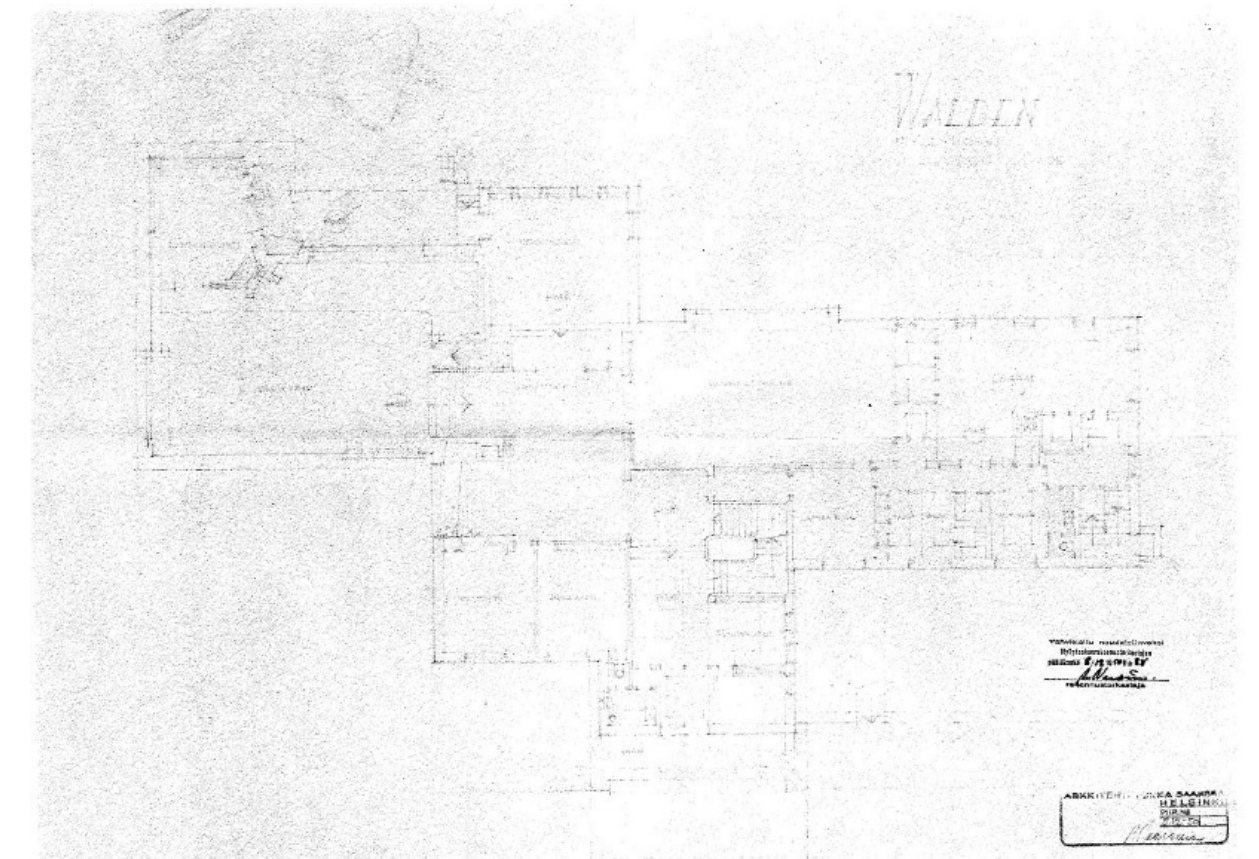
Kuva 45 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunnon julkisivu kaakkoon. Piirros Myllykosken tehtaan piirustusarkisto.

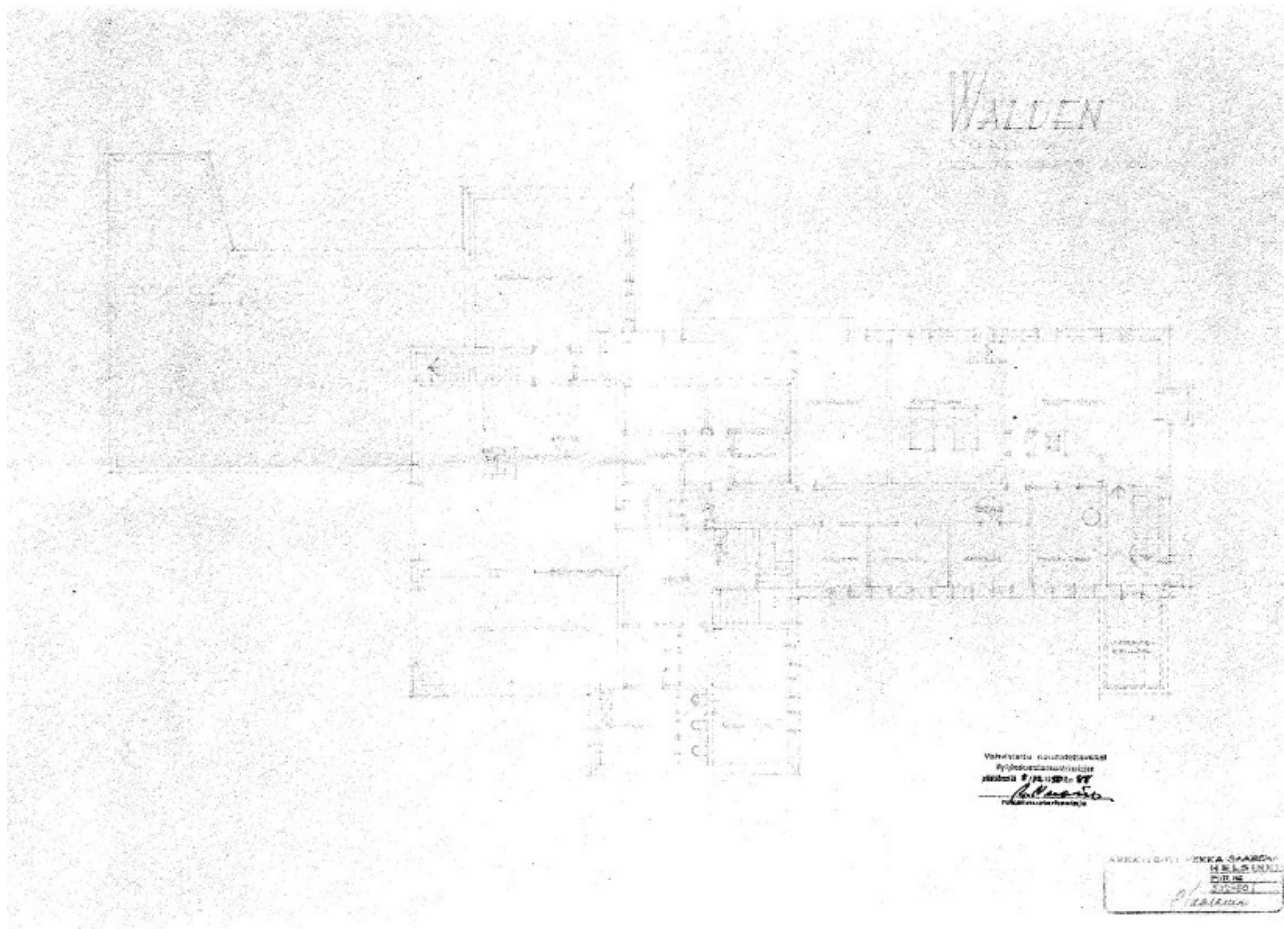
Kuva 47 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunnon 2. kerroksen pohjapiirros. Piirros Kouvolan kaupungin rakennustarkastuksen piirustusarkisto.

Kuva 46 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunnon julkisivu luoteeseen. Piirros Myllykosken tehtaan piirustusarkisto.

Kuva 48 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunnon 1. kerroksen pohjapiirros. Piirros Kouvolan kaupungin rakennustarkastuksen piirustusarkisto.

Kuva 49 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunnon kellarikerroksen pohjapiirros. Piirros Kouvolan kaupungin rakennustarkastuksen piirustusarkisto.

Myllykosken Rantatalo muutettiin pienkerrostaloksi – muutossuunnitelmat teki Arkkitehtuuritoimisto Salmio, Toiviainen & Toiviainen, piirustuksia on päivätty elokuun alkupuolelle 1963 (piirustukset on päivätty eri päiville). Rakennus on toiminut muutoksesta lähtien Myllykoski Oy:n vierasasuinrakennuksena ja toimihenkilökunnan sekä yhtiön että Myllykosken Pallon toimintaan liittyvien henkilöiden vuokra-asuntona. Nykyisin rakennuksessa on yhdeksän (9) asuntoa – suuruudeltaan 70–150 m² – autotalleineen, varasto-, talosaunatiloineen ja pyykinpesutupineen.

Seuraavilla sivuilla on valokuvarinnastuksia Myllykoskelle ja Valkeakoskelle rakennettujen rakennusten julkisivuista. Julkisivujen nykyinen ulkoasu on vuodelta 2014. Kuvat on otettu maaston, rakennusten ja kasvillisuuden sallimissa rajoissa Valkeakoskella. Myllykosken rakennus sijaitsee keskellä laajaa aukeaa maastoa – toisin kuin Valkeakosken rakennus.

Kuva 50 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunto, nykyinen pienkerrostalo – julkisivua itään.

Kuva 51 – Valkeakoskelle toteutettu Waldenin virka-asunto, nykyinen vieraskerho – julkisivua itään.

Kuva 52 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunto, nykyinen pienkerrostalo – julkisivua pohjoiseen.

Kuva 54 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunto, nykyinen pienkerrostalo – julkisivua länteen.

Kuva 53 – Valkeakoskelle toteutettu Waldenin virka-asunto, nykyinen vieraskerho – julkisivua pohjoiseen. Valokuva on yhdistelmä kolmesta valokuvasta.

Kuva 55 – Valkeakoskelle toteutettu Waldenin virka-asunto, nykyinen vieraskerho – julkisivua länteen.

Kuva 56 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunto, nykyinen pienkerrostalo – julkisivua etelään.

Kuva 58 – Myllykoskelle suunnitellun Waldenin virka-asunto, nykyinen pienkerrostalo – julkisivua länteen.

Kuva 57 – Valkeakoskelle toteutettu Waldenin virka-asunto, nykyinen vieraskerho – julkisivua etelään. Valokuva on yhdistelmä kahdesta kuvasta josta aiheutuu tilan Kenraali siipiosan perspektiivi venymä.

Kuva 59 – Valkeakoskelle toteutettu Waldenin virka-asunto, nykyinen vieraskerho – julkisivua länteen. Valokuva on yhdistelmä kahdesta valokuvasta.

5. PÄÄRAKENNUS

5.1 Rakennuslupa vuonna 1952

Antinkärki – päärakennus – sai rakennusluvan 18.4.1952. Rakennuspiirustukset oli laadittu 1951 – suunnitelmat on päivätty 1.12.1951. Rakennus rakennettiin Juuso Waldenin virka-asunnoksi, joka toimi myös yhtiön edustustilana, jossa vierailivat useat 1950–1970-luvun merkittävät henkilöt.

5.2 Muutos vuonna 1971

Virka-asuinrakennus muutettiin 1970-luvun alkupuolella Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n edustustilaksi. Rakennuslupa myönnettiin 14.12.1970. Julkisivuihin ei kohdistunut muutoksia. Rakennukseen tehtiin ja muutettiin luento-, kokous-ruokailu- sekä edustustiloja. Muutokset olivat sisäpuolisia ja koskivat pääosiltaan saniteetti- ja keittiöosastoja. Sisustusmuutossuunnitelmat teki sisustusarkkitehti Perttu Mentula ja vastaavana työnjohtajan toimi rakennusmestari A. Multanen.

Kaupungin arkkitehti Ahti Hotti antoi lausunnon rakennuslupa-anomukseen (pvm 3.12.1970), jossa mainitaan että asemakaavan määräämät autopaikat voidaan sijoittaa tontille ja siksi niitä ei ole esitetty tämän luvan yhteydessä. Myöhempien mahdollisten laajennusten yhteydessä on sen sijaan autopaikkojen määrittäminen suoritettava yksityiskohtaisemmin.

Muutosten yhteydessä uudet väliseinät tehtiin tiilistä ja pinnat rapattiin/tasoitettiin. Kevyet väliseinät tehtiin lastulevyistä ja osittain lki-levyistä. Keittiöihin asennettiin uudet sähköliedet. Välipohjaan tehtiin aukko, johon sijoitettiin uudet kaksisyöksyiset portaat 1. kerroksesta kellarikerrokseen. Vesikattoon ei tehty muutoksia.

5.3 Muutos vuonna 1990

Edustustiloissa – nimi oli muuttunut Antinkärjen vieraskerhoksi – tehtiin muutoksia 1990-luvun alkupuolella Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n toimesta. Rakennuslupa myönnettiin 22.10.1990 – osa suunnitelmista on päivätty 27.11.1989. Suunnittelijana Arkkitehtitoimisto Tähti-Set Oy. Muutoksia tehtiin 2. kerroksen huonetilajoissa, joissa huoneita jaettiin ja yhdistettiin. Samalla majoitustilojen ovet muutettiin ja uusittiin A30 paloluokkavaatimuksen sekä 30dB äänieristävyyden mukaiseksi. Rakennukseen asennettiin koneellinen ilmanvaihto – ullakkotilaan rakennettiin iv-konehuone.

Kuva 60 – Antinkärki, sisääntulojulkisivu – kuvattuna läheltä autopaikoitusta.

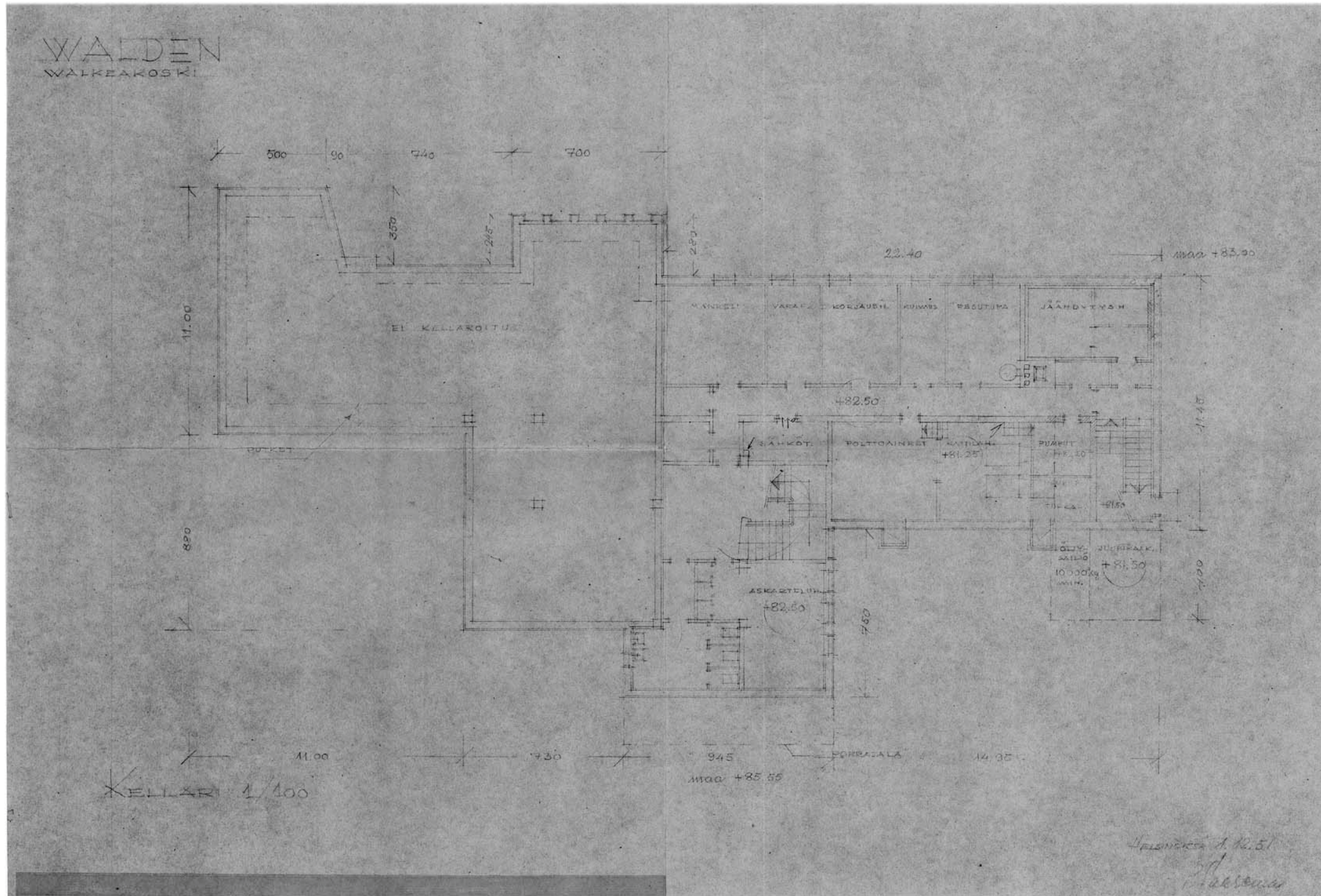
5.4 Kenttätyöt

Kenttätyö on tehty – 16.9.–13.11.2014 – paikalla havainnoimalla ja vertaamalla vanhoihin dokumentteihin. Työssä on tutustuttu UPM:n keskusarkistossa olevia kohteen piirustuksia. Kouvolan ja Valkeakosken kaupungin rakennustarkastuksesta olevien rakennuslupapiirustusten ja asiakirjojen tutkiminen on suoritettu rakennustarkastuksessa sekä niistä kerättyjä tietoja kirjaamalla muistiin tätä selvitystä varten.

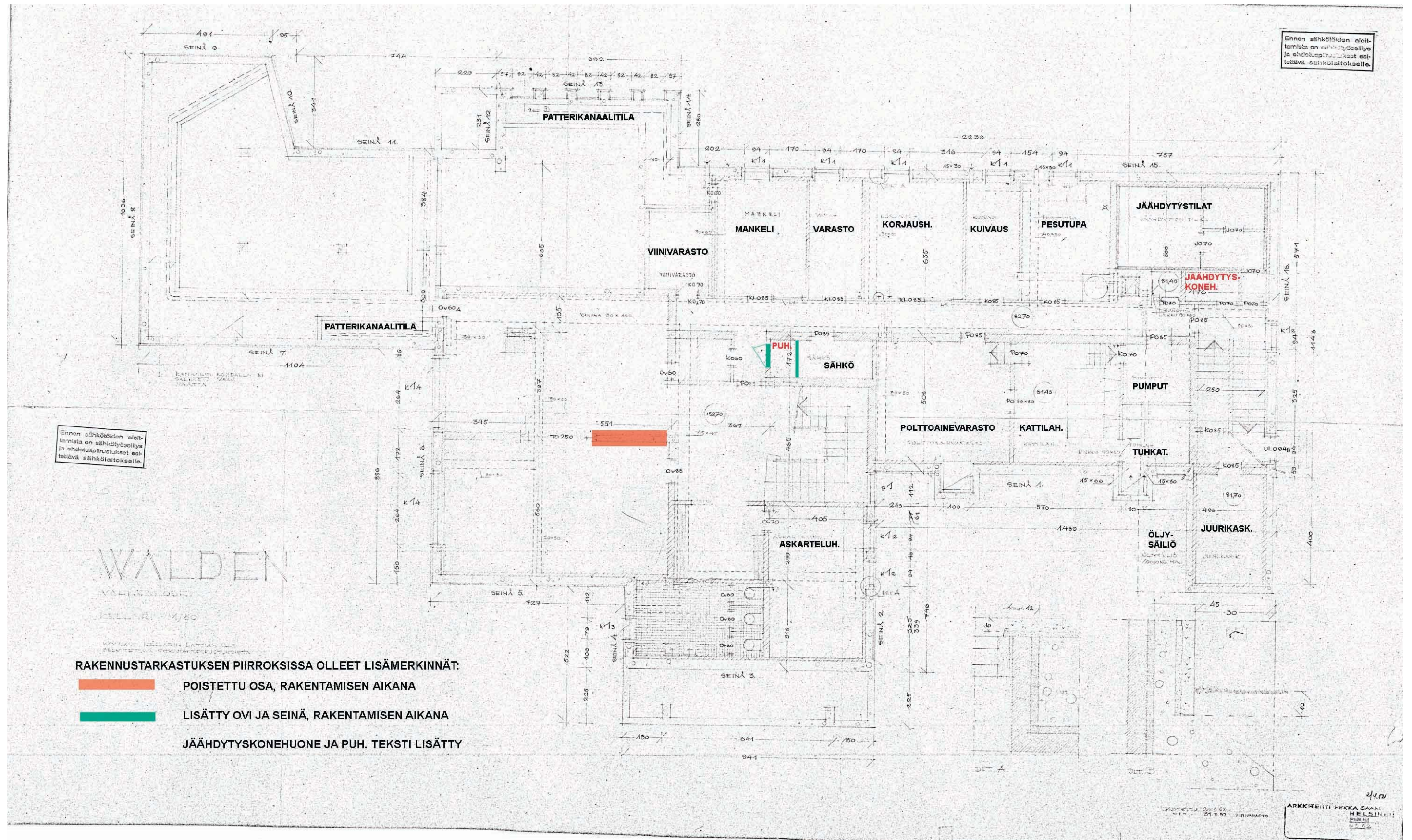
Rakennuksesta ei ole piirretty ajantasapiirroksia, vaan vuoden 1990-muutuskuvat ovat joitakin pieniä yksityiskohta vajavaisuuksia sekä tarkennuksia vaille kohdallaan. Nykyisten piirustusten mitat eivät välttämättä vastaa olemassa olevaa mittatilannetta. Vesikatto piirroksessa ei ole esitetty talotikkaita, vesikouruja eikä syöksytorvia. Julkisivuja ei ole muutettu alkuperäisestä. Julkisivuille on asennettu teknisiä päätelaitteita ja vuoden 1971 ulko-ovimuutosta länsijulkisivulle (ensimmäisestä kerroksesta kellariin vievä porrastanteen ulko-ovi) ei ole päivitetty julkisivupiirroksiin.

UPM:n arkiston asiakirjahallinnon päällikkö Ari Sirén on ollut loistava tietolähde, rakennuksen toimintaan liittyvien asioiden taustatietoina.

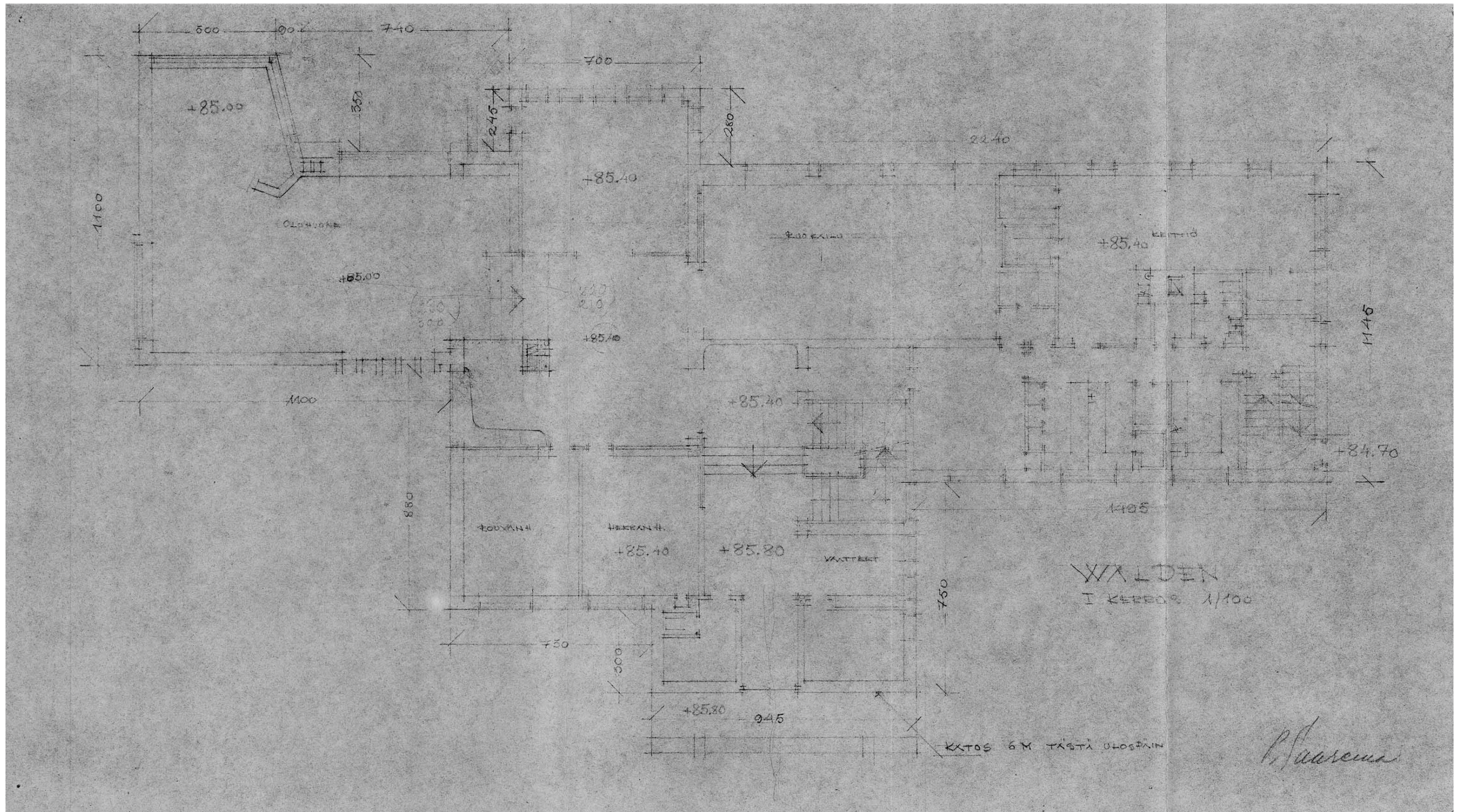
5.5 Vuoden 1951 ja 1952 pohjapiirrokset

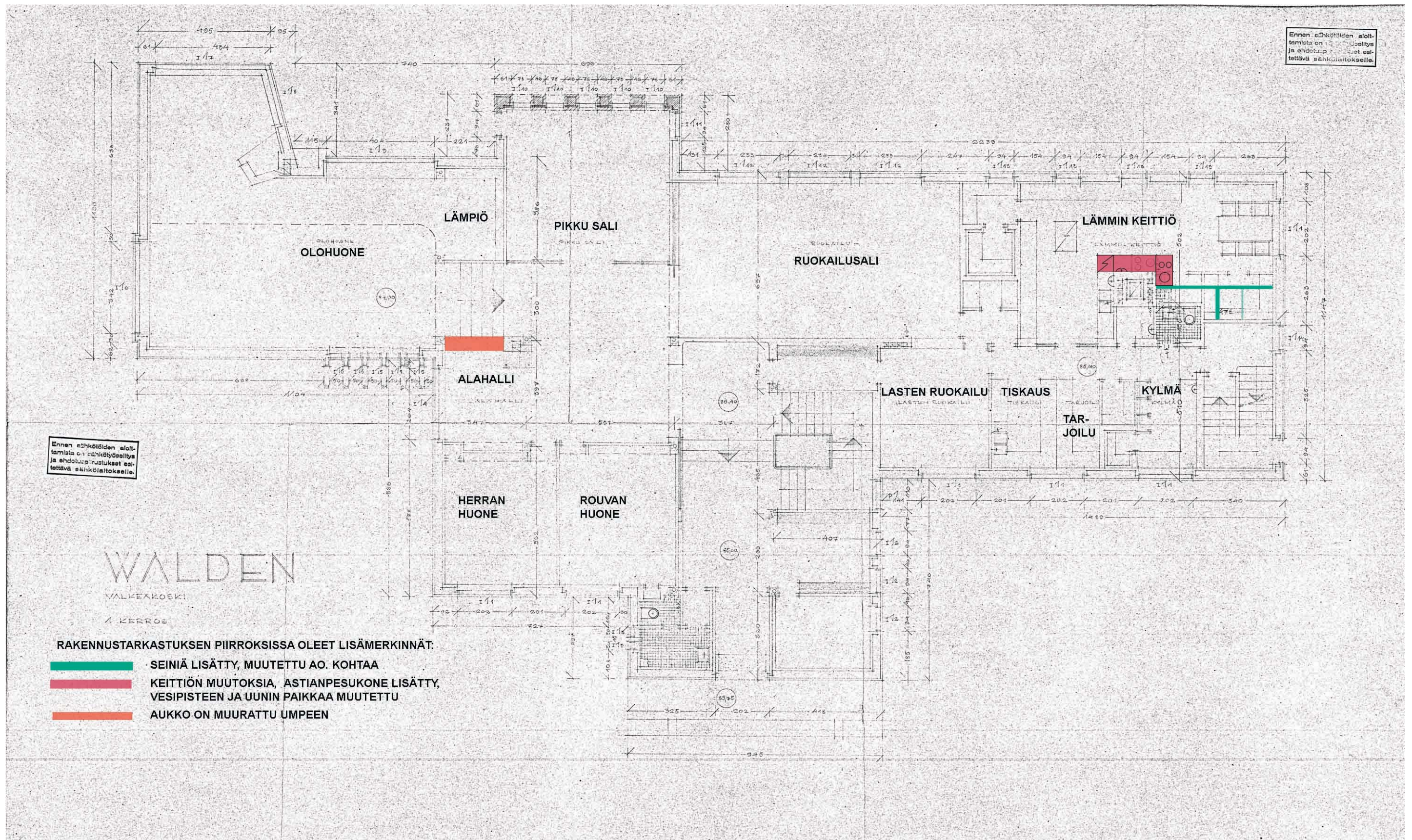
Kuva 61 – Rakennuslupa pohjapiirros kellarikerroksesta vuodelta 1951. Tästä kellaritilan kuvasta puuttuu vielä – merkinnällä EI KELLAROITU alueelta – lämmityskanavat, viinikellari, takkatila, askartelu- ja harrastustilat. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

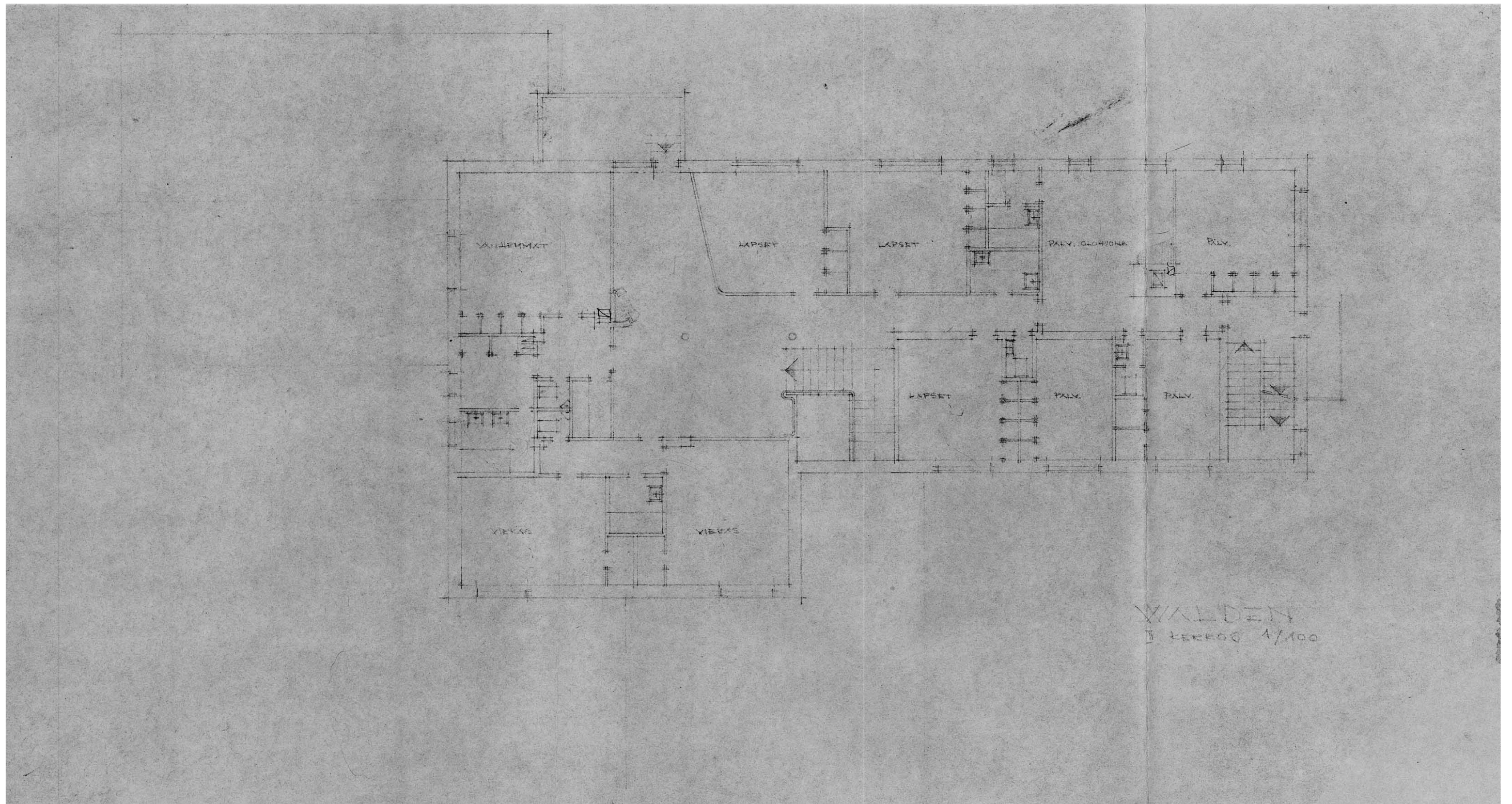
Kuva 62 – Tämä on kellarikerroksen työpiirustus, joka on mukana rakennuslupapiirustusarjassa. Piirustukseen on tekijä lisännyt tilanimet mustalla tekstillä, jotta piirustuksessa oleva tilan nimi näkyisi paremmin. Kaikissa tiloissa ei ole tilan nimeä. Piirustuksessa on Pekka Saareman tekemät muutos merkinnät 6.3.52, 20.3.52 ja 31.3.52 – lopullinen päiväys on 2.4.52 ennen kuin kuva on mennyt rakennustarkastukseen. Patterikanavaliita teksti on tekijän oma merkintä – lattiasta alkavat ikkunan edustat lämmitetään lattiassa olevien ritiläaukkojen kautta, patterit ovat näissä patterikanavaliitoissa, jotka ovat edelleen toiminnassa. Värimerkinnät rakennustarkastuksen (punaknämerkinnät, jotka ovat rakennustarkastuksen kopioissa) tekemistä työnaikaisista muutoksista, tämän kuvan merkinnät ovat tekijän esittämiä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

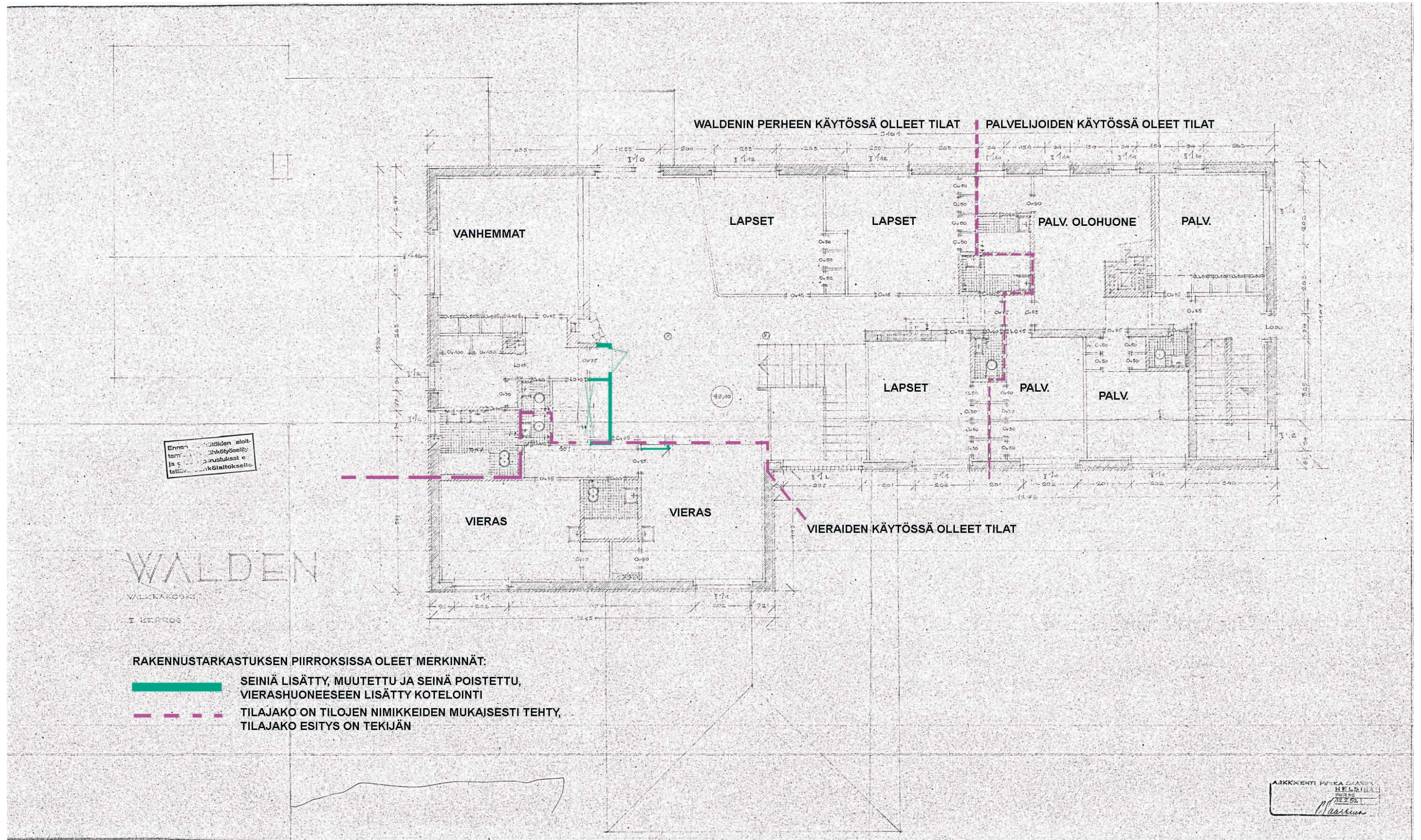
Kuva 63 – Rakennuslupa pohjapiirros 1. kerroksesta vuodelta 1951. Kuvassa rouvan ja herran huone on toteutettuun versioon verraten toisin päin. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 64 – Tämä on 1. kerroksen työpiirustus, joka on mukana rakennuslupapiirustusarjassa. Kuvaan on täydennetty tulevat tilat ja työmaalla tehdyt muutokset eli kuten rakennettu piirros. Kuvasta puuttuu alkuperäisestä toteutuksesta tehdyt olohuoneen ulko-ovi porrastasoineen ja pikku salin ulko-oven edustan portaat. Muita detaljia on herran ja rouvan huoneen sekä alahallin kirjahyllysyvennykset. Mustat tekstit on tehnyt tekijä tilajaottelun selkeyden vuoksi, kaikissa tiloissa ei ollut tilanimikettä – tilojen nimet alkuperäiskuvassa on merkitty himmeällä. Piirustus ei ollut päivystä. Piirros on oletettavasti saapunut rakennustarkastukseen samaan aikaan kuin kellariosan piirros. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 65 – Rakennuslupa pohjapiirros 2. kerroksesta vuodelta 1951. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 66 – Tämä on 2. kerroksen työpiirustus, joka on mukana rakennuslupapiirustussarjassa. Kuvaan on täydennetty työmaalla tehdyt muutokset eli kuten rakennettu piirros. Mustat tekstit on tehnyt tekijä tilajaottelun selkeyden vuoksi, kaikissa tiloissa ei ollut tilanimikettä. Tilanimikkeitä on täydennetty detalji ym. kuvissa mainituin nimikkein. Piirustuksessa on päiväys 12.2.52. Piirros on oletettavasti saapunut rakennustarkastukseen samaan aikaan kuin kellariosan piirros. Piirros UPM-Kymmene Oy, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.6 Antinkärki – suunnitelma vuonna 1970–1971

Yhtyneet Paperitehtaat Oy selvitti vuoden 1970 aikana yhtiön edustustilojen käyttöä ja niiden tarpeita yhtiön kannalta. Vieraskerholla oli suuri merkitys edustustiloina, mutta ns. ison sillan leventämisen ja liikennejärjestelyjen yhteydessä vanha vieraskeho jouduttiin purkamaan. Muitakin edustustilojen vaihtoehtoja tutkittiin, mutta kaikissa tiloissa oli vain joitakin tarvittavia tiloja mm. sauna (Leposaassa) eli yhdessä rakennuksessa tai sen läheisyydessä ei ollut kaikkea edustustiloihin tarvittavia tilaratkaisuja. Tähän saakka oli ollut edustustilat hajallaan, joten päädyttiin vaihtoehtoon: Antinkärki-vaihtoehto.

5.7 Antinkärki vaihtoehto

Kursivoituteksti on suoraan lainaus Antinkärki – suunnitelma paperista 8.12.1970:

"Luonteen omaista yhtiön edustustiloille Valkeakoskella on suuri hajanaisuus. Sen vuoksi edustustilojen sekä niihin liittyvien koulutus- ja neuvottelutilojen mahdollisimman suuri keskittäminen on tullut esiin Antinkärjen tarjoamana vaihtoehtona.

Pääkonttorissa vallitseva tilanpuute on supistanut neuvottelu- ja kokoontumistilat minimiinsä. Hallintoneuvoston, johtokunnan ja vastaavan käyttöön tarkoitettujen tilojen siirtäminen Antinkärkeen vapauttaisi jokapäiväistä neuvottelutilaa pääkonttorissa, jossa kyseinen tilantarve edelleen lisääntyy mm. osto-osaston siirtyminen ja ATK-toiminnan käynnistämisen johdosta. Kulmassa oleva vuosi on lisäksi osoittanut, että keskitetty ylimmän ja keskijohdon koulutustoiminta tulisi saada mahdollisimman suuressa määrin internaattiluontoisesti hoidetuksi. Tehokkuusmielessä tämä tulee olemaan eräs yhtiömme lähivuosien tärkeimpiä tavoitteita. Antinkärki tarjoaisi verrattomat niin rauhalliseen ympäristöön kuin myös ryhmätyöskentelyihin riittävien tilojen käytön suhteen.

Yhtiön edustajien taholta on viime aikoina haastateltu Valkeakoskella käyneitä, lähinnä ulkomaisia asiakkaita. Luonnonläheisyys, tehdasyhteys ja läheinen ihmiskontakti ovat tekijät, joille he ovat antaneet arvoa. Paikallinen hotellimajoitus ei varmasti olisi hyvä vaihtoehto tässäkin tapauksessa, vaan sen sivuuttaisivat esim. Helsinkiin siirtyvät tapaamiset. Todettakoon, että Valkeakoski on tässä mielessä nykyisin kerhonsa tason ja tilojen suhteen selvästi muita tehdaspaikkakuntia jäljessä."

Selvitys sisältää myös tietoa Antinkärjen kustannuksista ja investoinneista. Tosin tämä selvityksen sisältämä tieto on arvio ja investointikuluissa pyrittiin pysymään, joka kertoo myös suunnitelmiin ja toteutuksiin tehtyjen kirjattujen sekä kirjaamattomien muutoksien aiheuttamat työt.

Seuraavilla sivuilla on kopioitu suunnittelun ja rakennusaikaisten muistiodien dokumentit, joihin on merkitty sivuhuomautuksia sekä poistoja – mitä milloinkin on suunnittelu ja toteutusvaiheessa ajateltu tehtäväksi. Asiakirjoista selviää myös, ettei kaikkia ole välttämättä toteutettu. Osa muistiodien töistä on tehty ja osa on jostakin syystä jätetty tekemättä – lopullista tietoa ei ole saatavissa. Osa muutetuista töistä on edelleen olemassa. Kaikkia asioita ei ole päässyt tarkistamaan, kun valokuvia ja muita kuten rakennettu dokumentteja ei ole ollut saatavilla. Muistioista saa kokonaiskäsityksen myös toteutuksen laajuudesta ja rakentamisen aikaisista karsituista kohdista, mm. kysymysmerkki kohdat, onko tarpeellista sittenkään tehdä kaikkea mitä on suunniteltu.

5.8 Suunnitelman aikainen muistio 23.10.1970

Sisältää Mentula

LIITE (1) / PM.

Muistio
23.10.1970

Valkeakoski, 28.10.1970
EA/LL

Pöyhönen - Mentula - Panno - Isotupa - Aro

1. "Liikkuvan baarin" mahdollisuus tutkitaan. Baari voi olla kiinteänä takkasyvennyksessä, jossa lehtihylly ja pieni tietokirjasto á la Torni.
2. Iso neuvotteluhuone tehtäisiin entisistä rouvan ja herran huoneista.
3. Miesten WC:t I-kerroksen "kenkähuoneeseen".
4. Keittiöön aputilat, emännän nurkkaus, autonkuljettajan huone, ruokailutilaa yms.
5. Pieni aamiaishuone erotettaisiin käytävällä nykyisestä lounashuoneesta. Huoneen mittaa jatketaan länteen päin lähelle ikkunaa. Keittiöstä tulisi olla kynnyksetön yhteys kaikkialle I-kerroksessa, paitsi isoon olohuoneeseen, johon joutaa porras.
6. Keittiöstä suora ("hajukaapillinen") yhteys isoon ruokasaliin.
7. Varsinainen ruokailutila (rahvaan) alas, yhteys keittiöön tutkittava, porras mahdollinen - hissikin - myös apukeittiö alas.
8. Koko talo huomioonottaen WC-tiloja katsottiin olevan tarpeeksi, paitsi 4. kohdassa sanotut. Alakerrokseen ei WC-tiloja nyt lisättäisi, huonetila säilytettäisiin ennallaan "poke-ripoksina", kirjastona tms. Tätä käsitystä kannatti mm. Mentula.
9. Asiantuntija emäntä kutsutaan suunnittelemaan keittiö ja kokoravinto- ja ravintolatalouden järjestely huomioonottaen viinikellarit, pakasteet, virvoitusjuomat, olut, ym. Mentula ^{anantuntijan} ~~työn~~ ja opastaa työn alkuun. ~~Yhtöisinminen töine.~~
10. Tornissa on paljon kelvollisia arvokkaita huonekaluja, mattoja, valaisimia ja taidte-esineitä Antinkärkeä varten.

*10. Y PÄÄNTÄ MENTULA, MENTULA
MITEN
2) MISSÄ RAVINTOLA MISSÄ MÄÄRÄN ILMAINEN
INVENTAARIO KALUSTEISTA / ISOTUPA*

Kuva 67 – Muistio 23.10.1970 – huomautuksineen. Muistio UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

MESTEKAASSI /

LIITE (2)
/PM.

M u i s t i o

tarkastustilaisuudesta, joka pidettiin rak.pöytäk. Esko
Pammon kohoituksesta Antinkärjessä käsittelen siis arkkit.
P. Mentulan laatimia korjaussuunnitelmia

Yksityiskohtaisen tarkastuksen suorittivat 26.11.1970
rak.mest. A. Multanen ja ins. E. Aro ja käsitti tarkastus
pöytäasiassa luonnollisesti vain käytännöllisiä ja talou-
dellisia kysymyksiä. Muistion kirjoitti E. Aro.

Kellarikerros

OK - Huonetilalla 03 laitteistojen lisäykset ja muutokset kalliit
eivätkä liene tarpeellisia. Huonetilassa on korkeatasoinen
sisustuslaatoitus. Yhdenkin lisävesipisteen asentamisen
+ takia tulisi laatoituksia repiä johtotöiden vuoksi ja
saman värinisten paikkauslaattojen saaminen on mahdotonta.
Ehdotetaan yksi VC-komero muutettavaksi piscaaritilaksi ja
muuten huonetila säilytettäväksi ennallaan.

OK - 04 tilaan johtavan oviaukon muutos (mielemme tarpeeton,
aiheuttaa mm. sähkötöitä.)
MUUTETAAN/OK
OH KÄYNTI

OK - 021 "takkahallot" huonetilaksi merkitty kohta tarvitaan
toimitusjohtajien uusien talojen kiertovesipumppuja varten.
Säilytettävä tähän tarkoitukseen.

OK - 025 kabinetti (pienehkö huonetila) ehdotetaan jätettäväksi
tavaroiden vastaanotto- ja inventointitilaksi. Huom.
erilainen kauppatavara, vierailusjuomakorit, viinit,
alkoholi ja muu sellainen. Tässä tilassa enemmän kai tulisi
määrätä eri tavaroille lopullinen säilytyspaikka ja suo-
rittava inventointi. Takkahallot sopisivat myös tähän tilaan,
joka olisi siis talon ainoa varastohuone.
KUNTOSS KABINETIN
KÄYNTI
II VÄLILUOKKA

- 2 -

OK - 012 portaikon rakentaminen ja sen lepotasolta yhteys
puutarhaan on paitsi ideana erinomainen; myös käytännös-
sä helppo toteuttaa. Luonnonkivisokkelissa oleva ikkuna-
aukko normaali oven levyinen.

Pääkerros

OK - 101 huonetilan (naisten VC) johtava käynti tulisi säilyt-
tää entisessä paikassa. Vaatetila (103) on nyt nauila-
koineen ja kattovaloineen (6 valopistettä) ehjä, arvokas
+ tila. Mielestämme tarpeeton oven siirto; paitsi että se
veisi naulakkotilaa se pirstoisi samalla toisen hyvin
tarpeellisen naulakkoseinämän. VC-komeroita 2 kpl, sa-
moin pesualtaita.
VAATENAULAKKO
JÄRJESTELY UUSI

OK - 102 samasta syystä, mitä kellarikerroksen huonetilasta 03
on sanottu, ehdotetaan tämä tila (102) korkealuok-
kaisena ja väljänä säilytettäväksi ennallaan.

MUUTETAAN/OK
SWITCH
107 seinän siirtäminen keittiön suuntaan aiheuttaa
sähköjohtotöitä. Seinään on myös upotettu yläkerroksen
VC-johdot, jotka kaikki tulisi siirtää uuteen raken-
nettavaan seinään (107-117). Seinän siirrolla saavute-
taan vain kahden henkilön ruokailupaikan lisäys.
Kannattaako siirto?

KTS. PIIR. N2 II OK
16.1-71
- 116 huonetilaan porrashuoneesta johtavan oven kohdalla on
sähköjakokeskus, jonka siirtäminen muualle ottaa tilaa
ja tulee kalliiksi.

OK/
PIIR. N2 II
16.1-71
- 115, 117, 121 huonetilojen suunnittelusta ei vielä
selviä mm. vesipisteiden kohdat. Sähköosaston edustajan
ilmoituksen mukaan ovat keittiön liedet loppuun kuluneet.
Ne ovat Strömbergin mallia 1949, joihin ei enää saa
varaosia. Korjauspaja on käsityönä varaosia tehden
saanut liedet toimimaan ja uunien ilmoitettiin olevan
pilalle ruostuneita. Linoleumpermannot ovat hyväkuntoisia.

OK/
POISTETAAN
EHDOTUS SUUNNITTELIHACTA
- 113 arkkit. Mentulan mainitsema vitriinin poisto juhla-

- 3 -

ruokasalin peräseinältä ei portaan rakentamisen vuoksi ole tarpeellista, porras mahtuu hyvin kulkemaan sen alitse. Pähkinäpuuseinän paikkaustyö olisi vaikea. Vitriini on toteutettu kapeampana ja matalampana kuin arkkit. Saareman piirustuksissa on esitetty.

2. kerros

ei kääntö / OK

- 201 ylähalli ja käytävätila. Ovia "käännetty" aukeamaan huonetiloihin päin, yht. 8 kpl. Kallis työ ja epätavallinen sekä mielestämme tarpeeton. Jo laki ravitsemus- ja majointusliikkeistä kieltää ovien aukeamisen sisään päin. Määräykset eivät Antinkärkeä suinkaan sido, mutta kallis työ ja onko siitä hyötyä?

Tarkistetaan / OK

- 210 huoneissa on hyvä sisäänmentävä komero. Uudet komerot tarpeettomia.

kts. lopulliset
huojat.

- 212 vuodetilat merkitty "päätyseinälle". Ikkunaa vastapäätä olevalla seinällä on sekä sisäiseen että ulkolinjaan kytketyt puhelinjohdot ja runsaasti pistorasioita.

Tarkistetaan
kaikkialla

- 213-114 ja 218 ja 219 ehdotetaan jätettäväksi nykyiselleen, komeroitten uusiminen lienee tarpeetonta.

kts. piir. N:o 58

- 225 paikalta otettujen mittojen mukaan on pienoiskylpyhuoneen rakentaminen liian vaikea. Ehdotetaan, että po. uusi kylpyhuonetila (jossa nyt on bide) liitettäisiin 215 vierashuoneeseen liittyvään kh-tilaan ja 224 kh. säilytettäisiin ennallaan, paitsi että siinä nyt olevan bide'n paikalle asennettaisiin (suihku.?)

LIIKKIOVI / OK

- 216-217 väliseinään (ehdotetaan normaali käytiovi) Näin pienen huonetilojen (216 ja 217) yhdistäminen työntöovella tuntuu ("näpertelyltä".?)

Yleistä

TOIM. JOHT.
KARKKARAINEN
EHDOTI POISTETTAVAKSI.
L. UATHESSA

Peseytymisaltaat on ehdotettu poistettaviksi huoneista 210 ja 219. Onko tarpeellista? Sekin maksaa. Komerotiloja on merkitty uusiin paikkoihin ja ne osuvat melkein aina pistorasoihin.

POISTETAAN / OK

- 4 -

PUHELINASIAT
SEPTIÄNÄ
PAIKALLA

SÄHKÖPIIRROKSET.

01. KERROS / I:ITO

1. - " - " - " - " - "

2. - " - " - " - " - "

TARKISTETTAVA

ja puhelinrasioiden päälle. Miten on tarkoitus järjestää talon puhelinliikenne? Huonekohtainen puhelin- ja viestintä keittiöön on jotenkin hoidettu, mutta ulkolinjoista tulisi päättää, mihin ja miten ne johdetaan. Rakennus on varustettu erikoisen monipuolisilla sähkö- ja heikkovirtalaitteistoilla. Sisustusarkkitehdin tulisi merkitä työpiirustuksia varten tämä automatiikka papereihinsa työpaikalla, että kalustustyö menisi suurin piirtein jo olevien sähkölaitteiden edellyttämällä tavalla.

Rita Hakkarainen / mukana neuvottelussa
nimitehokkute

TARKISTANIUT 28.11-70 JMM

27.11.1970

EA/ER

LIITE (3)
/P.M.YHTYNEET PÄÄFRITENTTAAT
OSAKEYHTIÖValkeakoski 15.12.1970
VI/po

MUISTIO

keskustelusta 15.12.70 koskien Antinkärjen keittiötä ja
yläkerran varastotiloja

Läsnä olivat keskusruokalan emäntä Laila Kempainen, entinen keskusruokalan emäntä Kaisu Salminen, kerhon emäntä Aino Peltman, kotitalousteknikko Eveliina Pönnkä, insinööri Esko Aro ja allekirjoittanut.

Keittiö

Hellän alaosassa sijaitsevat paistinuunit katsotaan nykyisin epäkäyttännöllisiksi, koska naisten täytyy usein olla polvillaan hellan vieressä valvoessaan uunia. Paistinuunit on sijoitettava työskentelytasolle s.o. pöydän korkeudelle.

Automaattinen rasvankeitinpate on erittäin tarpeellinen, koska on tärkeää, että rasvaa ei kuumenneta liian korkeaan lämpöasteeseen.

PERKAUSHUONE

Perkaushuone (118) säilytetään entisellään, sillä sen on oltava keittiön yhteydessä samassa tasossa (lattiakaivo perkaushuoneeseen).

ERILUSPINA JOKA TAPAKUSTEVA / TOIMISTOTILA

Emännän huone (ja henkilökunnan huone (116) voidaan yhdistää.)

Keittiön kaikki vesipisteet on syytä pitää ennallaan. Niiden muuttaminen toisiin paikkoihin ei paranna tilannetta. Esim. ei ole mitään syytä siirtää tiskauspuolta toiselle seinälle. Tiskauspöydän viereen toivotaan kaatoallasta.

Keittiön kylmähuone varattava yksinomaan keittiön käyttöön, ovi keittiön puolelle avautuva. Jääkaapit juomia varten voitaneen sijoittaa perkaushuoneen puolelle. Kuivauskaappi pyyheliinoja varten, nykyiset seinällä olevat kuivaustelineet poistettava.

Kymarnolaatta keittiön permantona lienee tarkoituksenmukainen. Perkaushuoneen lattiaan suositellaan keraamisia laattoja, koska siellä käytetään runsaasti vettä.

Yläkerta

Päivystyshuoneen viereinen huone (218) varattava vaatteiden silitys- ja huoltotilaksi, liina- ja vuodevaatevarastoksi. Liikasteiden liinavaatteiden säilytystilat huomioitava.

Jakelu: Hakkarainen, Pyyhönen, Mentula

Tammio, Aro

M. Mentula

LIITE (4)

PIIR:NO	KOHDE	ANTINKÄRKI/VAIKEAKOSKI	SKAA
1.	01. kerros, pohjapiirros, alkuluonnos (muutettu 23.11)	4.11-70	1:100
2.	1. kerros, pohjapiirros, alkuluonnos (muutettu 23.11)	4.11-70	1:100
3.	2. kerros, pohjapiirros, alkuluonnos (muutettu 23.11)	4.11-70	1:100
4.	huoneselostus	8.11-70	
5.x	01. kerros pohjapiirros, muut/17.12 tarkist 18.11	22.10-70	1:25
6.x	1. kerros pohjapiirros, muut.17.12 " "	22.10-70	1:25
7.x	2. kerros pohjapiirros, muut.17.12 " "	22.10-70	1:25
8.	Materialiselostus	15.1-71	
9.	keittiö, sähköpiirros	18.12-70	1:25
10.	portaikko tila 012, 114	28.11-70	1:25
11.	xkeittiö tila 115,116,117,118,119,120,121,122 pohjapiir.	2.12-70	1:25
12.x	keittiö tila 115,117 seinäproj.alkup.piir. 4.12-70	10.12-70	1:25
13.	apukeittiö tila 013, henkilökunn. pukuh. proj.	18.11-70	1:25
14.	päiv.emänn.huone tila 220 + vst.kalustepiir.	20.11-70	1:25
15.	tila 216,217 välinen liukuovi+pohjapiir.	18.11-70	1:25
16.	tila 211,212 noikkih.+vier.huoneen pohja+kalust.	19.11-70	1:25
17.	tila (106-107) väliseinä proj. tila 02,08 +kalusteluon.	28.11-70	1:25
18.x	tila 106-107 väliseinäprojektiio	28.11-70	1:25
19.x	tila 101 naist.huone pohjapiir. + seinäproj.	5.12-70	1:25
20.x	tila 115,117 keittiön seinäproj.c-c, d-d	10.12-70	1:25
21.	tila 115 keittiö kalustepiir.	12.12-70	1:10
22.	tila 117 keittiö kalustepiir.	15.12-70	1:10
23.	01. kerros, sähköpiirros	4.12-70	1:100
24.	1. kerros sähköpiirros	4.12-70	1:100
25.	2. kerros sähköpiirros	4.12-70	1:100
26.	tila 012,114, portaikko rak. piir./kts. no: 10 piir.	28.12-70	1:10
27.	tila 012,114, portaikon det.piir.	22.12-70	1:1
28.	xterjoiluvuonno luonnos	28.12-70	1:5
29.x	tila 224,225,226 2.kerros khit pohja+seinäproj.	10.12-70	1:25
30.	tila 108,109 tilojen väliseinä+ovi+kalusteet	4.12-70	1:25
31.	tila 203,208 seinäproj.+ kalustepiir.	24.11-70	1:25
32.	tila kylmähuone tilojen leikkaus+rak.piir.	7.1-71	1:25
33.	tila 118 silitystila+kalusteet+seinäproj.	4.1-71	1:25
34.	keittiönkalusteet rak.piir. 1:5+ det.piir./rak.	14.12-70	1:1
35.	tila 112 laslask.katto	4.1-70	1:25
36.	seisovapöytä 08:n tilan	17.12-70	1:5
37.	tila 201,206 väliseinä + det.piir. 1:1	6.1-71	1:25
38.	106-107 väliseinä det.piir.+ 1:1 kts. no: 18 alkup.	6.1-71	1:25
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			

muutospiirroksat:
 -piir. no:5,6,7 tarkistettu 17.12
 -piir. no:11 muutettu 2.12,17.12-70
 -piir. no:11 muutettu 5.1-71,12.1-71,16.1-71
 -piir.no: 12 muutettu 12.1-71
 -piir. no: 18 tehty uusi piir. no: 38 6.1-71
 -piir. no:19 muutettu 12.12-70
 -piir. no:20 17.12 muutospiir. uusipiirros 28.12
 -piir. no:28 muutospiir. 28.12-70
 -piir. no:29 muutettu ja tarkist. 28.12-70+ 6.1-71
 -piir. no:t 11,12,20,21,32,33 muutospiir.

PERTTU MENTULA SIS. ARKKIT S.I.O. HELSINKI

5.9 Perttu Mentulan selostusreferointi

Sisustusarkkitehti Perttu Mentula oli tehnyt materiaaleista selostuksen, jonka nimi oli Antinkärki materiaalit. Tämä materiaaliselostus oli laadittu kerroksittain (kellarista 01, 1. kerroksesta ja 2. kerroksesta) ja huonetiloittain. Tekstit ovat suoraan selostuksesta. Mutta siinä olevia toimenpiteitä/materiaaleja on karsittu/muutettu, kuten työmaakokousten muistioissa käy ilmi. Materiaaliselostuksen päiväys on 15.1.1971 – itse selostuksesta ei löytynyt päiväystä. Huom. *pienellä kursiviteksillä merkityt tekstit ovat tekijän kommentteja.*

5.10 Muutokset kellarikerroksessa

Tila 02 ala-aula

- Uusi oviaukko 04 kabinettiin ja nykyinen oviaukko muurataan umpeen sekä seinät on tasoitetaan että maalataan.

Tila 05 varasto

- Nykyinen oviaukko (tilaan 08 ruokasali) muurataan umpeen ja tilan väliseinä puretaan.

Tila 02 ala-aula ja 07 käytävä

- Tilan 02 ala-aulan ja 07 käytävän välinen oviaukko tehdään kynnyksettömäksi.

Tila 08 ruokasali

- Ruokasalin pilarin ja ulkoseinän välinen seinä puretaan.

Tila 08 ruokasali ja 07 käytävä

- Ruokasalin 08 ja käytävän 07 väliseinään uusi oviaukko, ovi 90x200 ikkunallinen ja aukko kynnyksetön.

Tila 010 kabinetti ja 011 kabinetti

- Väliseinät puretaan ja kabinettien 010-011 välille asennetaan PP-paljeovi.
- Keskimmäinen oviaukko (käytävään 07): ovi poistetaan ja pinnat muurataan sekä tasoitetaan että maalataan/pinnoitetaan.

Tila 012 uusi portaikko

- Uusi portaikko, jonka lepotasolta päästään ulos.

Tila 012 uusi portaikko ja 013 apukeittiö

- Puretaan piirustuksen mukaisesti käytävän puolelta seinät – ei ole toteutettu – liian kallis/tarpeeton.

Tila 013 apukeittiö 014 henkilökunnan pukuhuone

- Tilan 013 astianpesutilan ja tilan 013 henkilökunnan pukuhuoneen välille muurataan uusi seinä ja samassa yhteydessä siirretään purettavien seinien osalta ovet 2 kpl henkilökunnan pukuhuoneen 014 tilaan liittyviksi.

Tila 013 apukeittiö 014 henkilökunnan pukuhuone

- Putki- ja viemärintyöt muutospirustuksen mukaisesti.

Tila 015 kylmäkellari

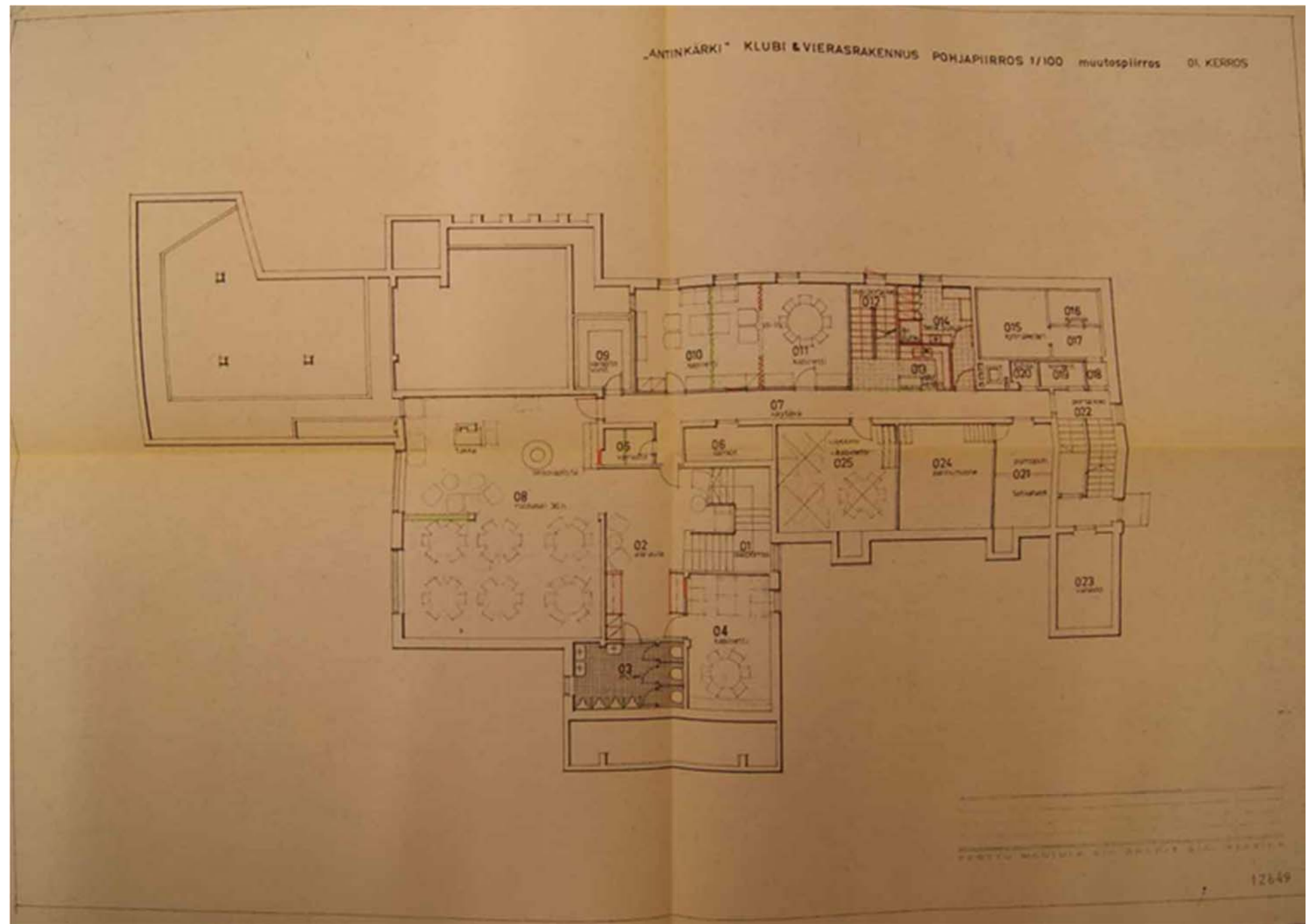
- Seinäpinnat verhoillaan Essem-alumiiniaaltolevyillä ja vastaavasti nykyinen hyllyrakenteet korvataan esim. Varmuusrakenteen metallihyllyillä, rst.

Tila 024 pannuhuone ja 025 kabinetti

- Väliseinän oviaukko muurataan umpeen ja piirustuksen mukaisesti portaat poistetaan.
- *Tilaan 025 muutosta polttoainevarastosta kabinetti ei ole asiakirjoissa esitetty, voi olla että se on vain paperilla ennen tätä muutosta?*

Tila 021 pumppuhuone ja takkahalot

- Nykyisen tuhkahuoneen ja pumppuhuoneen väliseinä poistetaan.

Kuva 74 – Rakennuslupa pohjapiirros kellarikerroksesta vuodelta 1970. Muutokset on esitetty värikynällä pohjapiirrokseen. Piirros Valkeakosken kaupungin rakennustarkastuksen piirustusarkisto.

5.11 Muutokset 1. kerroksessa

Tila 101 naisten wc

- Tuulikaapin viereinen tila huonetila 101, muutetaan piirustuksen mukaisesti naisten wc-tilaksi.
- Oven paikkaa ei muutettu ja nykyisen oven kohdalla olevaa wc-pyttyä ei asennettu.

Tila 102 miesten wc

- Wc-tilan etuhuoneen urinaaleja ja altaita eikä wc-tilan (wc-pytty tila) oven kääntöä ei toteutettu piirustuksen mukaisesti.
- Wc-tilan etuhuoneeseen jätettiin yksi urinaali ikkunoiden eteen ja allas tuulikaappia vasten olevalle seinälle.

Tila 106 käytävä

- Käytävän 106 keskiosan väliseinä + ovirakenteet poistetaan.
- Ovi- karmirakenteet uusitaan, tilalle heiluriovet 2 kpl 90x200, joihin erikoispiirustuksen mukaiset näköaukot; ikkunat – heiluriovina ei ole asennettu kuin yksi ellei tilaan 114 asennettu toista heiluri ovea – asiakirjoista ei selvinnyt tätä.
- Tila 108 keskushalli ja 109 kokoushuone
- Keskushallin ja kokoushuoneen väliseinän 2 kpl ovia korvataan kaksoisovella erikoispiirustuksen mukaisesti.
- Ulkoseinän puoleinen nykyinen takkatilan hyllysvyennys muutetaan 109 tilan puolelle.

Tila 109 kokoushuone

- Tilan väliseinä poistetaan.
- Lattiapinta oikaistaan ja tasataan sekä asennetaan uusi parketti.

Tila 108 keskushalli ja 110 galleria

- Tilojen 108 ja 110 välille portaikon yläpään asennetaan PP-paljeovi.
- Tila 113 juhlapöytä-ruokasali ja 114 uusi portaikko.
- Väliseinästä, (tilaa 114) vasten, poistetaan vitriini piirustuksen mukaisesti.
- Samalla pähkinäpuuseinätlevyt poistettiin ovi muutoksen yhteydessä, joka johtaa tilaan 114 – pähkinäpuuseinälevyjien korjaaminen olisi ollut kallista, joten se poistettiin ja tilalle asennettiin Chiki-silk – seinä maalattiin.

Tila 114 uusi portaikko

- Uusi portaikko ja yhdistetty tarjoiluvälikkö piirustuksen mukaisesti.
- Nykyinen kylmähuone poistetaan ja samassa yhteydessä oikaistaan 113 tilan vitriinin syvennys, seinä oikaistaan ja muurataan sekä rappaus että tasointi ja pinnoitus/maalaukset.

Tila 114 uusi portaikko ja 115 keittiö

- Välikön ja keittiön väliseinään uusi oviaukko, johon heiluri (90x200).
- Ikkunaseinän puoleinen oviaukko muurataan umpeen ja oikaistaan rappauksella.

Tila 115 keittiö ja 116 henkilökunnan ruokailutila

- Rakennetaan väliseinä piirustuksen mukaisesti.
- Tästä toteutuksesta ei ole tietoa onko tila rakennettu, kuten kuvista ilmenee – ainakin nykyinen tilanne näyttää muuta eli vanhoja ovia ja rakenteita on säilynyt entisellä paikallaan.

Tila 106 käytävä ja 107 kabinetti

- Kabinetin ja käytävän väliin rakennetaan muutospiirustuksen ja erikoispiirustuksen mukainen kevyt, ovellinen (90x200) ja yläikkunallinen, väliseinä.

Tila 117 astianpesu ja 118 emäntä

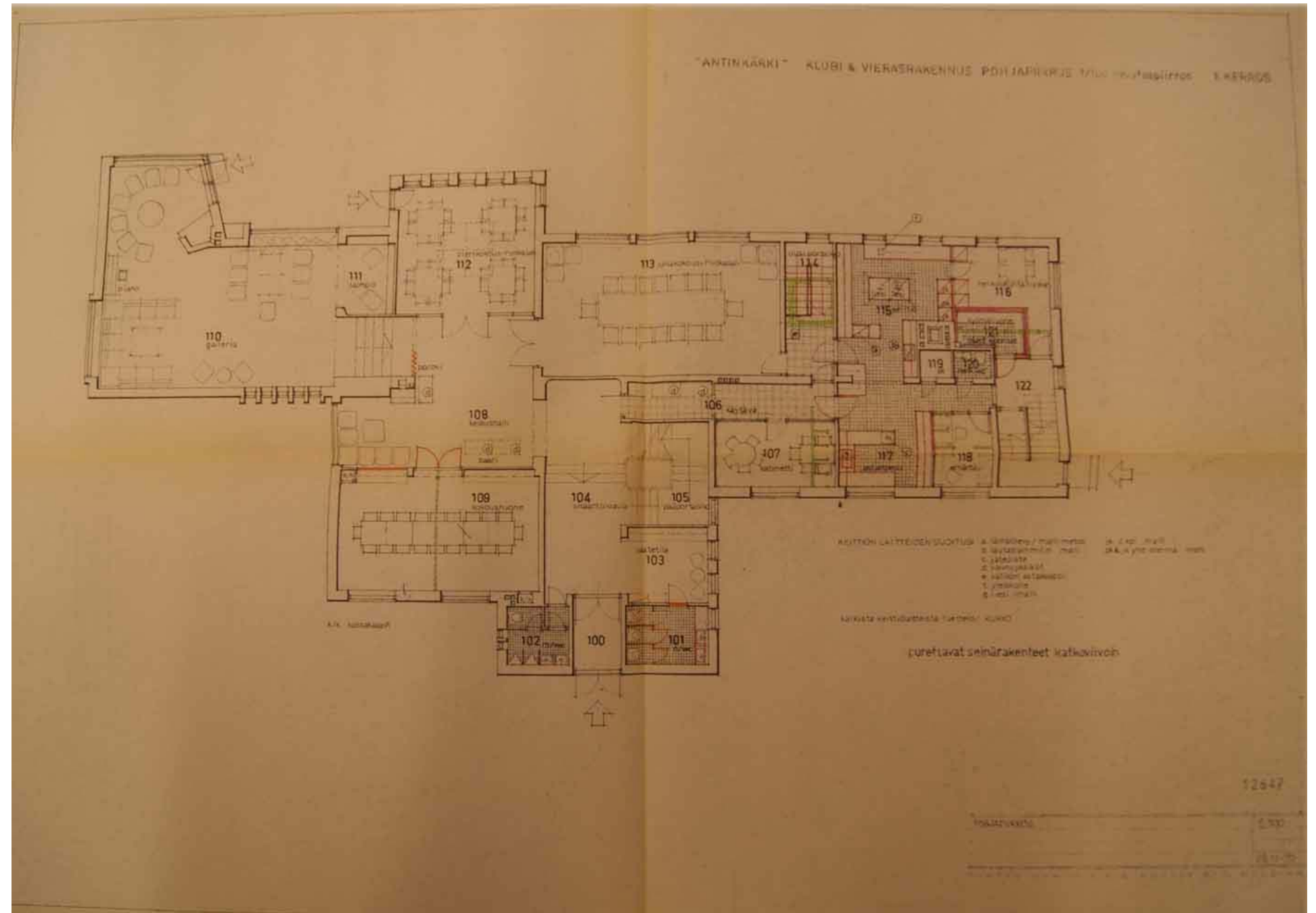
- Väliseinään emännän työhuoneeseen ja keittiön puolelle tehdään erikoispiirustuksen mukaisesti ikkuna.
- Nykyiset komerotilojen väliseinät puretaan.

Tila 121 kylmähuone

- Nykyisen komeron kohdalla olevat väliseinä rakenteet poistetaan.
- Kylmähuonetilan uudet seinärakenteet muutos- ja erikoispiirustuksen mukaisesti.

Tila 121 kylmähuone ja 122 porrashuone

- Kylmähuonetilan ja porrashuoneen väliseinään tehdään erikoispiirustuksen mukaisesti ovi.

Kuva 75 – Rakennuslupa pohjapiirros 1. kerroksesta vuodelta 1970. Muutokset on esitetty värikynillä pohjapiirroksen. Piirros Valkeakosken kaupungin rakennustarkastuksen piirustusarkisto.

5.12 Muutokset 2. kerroksessa

Tila 203 liinavaatevarasto

- Nykyinen apukeittiön laitteet pyritään siirtämään emännänhuonetilaan 220 – varmuutta siirrosta ei ole.
- Tilalle liinavaatevarasto, hyllyt erikoispiirustuksen mukaisesti.
- *Tilaan 202 johtavaa ovea ei ole nykyisen esitetyllä paikalla – seinä on ummessa.*

Tila 203 liinavaatevarasto ja 202 eteinen

- Väliseinään rakennetaan uusi ovi 60x200 – *todennäköisesti ei ole toteutettu, jälkeä toteutuksesta ei näy.*

Tila 207 kylpyhuone ja 210 vierashuone

- Väliseinässä oleva oviaukko muurataan umpeen – *tämän oviaukon rakentamisen ajankohta ei ole selvinyt miksi ja milloin se on rakennettu ao. tilojen välille, koska tila oli alkujaan Juuso Waldenin kylpyhuone ja toinen tila vierashuone?*

Tila 207 kylpyhuone

- Kylpyhuoneeseen suihku piirustuksen mukaisesti.

Tila 208 eteinen/välikö

- Välikön ja eteisen väliin seinä + ovi.

Tila 211 meikkihuone ja 212 vierashuone

- Vierashuoneen ja meikkihuoneen nykyinen väliseinä- ja kaappirakenteet poistetaan ja tilalle erikoispiirustuksen mukainen PP-ovi + kalusteet.
- *Huom. lasillinen ovi meikkihuoneeseen 211, tilasta 208 eteinen, ovi aukeaa eteiseen päin ja on vasenkätinen eli oven aukaisusuuntaa on muutettu ei käätisyyttä.*

Tila 213, 214 vierashuone

- Lavuaarit poistetaan.

Tila 215 vierashuone ja 226 kylpyhuone

- Vierashuoneeseen (215) yhdistetään keskimäinen kylpyhuone (226), ts. rakennetaan uusi ovikäynti.

Tila 224 kylpyhuone

- Kylpyhuoneesta poistetaan kylpyamme ja tilalle suihkuallas.

Tila 225 kylpyhuone

- Huonetilaa muutetaan muutos- ja erikoispiirustusten mukaisesti kylpyhuoneeksi, joka liittyy huonetilaan 216.

Tila 216 vierashuone ja 201 ylähalli

- Vierashuoneen ja ylähalliin liittyvän käytävän väliin muutos- ja erikoispiirustuksen mukaisesti kaksoisovi + seinärakenteet.

Tila 201 ylähalli ja 222 porrashuone

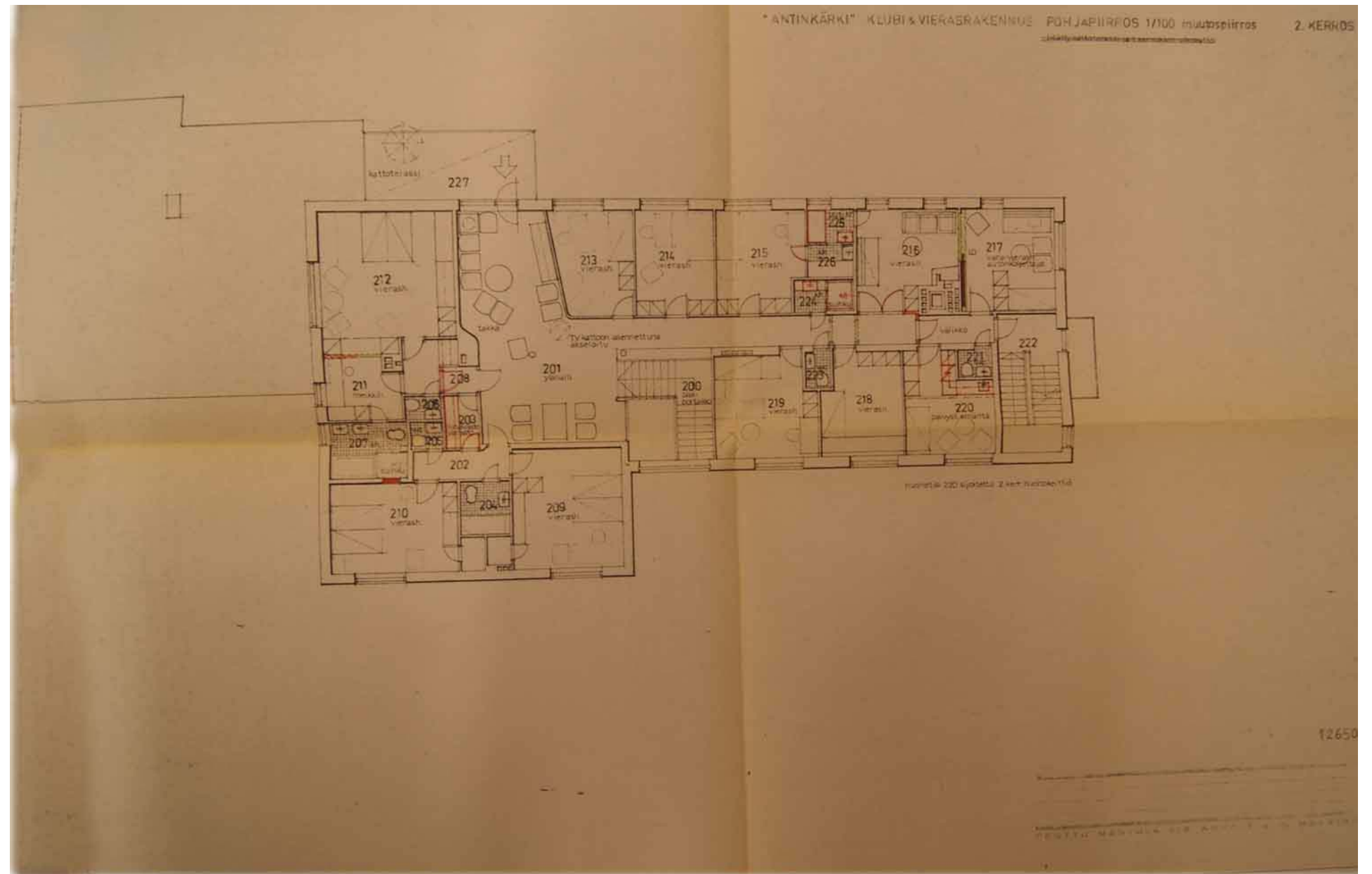
- Ylähallin ja henkilökunnan portaikon (porrashuone) välisestä käytävästä puretaan nykyiset väliseinä- ja ovirakenteet muutospiirustuksen mukaisesti ja tilalle hormiston kohdalle uusi oviseinä.

Tila 216 vierashuone ja 217 vara vierashuone, autonkuljettajat

- Nykyinen ulkoseinän ja takan väliseinä puretaan ja tilalle rakennetaan muutos- ja erikoissuunnitelman mukainen liukuovi, joka pyrkii olemaan mahdollisimman akustinen.

Tila 220 päivystävä emäntä

- Huonetila tulee toimimaan päivystävän emännän huoneena.
- Tilan 221 wc viemärointiin kytketään 220 tilan rakennettava pesuallas.
- Ko. apukeittiö emännän huoneessa siihen liittyvine kaappi- ja komerorakenteineen toimivat samalla 2. kerroksen huolto- ja palvelupisteinä.

Kuva 76 – Rakennuslupa pohjapiirros 2. kerroksesta vuodelta 1970. Muutokset on esitetty värikynillä pohjapiirrokseseen. Piirros Valkeakosken kaupungin rakennustarkastuksen piirustusarkisto.

5.13 Työn aikaiset muutokset – muistio 29.1.1971

Sisustusarkkitehti SIO
 Laivurinkatu 1b
 Helsinki 30.1 1971 15
 Puhelin 14 242
 Postisiirtotili 14 837
 Pankki KOP/Kasarmik. 583

TYÖMAAKÄYNTI 29.1 -71

Muistio/ Perttu Mentula

neuvottelut:

K.H = Rva K. Hakkarainen + suunnittelija = P.M.
 K = Kolhonen/sähköos. + "
 A = Rkm. Aalto + "
 S = Salminen/puutyö + "
 E.A = ins. Aro + "

Tilakohtaiset huomiot/ Antinkärki

01.kerros

- tila 03: - A+P.M sopivat pisaeritilan viemärin verhouksesta; verhouks lastulevyllä+ laatoitus.
 - pisaeritilan kohdalle jätetty hajukupu = seinä ovi-oviliinjassa ovikorkeudessa, tällöin ilmastointi vie pisaeritilan hajut helpommin.
 - jalkalista uusitaan kauttaaltaan holkkalistaksi/A+P.M Pukkila valkoinen lasittamaton 10 cm.
- tila 08: - K+P.M todettiin Nokian kaapelikiskon asentamisen olepaikallaan, jolloin nyk. 2 kplävalopisteitä voidaan poistaa ja ottaa niistä sähkö roiloa pitkin.
 P.M + K.H tarkistivat materiaalit+värit jonka yhteydessä P.M toiesille sen, että lopulliset sävyt verhouksmateriaaleissa päättyseiniin kohdalla toimitetaan työmaalle 4.2-71 mennessä.
 - A+P.M sopivat verhokiskon asennuksesta ja tyyppistä Asennus 8 cm seinästä Silent-Gliss alumiinikisko/Liitin Oy Hki kattopintaan koko ikkunaseinän osalle. Kiinnitys muovipropuilla + ruuveilla.
- tila 05: K+P.M sovittiin seinän oven päällä sijaitsevan valopisteen pitämisestä ennallaan.
- tila 07: - K+P.M KESKUSTELTIIN MAHDOLLISUUDESTA, joka oli tullu esille K:n ja E.A:n välisissä keskusteluissa. ko. käytävätilan kattoon olisi aiheellista asentaa Structur- kattolevy, jotta sähkö saataisiin asennettua kattoon. P.M ehdotuksesta käytävä sen käyttötarkoituksen muututtua kaipaisi ehdottomasti ainakin 3 kpl uusia valopisteitä. P.M totesi kattolevyn voivan yhdenmukaisuuden vuoksi Structur-levyä väri valkoinen aluskoolaus 1":n höylättyinä. Erik. piir. / P.M tsto
- tila 010+011 - K.H+P.M totesivat kabinetin luonteen muuttamiseksi paneeloi,uksi erikoistilaksi olevan paikallaan, jolloin seinien paneeloinnin ja kalusteiden ainakin niiden erik. valmisteisten osalla tulisi pyrkiä erittäin korkeatasoiseen sisustuspuusepäntöyöhön ja olla esim. spotsattua+ lakattua tammea ja sisältää erik. rak.detaljeja. Pyrkimyksenä olisi Joht. Pöyhösen esiintuoma engl. PUP. Ko sisustusta varten on varattu lisäaika sen toteuttamiselle.
 - K.H+P.M totesivat sinisen antilikkilasin ja sinisen Allround huopamaton sopivan kabinetin tulevaan hepkeen.
 - suunnittelija pyrkii saamaan paneelointipiir. 15.2-71 sama koskee erik. valm. kalusteita.
- tila 04,07,010,011 - ko. tilojen alaslasketut katoj/ aluskoolaukset tulisi jatkoa.

Kalusteet
01.kerros

huom.

1. kerros

tila 108:

tila 109:

J=Jousinen

tila 110:

tila 111:

tila 112:

tila 113:

- 01.kerroksen tarkistatut materiaalit ja sävyt P.M toimittaa neuvotteluun 4.2-71
- K.H+P.M neuvottelu koskien kalusteita; todettiin, että 08 tilan kalusteet tulisi olla modernit esim. valk ruokapöydät ja tuolit. P.M ehdotti valkoisia polyuretaani pöytiä ja tuoleja P.M:n kehittämää uutta mallistoa / Huonekalutuote ja ottaa selvää toimitusmahdollisuuksista "
- ruokapöydät kabineteissa voisivat olla samoja malleja.
 -muissa kalusteissa pyrittäisiin käyttämään kalusteita/ olemassa olevat kalusteet
 -P.M tekee kalusteluetteloiden pohjalta 1:50 pohjapiir. kalustus ehdotuksen
 -mikäli luetteloiden pohjalta ei löytyisi sopivia 010+011 kalusteita kabinetin luonteen huomioiden tulisi löytää sopivat uudet kalusteet, kuitenkin niin että ainakin verhoilu seuraisi kabinetin sisustustavoitteita.
 -01.kerroksen kiinteät kalusteet suunnitelmien mukaisesti.
 -013, apukeittiön K.H ehdotti astianpesukonetta ja todettiin ainakin yhden astianpesukoneen olevan paikallaan ko.taloudessa.
1. kerros
 tila 108: -P.M totesi olevan paikallaan keskushallin tilan kannalta aiheelliseksi maalata mahonkifriisi W/M-latexi 8205 seinäväreihin ovikorkeud. yläpuol.
 -P.M totesi PP-paljeoven materiaalin tarkistuksen olevan paikallaan, maalaus Empire puolihihmeä mustaksi. vaihtoehdoisesti tammi + mattalakka.
- tila 109: -oviseinän(kaappiseinä)A+J+P.M neuvoteltiin seinän verhouksesta koska tasoite tuottaa vaikeuksia.
 P.M toimittaa muutospiir. 4.2-71 mennessä.
 -Verhokisko/Silent-Gliss 8 cm seinästä kattoon, koko ikkunaseinän osalle Kiinnitys muovipropuilla riittävän tiheään.
- tila 110: -K.H+P.M totesivat patterin edessä olevien ritilöiden kohdalla etteivät ole erityisen onnistuneet, pölypesiä.
 P.M tekee ehdotuksen uusista ritilöistä, jotka(olivat) olisivat saranoituit yläreunasta ja materiaali osim. erikoisreijitettyä alumiinia eloksoituina.
 - Silent-Gliss verhokiskot erik. ohjien muk/P.M kuten 109:ssä
- K.H+P.M totesivat että takalle tulisi tehdä jotakin jos suinkin mahdollista/ ei ole kukkanen.
 eräänä mahdollisuutena todettiin uuden takan rakentamisen olevan paikallaan 108:n ja 110:n tilojen kohdalla.
 P.M on sitä mieltä, että uudet takat mikäli mikataulun pohjältä olisi mahdollista ei olisi kovin suuri sijoitus.
 - Gallerian kalusteissa tulisi pyrkiä mahdollisimman onnistuneeseen ratkaisuun, koska kyseessä on edustavin tila/K.H+P.M miel. uudet, koska mittasuhteet entisissä kalusteissa ei riittä.
 - J+A+P.M keskustelivat alaslasketun katon epätasaisuudesta, se altoilee. Tämän johdosta P.M on todennut, että mikäli katto jää entiselleen värin tulisi olla 8212 tuumman ruskeavalsimion tulee olla sellaiset, etteivät ne valaisisi kattopintaa lainkaan tai mieluiten syväsitelevät, upotetut valaisimet.
- tila 111: - J+A+P.M sopivat, että seinät verhoillaan 12 mm:n lastulevyllä jonka päälle Chiki-silk puskusaumalla/ verhouks. no:sama kuin 113:sta tilassa.
- tila 112: - A+P.M sopivat että muutospiirros levyjaosta tarvitaan. Alakaton piirros on toimitettu.
 - K.H+P.M sopivat verhokiskon asennuksesta siten, että Silent-Gliss pyrittäisiin sijoittamaan ovi- ja ikkunaseinän syvennykseen mikäli mahdollista P.M tarkistaa asian.
- tila 113: - Ikkunaseinä maalataan 8327 W/M-latexi K.H + P.M samaa mieltä.
 - 114. tilan puol. päättyseinä: miel. entisen seinän päälle uusi levyverhouks, johon Chiki-silk. Todettiin että on helpompi ehkä ent. koolauksen päälle uusi A+J+P.M

- jatkoa
- 113 tila - K.H totesivat, että nykyinen ovi on tarjoilua ajatellen liian pieni. P.M totesi että seinän rakentamisen yhteydessä uusi ovi laminoituna ja muutettuna 90 cm leveäksi sen tulisi sisältää lasiaukon katseen korkeudella, jotta tarjoiluhenk. kunta voi nähdä tilaan väliköistä 114 P.M toimittama piir. 4.2 mennessä
- tila 115: - höyrykuvut tulisi saada työn alle ja A+P.M totesivat että olisi paikallaan ottaa tarjous tekijältä joka olisi höyrykuvujen valmistaja tai erikoistunut pokatun peltityön tekemiseen. P.M on todennut A:n tiedusteluun imutehosta: valmistaja vastaa tarpeellisista säätöläpistä kunkin imuhormin kohdalla, jotta imuteho saadaan kussakin kohdassa säädettyä saman arvoiseksi.
- suunnittelijalla on tiedossa valmistaja joka pystyisi valmistamaan ko. höyrykuvut asianmukaisesti ja kustannuksiltaan kohtuullisina. P.M pyrkii saamaan tarjouksen 4.2 mennessä.
- tila 106: - 107:n kabinetin kohdalle rakennettava uusi levyrak. seinä huom! muutos josta P.M on informoinut J+A:N maalataan eikä laminoida. maalaus W/M-latexi 8327
- tila 117: - K.H+P.M sopivat ikkunasyvennykseen esennettävästä rullkaihtimesta / valmistetaan Finnlaysson m25e/ Ol valk. muovikankaasta esim. Ksihdin&Merkiisi tai vst. firma
- tila 123: - lattiapäällyste Finnplano 21 ei jalkalistoja vaan päällyste lattia tai utetaan 10 cm:n korkeuteen seinälle + saumat kulmissa hitsataan. Seinälaatta E 17 /Pukkila siitä ylös.
- kaikissa tiloissa, joissa käytetään Kymarnon tuotteita kuten Finnplanos on asennuksen tapahtuttava valmistajan erikoismiehillä jotta hitsaukset onnistuvat ja niistä saadaan takuu
- tila 122: - K+P.M sopivat sähkökaapin jättämisestä ennalleen ja samassa yhteydessä P.M totesi ovi väristä W/Kimmo 613
- entiset linojalkalistat poistetaan eikä uusia listoja vaan seinämaalaus riittää.kts. materiaaliselitys
- yleishuomiot
1.kerroksen
kohdalla: - A+P.M alskatot selvitettävä mahd. pian. jotta aluskoolaukset saadaan käyntiin, johon ajatukseen yhtyi K sähköstöiden kannalta.Lisäksi P.M ilmoitti kylmäh. 121 rak. piir. lähetetyt
- S+P.M neuvottelivat ja totesivat, että koittiön tiloja 115, 117, 123 kalustepiirroksat 1:10 pääpiirroksat ovat tulleet S:lle muuttu puuttuvat piirroksat joko ovat jääneet matkan varrelle? P.M toimittaa puuttuvat piirroksat suoraan S:lle + selitykset rakennettavasta. Ao piir. P.M lähettänyt/Yleisjäljennös 30.1-71 + kirjeitse neuvottelun yhteydessä osille tulleet selvitykset S:lle opäselviin kohtiin. piir. no: 45,46,47,48,49 +1 lähetetty 25.1 samoin piir.no: 53 piir. " 55,57,58,61,65 " " 27.1 + 30.1
- 1.kerroksen kalusteet: - K.H + P.M totesivat että Pääkonttorin halintoneuvoston nyk. pöytä käy kokoustilaan 109 tuoleineen, mutta pöytä- ja istuin- korkeudet eivät sovi juhlaruokasaliin. Huom. olisi ehkä aihetta tarkistaa pöydän korkeus/ jalat lyhennys?
- 122, pieniruokasali tulisi aluksi toimeen kahdella mahonkipöydällä / Tornin + Vierasklubi + niihin liittyvät tuolit.
- 113, juhlaruokasalin kohdalla on todettu, että siihen tulisi kehittää uudet pöydät, joista voidaan koota suuri juhlapöytä.
- 109, kokoushuoneeseen halintoneuvoston sihteerin pöydät eivät sovi, sovittu ettei tule erillisiä siht. pöytiä.
- 107, kabinettiin voidaan sijoittaa vieraskerhon ruokapöytiä 2
- K.H + P.M aulassa ja galleriassa tulisi olla uudet mahd. edustavat kalusteet.

jatkoa

jatkoa

- 2.kerros
tila 201 - tilan pilarit J,A + P.M totesivat että maalaus edellyttää betonipinnan tasoituksen. P.M kertoi, että pilarista on lähetetty erik. piir. 29.1
- nahkaverhoitus musta kaidekorkeuteen.
- J+A+P.M totesivat ettei tilan kaarevasta seinästä saada kunnollista ilman erik. toimenpiteitä. P.M ehdotti alusjuuhtin käyttöä maalauksen alla. J hoitaa asian kuten siitä on sovittu
- Silent-Gliss verhoakisko kuten lkerrokseissa.
- tila 209, - " " " P.M toimittaa erik. ohjeet.
210,212: -
- tila 210: - pesualtaan kohdalla oleva seinälaatta poistetaan ja tilalle uusi Pukkila E 44 laatta 100x100m saumaväri sama kuin seinässä.Ko. laatta ainoastaan pesuallas seinälle lev. 120 cm ja ovikorkeudelle jalkalistasta lukion. K.H + P.M totesivat nyk.laattojen olevan alarvoisessa kunnossa.
- samoin olisi syytä tarkistaa kaikkien 2.kerroksen saniteettilaitteiden kunto ja toimivuus.
- tilat 204, 205,206,210- P.M ehdottaa sijoitettavaksi GWS-peilikaappeja, joissa on peilin lisäksi kaapit+valaisin.
- tilaan 207: - lov. miel. 120cm kaappi nais+ miesvieraalle. (Sweet-luonne) olisi syytä sijoittaa 1 kpl suihkukaappeja totesivat K.H+P.M
- tila 208: - ko. väliköön ei tule naulakkoa!
- KH-tilojen matto olisi Bioliitti / K.H +P.M väri erikseen irtomatto.
- K+P.M ovat sopineet valaistuksesta välikön kohdalla.
- Tilat 213, 214,215
218,219 - K.H + P.M
- lattiat puhdistetaan ja mikäli päällysteet ovat siedettävät jätetään ennalleen ja sijoitetaan niihin mattoja, jotka olisivat pääasiassa persialaisia ja lisäksi olemassa olevia karvalankamattoja.
- mikäli todetaan kunnostusyritysten jälkeen lattiat ko tiloissa vierashuoneiden yhdenmukaisen tason kannalta heikoilta ehdotetaan suunnittelija materiaaliselityksen mukaisesti huopamattoja, joiden päälle voidaan sijoittaa irtomattoja.
- tila 201, 216,217 - käytävän osalle materiaaliselityksen mukainen huopamatto, koska näin saadaan lattia helpoimmin kuntoon.
- vierashuone-tiloissa 216 ja 217 mat.selit. muk. huopamatto ruskea kuten käytävässä 201.
- tila 220+ - lattiapäällysteenä Finnplano 23 ruskea + jalkalista Kymarnon kohdalla T 40 väri 04/sama väliköissä.
- la välikö
- tila 225,226 - A+P.M sopivat ko tilojen lattiapäällysteiksi Finnplano 23 + päällysteen taivuttamisesta seinälle + kulmien hitsauksesta kuten vst tiloissa.10 cm:n korkeudesta ovikorkeuteen Pukkila laatta E 71. Rkm Aalto toivoi näin, koska näin päästäisiin vähemmällä lattian putkittamisen kohdalla.
- suihkukaappien tilalle suihkukaapit + verhot kuten P.M on ehdottanut kts. piir. ko tilojen kohdalta.
- vastaavasti ko KH-tilojen kohdalle suunnittelija ehdottaa GWS-peilikaappeja väristä ehdotus erikseen.
2. kerroksen kalusteet: - K.H +P.M totesivat 2.kerroksen kohdalla voitavan käyttää Tornin + Vierasklubin ent. kalusteita. sänkyjä malli: "Kenraali" yht. 10 kpl, joista yht. 6 kpl tilat 209,210,212 loput 4 kpl tiloihin 213,214,215 ja 219
- Yläaulan kohdalla voitaisiin harkita vaihtoehtoisesti uusia kalusteita mikäli olevilla kalusteilla ei onnistu.

Jatka

5.14 Työnaikaiset muutokset – muistio 4.2.1971

Sisustusarkkitehti	SIO
Laivurinkatu	1 b
Helsinki 5.2-71	15
Puhelin	14 242
Postisiirtotili	14 837
Pankki KOP/Kasarmik.	983

ANTINKÄRKI
työnaikaiset muutokset 4.2 muistio

läsnä pj. L.Pöyhönen
Isotupa
Pammo
Aro
Salminen
Jousinen
Mentula

1. käytiin tilakohtaisesti läpi epäselvät kohdat ja tehtiin periaatepäätökset.
2. 01.kerroksen kohdalla sovittiin huopamaton sijottamisesta 02, 08, 04 tilojen kohdalla. Allround/Arico Oy materiaaliselityksen mukaisesti.
3. 04 tilan päätyseinän levyverhous + satiini no: 17 kattoon ei alakattolevyä.
4. 08 tilan takapuol. päätyseinä sovittiin maalatuksi/ väri M-latexi no: 8212 + muut seinät + pilari M-latexi no. 8435
5. 07 tilan kattoon sovittiin structure-levy/piir.suunnittelijalta.
6. 010+011 kabinetti lisäaika ja suunnitelmat + toteutus myöhemmin
7. astianpesukone apukeittiöön.
8. 1.kerros tila 105 pääportaikon paneeli ennalleen+ Aro ja Isotupa tutkivat kunnostus mahdollisuudet. suunnittelija ehdotti saumojen väriksi M-latexi 8212
9. 1.kerroksen takat jätetään toistaiseksi ennalleen, mutta niille pyritään tekemään jotakin esim. takanpäälliset siistittää. Myöhemmin takat uusitaan.
10. Pattereiden ritilät jäävät toistaiseksi ennalleen, mutta irroitetaan ja viedään maalattavaksi Jousisen maalaamoon. Väri M-latexi 8212.
11. 108-110 tilojen välinen PP-paljeovi tammi spetsattuna tammian ruskeaksi 2.kertaan Herjanin Ebenholz sävy.
12. 111 tilan seinät maalaus M-latexi 8212, kalusteet tulevat asennettua myöhemmin seinään ja peittävät seinäpinnan.
13. 109 tilan katto Structure-katto musta levy. piir. suunnittelijalta lähipäivinä. Valopisteiden samoin. Kaappiseinälle levyverhouksen osalle Chiki-silk.
14. 112 tilan katto Structure-kattolevy. kuten 109 tilassa.
15. 113 tilan seinäverhous Canolin no: 1057. Päätyseinä seinälevy uusitaan ja ovi 90 cm uusi, det piir.suunnittelijalta.
16. 107 tilan katto Structure-kattolevy väri musta. kattolevy seinän lasi/ ylälasista johtuen kattolevy myös tilan puolelle. piir. // suunnittelijalta.
17. 115 + 116 väliseinät piir. no: 11 edellyttämälle kohdalle.
18. Puhelimitse sovittu höyrykupu tarjouksesta, tulee ensi viikolla alussa.
19. Keittiön sähkölaitteiden kohdalla sovittiin tarkistuksista sähköosaston Kolhosen kanssa. Suunnittelija suoritti Kolhosen kanssa tarkistukset, jonka pohjalta poistettiin 1. grilli (vieraskerholla AEG:n malli, joka A-kärki keittiön 2. Minister 24 liesi, 2 kpl Metos a-600 jääkaappia. huom. Minicold kylmälaitteen käyttön hankitaan.

20. huopamatto käytävä 106+kabinetti 107 lattianpäällysteeksi. jälkälästä Kymarno-jälkälästä T 40 väri 04.
21. keittiön kalusteiden kohdalla sovittiin työnjoht. Salmisen ja suunnittelijan erillisneuvottelusta, jonka yhteydessä mahdolliset karsimiset, ja R.Salminen suorittaa senjälkeen hintatarjouksen tarkistukset. Yläkaappien reunalista III-levyä sama kuin kaappiseinässä. K 33.
22. Kolhosen ja suunnittelijan neuvottelun aiheuttamat kalusteiden poistot aiheuttavat lähinnä kalusteiden 7 ja 8:n kohdalla mitat tarkistukset. Suunnittelija ottaa yhteyden Salmiseen ja antaa tarkistettut mitat.
23. kuivauskaappi siirrettiin ilmastoinnin tekia vastakkaiselle seinälle, josta käsin muovi hormi kaaton lautaventtiiliin.
24. 2.kerroksen kohdalla sovittiin lattioiden kohdalla seur: Kesthall/Arico matto 212 sveetin 211+ välikkijöjen osalle ja vastaavasti 212 päätyseinään Chiki-silk. Kyseisestä vierashuone tilasta ja siihen liittyvistä tiloista pyritään tekemään mahdollisimman korkeatasoiset.
25. 209+210 tilojen lattia jää toistaiseksi ennalleen. Samoin päätyseinät vuoteiden kohdalla maalaus, jollin värit M-latexi no: 8531 tila 210 ja no: 8426 tila 209
26. tila 201 kaarevan seinän yhteydessä käytetään alusjuuttia halkesmistä johtuen.
27. huopamatto Allround päällyste tila 201 käytävän osalle+ sama matto tilan 216+217 lattiaan materiaaliselityksen mukaisesti.
28. 213, 214, 215, 218, 219 lattiat jäävät toistaiseksi ennalleen, puhdistetaan jätetään irtomattoja ja vst tilojen kaapit jäävät ennalleen paitsi tiloissa: 217 kaappi suunnittelijan ohjeiden mukaisesti ja 218 tilaan 2 sänkyä joka edellyttää vanhojen kaappien purkamista + tilalle uusi kaappi yksikkö. ohjeet suunnittelijalta.
29. 218 tila autonkuljettajien käyttöön.
30. 216+217 sveettiä vastaavaksi vierashuoneeksi.

Työnaikaisen muutoksen jälkeen suunnittelija neuvotteli erikseen:

1. sähköosaston Kolhonen + suunnittelija keittiön laitekaapit + puutyötehtävät Salmisen + " tarkistukset + karsimiset
2. Rkm Aalto + suunnittelija suorittivat tarkistukset työnaikaisen kokouksen pohjalta. Aalto totesi materiaali- ja tervikehankintojen kohdalla viivästymisen hidastavan rakennustöiden edistymistä.
3. Jousisen kanssa suoritettiin tarkistukset kokouksen päätösten pohjalta.
4. E.Aro + suunnittelija suorittivat kokouksen päätösten pohjalta seinäverhous- ja mattohankintoja silmällä pitäen tarkistukset.
5. suunnittelija toimitti kalusteluetteloiden pohjalta laadittu kalustetut pohjapiirroksat 1:50 rva Hakkaraiselle + luettelot joihin merkittynä kalusteiden sijoitukset.

(Lisäksi em. neuvotte.ujen pohjalta suunnittelija tulee toimittamaan valaisinluettelom toimeksiantajalle ja erikseen Kolhoselle / sähköosasto. ja vastaavasti värisävyt Jousiselle niistä maalauskohteista, jotka muuttuivat kokouksen päätösten pohjalta. Samoin toimittaa suunnittelija Salmiselle ja Aallolle lisäpiirroksat, joista lisäneuvotteluissa sovittiin.

Helsinki 5.2-71

Perttu Mentula

sivu 2.

- b. Kunnostus käyntiin
- c. suunnittelija tutkii sijoitusmahdollisuudet ja tekee ehdotuksen.
13. tila 113 Ol.kerroksen apukeittiön lisäkaluste, johon liesi+ JK suunnittelija toimitta piirroksen.
14. henkilökunnan pukuhuoneen kalusteet:
- R.Salminen pukukaappien muutokset suunnittelijan ehdotuksen mukaisesti piirros suunnittelijalta. yläkaapit.
 - suihkukaapin verho malli marimekko
 - ikkunaseinälle erillinen meikkikaappi piir. suunnittelijalta.
 - päälyysvaatteiden säilytyskysymys, suunnittelija tekee ehdotuksen.
 - Modric-helat kuusi hammasharja& lasi kannattimia
suunnittelija ehdottaa lisäksi GWS-peilikaap
15. tila 220 rva Salon huone
lisäkaluste: kirjoitustyöpöytä johon tiskipöytäanpuol. päähän kaapiossa johon vetolaatikot leiville (kuivasäilytys) ym.
16. Antinkärjen ovi tekstit:
- 1 kpl WC
 - 1 kpl M
 - kabinettien tekstit, - Kinkama
- monttu
- lunssi
- paneeli
 - vierashuoneiden 6 ja 7 no:t
suunnittelija hoitaa asian ja käy varaamassa ko. tekstit, jonka jälkeen YPT-osto suorittaa tilauksen.
17. vierashuone no: 10 suihkutilan verhon kannatusrenkaat/Verhoaitta.
18. 2.kerros hallin lattiaan suunnittelija ehdottaa kauttaaltaan ruskeaa Allround huopamattoa, koska muuten mahdoton saada hävitettyä kopina-ääntä. Ins. Nieminen selvittää asian johtajistolle. 21.6. milloin
19. paljeovi 2.kerros portaikon ympärille asennettava on tulossa PM/LP suunnittelija neuvottelee vielä työnjoht. Laakson kanssa detaljeista 3.6-71 asia järjestyksessä. *loput kiskot sovittiin 7.6.71 ja lattiin*
20. Enemmän kanssa suunnittelija neuvotellut erilaisten pienempien asioiden kuten mausteikkojen ja vst Kynnnttiläjalkojen hankinta kysymyksistä. Suunnittelija tekee ehdotukset ja toimittaa tiedot edelleen S.Salolle.

jatkuu...

sivu 3

21. Kinkaman kalusteet valmiina Huonekalutuotteella Salpakangas
4 kpl PMD 1 tuoleja ja PMD 3 pöytä ø 120 cm valkoisena Huonekalutuotteesta tarjous YPT/ostoon. *Tarj. tulom*
2 kpl Zhengen sohvista ja pöydästä niiden väliin suunnittelijalta ehdotukset lähipäivinä.
22. Rooman Tivolim taulut sijoitettu Kenraali-tilaan suunnittelijan ehdottamalla tavalla ja vastaavast Thomèn Viipuri-työkalusta suunnittelija antanut ohjeet sijoituksesta l.kerroksen hallitilaan takan vastaiselle seinälle.
23. Kaikkien KH+WC-tilojen kourut ja muut Modric heloitukset selvitetty paikalla ja asennukset lopulliseen muotoon aloitettu 25.5-71 vastaavan mestarin johdolla.
24. II4-tilaan liittyvä ulkoporrastasanne rakenteilla asia tarkistettu ins. Niemisen kanssa.
25. 2.kerroksen kattoterassille suunnittelija ehdottaa sijoitettavaksi valkoisia ohjaaja-tuoleja/Stockmann ja pöytä /Artek no: 330 ø 100 2 kpl ja ohjaajatuoleja 8 kpl. Lisäksi päivänvarjoja 2 kpl tai vaihtoehtoisesti puutarhakeinuja 1 kpl. *PM/KH 14.6.*
26. 1.kerroksen Kenraali-tilan ulkoterrassille infrasäteilijät/ Kolhonen tutkii asian.
ulkoterassille voisi puutarhakaluston lisäksi harkita 1 kpl:ta puutarha keinu kateettuna.
- b. Antinkärki edustussuuna
- ikkunoiden vuorilaudat muutetaan leveämmiksi 5" ikkunoihin luukut suunnittelijan piir.muk. jotka toimittaa hän lähipäivinä.
 - pesuhuoneeseen lattialle ritilät sama rakenne kuin Antinkärjen keittiö
 - pesuhuoneeseen pesuastioita ja vst varten säilytysratkaisu, piir. suunnittelijalta.
 - saunakamarin lattia hiotaan ja mattalakatean väritön mattalakka 2.kertaa
 - saunan ulkoterrassille 8 kpl ohjaajatuoleja valkoisina 1 kpl Sokos 7 kpl Stockmannilta. *lattiin*
 - saunatekstiilit ehdotukset suunnittelijalta tarkistettuina K.Hakkaraisen kanssa alustavasti valittu.
- saunapyyhkeet/Tampella
- laudeliinat /Tampella *lattiin*
- saunakamarin räsymatto/Bitco suunnittelija hoitaa asian.
 - Saunan valaistus:
a. saunakamarin valaisimet entiset uudelleen sijoitettuna/Kolhonen
b. pukeutumistilan hyllykköön lloisteputket/Kolhonen
c. pesuhuoneen valaisimet kattolampioon samaan linjaan. jatkuu...

Kuva 86 – Muistio 28.5.1971 – huomautuksineen. Muistio UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 85 – Muistio 28.5.1971 – huomautuksineen. Muistio UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

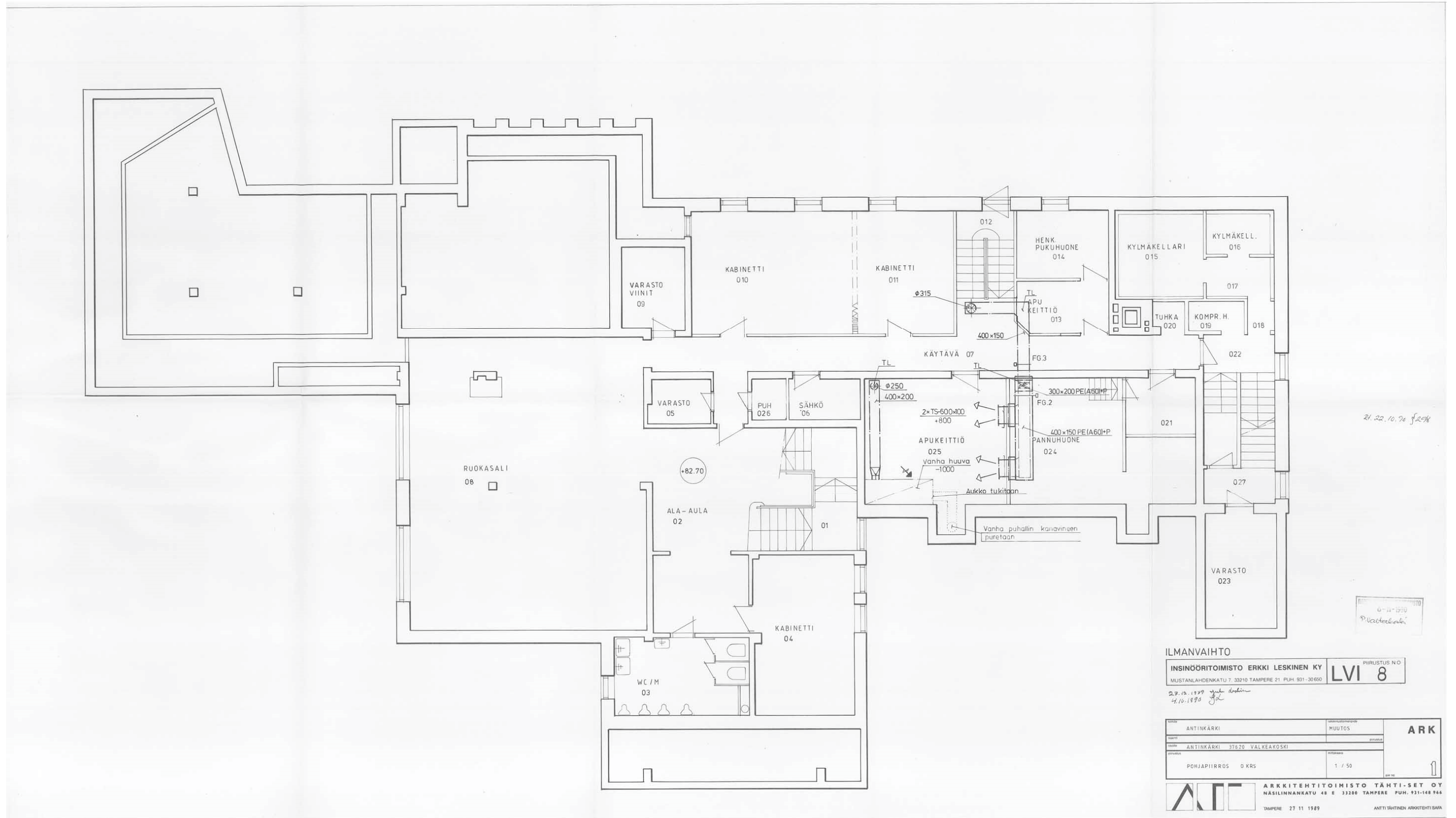
sivu 4.

- d. suihkusuvennykseen upotettu valaisin/Kolhonen
- e. löylyhuoneeseen kattovalaisin upotettuna + ritilä ja seinävalaisimen ritilä uusitaan.
8. saunakamarin vaatenaulakko kalusteeseen asennetaan päätyosaan UPO-JK jossa ovi oranssin punainen. *maa on kirkas, kirkas, kirkas 4.6.71*
9. saunakamariin sijoitetaan puhelin, suunnittelijalta ohjeet. mieluiten piiloon.
10. sähkökiuas muutetaan jatkuvalämmitteiseksi/ins. Nieminen
11. pesuhuoneesta saunaan johtava asennetaan uudelleen ja oik.kät. pesuhuoneeseen avautuvaksi.
12. kiukaan lämmitys pesuhuoneen puolelta. suojaseinä piir.muk. ins. Nieminen hoitaa muutokset ja vastaavasti uuden savuhormin rakentamisen.
13. suihkusuvennyksen katto-osa lasketaan ja tehdään kyllästetystä laudasta kuten paikalla sovittu. huom. upot. val.
14. käsisuihkut ja vst vesipisteet suihkutilan vastaiselle seinälle. putkitus WC:n vesiputkista käsin. penkki 160 cm piir.muk.
15. kiukaanpuoleinen seinälaatta muutetaan Pukkilan ruskeaksi laataksi lasittamaton $120 \times 25 - 40$ mm vaakasuuntaan laatoitettuna. E.Nieminen antaa ohjeet rak.paikalla. vastaavasti seinäpaneli lasketaan ko seinällä ovikorkeuteen kuten sovittu 26.5 työmaakäynnin yht.
16. maalaustöistä sovittu seuraavaa.
- a. tuulikaapin ja WC:n seinät ja listat maalataan annettujen ohjeiden mukaisesti./Jousinen. *rujaniset muurien - prima*
- b. Pinotex-käsittely ohjeiden mukaisesti.
17. tuulikaapin lattiaan sama jalkamatto kuin Antinkärjen vst.
18. Paneelaukset ja kalusteasiat selvitetty Salmisen kanssa 24.5+25.5
19. Saunakamarin kalusteita ei maalata vaan valkaistaan Pinotex no: 8:lla ja 2.kert. mattalakka.
20. Saunakamarin tulevien palkkien alalinjasta ylöspäin ~~seinäpaneelit~~ pinotex pankinän ruskea ja vst kattolaipio. pesuhuoneessa vain kattolaipio.
21. saunakamarin tuolit malli "Leposaari" 8 kpl ja pöytä malli hakapirtt: muutettuna korkeus 50 cm leveys 80 cm ja pituus 120 cm./Salminen
22. pukeutumistilan penkin istuintyynt; suunnittelija valitsee uuden pu-jekangas värin ruskea ja toimittaa mallin. 24.5 suunnittelija neuvotellut paikallisen verhoilijan kanssa / Nieminen in.ormoi uudet purjekangaasta. *14.6. selvitetään*
23. saunakamarin verho kisko/Liitin Oy asennuksesta sovittu Niemisen kanssa paikalla. Kisko siten, että uudet sähköradiaattorit sopivat.

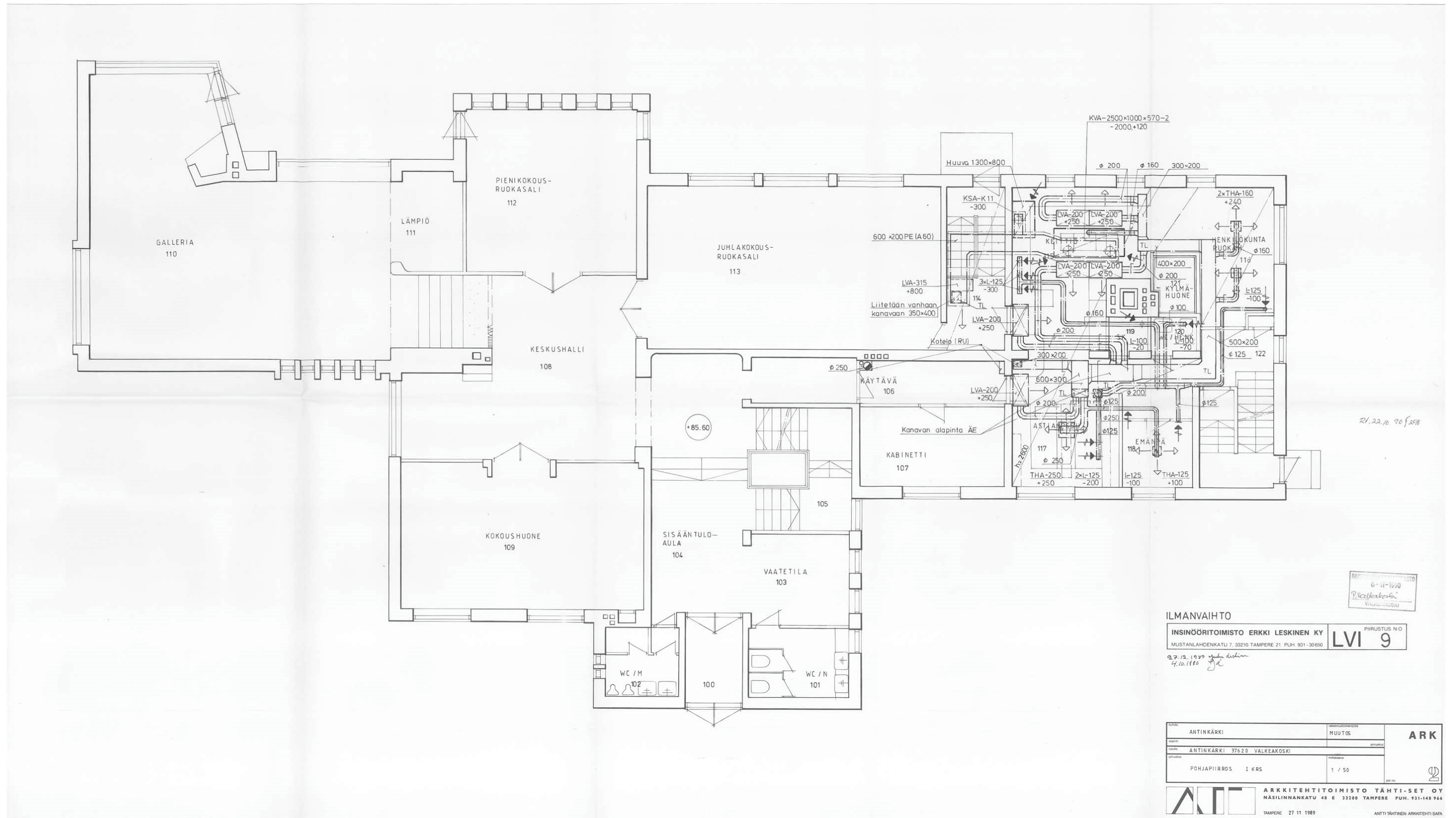
sivu 5.

24. pesuhuoneen pitkän penkin saunan puoleiseen päähän suunnittelij tekee ehdotuksen saunahalkojen säilytys ratkaisuksi. piirros suunnittelijalta lähipäivinä.
26. saunakamarin peilin koko ~~100x200~~ cm rosapeili, asennus pukeutumistilan päätyseinään. *80x180 filattu 11/6-71*
- c. Paneelikabinetti
1. paneelinäyte tarkistettu ja hyväksytty 26.5 Salminen käynnistännyt paneeliseinän valmistuksen 27.5
2. PMD-progress nojatuoliyksiköt 3 kpl lev. 75 cm suunnittelija toimittaa valokuvan ko. istuimesta kyseen tulee 10 kpl PMD-nojatuolia, joista tarjous Huonekalu-tuote Sappakangas.
3. Paneeli-kabinetin sähköasioista Kolhonen-Mentula neuvotellut 26.5 Antinkärjessä samoim vst teknisistä laitteista ja niiden asennuksista ja todettiin että ikkunan puoleisella paneeliseinällä ko. laitteet pyrittävä jättämään piiloon tai kokonaan pois ja mikäli painikkeita kuten kutsupainke tulee sijoitettavaksi niin ne asennetaan katosta riippuviksi.
4. puhelimen paikka sovittiin viinikellarin puol.oviaukon vier. kalusteeseen, jossa istuimet.
5. keskusteltiin ilmanvaihtoasiasta: ins. Nieminen hoitaa asian siten, että riittävä ilman vaihtuminen saadaan aikaan.
6. Salmisen kanssa suunnittelija selvittänyt kalustekysymykset kuten värisävyt, josta sovittiin, että suunnittelijalle toimitetaan sävymalli ennen lopullista käsittelyä.
- a. Koferenssihuone/ pääkonttori
1. neuvottelupöytä 10 h. 24.5 paikanpäällä, suunnittelija tarkista nut ko. pöydän ja todennut sen laadukkaaksi -suunnittelija sovitti istuimet pöydän yhteyteen ja totesi ratkaisun toimivaksi salkkuhyllyineen
2. maalaustyö oli suoritettu huolella ja annettujen ohjeiden muk.
3. Kattokruunut 2 kpl jää toistaiseksi paikoilleen ja tarpeelliset kärkeileikid-lamput saadaan Antinkärjessä.
4. Suunnittelija tarkisti Tervasaaren puutyötehtaalla muiden kalusteiden valmiuden: R.Salmien arvioi muiden valmistumis ajaksi 15.6 u-pöytä ja muut tsi kaappirakenteet 20.7 tai ennen.
5. 25.5 suunnittelija otti yhteyden ins. Gröönroosiin /Liitin Oy ja kehoitti neuvottelemaan paikan päällä Kolhosen kanssa.
6. Verhoaitan Lilja ottanut yhteyden Niemiseen ja saanut tiedot *verhoit. Liitin 11.6.71*
7. 6 kpl:lle muutokuvia ehdottaa sijoitettavaksi muualle *JAM 21*

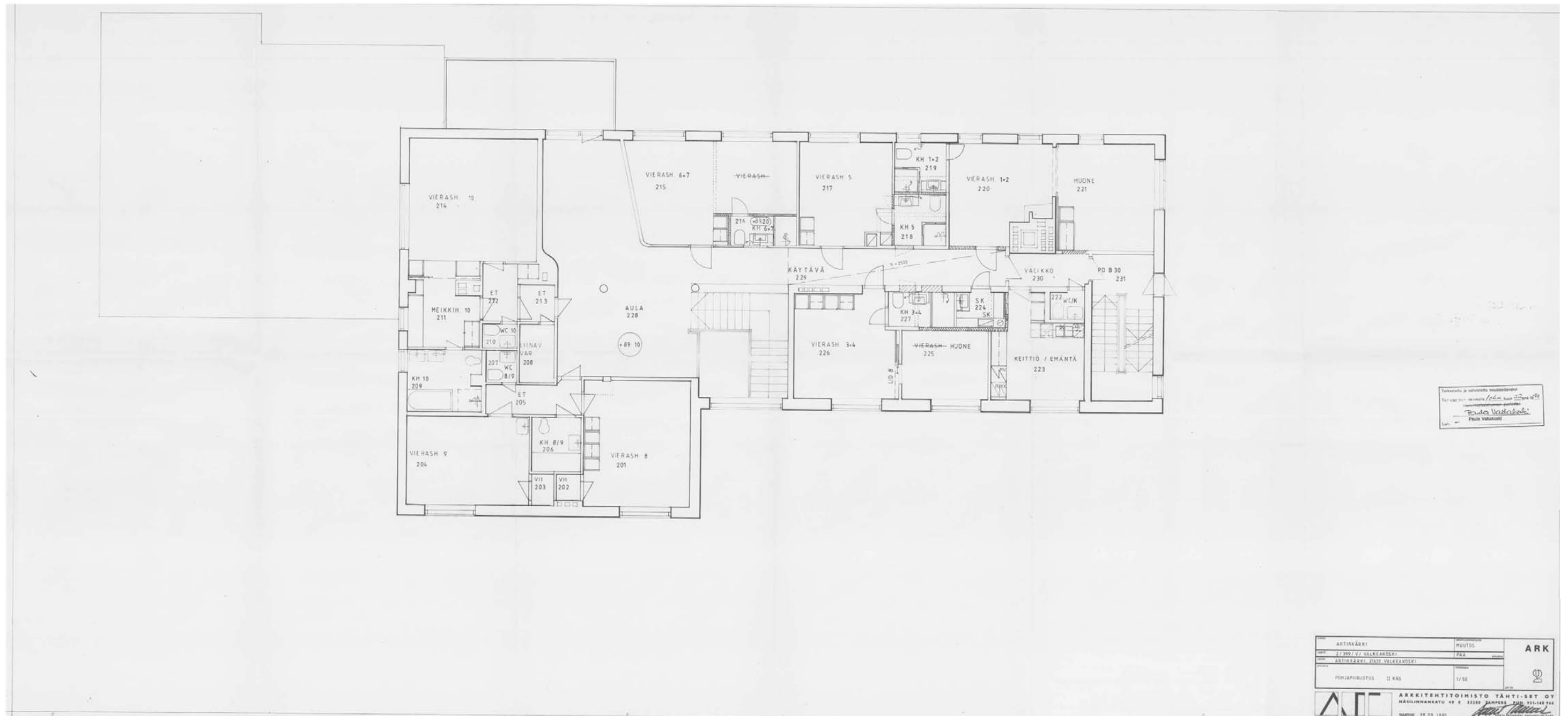
5.16 Vuoden 1990 pohjapiirrokset

Kuva 89 – Rakennuslupa pohjapiirros kellarikerroksesta vuodelta 1990. Kellarikerroksessa ei tehty muuta kuin LVI-suunnitelman mukaisia muutoksia. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

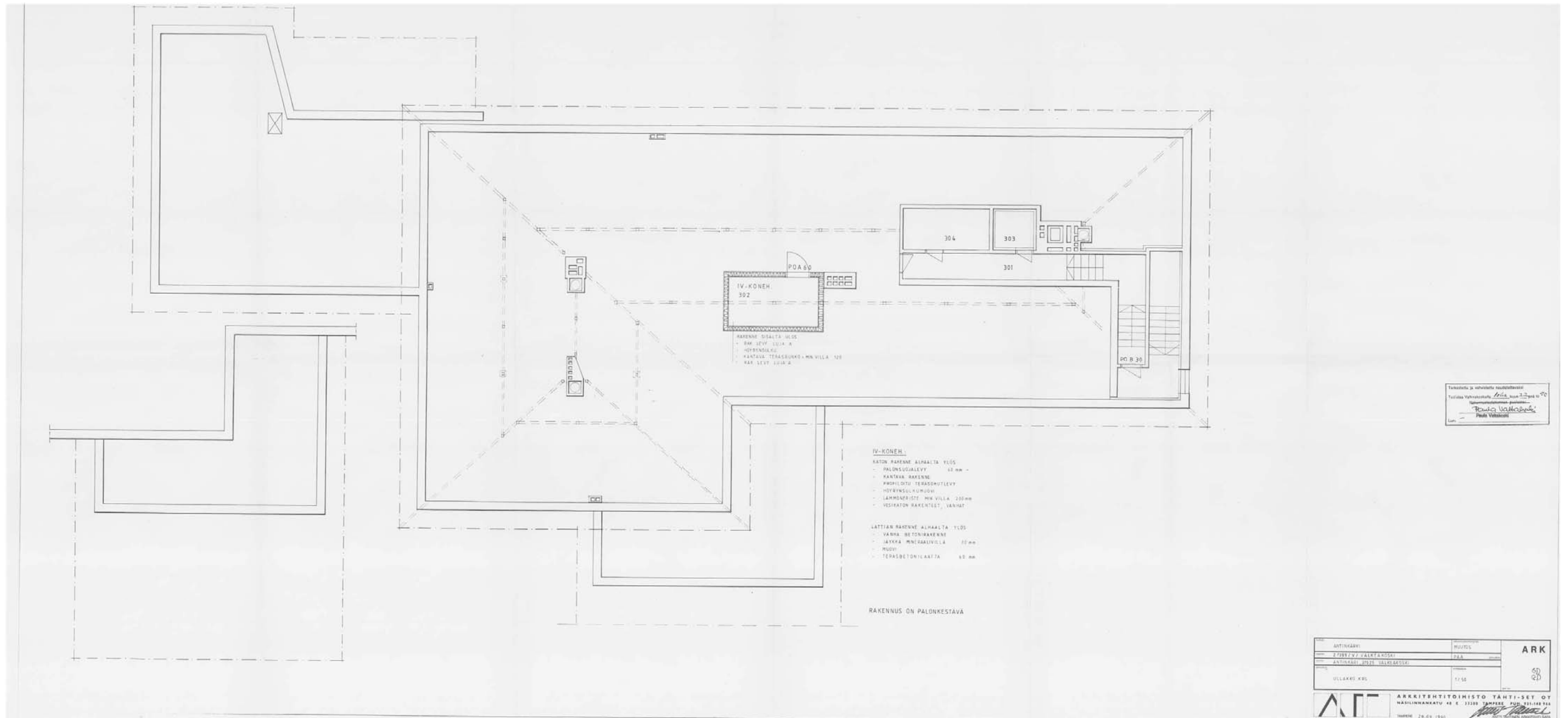
Kuva 90 – Rakennuslupa pohjapiirros 1. kerroksesta vuodelta 1990. Ensimmäisessä kerroksessa ei tehty muuta kuin LVI-suunnitelman mukaisia muutoksia. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

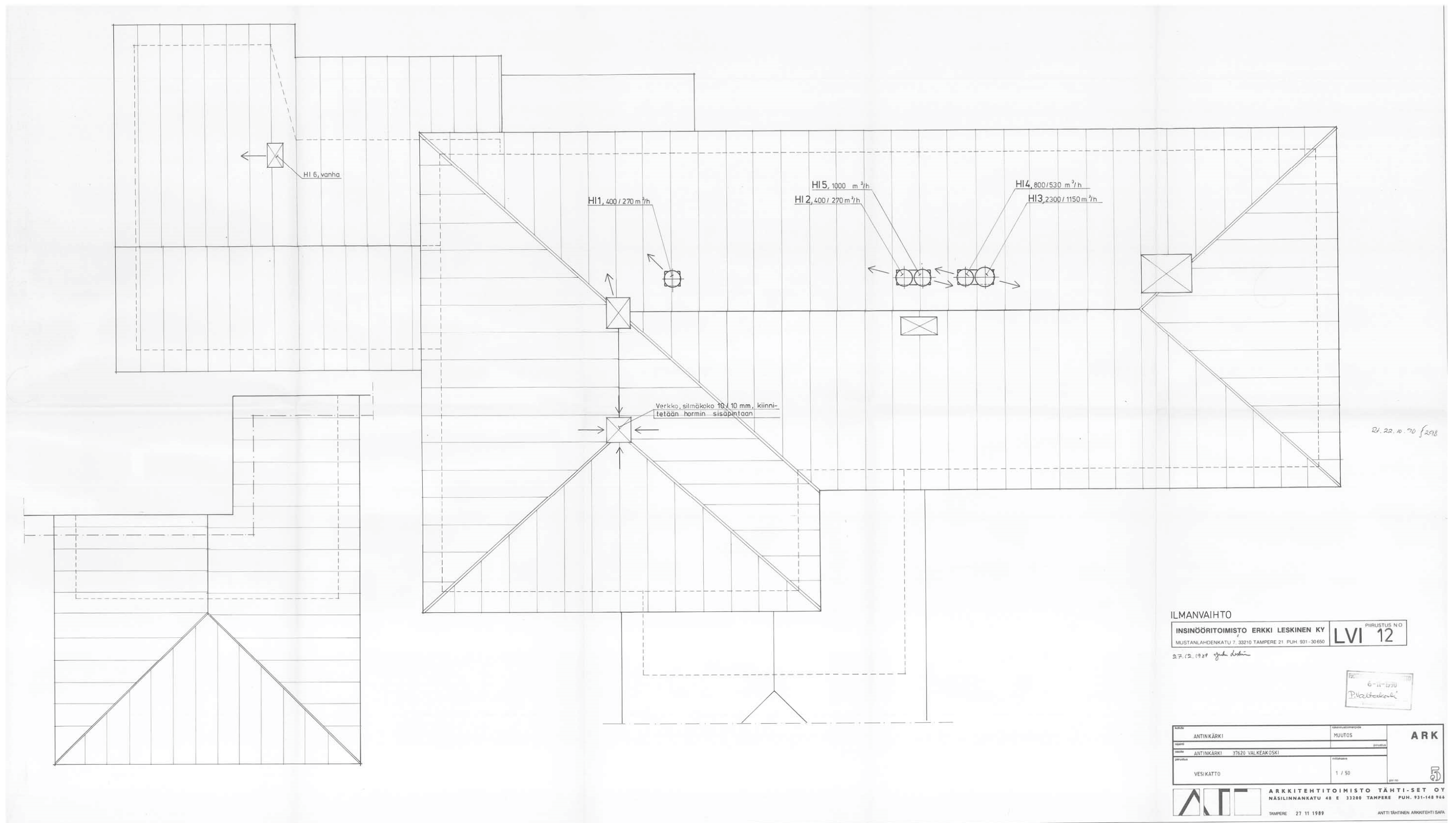
ANTINKÄRKI	MUUTOS	ARK
1.209 / VALKEAKOSKI	PAK	
ANTINKÄRKI, 2020 VALKEAKOSKI		
POHJAPIIRUSTUS	1/50	

ARKKITEHTITOIMISTO TÄHTI-SET OY
 HÄSLINNANKATU 4B 00100 JÄRVELÄ
 Puh. 010 311 140 FAX 010 311 140
 SARVEN 28.09.1990

Kuva 91 – Rakennuslupa pohjapiirros 2. kerroksesta vuodelta 1990. Toisessa kerroksessa tehtiin tila, wc ja märkätila muutoksia sekä ovimuutoksia. Uudet ovet on esitetty 90 asteen kaarella ja vanhat 30 asteen aukaisukulmalla. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 92 – Rakennuslupa pohjapiirros ullakkokerroksesta vuodelta 1990. Ullakkokerrokseen tehtiin iv-konehuone ja ullakko-osalle asennettiin iv-putkia. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

ILMANVAIHTO
 INSINÖÖRITOIMISTO ERKKI LESKINEN KY
 MUSTANLAHDENKATU 7, 33210 TAMPERE 21 Puh. 931-30650
 PIIRUSTUS N:o LVI 12
 27.12.1989 *ojuho*

6-11-1990
 P. Valkeakoski

Nimi	ANTINKÄRKI	tyyppi	MUUTOS	ARK
osoite	ANTINKÄRKI 37620 VALKEAKOSKI	piirustaja		
piirustus	VESIKATTO	mittakaava	1 / 50	

ARKKITEHTITOIMISTO TÄHTI-SET OY
 NÄSILINNANKATU 48 E 33200 TAMPERE Puh. 931-148 944
 TAMPERE 27 11 1989 AMITTI SIHTINEN ARKKITEHTI SARA

Kuva 93 – Rakennuslupa pohjapiirros vesikatosta vuodelta 1990. Vesikatolle asennettiin iv-päätelaitteita – kuvasta puuttuu huoltosillat, talotikkaat, kattolyhdyt ja myöhemmin asennettu lautasantenni (?). Katoksen katemateriaali on bitumikermikate, muualla on kattotiilet. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.17 Rakennuksen ulkohahmo

5.17.1 Yleisvaikutelma

Rakennuksen suunnittelu ja valmistuminen ajoittuu 1950-luvun alkuun, jolloin Suomi oli muuttumassa maatalousvaltaisesta maasta moderniksi teollisuusvaltioksi. 1950-luvun alku ja 1940-luvun loppu oli siirtymä- ja murrosvaihetta maaseutukylien ja kaupunkien välillä. Tavallisessa asuntoarkkitehtuurissa yksinkertaisuus, kauneus ja arkielämän mukavuus asetettiin edustavuuden edelle – kuten myös julkisessa rakentamisessa.⁴ (4 Arkkitehtuurimme vuosikymmenet 1930–1950, Elina Standertskjöld, s. 112) Antinkärjessä on noudatettu tätä 1950-luvun arkkitehtuurin rakentamistapaan, siinä määrin kun rakennuttaja – Juuso Waldenin – on sallinut. Rakennus on rakennettu myös edustustiloiksi, ei pelkästään asuinrakennukseksi.

Julkisivuissa on käytetty 1940-luvun romantisoivia rakennusaiheita kuten liuskekiveä pääsisäänkäynnin teräsbetonipilarien päällysteenä, räystäään koristeelliset kattotuolin päät, toisen kerroksen parvekkeiden teräsrakenteisten kaiteiden koristeelliset yksityiskohdat. Toisen kerroksen aulan yhteyteen rakennetun parvekkeen teräskaitteissa on vapaita- ja koristeellisia muotoja.

Antinkärjen rakennuksen sijoitus asemakaava-alueelle, maastoon ja rakennuksen ulkohahmo on toteutettu, kuten 1950-luvun Suomeen vaikuttaneet amerikkalaisuusihanteet, jossa perheellä oli yksilöllinen esikaupungin omakotitalo. Ihanteeksi oli muodostunut – ylemmän keskiluokan ja sivistyneistön piirissä – uudenaikainen esikaupunkihuvila. Helsingissä oli samalla ajatuksella tehty jo kohteita mm. Villa Ervi (arkkitehti Aarne Ervin omakotitalo).

Rakennuksen julkisivuihin on käytetty arvokkaita julkisivumateriaaleja mm. klinkkeritiiltä, luonnonkivilaattoja, kattotiiliä, tammipuiset ikkunan karmit ja puitteet. Rakentamisen aikana työmiesten työtunnit eivät maksaneet niin paljon kuin itse materiaali, joten kannatti teettää työt huolellisesti ja suunnitelmien mukaisesti, koska materiaalit olivat arvokkaita. Tämän takia myös UPM-Kymmene Oyj Valkeakosken keskusarkistossa on paljon rakennukseen liittyviä suunnitelmadetaljia – ulko- ja sisäpuolen rakennusosista, enemmän sisäpuolelta, koska rakennuksen ns. tärkeimmät, näyttävimmät, tilat ovat sisällä.

Rakennus on ulospäin aika massiivinen pienkerrostalomainen rakennus, jonka sisääntulokatos antaa rakennuksen käytölle edustavan sisäänkäynnin. Juuso Waldenin haluama sisääntulokatos on ollut perusteltu, koska Antinkärjen vieraat pääsivät suoraan katoksen suojassa nousemaan autosta, kuten myös lähtiessään poistumaan säältä suojassa.

5.17.2 Ikkunat

Rakennuksen ikkunat ovat suurimmalta osilta alkuperäiset. Vuoden 1971 muutoksen yhteydessä poistettiin sisäportaiden asennuksen yhteydessä kellarikerrokseen ikkuna ja tilalle asennettiin uusi ulko-ovi. Ikkunat ovat erilaisia, rakennusaineiltaan (karmien ja pokien ulko-osat ovat aina tammaa) ja detaljeiltaan, riippuen tilan käyttötarkoituksesta. Osa ikkunoista ovat huolto-oville – joten ikkunat osineen vaatisivat vain huonokuntoisten ikkunoiden osien kunnostamisen – ikkunoiden uusimista ei tarvita, koska ikkunoiden arvokkuus on yksityiskohdissa ja itse rakennusaineessa sekä sen arvokkaassa vanhenemisessa. Ikkunamuutokset muulla tavoin valmistettuihin ikkunoihin muuttaisi rakennuksen ulkohahmoa merkittävästi – vertaa Myllykoskelle rakennettua nykyistä Rantataloa.

Kuva 94 – Kellarikerroksen ikkunat on tehty suurelta osin siten että: ulkopoka ja karmien ulkoreuna ovat tammaa ja muu osa karmia polttomaalattu. Kuvan ikkunan ulkopoka ja karmien ulkoreuna on tammaa, sisäpoka on valikoitua mäntyä, karmi peittomaalattu.

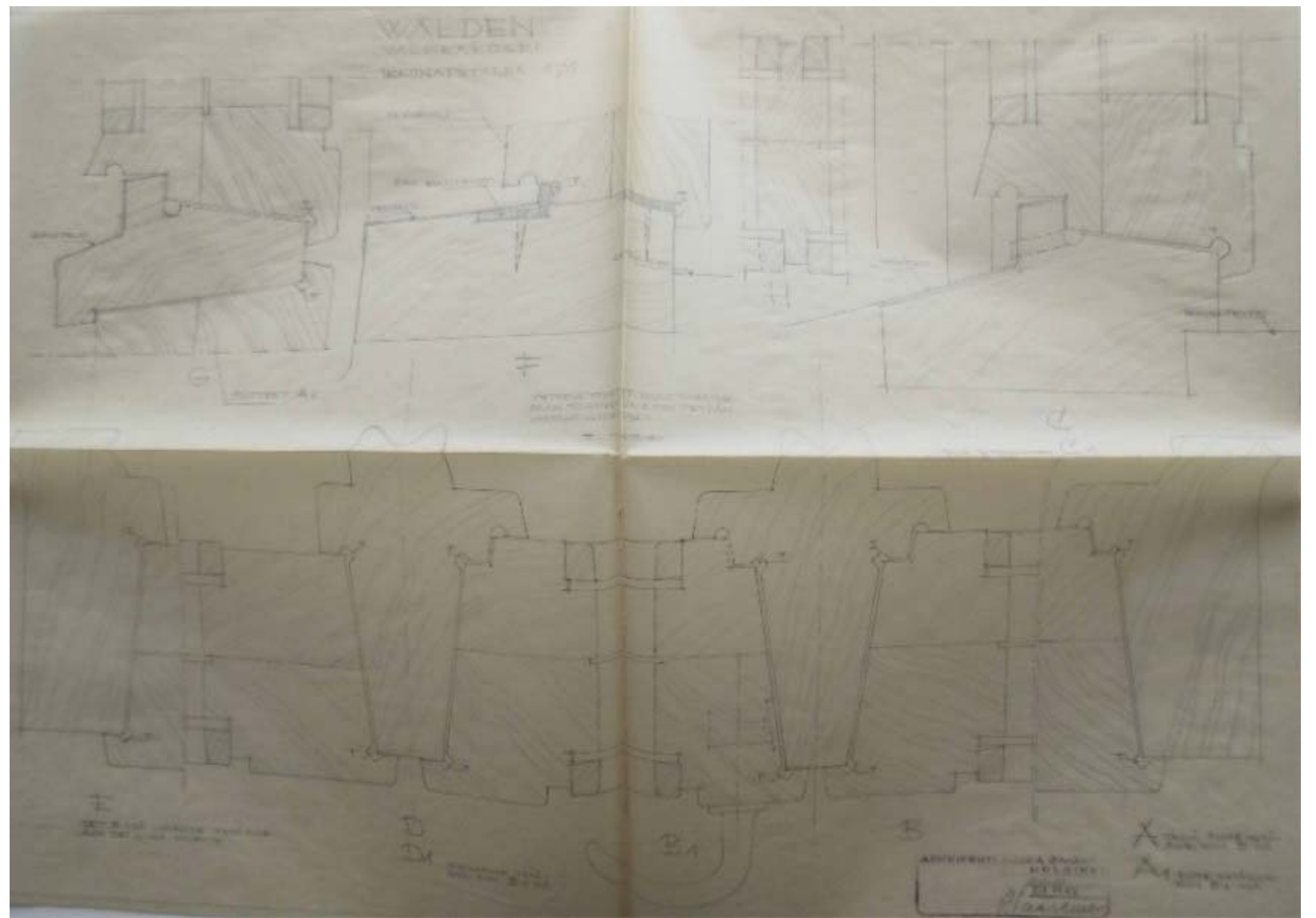
Kuva 95 – Ensimmäisen ja toisen kerroksen ikkunat on tehty suurelta osin siten että: ulkopoka ja karmien ulkoreuna ovat tammaa ja muu osa karmia polttomaalattu. Kuvan ikkunan ulkopoka ja karmien ulkoreuna on tammaa, sisäpoka on valikoitua mäntyä, karmi peittomaalattu.

Kuva 96 – Ensimmäisen kerroksen edustustilojen ikkunat on tehty siten että: umpiosat, koristeosat, pokat ja karmit ovat tammesta – sisä- ja ulkopuolella.

Kuva 97 – Tärkeimpien huonetilojen ikkunoiden karmit on tehty muotoillen tammesta – katso detaljipiirrosta ikkunoista edellä.

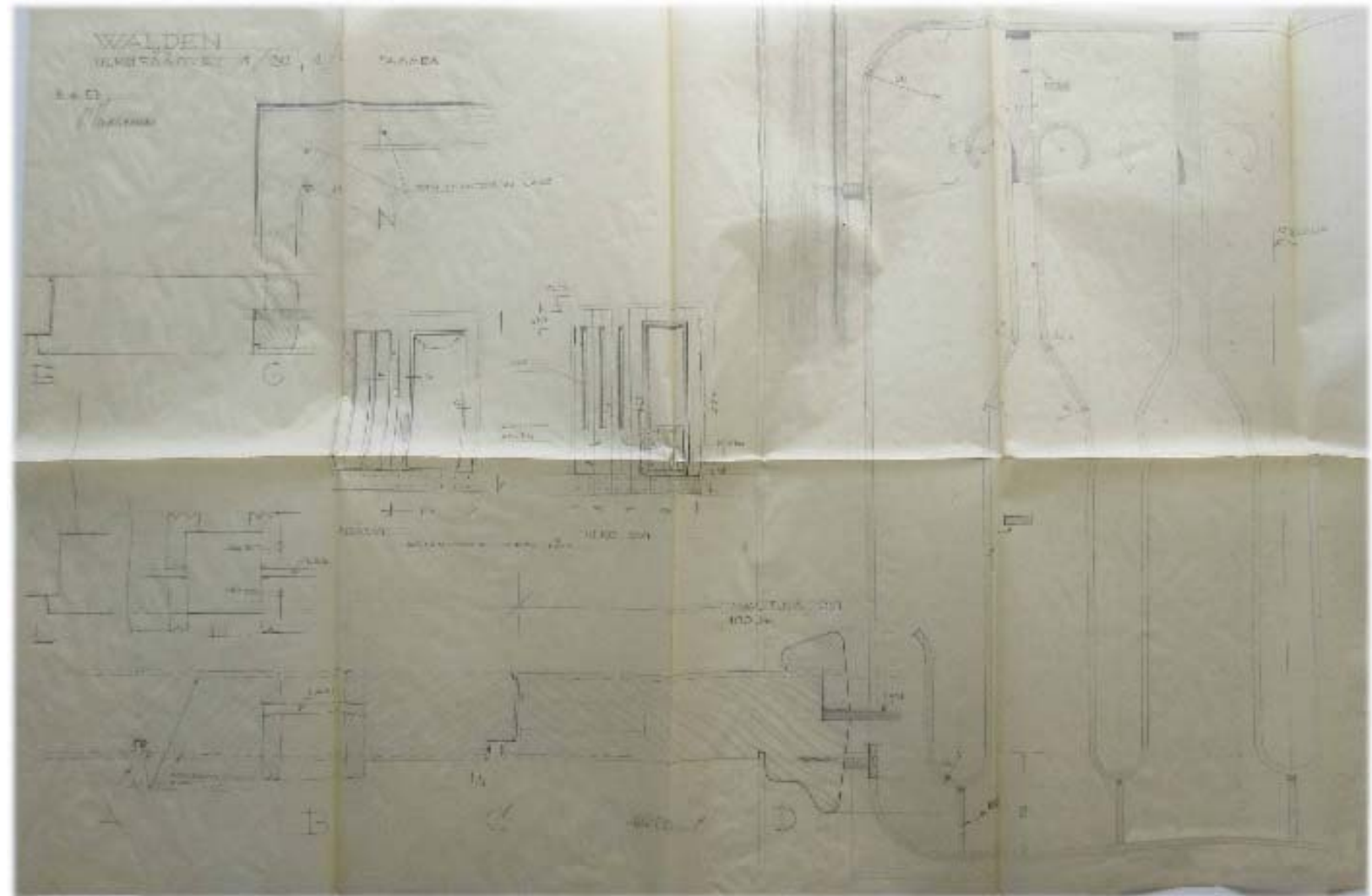

Kuva 98 – Ensimmäisen kerroksen edustustilojen ikkunoista detaljipiirrokset. Piirros on tehty lyijykynällä skitsipaperille, joka on herkästi repeytyvää. Tästä johtuen en uskaltanut suoristaa piirrosta, jotta alkuperäinen piirros säilyisi kunnossa. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.17.3 Ulko-ovet

Kuva 99 – Pääsisääntulon ulko-ovi.

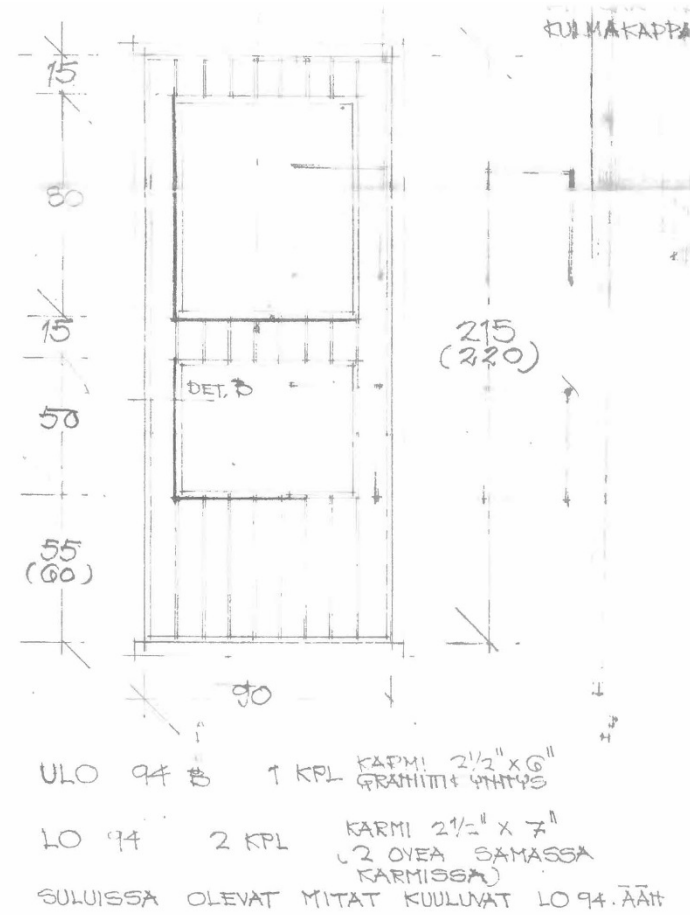
Kuva 101 – Pääsisääntulon ulko-oven detailjiirroksia. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 100 – Tilan Kenraali ulko-ovi. Oven edustan porrastaso on tehty luonnonkivestä, kuten sokkelit.

Kuva 102 Tilan Gallerian ulko-ovi. Portaat on tehty luonnonkivilaatoilla, kuten sokkelit.

Kuva 105 – Keittiöportaan ulko-ovi. Oven edustan porsas tasoineen on tehty liuskekivilaatoista.

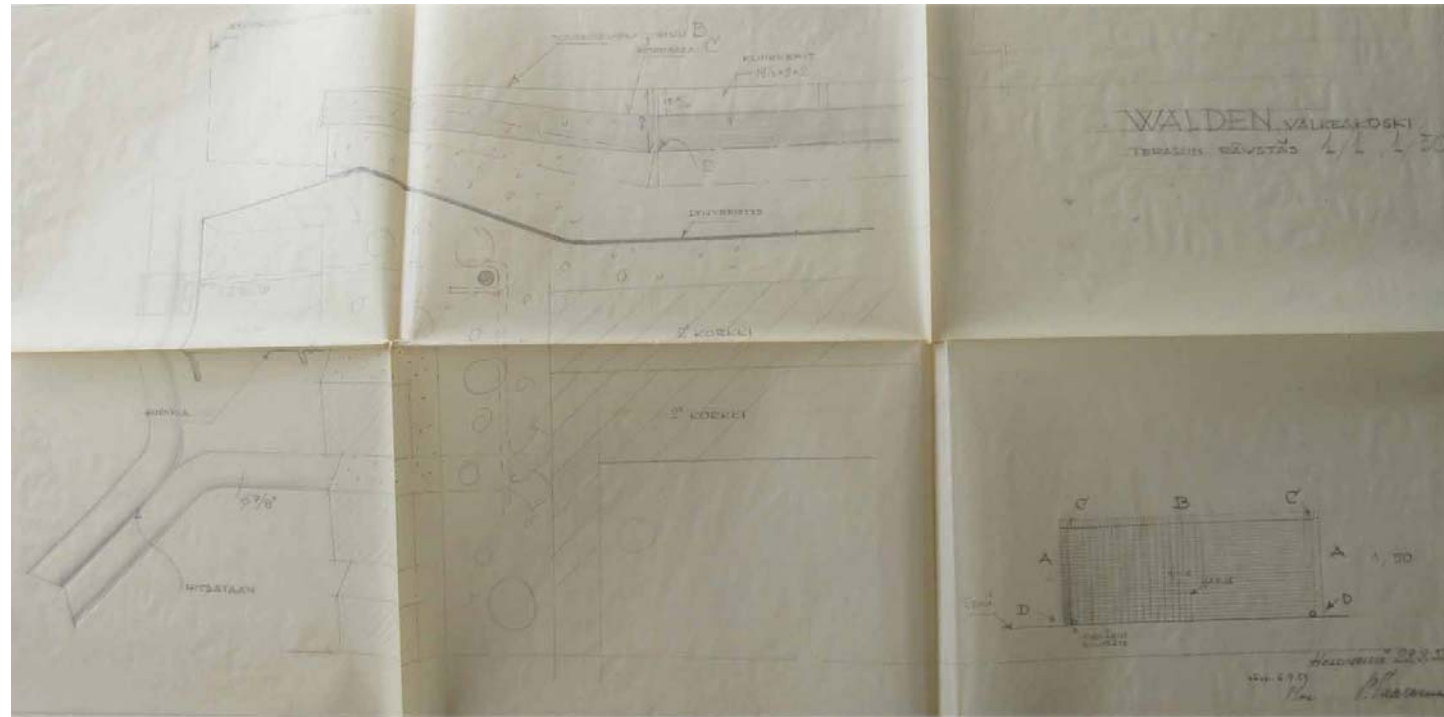
Kuva 103 – Keittiön huollon/porrashuoneen ulko-ovi – ovi ei ole alkuperäinen (alkuperäisen suunnitelmapiirros oikealla), uuden oven asennus/valmistusvuotta ei ole tiedossa. Oven edustan porrastasot on tehty luonnonkivistä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 104 – Teräsrakenteinen pariluukku, jonka takana on varastotilasyvennys – tila puutarhaletkulle ja kastelukannulle.

Kuva 106 – Toisen kerroksen Halli tilan parvekkeen ulko-ovi – ovi aukeaa sisäänpäin. Ikkunan ja oven yksityiskohdat on tehty samalla pieteetillä, kuin ensimmäisen kerroksen edustustilojen ikkunoiden ja ovien yksityiskohdat. Tammipinnoissa on ajanpatinaa.

Kuva 107 – Terrassin lattiatason pinta oli alkuperäisesti suunniteltu klinkkerilaatalle, mutta nykyinen toteutus on tehty pinnoitetulle betonille. Muutosajankohdasta ei ole tietoa. Piirroksessa on viittaus myös Myllykosken asuinrakennukseen. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.17.4 Ulkoseinäpinnat

Rakennuksen ulkoseinät on muurattu klinkkeritiilistä ja sokkeliin on asennettu luonnonkivilaatat.

Kuva 109 – Pääsisäänkäyntikatoksen betonipilarit on vuorattu liuskekivin. Liuskekiviä oli käytetty jo 1940-luvulta lähtien paljon rakennusten julkisivuissa ja etenkin pääsisäänkäyntien yhteydessä.

Kuva 108 – Porrashuoneen parvekkeen ulko-ovi. Parvekkeen lattiataso on tehty pinnoitetusta betonista lattiakallistuksella, joka viettävät ulkoseinästä ulospäin.

Kuva 110 – Klinkkeritiilin muurattua julkisivua – sokkelissa luonnonkivilaatat.

Kuva 111 – Klinkkeritiilin muurattua ikkunan kehysosa.

Kuva 112 – Klinkkeritiilin muurattua ikkunan kehysosan yksityiskohta.

5.17.5 Räystäät ja vedenpoisto

Rakennuksen räystäät ovat avoräystäitä. Räystäään alapinta on tehty pontatuista höylätyistä laudoista. Pääsisääntulokatoksen alapintaan on asennettu erikoisprofiloitu höylätty lauta, rakokiinnityksellä. Räystäät on maalattu.

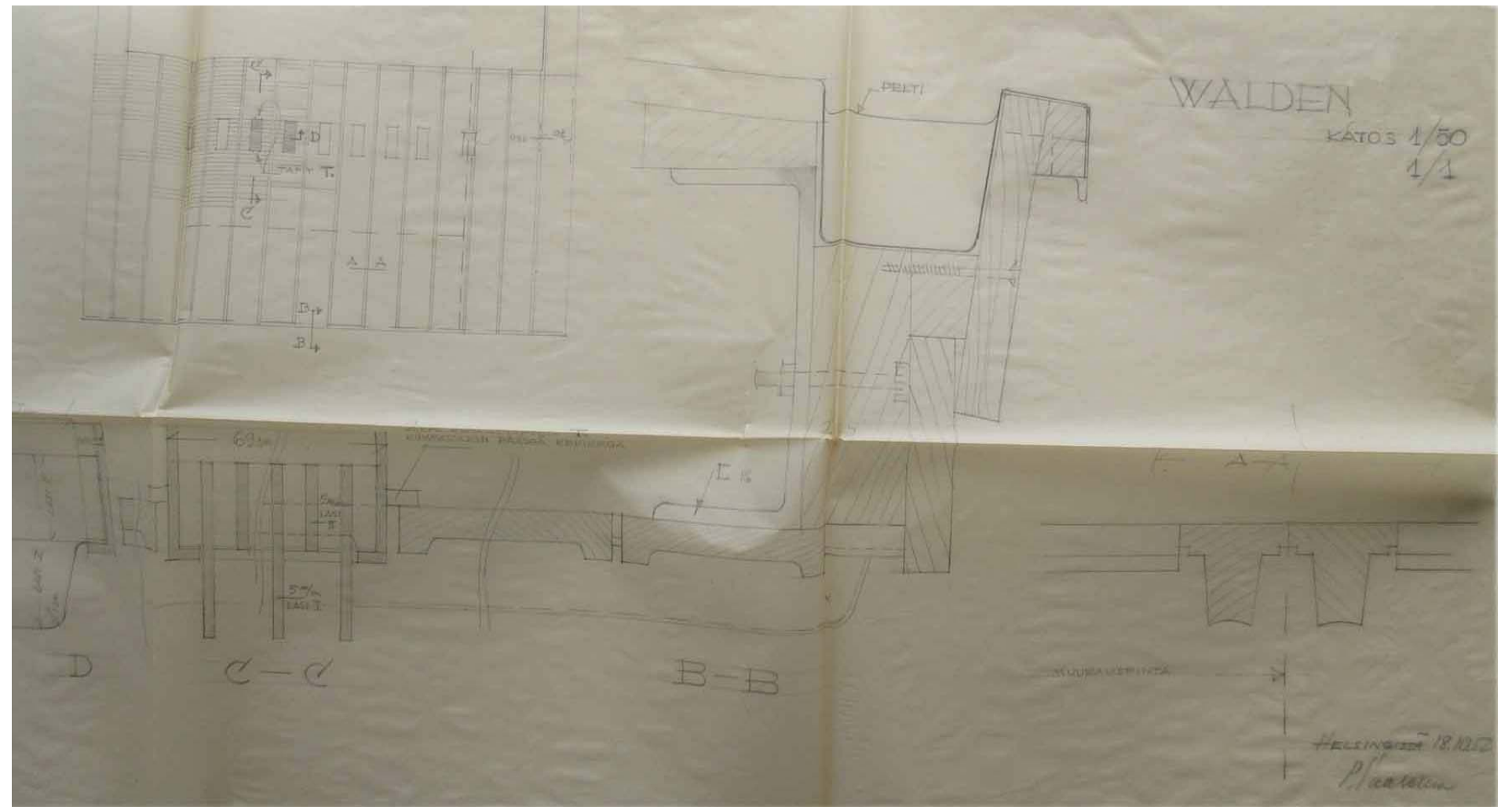
Kuva 113 – Läntisen puolen katoksen räystääs on avoräystääs ja katokseen liittyy markiisikotelo, kuvan lamppujen edessä oleva kotelorakenne. Markiisi ei ole ollut käytössä muistitiedon mukaan ainakaan vuoden 2004 jälkeen, voi olla että markiisia ei ole käytetty Juuso Waldenin lähdön jälkeen.

Kuva 114 – Räystäät ovat avoräystäitä, kattotuolien päät on muotoiltu koristeelliseksi.

Kuva 115 – Pääsisäänkäynnin katoksen sivuräystäät ovat paneloitu/koteloitu, syöksytorven läpiviennit on tehty paneeliin.

Kuva 117 – Pääsisäänkäynnin katoksen detailjipiirustus tehty skitsipaperille, lyijykynällä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 116 – Pääsisäänkäynnin katoksen alapuoli on paneloitu.

Kuva 118 – Syöksytorven alapäässä on sadevesikaivo (asennus vuosi?) ja ilmeisesti samalla on asennettu sokkelin vierustan sora-alue-rajaus. Alkuperäisessä asussaan – 1950-luvun rakentamistavan mukaisesti – nurmikko oli kasvanut sokkeliin asti ja leikattu sokkelinvierestä siististi.

5.17.6 Parvekkeet

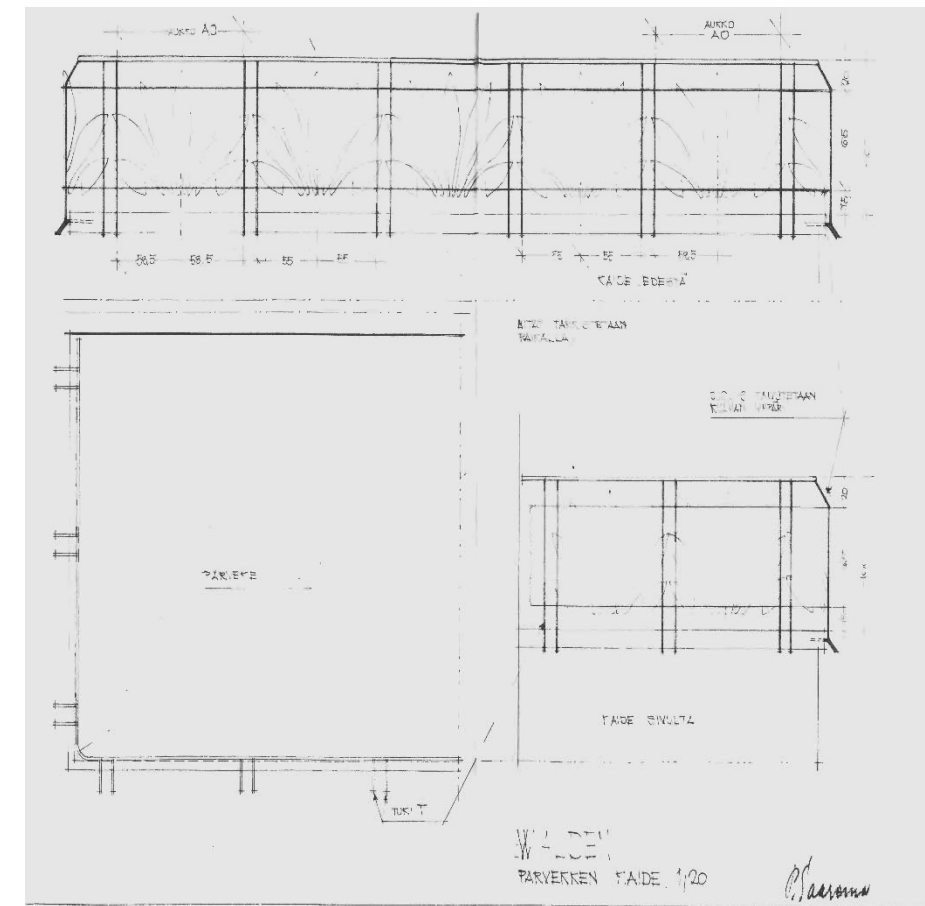
Kuva 119 – Porrashuoneesta pääsee pohjoispuolen tuuletus-/puisteluparvekkeelle. Parveke on teräskaiteinen (kaiteen osat ovat muotoiltu ohuista teräspinoista) ja parvekelaatta on teräsbetonirakenteinen. Parvekkeen alapuolelle on tehty muotilla profiilikuvio, joka on maalattu. Parvekkeen lattiapinta on sileä betonivalu, joka on maalattu.

Kuva 121 – Parvekkeen teräsraakenteinen kaide.

Kuva 120 – Nykyisen Gallerian päällä oleva parveke.

Kuva 122 – Parvekkeen kaidepiirros. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.17.7 Vesikatto ja sen varusteet

Rakennuksessa on aumattu satulakatto ja eteläpäädyssä harjakatto sekä pääsisäänkäynnin katoksessa loiva aumakatto. Katemateriaalina on yksikouruinen ruskea kattotiili. Pääsisäänkäyntikatoksessa katemateriaalina on bitumikermikate. Katolla on konesaumattua pellistä tehty kattolyhyt, peltipinnoitettu kattoluukku, puinen kattosilta terästukirakenteineen ja tiilirakenteiset savupiiput, jotka ovat toimineet myös painovoimaisen ilman vaihdon hormistoina. Rakennukseen on asennettu koneellinen ilmanvaihto, jolloin katolle on asennettu tuuletusventtiilit osineen ja iv-päätelaitteita tukirakenteineen sekä lautasantenni. Räystäillä ei ole lumiesteitä.

Kuva 123 – Vesikattonäkymä etelään päin.

Kuva 124 – Vesikattonäkymä sisääntulokatokseen päin.

Kuva 125 – Tilan Kenraali vesikatto – kuvan alempi katto-osa.

Kuva 126 – Vesikattonäkymä pohjoiseen päin.

5.15.8 Katokset

Kuva 127 – Pääsääntulokatos – asfaltoitu edustatila, ajoväylä.

Kuva 128 – Oleskelukatos ja markiisikatoksella suojattava ulko-oleskelualue, jossa on liuskekivilaatoitus. Kuva on yhdistelmä useammasta kuvasta, joka aiheuttaa perspektiivivääristymän.

5.15.9 Varusteet ja valaisimet

Rakennuksen pohjoisjulkisivulla on talotikkaat. Kaikkia rakennuksen julkisivujen varusteita ja valaisimia ei ole inventoitu.

Kuva 129 – Teräsrakenteiset talotikkaat ovat ilmeisesti alkuperäiset. Rästääseen on tehty miehenmentäväaukko vesikatolle pääsyn helpottamiseksi.

Kuva 130 – Keittiön huollon valaisintyyppiä on asennettu myös porrashuoneen parvekkeen ulko-oven yhteyteen ja keittiön huoltapuolen julkisivulle.

Kuva 131 – Keittiöportaan ulko-oven läheisyyteen asennettu valaisin – asennusvuosi 1970-luvun alkupuoli.

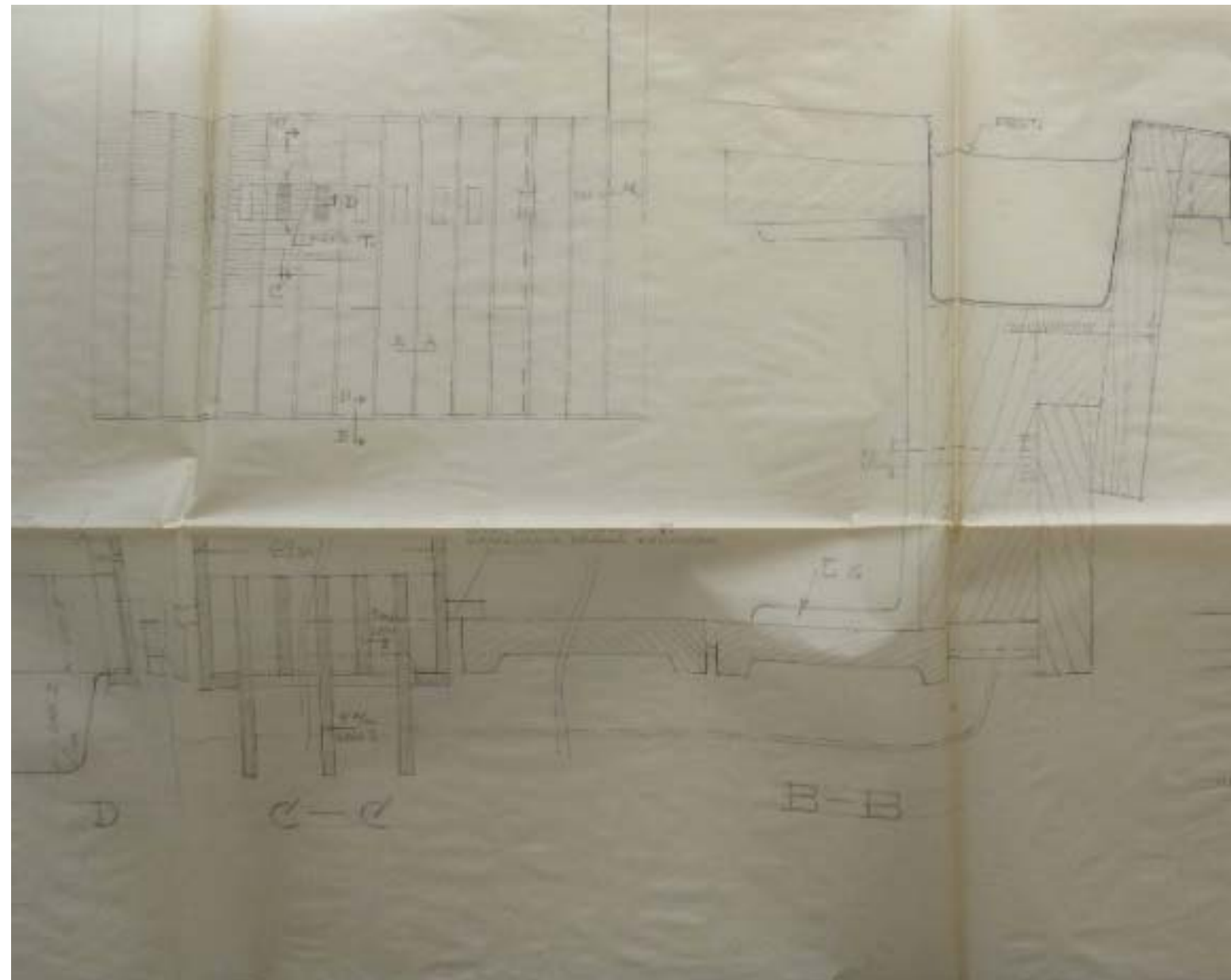
Kuva 132 – Terrassin valaisin – asennusvuotta ei ole tiedossa. Valaisimen vieressä on vaatteiden teräsrakenteinen, ruskeaksi maalattu, tuuletustanko.

Kuva 133 – Alkuperäinen länsipuolen katoksen valaisin – suunnittelija Paavo Tynell (?), varjostin on Tynellille tyypillinen rei'itetty varjostinosa.

Kuva 134 – Alkuperäinen pääsisäänkäynnin valaisin – suunnittelija arkkitehti Pekka Saarema.

Kuva 135 – Pääsisäänkäynnin valaisin suunnitelma, päiväys 18.10.1952 – katso kuvaa ylhäällä vasemmalla. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.18 Nykyiset sisätilat ja huonejako

Rakennus on rakennettu kolmeen kerrokseen, kellarikerrokseen (pohjakerros), ensimmäinen kerros ja toinen kerros sekä ullakko. Rakennuksen tilajako on säilynyt pääpiirteissään ennallaan ensimmäisessä kerroksessa. Keittiöosalla ja keittiöön liittyvät muutokset ovat aiheuttaneet suurimmat tilamuutokset ensimmäisessä kerroksessa.

Kellarikerroksessa on tehty suurimmat tilalliset muutokset, koska kellarikerroksen tiloihin on tehty Juuso Waldenin muuton jälkeen yhtiön edustustilojen vaatimat tilamuutokset. Teknisissä tiloissa tekniikan kehityksen myötä on voitu tehdä myös tilamuutoksia.

Toisessa kerroksessa on tehty myös tilamuutoksia majoitustilojen ja niihin liittyvillä wc-/kylpyhuonetilojen osalla. Samalla on muutettu toisen kerroksen palveluun ja huoltoon liittyviä tiloja.

Ullakkokerroksessa ja vesikatolla on suurimmat muutokset tehty vasta vuoden 1990 muutoksissa, joita ovat iv-konehuoneen lisärakentaminen ja sen aiheuttamat iv-kanavien sekä niiden päätelaitteiden asennukset.

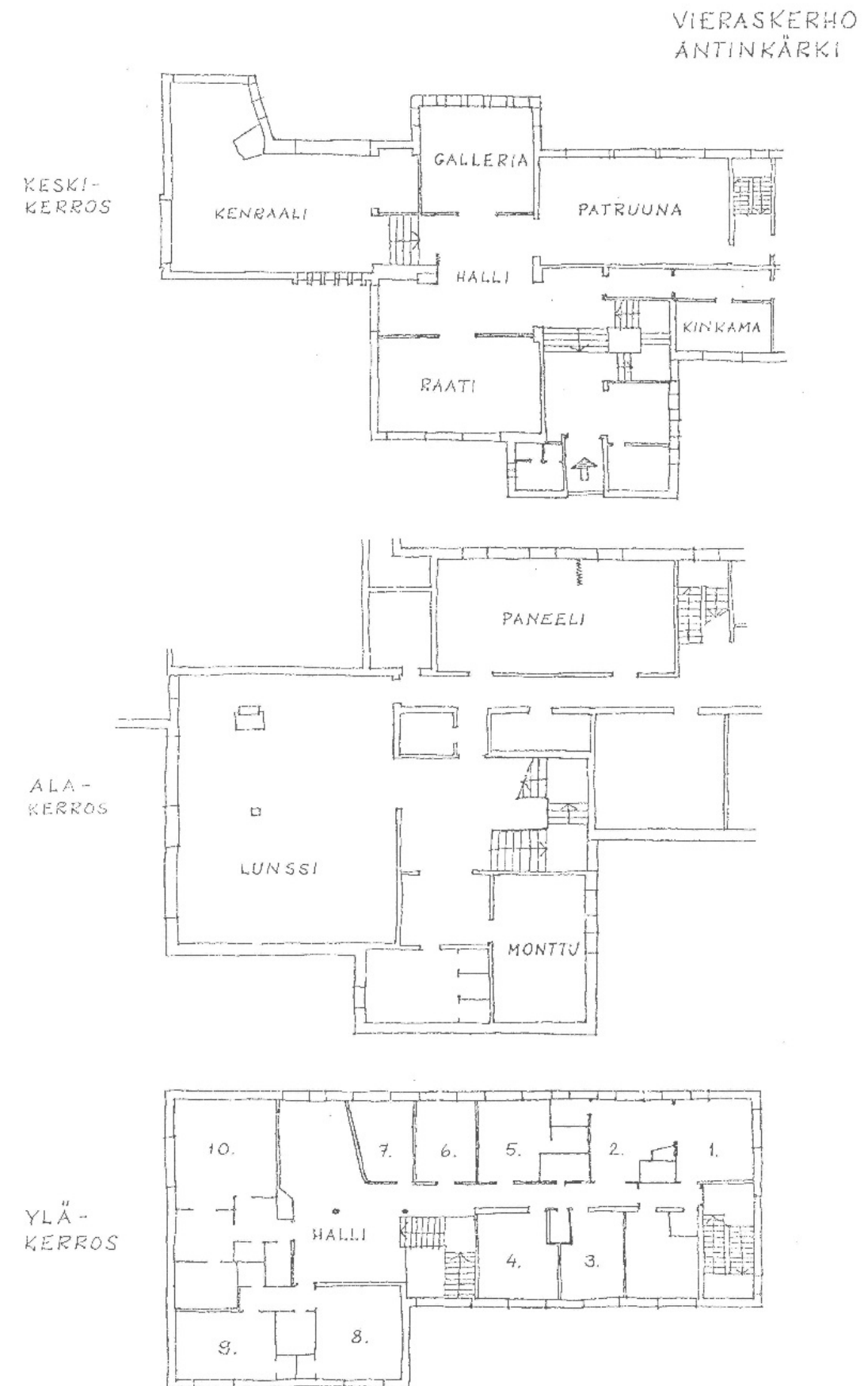
Viereinen piirros on nykyisen tilanteen mukainen tilanimien osalta – piirros on kartanomainen, josta hahmottaa missä kerroksessa ja paikassa nykyiset eri tilat ovat. Yläkerroksen (toinen kerros) numeroidut tilat ovat majoitustiloja. Tosin tilat yksi (1.) ja kaksi (2.) ovat samaa majoitustilaa, jossa numero yksi (1.) on makuutila ja numero kaksi (2.) ovat olohuoneita takalla. Tilojen välillä on liukuovi. Tilasta 1. ei ole ovia käytävään.

Viereisen tilakarttapiirroksen (kuva 137) kerrosmerkinnät ovat: keskikerros on ensimmäinen (1.) kerros – alakkerros on kellarikerros – yläkerros on toinen (2.) kerros.

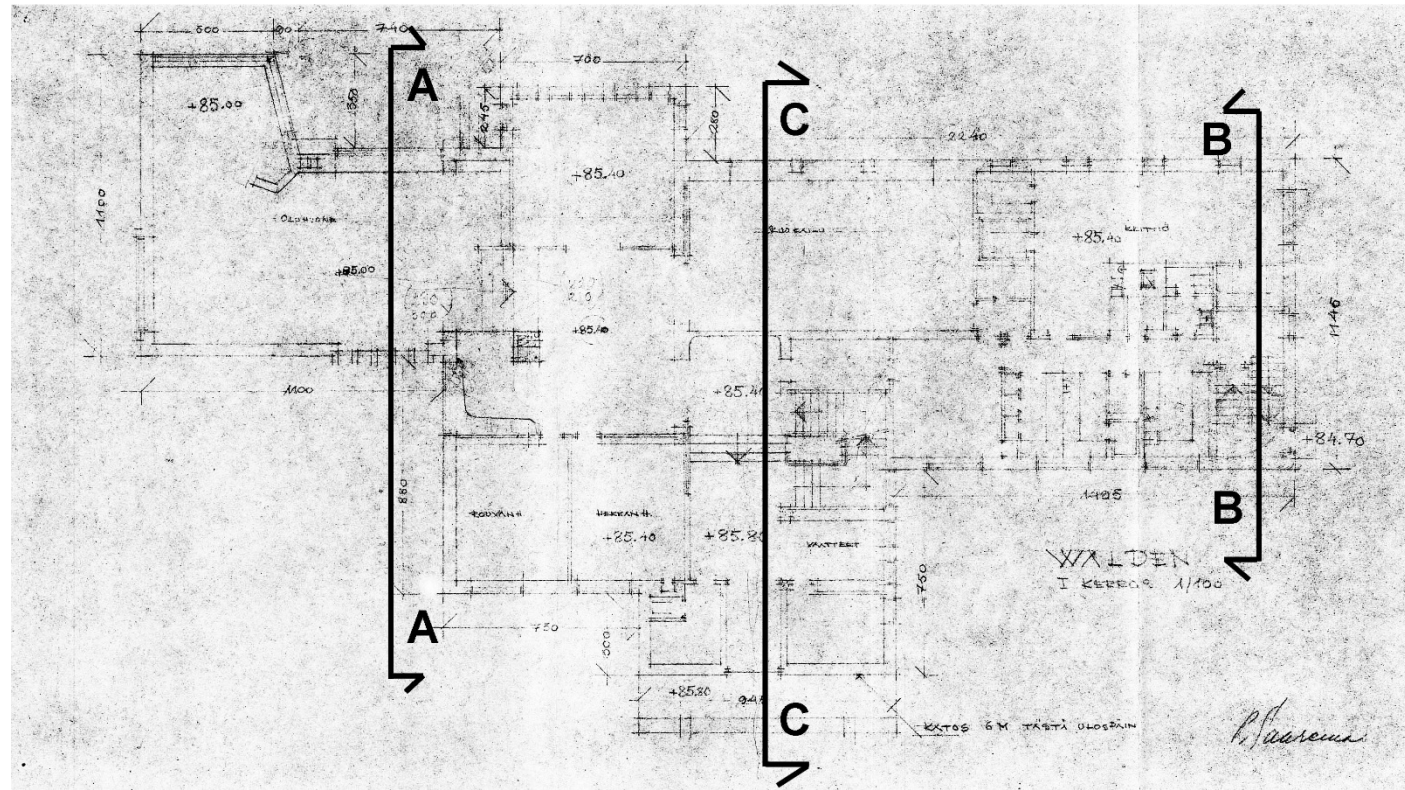
Selvityksessä on keskitytty keskikerroksen tiloihin Kenraali, Galleria, Patruuna Halli. Muut esitetyt tilat kuten Kinkama toimii toimistotilana, joka oli alkujaan merkitty suurempana tilana (käytävä kului samaan tilaan) lasten ruokailutilaksi, jossa Waldenit nauttivat aterioitaan perheen kesken. Piirroksessa esitetty tila Raati toimii neuvottelutilana.

Alakerran tiloja Lunssi, Monttu ja Paneeli on muokattu ajansaatossa enemmän kuin keskikerroksen edustustiloja. Nämä tilat olivat Waldenin aikana vähemmällä merkityksellä, mutta tilojen käyttö on muutosten myötä korostunut – Antinkärjen vieraskerhon käyttäjien määrän kasvaessa. Tilat eivät pinnoiltaan ja rakentamistavaltaan ole samaa tasa kuin keskikerroksen edustilat.

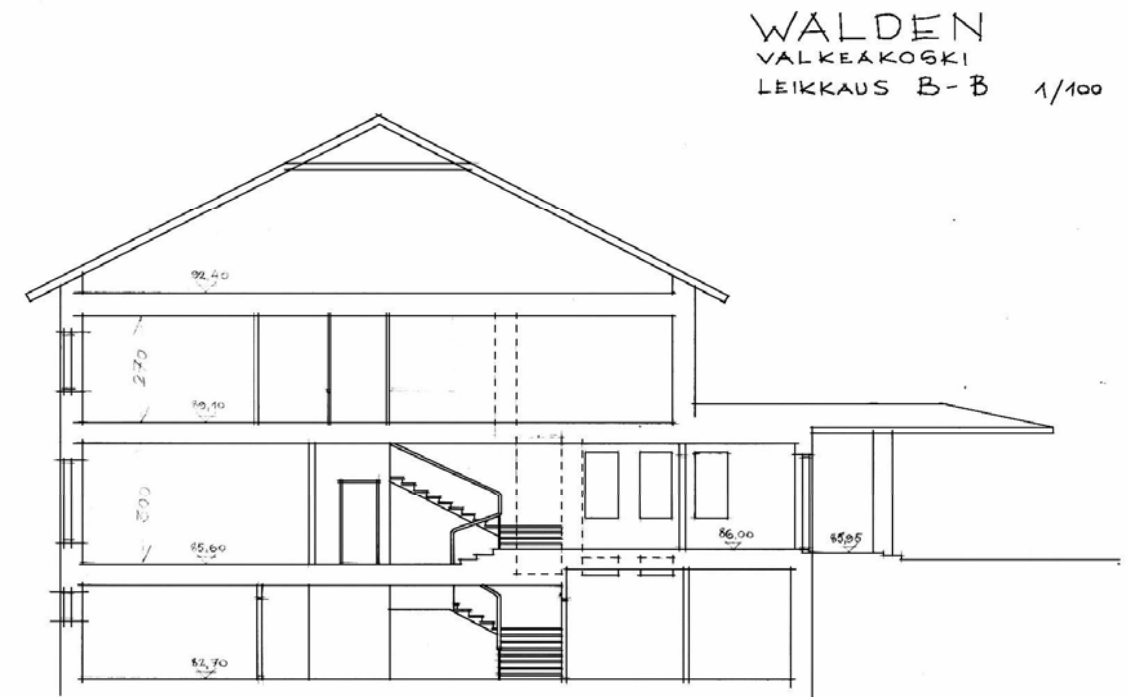
Yläkerran tilat ovat majoittumista varten ja majoittumista palvelevia tiloja. Hallitila on majoitustilojen yhteinen olohuone.

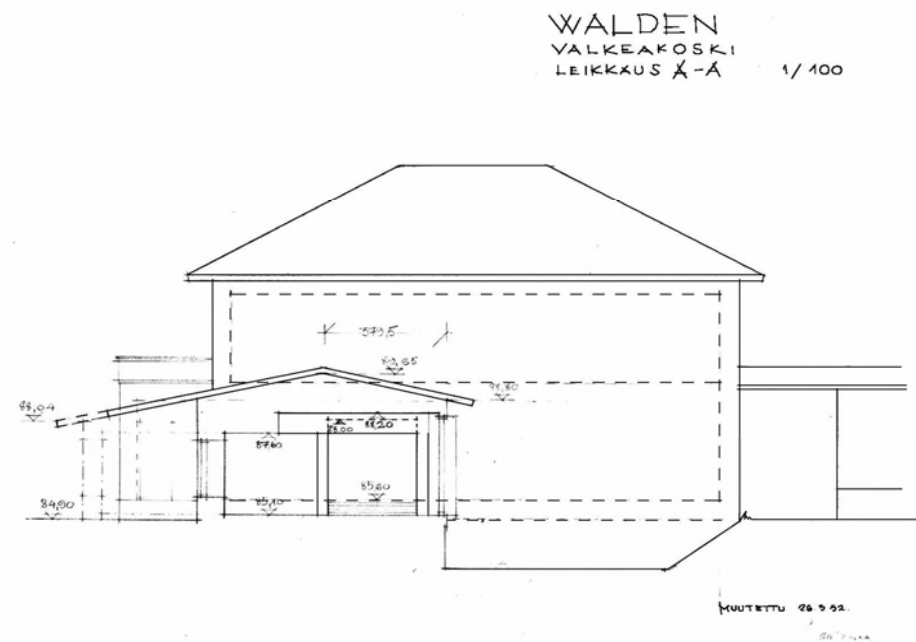
Kuva 136 – Nykyinen tilakartta Antinkärjen esitteessä. Yläkerroksessa numeroidut tilat ovat majoitustiloja. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

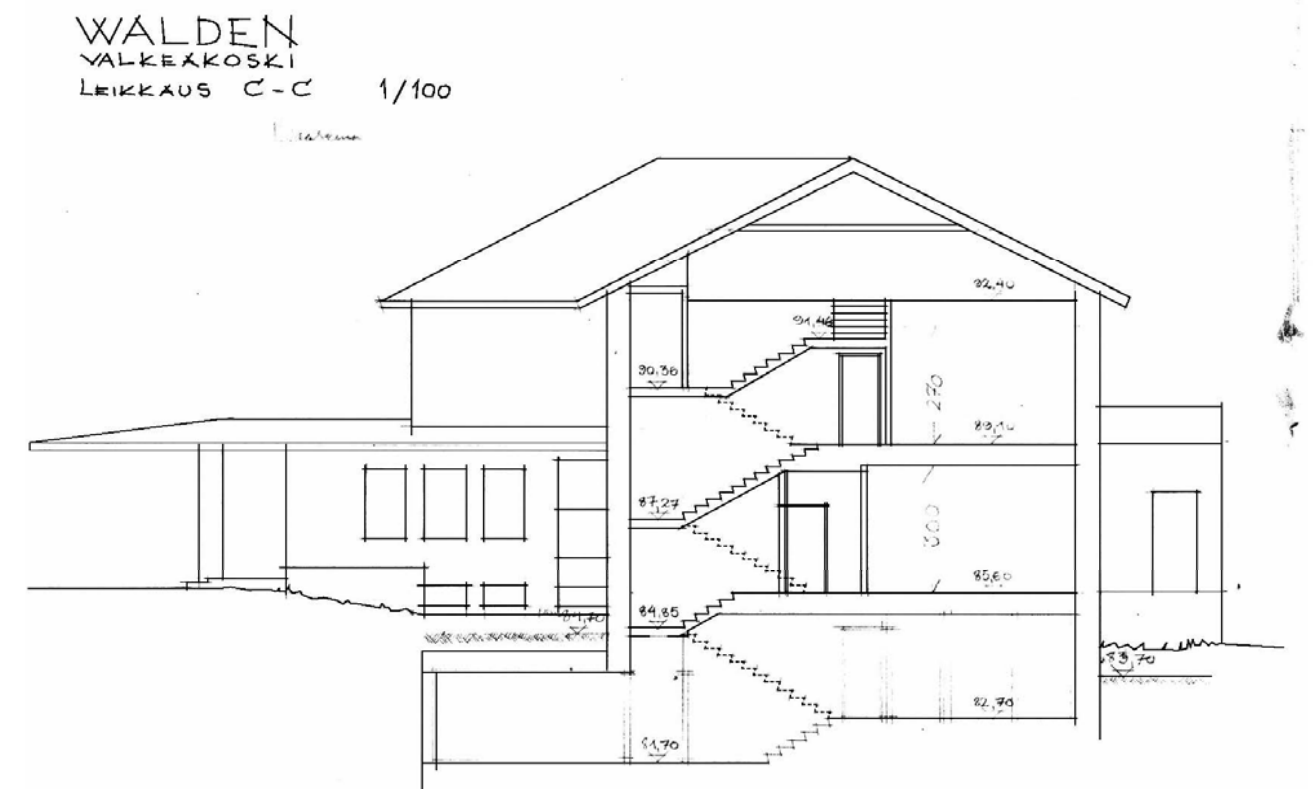
Kuva 137 – Leikkaus kohdat on esitetty 1. kerroksen pohjapiirroksen, vuodelta 1951, leikkausmerkinnät ovat tekijän – alkuperäisissä kuvissa ei ollut leikkausmerkintöjä. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 139 – Leikkaus B-B, vuodelta 1951, leikkauspiirros on aika luonnonmaisesti esitetty. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski. Tekijä on tehnyt viivavahvennuksia leikkauspiirrokseseen.

Kuva 138 – Leikkaus A-A, vuodelta 1951, leikkauspiirros on aika luonnonmaisesti esitetty. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski. Tekijä on tehnyt viivavahvennuksia leikkauspiirrokseseen.

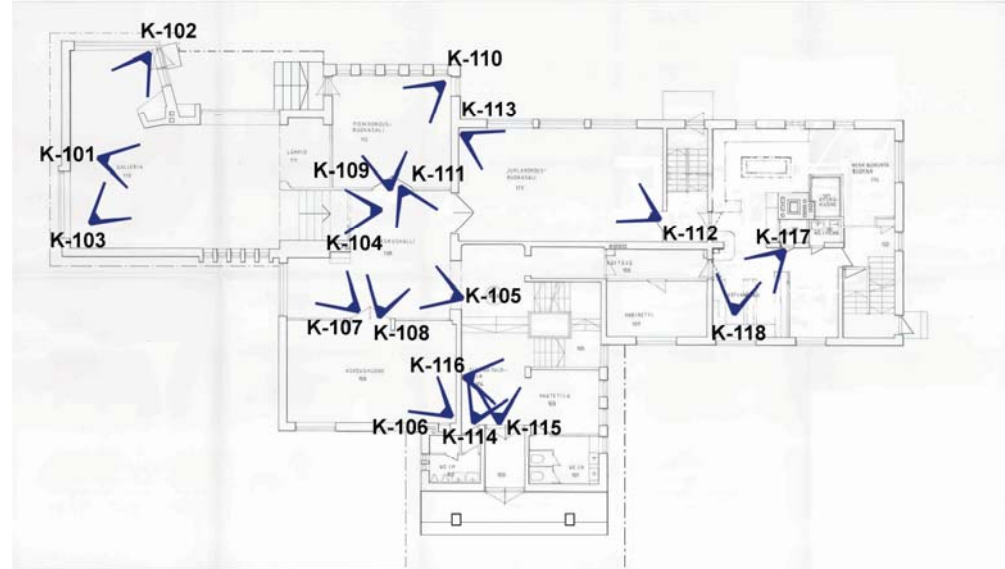
Kuva 140 – Leikkaus C-C, vuodelta 1951, leikkauspiirros on aika luonnonmaisesti esitetty. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski. Tekijä on tehnyt viivavahvennuksia leikkauspiirrokseseen.

5.19 Ensimmäinen kerros

5.19.1 Tila Kenraali

Alkuperäisissä piirroksissa kuvien K-101...K-103 tilaa on nimetty olohuoneeksi – vuoden 1971, muutoksen jälkeen tilanimikkeet muutettiin. Olohuone muuttui Galleriaksi ja kirjahyllysvyennysosa Lämpöksi. Vuoden 1990-luvun jälkeen ensimmäisen kerroksen tilojen nimiä muutettiin, jolloin galleriasta/lämpöistä tuli Kenraali – tilanimi on edelleen käytössä.

Tilan Kenraali pintoja on muutettu alkuperäisestä siten, että lasikuitutapettia on asennettu kirjahyllysvyennuksen ruskeaksi maalattujen seinien osalle ja alas laskettu katto (alkuperäinen) on maalattu ruskeaksi sekä samalla valaisimia on uusittu. Tilan pintoja on huoltomaalattu. Tammiparketki on alkuperäinen.

Kuva 141 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseen. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

K-101

K-102

K-103

Kuva 142 – Tila Kenraali on esitetty kuvissa K-101...K103. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuvat ovat yhdistelmäkuvia – useampi kuva on liitetty yhteen.

5.19.2 Tila Halli

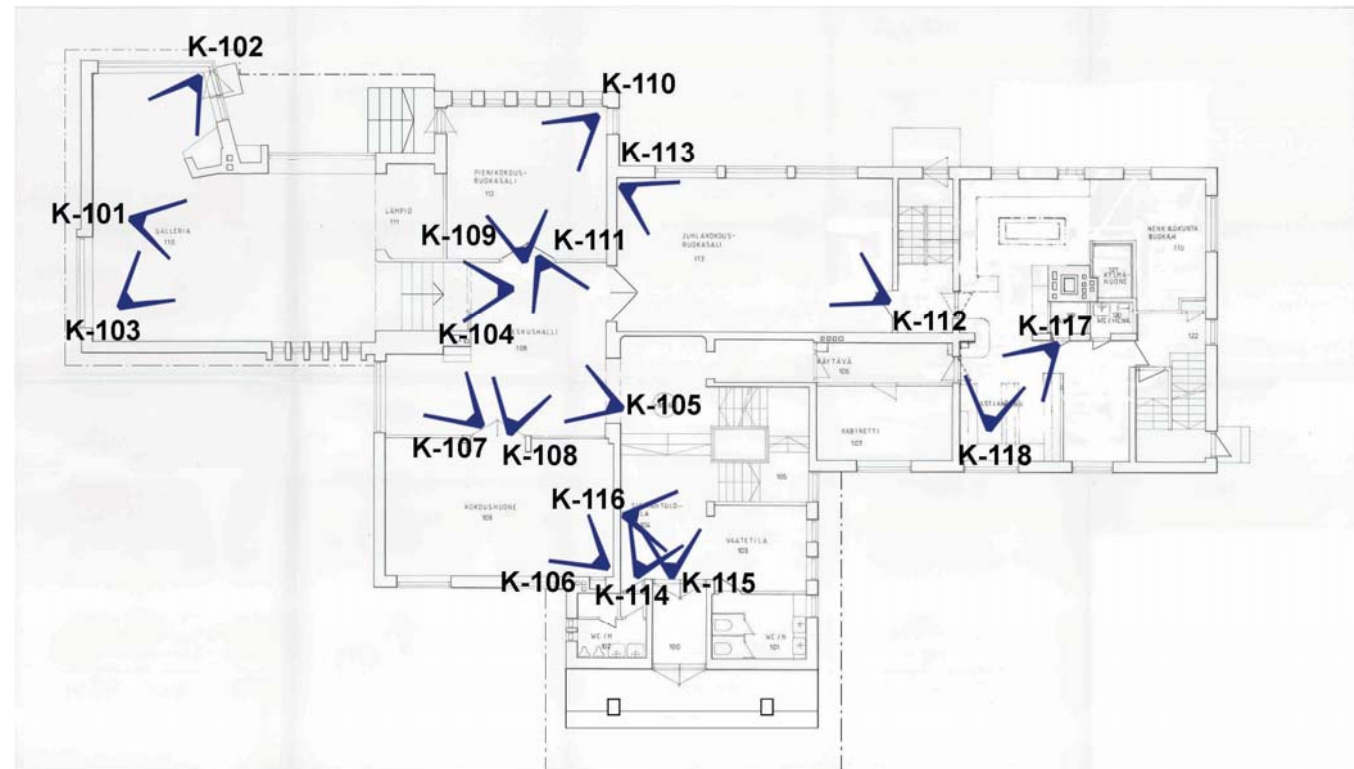
Tilaan Kenraali johtavassa porrastilassa on alakatto maalattu ruskeaksi (alkuperäinen oli vaalea). Tilan seinäsyvennyksessä on ollut erilaisia taidetta esillä, syvennyksen hylly – jossa on esineitä – on tehty jalavasta. Tilan oikean puoleinen mahonkivaneriseinä ja käsijohde on alkuperäinen, kuten portaat pintoineen – lattiapinnat ovat tammiparkettia, joka on alkuperäinen.

Hallin (kuva K-105) seinän yläosassa näkyy tummempi valkoiseksi maalattu alue, joka on ollut alkuaan mahonginvärisen, mutta vuoden 1971 muutoksessa maalattu valkoiseksi, tosin tummaruskea väri kuultaa hiukan läpi. Taustalla kuultava mahonkivaneri ulottuu ikkunan yläpuolelle asti. Hallin lattiapinnat ovat tammiparkettia, joka on alkuperäinen.

Hallin lasiseinät ovat pronssikehyksin (profilein) ja seinäosat mahonkia. Ovien reunat on pehmustettu vaahtokumilla ja päällystetty nahalla. Samanvärisen nahka on ollut myös pääportaan käsijohteessa, nykyinen käsijohteen nahka on maalattu mustaksi.

Kuva 143 – Pronssikehysoven vedin ja nahkapäällinen sekä kehyksen kulman pyöristysyksityiskohta. Ovet ovat ylä- ja alasaranoitu.

Kuva 144 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrookseen.

K-104

K-105

Kuva 145 – Tilaan Kenraali johtava porrastila ja Halli on esitetty kuvassa K-104 sekä K-105. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuva K-104 on yhdistelmäkuva – useampi kuva on liitetty yhteen.

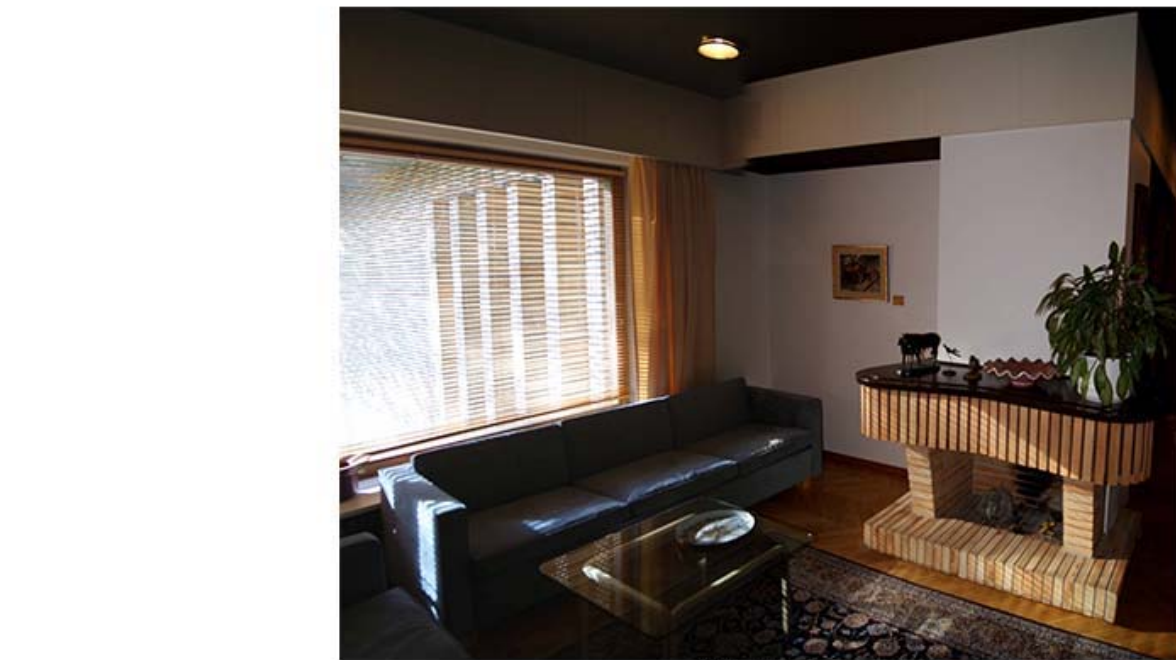
5.19.3 Tila Raati ja Halli

Tila Raati – alkuperäinen nimi oli *Herran huone ja Rouvan huone*, vuoden 1971 muutoksessa tilan nimi oli *Kokoushuone* – on yhdistetty entisestä Herran ja Rouvan huoneesta – vuoden 1971 muutoksessa. Nykyisin tila toimii neuvotteluhuoneena, johon on lisätty esitystekniikkaa. Tilan lattia on tammiparkettia (alkuperäinen?) ja liitososalla eli puretun seinän ja kirjahyllysyvennyksen (hyllyosilla parkettia on voinut olla myös hyllyjen alla?) osilla on asennettu uutta tammiparkettia sekä liitososat on häivytetty taitavasti – Perttu Mentulan selostuksessa oli tilan tammiparketti käsittelylle merkitty vain hionta ja lakkaus, mikä tarkoittaa että entinen säilytetään. Katto ja sen reuna-alueet valaisimineen on uudistettu vuoden 1971 muutoksissa. Kuten myös Hallin puoleiset kirjahyllysyvennykset ovat poistuneet.

Tilan Halli – alkuperäinen nimi oli *Alahalli, Keskushalli* (1971 muutos) – katto on alkuperäinen, joka on maalattu ruskeaksi, kuten myös reuna-alueiden (kotelo, takan/hormin vieressä olevassa syvennyksessä) alaslaskettukatto.

K-106

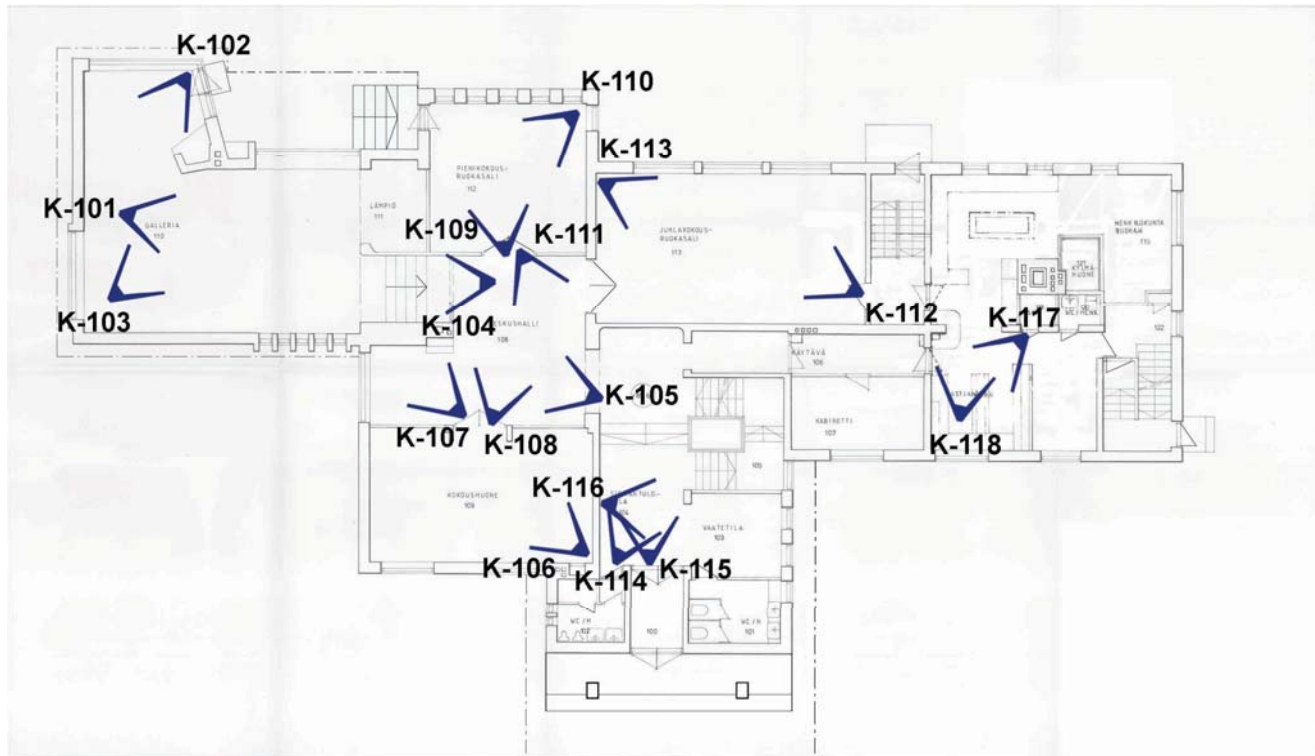

K-107

K-108

Kuva 147 – Tila Raati on kuvassa K-106 ja kuvissa K-107...K-108 on tilan Halli kuvia eri suunnista. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuvat ovat yhdistelmäkuvia – useampi kuva on liitetty yhteen. Hallin katossa on alkuperäiset valaisimet, jotka ovat Paavo Tynellin suunnittelemat.

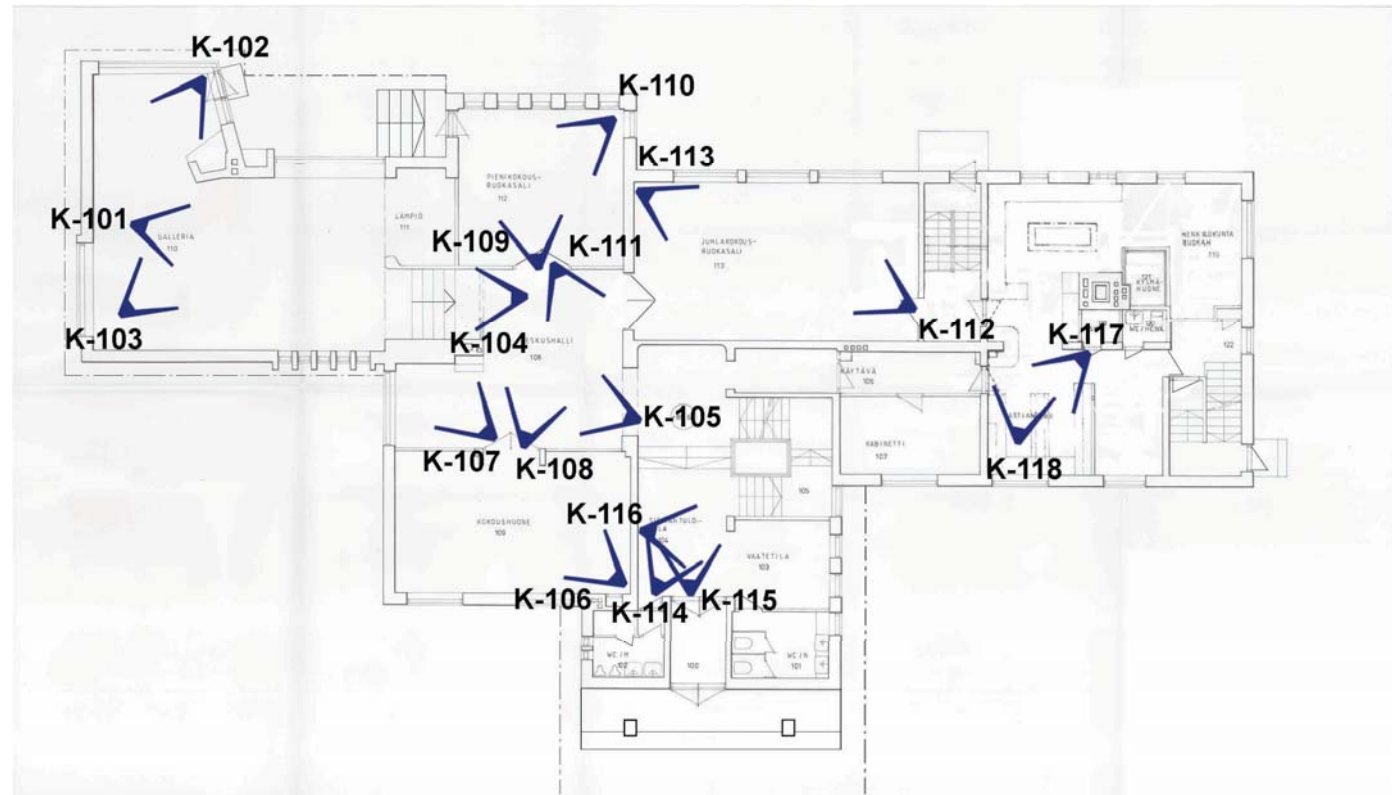
Kuva 146 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseseen.

5.19.4 Tila Galleria

Tila Galleria – alkuperäinen nimi oli *Pikku Sali*, vuoden 1971 muutoksessa tilan nimi oli *Pieni Kokous-/Ruokasali* – tilan lattia on alkuperäinen tammiparketti. Seinät on maalattu ja alakatto on asennettu uusiksi (1971 muutos). Tilan alkuperäiset valaisimet on uusittu.

Gallerian ikkunoiden alla on patterikanaalintilan ritilät, joista ikkunoiden eteen saadaan lämmintä ilmaa, joka samalla lämmittelee koko tilan.

Alaslaskettukatto on alkuperäistä alakattorakennelmaa.

Kuva 148 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseseen. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

K-109

K-110

Kuva 149 – Tila Galleria on kuvassa K-109 ja K-110. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuvat ovat yhdistelmäkuvia – useampi kuva on liitetty yhteen.

5.19.5 Tila Patruuna

Tilan Patruuna – alkuperäinen nimi oli *Ruokailusali*, vuoden 1971 muutoksessa tilan nimi oli *Juhlakokous-/Ruokasali* – lattian tammiparketti on alkuperäinen. Seinille on asennettu lasikuitutapetteja, erilaisia kuoseja – karkeakuosisempi tauluseinillä ja ikkunoiden syvennyksissä hillitympi kuosinen lasikuitutapetti – seinäpinnat on maalattu ruskeaksi kuten myös pähkinäpuuvaneriset kattolistat, joissa on akustointi rei'itykset (taustalla lasivilla) sekä iv-rei'itykset. Maalauksella on saatu häivytettyä pähkinäpuuvanerin väri/pinta kattoon nähden. Katon valaistus on muutettu alkuperäisestä – Paavo Tynellin suunnittelemat kattovalaisimet ovat poistuneet vuoden 1971 muutoksessa, sen jälkeen valaistusta on muutettu.

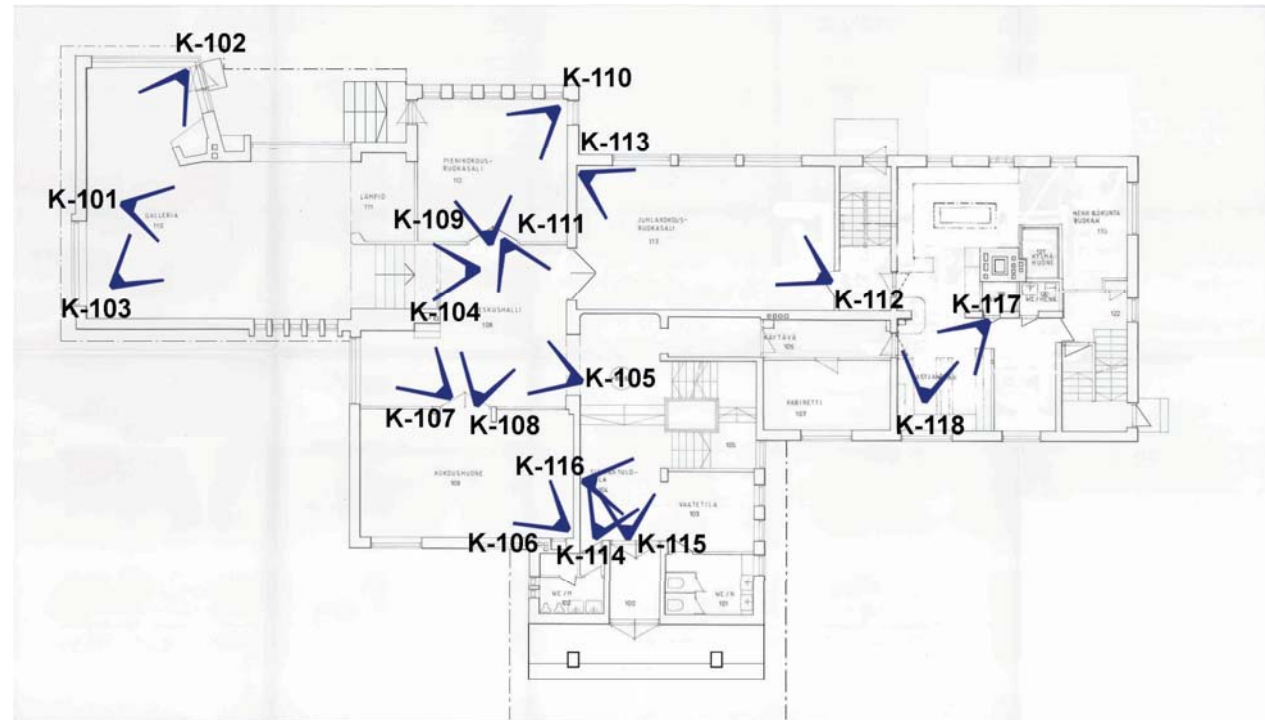
Kuva 150 – Tilan Patruuna parioissa (Hallista Patruunaan ovet) on pronssivetimet.

K-111

K-112

Kuva 151 – Valokuvaspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseseen.

K-113

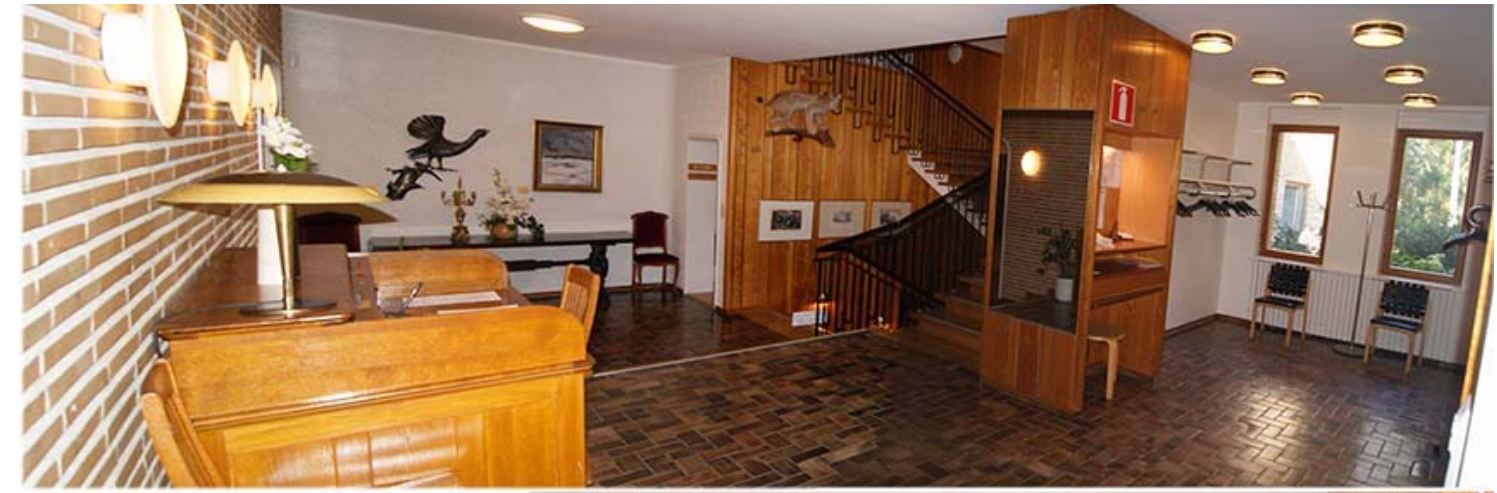
Kuva 152 – Tila Halli on kuvassa K-111 ja kuvissa K-112...K-113 on tilan Patruuna kuvia eri suunnista. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuvat ovat yhdistelmäkuvia – useampi kuva on liitetty yhteen.

5.19.6 Tila Sisääntuloaula

Sisääntuloaula, joka on tilanimenä esitetty vasta vuoden 1971 muutosten yhteydessä. Tilan pinnat ovat säilyneet, huoltomaalausta ja puhdistusta on tehty tilan pinnoille. Tilan lattiat ovat klinkkeriä ja osa seinistä on klinkkeritiiltä. Naulakon viereen on lisätty kiinteä kaappi pöytätasolla ja alahyllyllä sekä sivuseinien akustolevyt (puhelinkoppi? asennus-/valmistumisvuotta ei ole tiedossa) että tämän yläpuolella on sammutintila (yläkaappiin), joka on aiheuttanut sen että valaisimen alkuperäinen asema aiheuttaa oikean puoleisen yläkaapin aukaisussa hiukan hankaluutta – tämä kaappirakennelma on pinnoiltaan punahonkaa, kuten portaan seinät. Muut osat seinistä on maalattu. Sisääntuloaulan alkuperäinen laipio on maalattu. Pääportaiden pinnat ovat säilyneet entisellään alkuperäisinä.

Kuva 153 – Sisääntuloaulan naulakoiden edessä olevaan klinkkeriin on laatan tekijän jättämät sormenjäljet, klinkkeriä ei ole poistettu asennuksen yhteydessä eikä Juuso Waldenin käskystä.

K-114

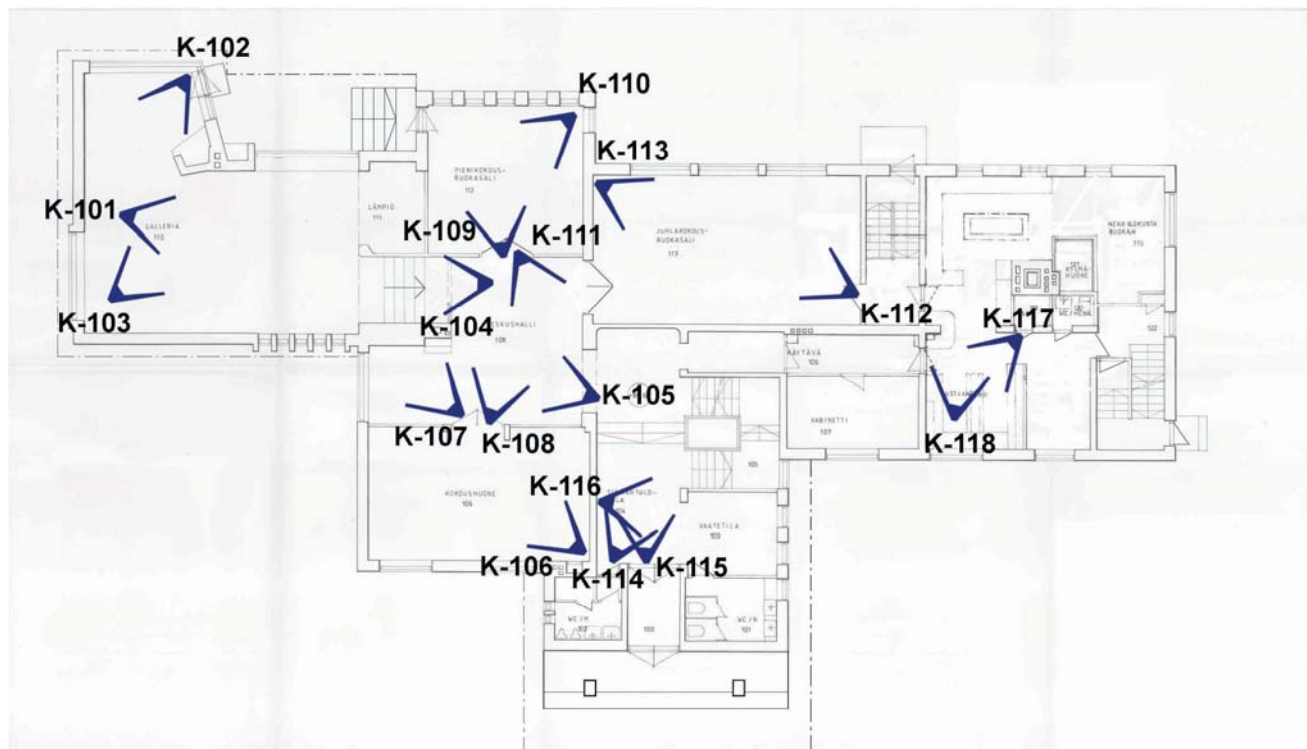

K-115

K-116

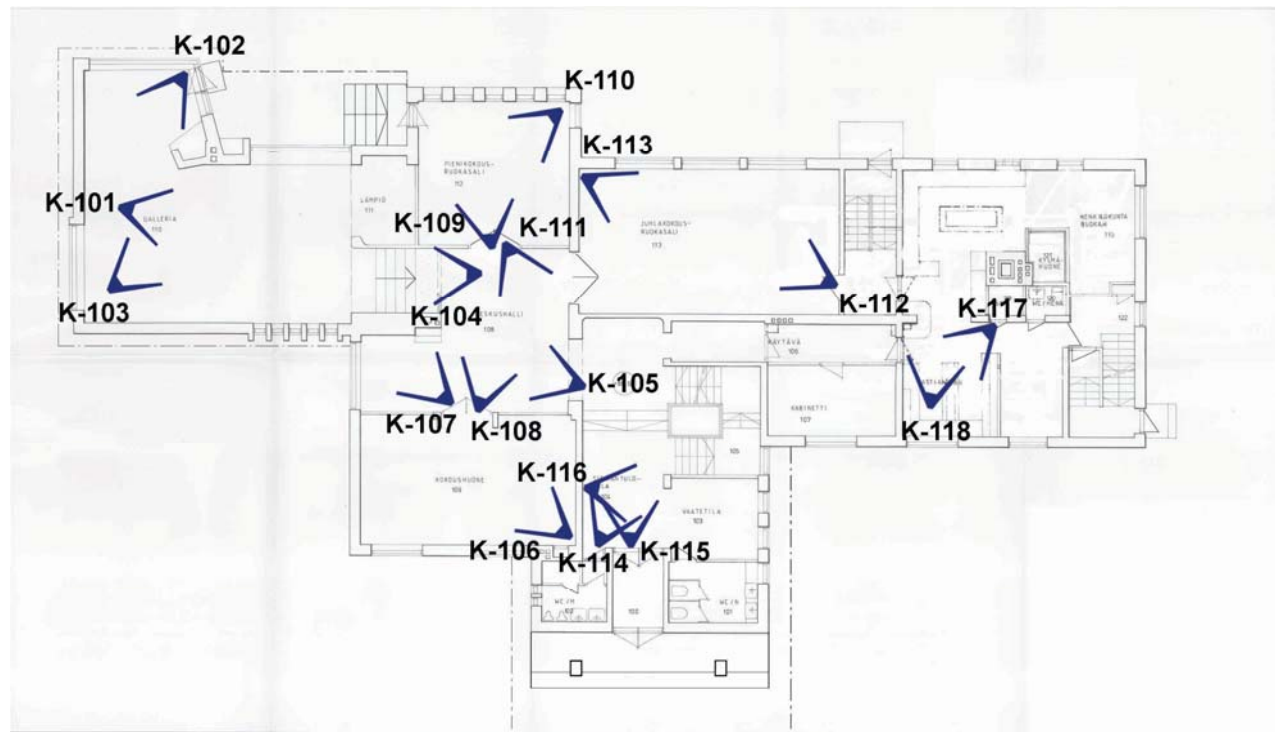
Kuva 155 – Pääsisäänkäynnin eteistiloja ja pääporras on kuvissa K-114...K-116. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuva K-114 ja K-115 on yhdistelmäkuva – useampi kuva on liitetty yhteen. Sisääntuloaulan naulakkotilan katossa alkuperäiset valaisimet, jotka ovat Paavo Tynellin suunnittelemat.

Kuva 154 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseen.

5.19.7 Keittiötilat

Keittiötilat ovat eniten olleet muutosten alaisina. Erilaisia kirjaamattomia muutoksia on tehty useita – keittiössä toimineiden toiveiden ja laitevaatimusten mukaisesti. Muutostöitä on tehty vuoden 1971 muutoksissa, jossa keittiö muuttui, mutta ei aivan kuten ensimmäisen kerroksen kuvassa 75 on esitetty. Sisustusarkkitehti Perttu Mentula teki useampia keittiömuutosversioita, joista toteutettiin muutokset sieltä täältä koostaen, käyttäjien toiveiden ja kustannusten mukaisesti – varsinaista toteutussuunnitelmaa ei löytynyt. Vuoden 1971 jälkeen on tehty keittiön muutoksia, joista on löydettyjä asiakirjoja: vuonna 1996 kalustemuutoksia sekä erilaisia kaluste-/laitemuutoksia vuonna 2000. Kaikkein uusimista kone ja laitemuutoksia ei ole löytynyt dokumenttia.

Kuva 156 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirroksen.

K-117

K-118

Kuva 157 – Keittiö on kuvissa K-117...K-118. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuvat ovat yhdistelmäkuvia – useampi kuva on liitetty yhteen.

5.20 Toinen kerros

Yläkerrassa on tehty muutoksia vuonna 1971, jolloin huonetiloja muutettiin majoituskäyttötarkoituksiin. Tiloja nimitettiin Vierashuoneiksi ja joita oli yhteensä yhdeksän (9). Osalla huoneista oli suora yhteys huoneeseen liittyviin wc/kh tiloihin. Osalla huoneista oli yhteiset wc/kh tilat käytävätilojen yhteydessä. Vuoden 1971 muutoksen yhteydessä osaan Vierashuoneista ja ylähalliin yhteydessä olevaan käytävään (pääportaiden nurkalta) asennettiin kokolattiamatot – yhtiön rakennuspuolen tarkastajat eivät halunneet kustannussyistä pinnoittaa tiloja kokolattiamatoilla, joten kaikkiin esitettyihin tiloihin ei asennettu kokolattiamattoa. Vierashuoneiden vanhat pinnoitteet (tammiparketit?) hiottiin ja lakattiin. Nykyisin kokolattiamattoa on enää jäljellä pääportaan kulmalta käytäväalueella. Vaatehuoneeseen on lisätty muovimatto vuonna 1971. Wc- ja kylpyhuonetiloissa on laatat lattialla ja seinillä – nykyiset laatat. Paitsi tilassa 207, jossa oviaukko on muurattu umpeen (vuonna 1971) suihkun kohdalta. Tällöin on asennettu uudet laatat (keltaiset) seinille ympäröivää – värisävy näyttää samalta, joten laatat on oletettavasti samasta polttoerästä, jolloin laattojen värieroja ei ole tullut. Päivystävän emännän huonetilaan on muutettu ajan saatossa laitteiden osalta ja tarpeiden mukaisesti.

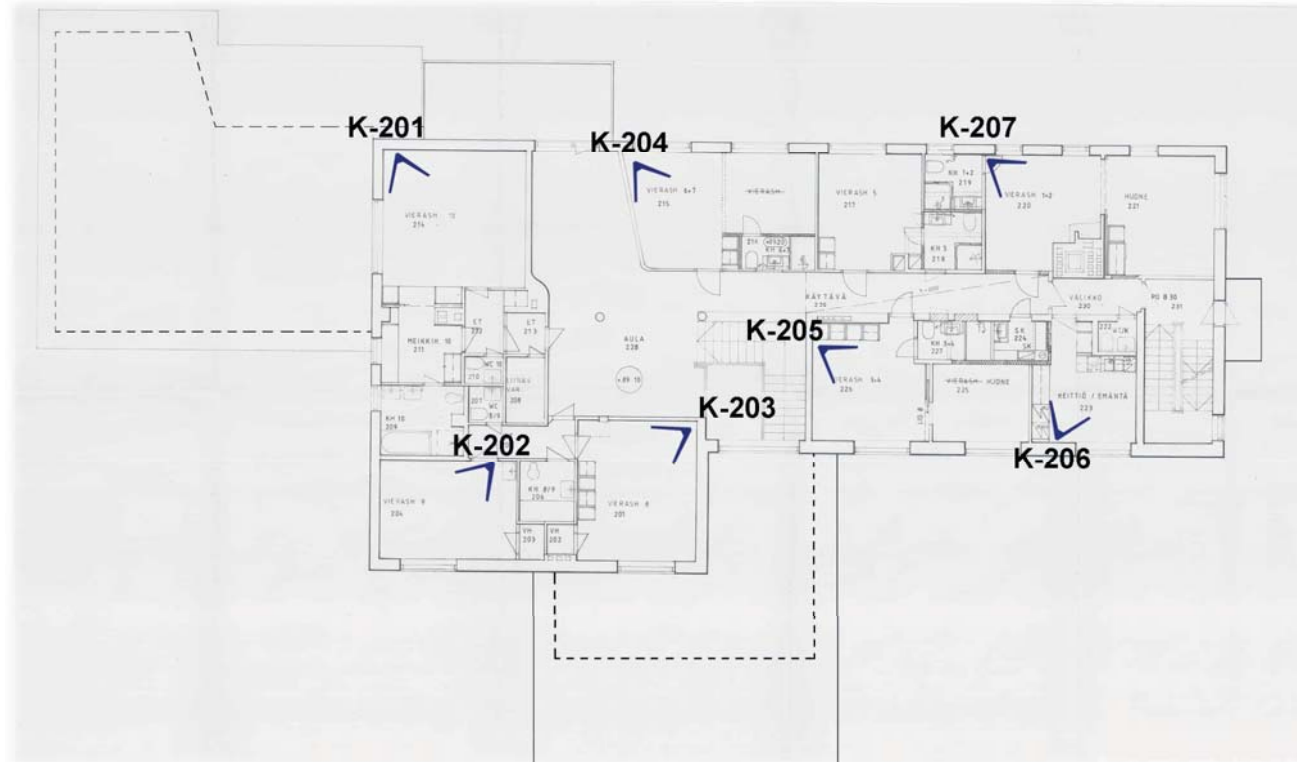
K-201

K-202

K-203

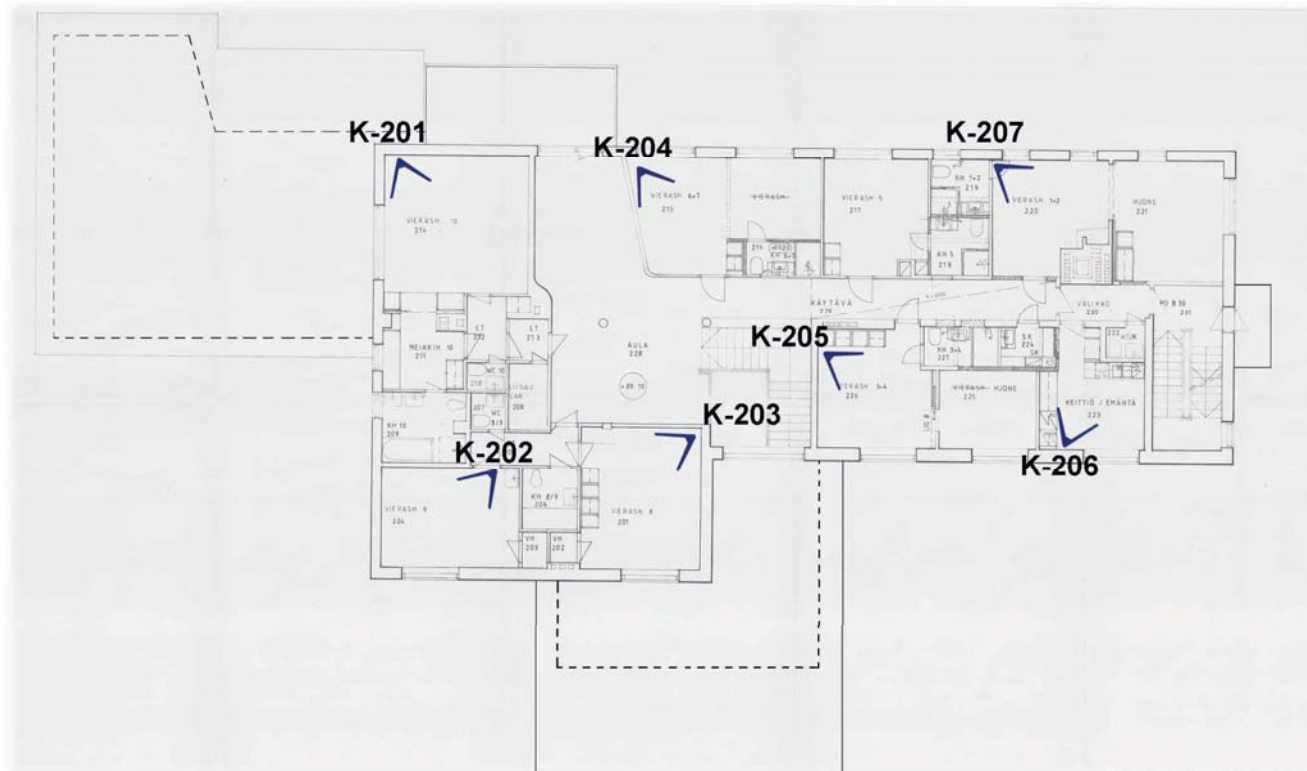

Kuva 158 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseen.

Kuva 159 – Kuvissa – K-201...K-203 – on majoitustiloja. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuva K-202 ja K-203 on yhdistelmäkuva – useampi kuva on liitetty yhteen.

Vuoden 1990 muutoksissa toisen kerroksen huonetilat saivat nykyisen muotonsa. Tällöin yhdistettiin vierashuoneitiloja ja niiden yhteyteen rakennettiin wc/suihkutilat – samalla luovuttiin lähes kaikista ammeista. Vierashuoneita muodostui silloin seitsemän. Ainoat vierashuoneet joissa ei ole suoraa wc/kh (amme) yhteyttä on sisääntulokatoksen suuntaan avautuvat vierashuoneet. Käytävän seinät ja aulan kaarevan seinän osalle on asennettu lasikuitutapetti, koska näitä seiniä on muutettu useampaan otteeseen, niin lasikuitutapetti on kätkenyt liitoskohtien saumat/epätasaisuudet sekä samalla on saatu edullisesti helpommin puhtaana pidettävä kestävämpi pinta. Vierashuoneiden seinät on nykyisin tapetoitu ja maalattu sekä ikkunasyvennyksien sivuihin on asennettu lasikuitutapettia.

Päivystävän emännän huonetilaa on muutettu ajan saatossa laitteiden osalta, toisen kerroksen tilajaon mukana tuomien muutosten ja niiden tarpeiden mukaisesti.

Kuva 160 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrookseen. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

K-204

K-205

K-206

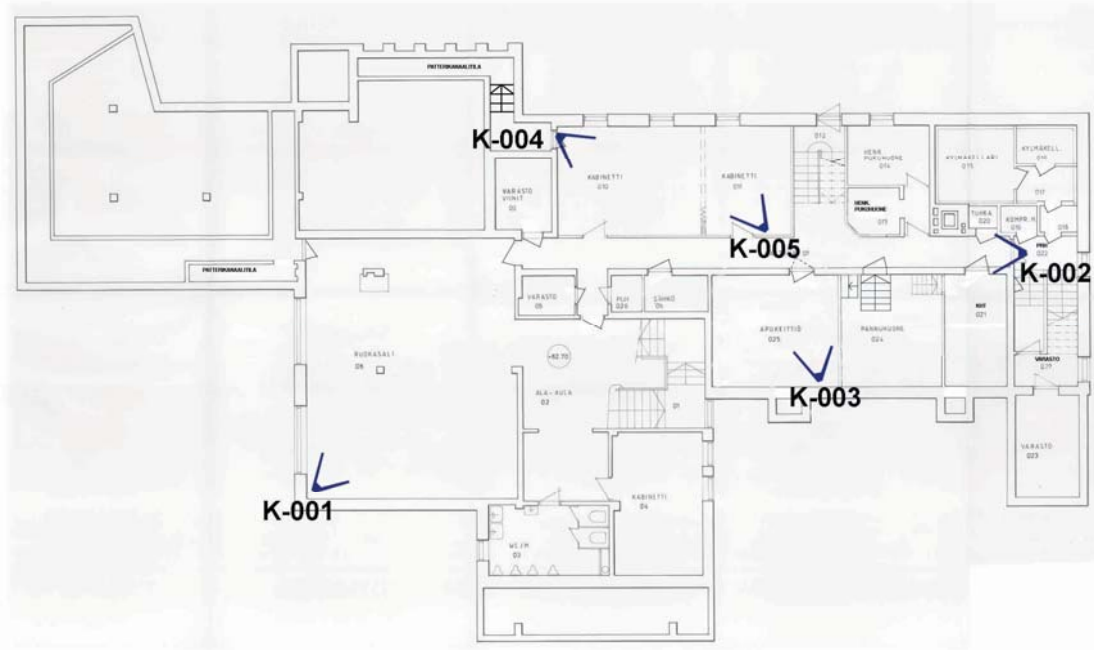
K-207

Kuva 161 – Kuvissa – K-204, K-205, K-207 – on majoitustiloja. Kuvassa K-206 on toisen kerroksen keittiötila, joka palvelee yläkerran majoitustiloja. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuvat ovat yhdistelmäkuvia – useampi kuva on liitetty yhteen.

5.21 Kellarikerros

Kellaritiloissa on tapahtunut muihin kerroksiin verrattuna eniten tila muutoksia. Juuso Walden ei tykännyt kellaritiloista. Kellarin suunnitelmat ovat kehittyneet lupapiirustusten jälkeen siten että pääportaan alapuoliseen tilaan on tehty pääportaan sijaintiin liittyen vähemmän tärkeitä tiloja, esim. lasten käyttöön suunniteltuja shakkihuone jossa oli nykyinen kellarissa oleva takka ja pöytätennishuone sekä askarteluhuone että wc tilat.

Rakennuksen kellaritiloissa huoltoon, varastoihin ja tekniikkaan liittyvät tilat ovat muuttuneet käyttötarkoitusten mukaisesti. Niistä ei ole kaikkia asiakirjoja olemassa. Muutoksia on tapahtunut alkuperäisen rakentamisen aikana, mm. viinikellari on lisätty entisen mankelihuoneen kulmaan. Vuoden 1971 muutoksen aikana ensimmäisen ja kellarikerroksen välille tehtiin porrasyhteys ensimmäisen kerroksen tarjoilutilasta kellarikerroksen kuivaustilan/korjaushuoneen kohdalle. Kabinettitilat tehtiin vanhoista mankeli, varahuone ja korjaushuonetoista. Sähkötiloja on muutettu/jaettu teknisiin tilatarkoituksiin (puhelintila). Polttoaineet varasto on muutettu jotakuinkin nykyiseen asuunsa apukeittiöksi vuonna 1996 – suunnitelmat on tehnyt Yhtyneet Paperitehtaat Oy, keskushallinto rakennusosasto, piirtäjä E. N.

Kuva 162 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseseen. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

K-001

K-002

K-003

K-004

K-005

Kuva 163 – Kuvassa K-001 on tila Lunssi. Kuvassa K-002 on kellarin käytävä. Kuvassa K-003 on alakerran apukeittiötila. Kuvassa K-004 ja K-005 on tila Paneeli. Kuvat ovat vuodelta 2014. Kuvat K-001, K-003, K-004 ja K-005 ovat yhdistelmäkuvia – useampi kuva on liitetty yhteen.

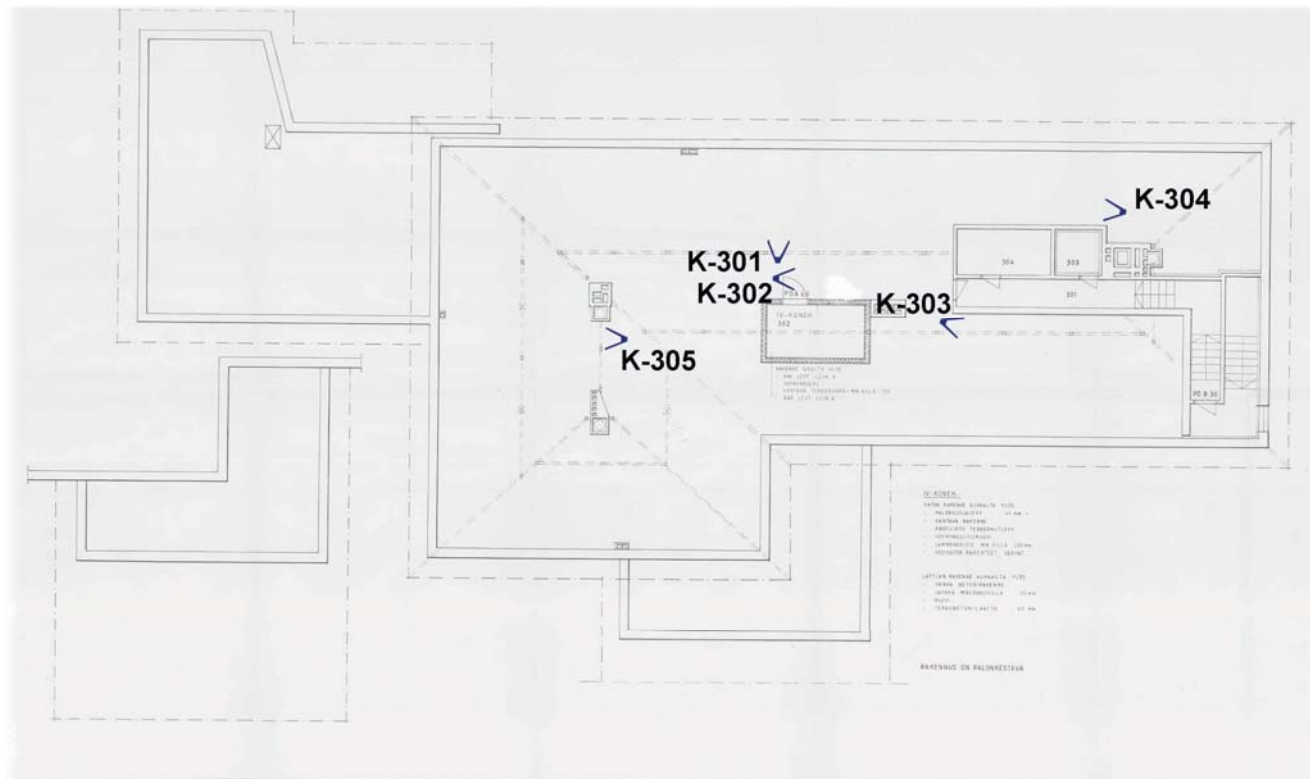
5.22 Ullakkokerros

Ullakolla ei ole muita muutoksia tehty, kuin vuonna 1990 suoritettu iv-konehuoneen rakentaminen ja iv-asennukset – iv-putkien vedot läpivienteineen. Ullakkotilan lattia on palopermantona toimiva betoni-laatta. Ullakolla näkyvät vesikaton kattotuolit on tehty rakennesuunnitelmien mukaisesti – jalasparrunpäälle kontti ja siihen liittyvä kypälä, jotka kaikki tukevat kattotuolin selkäpuuta. Kattotuolin selkäpuuhun liittyvät kitapuut on tuettu myös puupilarein.

Ullakolle on varastoitu kaikenlaista rakennukseen asennettua materiaalia, pieniä määriä. Esim. kattotiiliä Ari Sirénin kertomuksen mukaisesti tilattiin alun perin kaksikertainen määrä, koska kattotiiliä menee rikki ja tietysti samasta polttoerästä? Tällä tavalla toisen erän kattotiiliä voidaan tarvittaessa käyttää vioittuneiden kattotiilien korjaukskohdissa, jolloin värieroa ei huomaa, ainoastaan tiilen kauhtumisen/kulumisen aiheuttaman värieron. Kattotiilet oli Ari Sirénin saaman tiedon mukaan tilattu Tanskasta.

Kuva 164 – Ullakolla olevia rakennusmateriaaleja ja oviheloja.

Kuva 165 – Valokuvauspaikat suuntineen on merkitty pohjapiirrokseseen. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

K-301

K-302

K-303

K-305

K-304

Kuva 166 – Kuvat – K-301...K-304 – ovat ullakkotilasta. Kuvat ovat vuodelta 2014.

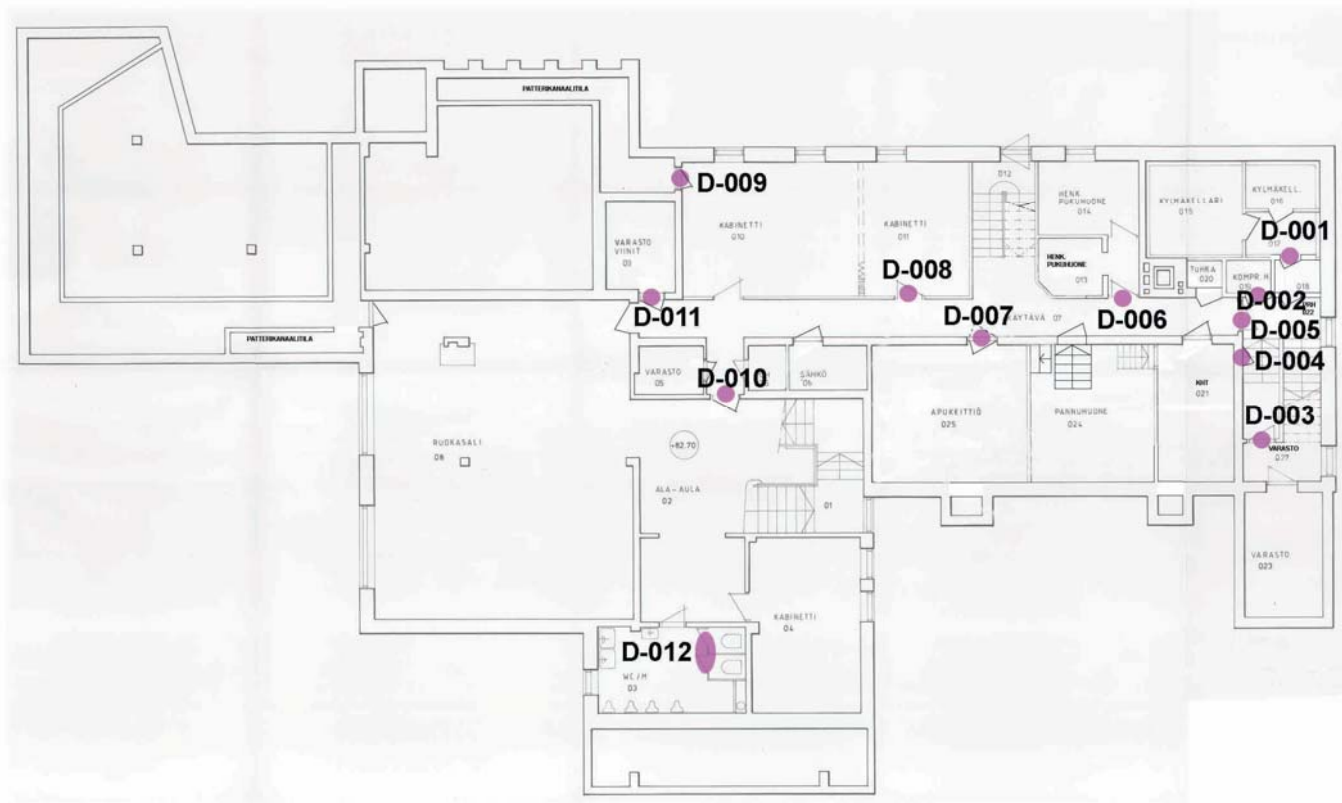
5.23 Rakennusosat

5.23.1 Sisäovia – kellarikerros

Ovi D-001 on lämpöeristetty alkuperäinen ovi. D-002 on puurakenteinen tuuletusritilöin varustettu kompressoritilan alkuperäinen ovi. D-003 on paneloitu puurakenteinen alkuperäinen ovi, kuten taustalla näkyvä ovi. D-004 on teräsverkkorakenteinen pikapalopostin alkuperäinen ovi.

Ovi D-005 on teräsrakenteinen alkuperäinen palo-ovi – painikkeet vaihdettu vuoden 1971 muutoksessa. D-006 on alkuperäinen laakaovi – painikkein ja heloin. D-007 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty heiluri ikkunallinen laakaovi. D-008 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty laakaovi.

Ovi D-009 on alkuperäinen laakaovi, painike muutettu vuoden 1971 muutoksessa. D-010 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty laakaovi – kuvassa vasemmalla on puhelintekniikkatilan alkuperäinen palo-ovi ja oikealla puolella varaston alkuperäinen laakaovi – painike muutettu vuoden 1971 muutoksessa. D-011 on alkuperäinen lämpöeristetty ovi, heloineen. Kuvassa taustalla on lasillinen ovi ruokasaliin. D-012 on alkuperäiset wc-tilojen ovet – painikkeet muutettu vuonna 1971.

Kuva 167 – Kuvien ovien sijainnit kellarikerroksessa on merkitty ovikoodein. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

D-001

D-002

D-003

D-004

D-005

D-006

D-007

D-008

D-009

D-010

D-011

D-012

Kuva 168 – Kuvissa – D-001...D012 – on kellarikerroksen ovia. Kuvat ovat vuodelta 2014.

5.23.2 Sisäovia – 1. kerros

Ovi D-101 on alkuperäinen pronssipariovet ikkunoineen. D-102 on puurakenteinen ulko-oven sisempi alkuperäinen vaneripintainen ovi. D-103 on ritiläikkunoin varustettu puurakenteinen alkuperäinen pariovi. D-104 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty ikkunallinen keittiö-/tarjoilutilan ovi.

Ovi D-105 on puu-/lasirakenteinen alkuperäinen pääsisäänkäynnin tuulikaapin ovi. D-106 on 1970-luvun muutoksessa lisätty pariovi. D-107 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty ikkunallinen heiluri laakaovi. D-108 on alkuperäiset wc:n etutilan viilupintainen ovi ja taustalla näkyy wc:n alkuperäinen ovi – painike muutettu vuoden 1971 muutoksessa.

Ovi D-109 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty kylmäkaapinovi. D-110 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty laakaovi. D-111 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty lasiaukollinen ovi. D-112 on alkuperäiset wc- ja siivousvälineilojen ovet – painikkeet muutettu vuoden 1971 muutoksessa.

Kuva 169 – Vuoden 1971 muutoksessa osaan ovista (ainakin kellari- ja 1. kerroksessa) on asennettu taitelija Timo Sarpanevan (vuonna 1976 professori) suunnittelema Pallopainike, joka kuului Primo Oy, Malmi tuotemallistoon. Pallopainikkeen valmistus alkoi vuonna 1964.¹ (*Tieto saatu Tom Sarpanevalta, 2014) Pallopainikkeita on ullakolla varastoituna – painikkeita on ajan myötä ovien muutoksissa poistunut.

D-101

D-102

D-103

D-104

D-105

D-106

D-107

D-108

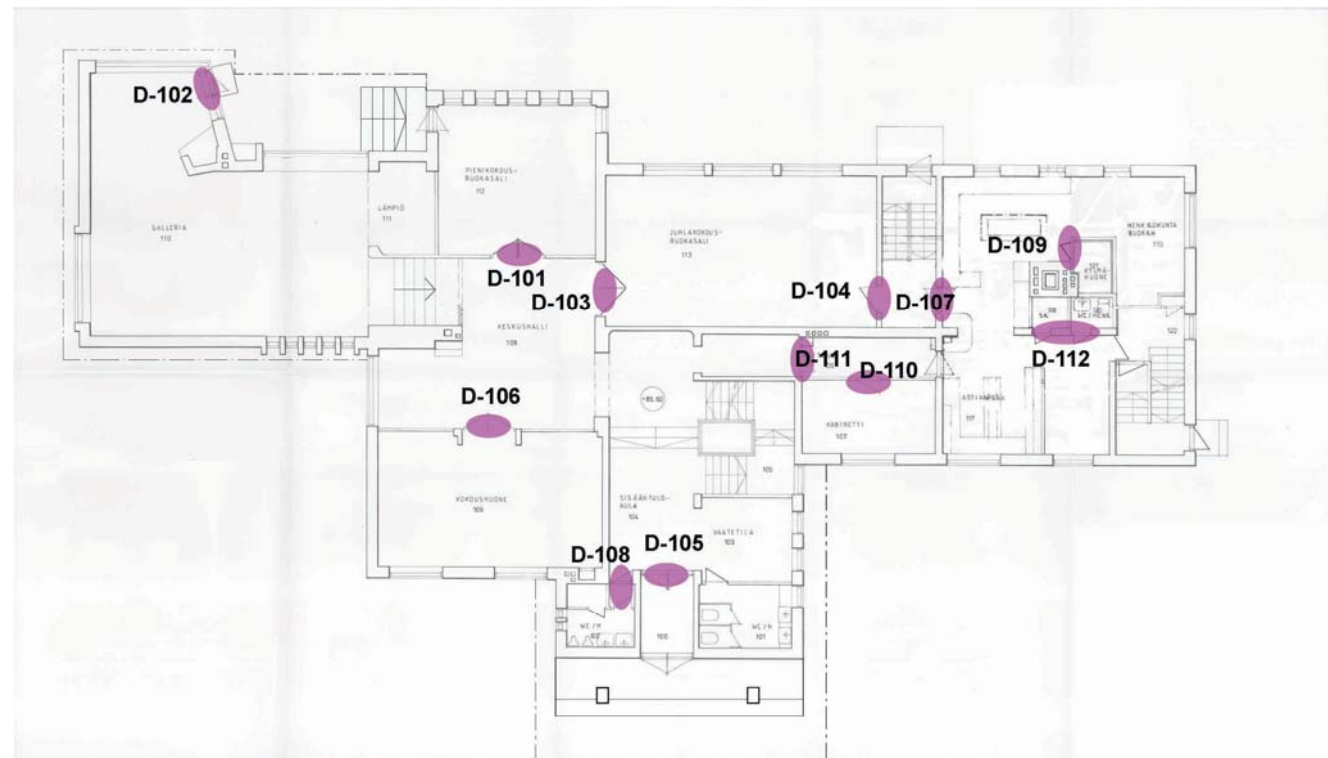
D-109

D-110

D-111

D-112

Kuva 171 – Kuvissa – D-101...D112 – on ensimmäisen kerroksen ovia. Kuvat ovat vuodelta 2014.

Kuva 170 – Kuvien ovien sijainnit 1. kerroksessa on merkitty ovikoodein. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.23.3 Sisäovia – 2. ja ullakkokerros

Ovi D-201 on alkuperäinen laakaovi – väliovia maalattiin tummaksi vuoden 1971 muutoksissa, nykyisin osa vanhoista ovista on maalattu valkoisiksi. Kuvan D-202 lasiaukollinen ovi on alkuperäinen ja väliovi on vuoden 1971 muutostyössä lisätty ovi. Kuvan D-203 ovat alkuperäisiä laakaovi. D-204 on vuoden 1990 muutoksessa lisätty osastoituovi.

Ovi D-205 on siirretty tai alkuperäisen mallin mukaisesti valmistettu ovi – osa heloista on uusittu. D-206 on vuoden 1971 muutoksessa lisätty liuku-ovi. D-207 on alkuperäinen parvekkeen sisäpuolinen ovi.

Ovi D-301 on alkuperäinen vintin puinen ovi – heloja muutettu. D-302 on alkuperäisiä teräspalo-ovia. D-303 on vuoden 1990 muutoksessa rakennettu iv-konehuoneen teräsrakenteinen ovi.

D-201

D-202

D-203

D-204

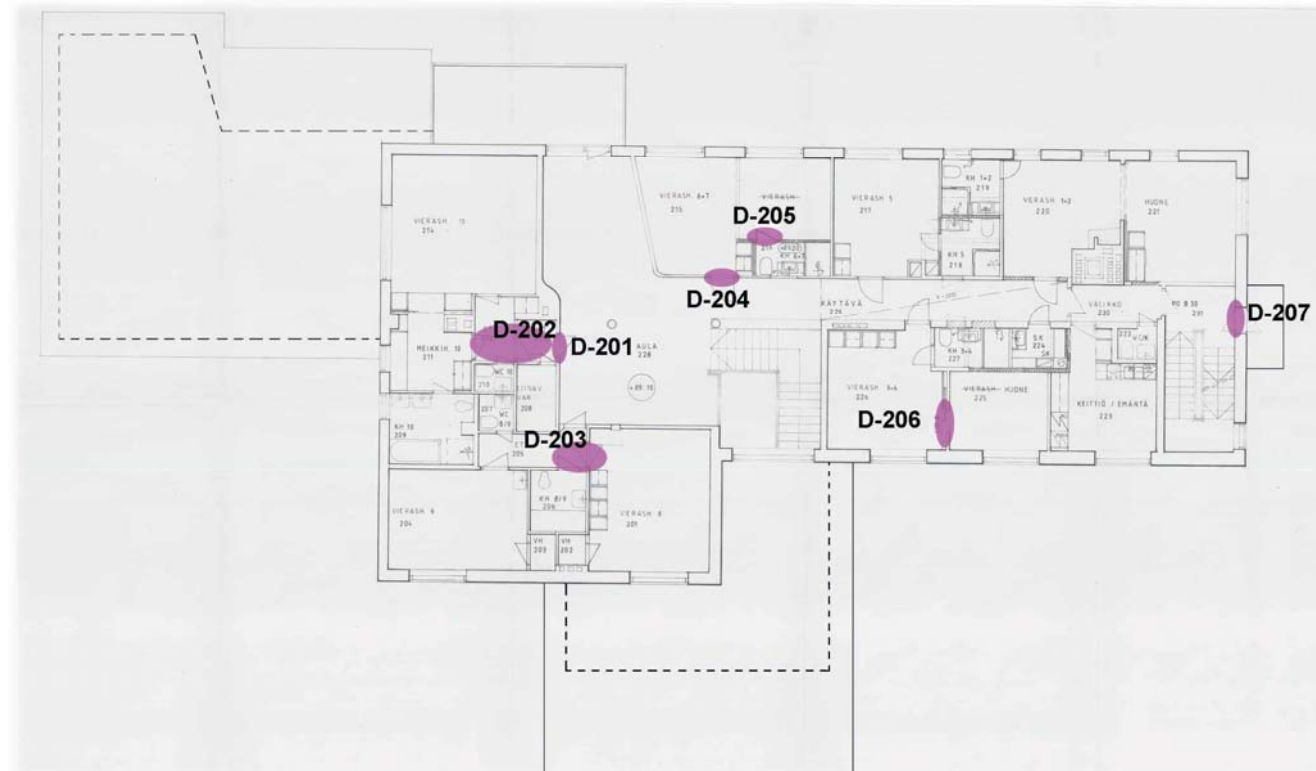
D-205

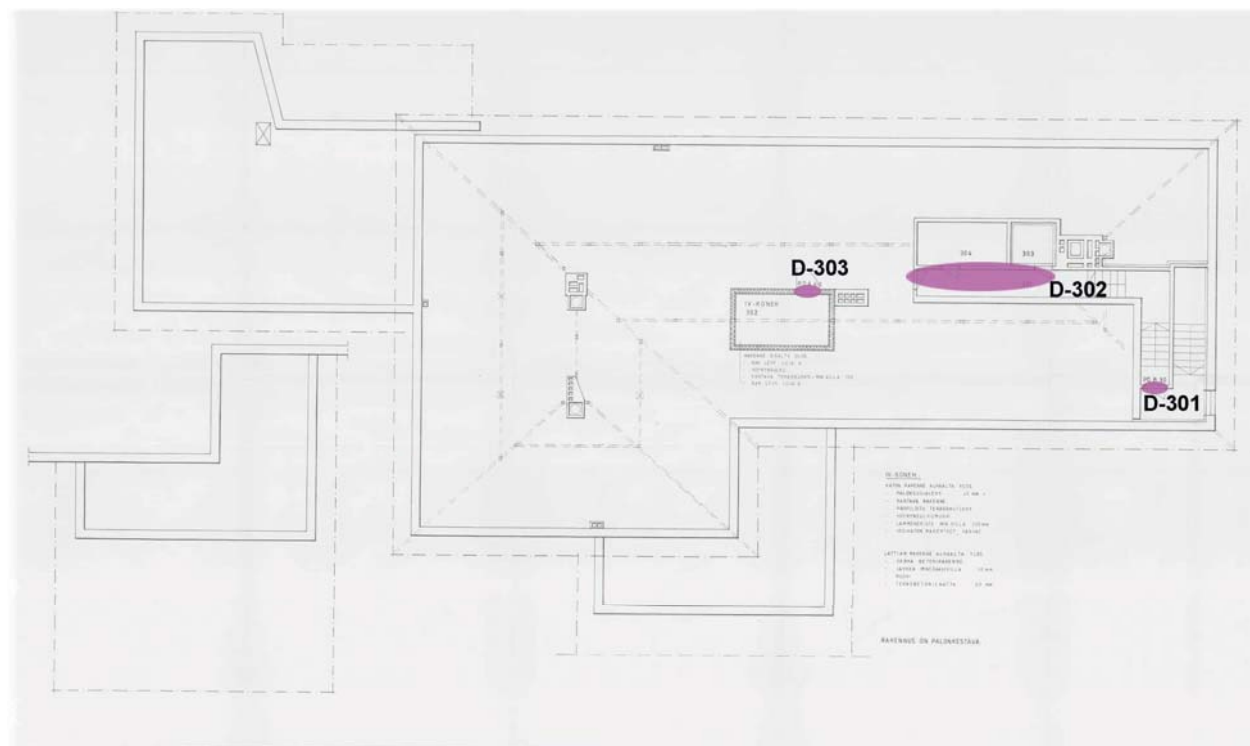
D-206

D-207

Kuva 172 – Kuvien ovien sijainnit 2. kerroksessa on merkitty ovikoodein.

Kuva 173 – Kuvien ovien sijainnit ullakkokerroksessa on merkitty ovikoodein.

D-301

D-302

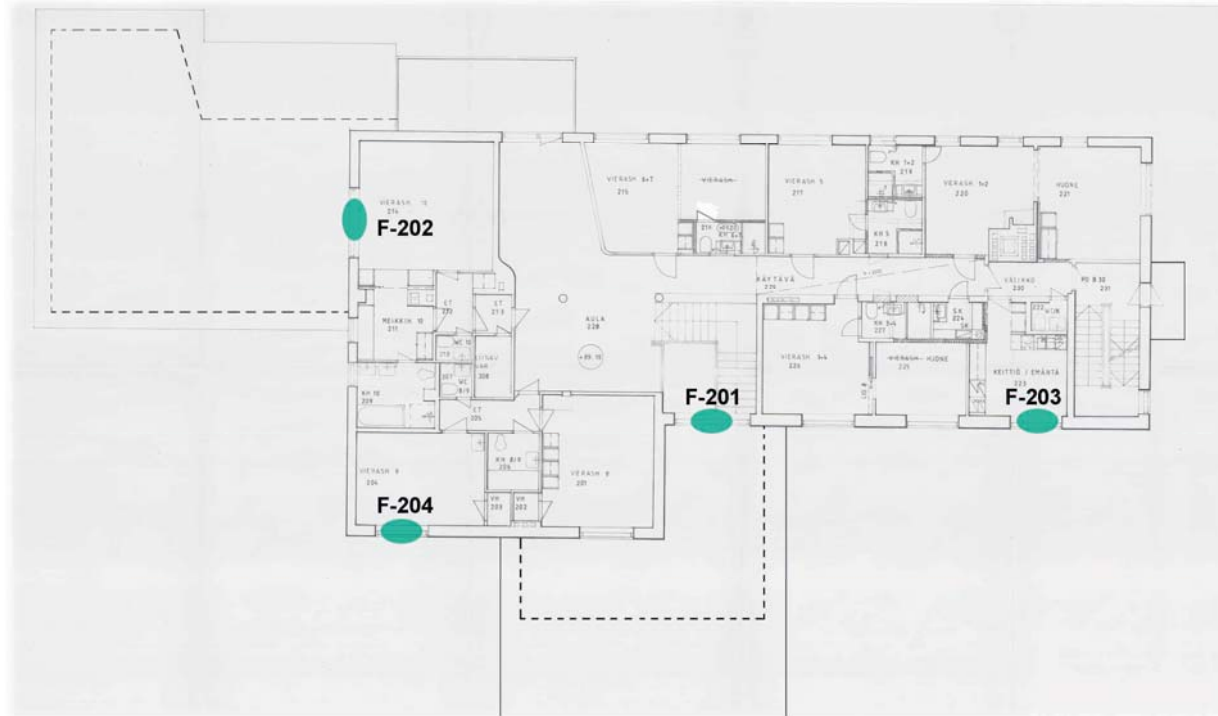
D-303

Kuva 174 – Kuvissa – D-201...D-207 – on toisen kerroksen ovia. Kuvissa – D-301...D-303 on ullakkokerroksen ovia. Kuvat ovat vuodelta 2014.

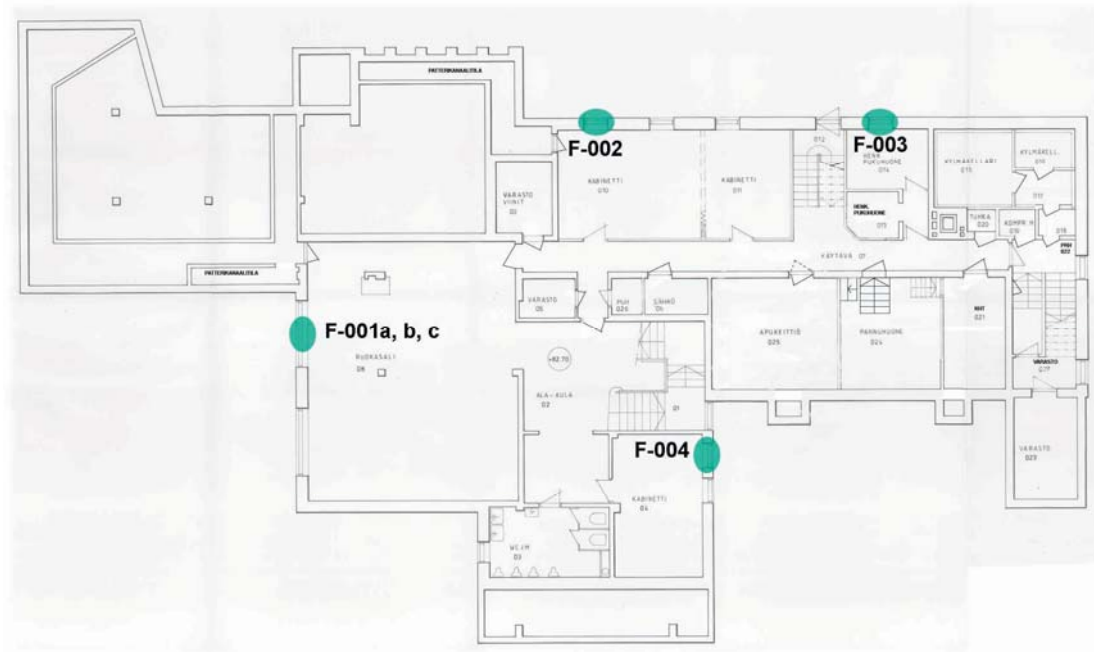
5.23.5 Ikkunoita – 2. ja kellarikerroksessa

Kuvan F-201 on alkuperäinen lasitiili-ikkuna. Ikkunan alla on ritilän taakse piilotettu patteri. Kuvan F-202 on alkuperäinen ikkuna – ikkunan ulkopuitteet (pokat) ja karmien ulkoreuna ovat tammea. Ikkunan sisäpoka valikoitua mäntyä ja sisäpuolen karmit peittomaalattu. Ikkunan alla olevaa patteria ei ole piilotettu. Kuvan F-203 on kuten F-202 ikkuna. Kuvan F-204 on kuten F-202 ikkuna.

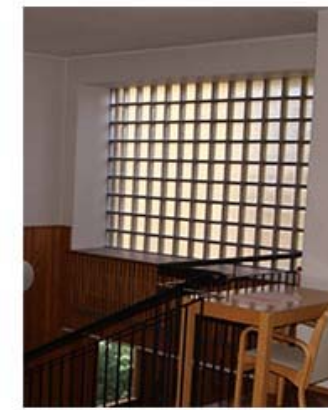
Kuvan F-001a, F-001b ja F-001c on alkuperäinen ikkuna – ikkunan ulkopuitteet (pokat) ja karmien ulkoreuna ovat tammea. Ikkunan sisäpoka valikoitua mäntyä ja sisäpuolen karmit peittomaalattu. Ikkunan alla oleva patteri on piilotettu ritilöillä. Kuvan F-002, F-003 ja F-004 ovat alkuperäisiä ikkunoita – ikkunoiden ulkopuitteet (pokat) ja karmien ulkoreunat ovat tammea. Ikkunan sisäpoka valikoitua mäntyä ja sisäpuolen karmit peittomaalattu. Ikkunan F-002 alla oleva patterisyvennys on jätetty näkyviin – patteri on maalattu.

Kuva 177 – Kuvien ikkunoiden sijainnit 2. kerroksessa on merkitty ikkunakoodein. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 178 – Kuvien ikkunoiden sijainnit kellarikerroksessa on merkitty ikkunakoodein. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

F-201

F-202

F-203

F-204

F-001a

F-001c

F-003

F-001b

F-002

F-004

Kuva 179 – Kuvissa F-201...F-204 on esitetty toisen kerroksen ikkunoita. Kuvissa F-001a...F-004 on kellarikerroksen ikkunoita. Toisen kerroksen ja kellarikerroksen ikkunat on tehty samaa ikkunarakenntapaa käyttäen – ikkunalaudat ovat mosaiikkibetonia, osa on mosaiikkipinnalla ja toisissa ikkunalaudat on pinnoitettu/maalattu.

5.23.6 Takat – 1. kerroksessa

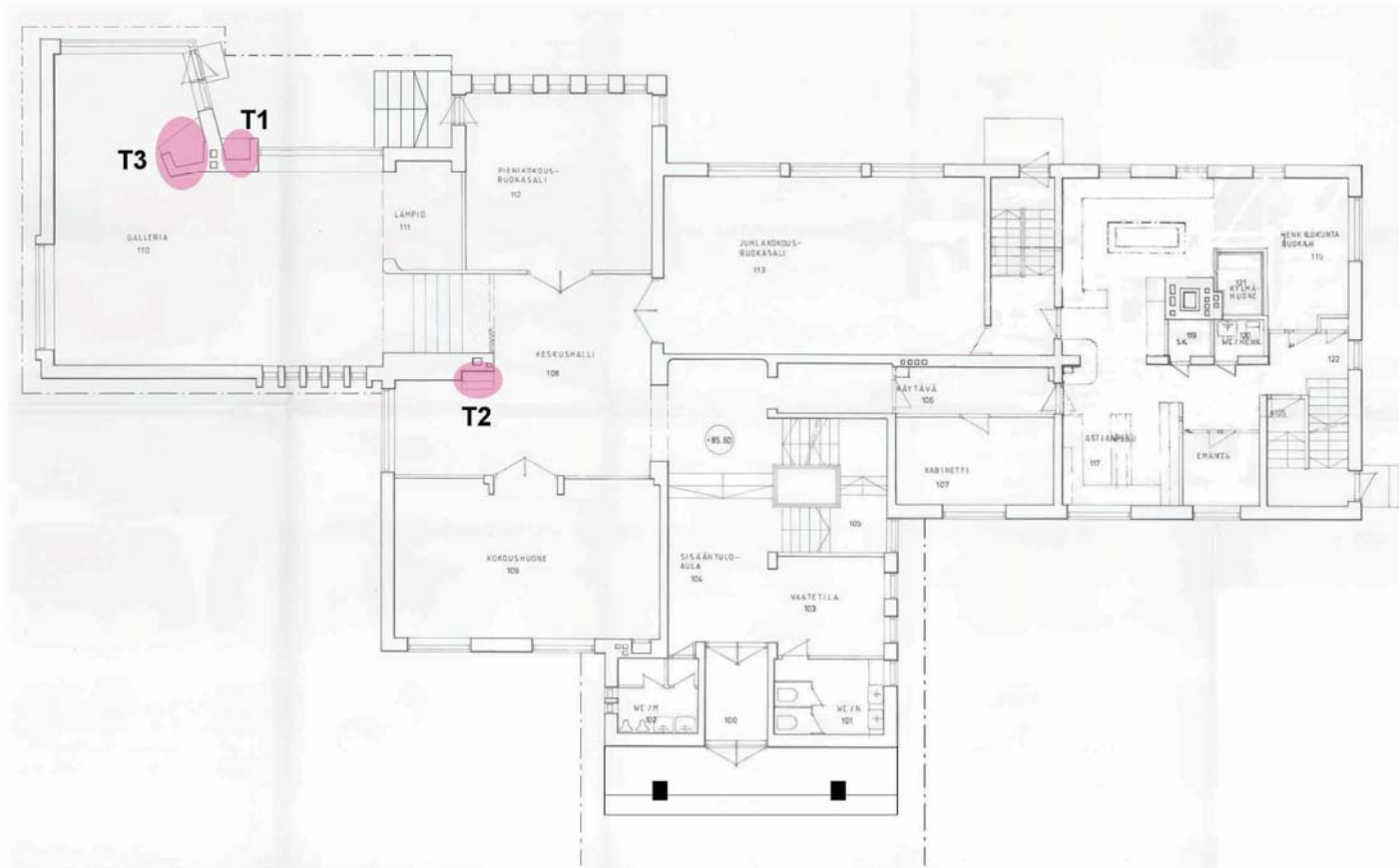
Ensimmäisen kerroksen takkoja on kolme. Katoksessa oleva takka (T1) on tiilimuurattu avotakka, jossa takan tulipesäntaso on liuskekiveä.

Hallissa oleva takka (T2) on tiilimuurattu avotakka. Takan päällinen on puusta rakennettu ja muotoiltu sekä ruskeaksi maalattu.

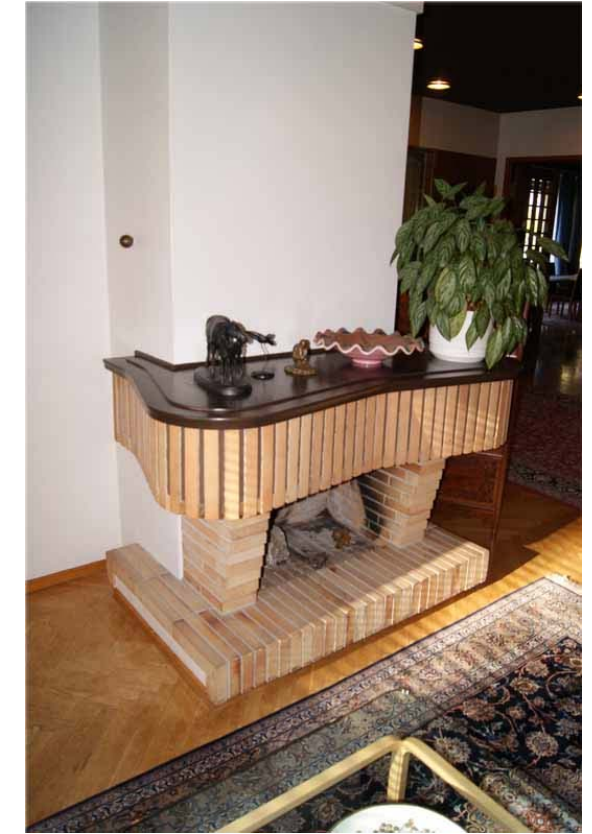
Tilassa Kenraali, takka (T3) on tiilimuurattu avotakka. Takan päällinen on puusta rakennettu. Takan päällisen otsapintana on sormipaneeli tyyppinen metallista rakennettu kuviointi. Metallin ja puuosan liitoskohtaan on asennettu kaiteen omainen puulista, jotta liitoskohta on saatu häivytettyä siten, että takan päällinen näyttäisi siltä että se on tehty kuin yhdestä aineesta. Takan päällinen osineen on ruskeaksi maalattu.

Vuoden 1971 muutoksessa Rouva K. Hakkarainen ja Perttu Mentula totesivat että takat purettaisiin ja rakennettaisiin uudet takat (Työmaakäynti 29.1.1971, muistio/Perttu Mentula), mutta onneksi takat jäivät paikalleen. Alkuperäiset takat ovat Antinkärkeen kuuluvia 1950-luvun arkkitehtuurin ihanteen mukaisesti suunniteltuja/rakennettuja kiinteätä sisustusta. Takat olivat tunnelmanluoja, ei niinkään tilan lämmittämiseen tarkoitettuja.

Piirroksen takat eivät ole piirretty kuten takat on rakennettu.

Kuva 180 – Ensimmäisen kerroksen takkojen paikat. Takat eivät ole piirretty pohjapiirrokseen kuten on rakennettu. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 181 – Länsipuolen katoksessa oleva takka (T1) ja Hallissa oleva takka (T2).

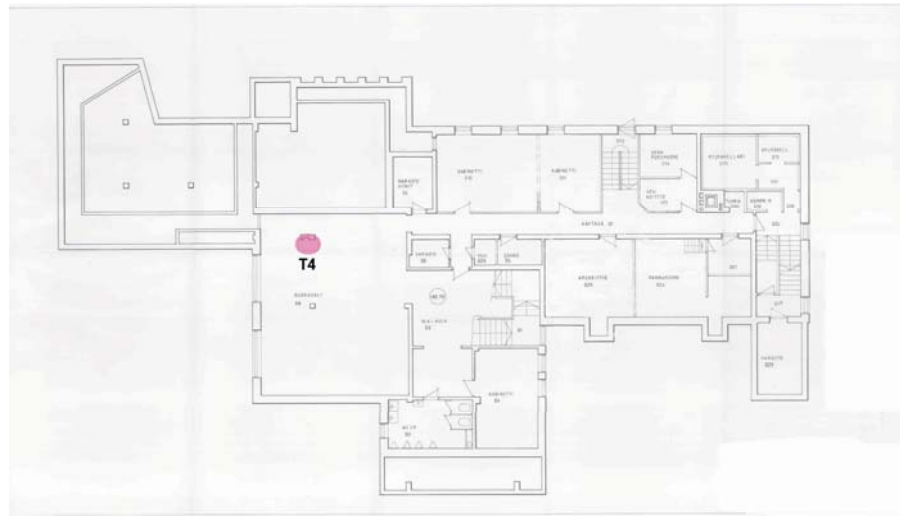

Kuva 182 – Tila Kenraalissa oleva takka (T3).

5.23.7 Takka – kellarikerroksessa

Kellarikerroksen takka on avotakka. Takan (T4) yläosa on rapattu ja tasoitettu sekä maalattu valkoiseksi. Takan sisus on karkeasti lohkottua liuskekiveä. Takan ylätaso on luonnonkiveä ja takan alataso (tulipesän taso) on luonnonkiveä.

Piirroksen takka ei ole piirretty kuten takka on rakennettu.

Kuva 183 – Kellarikerroksen takan paikka. Takat eivät ole piirretty pohjapiirroksiin kuten on rakennettu. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

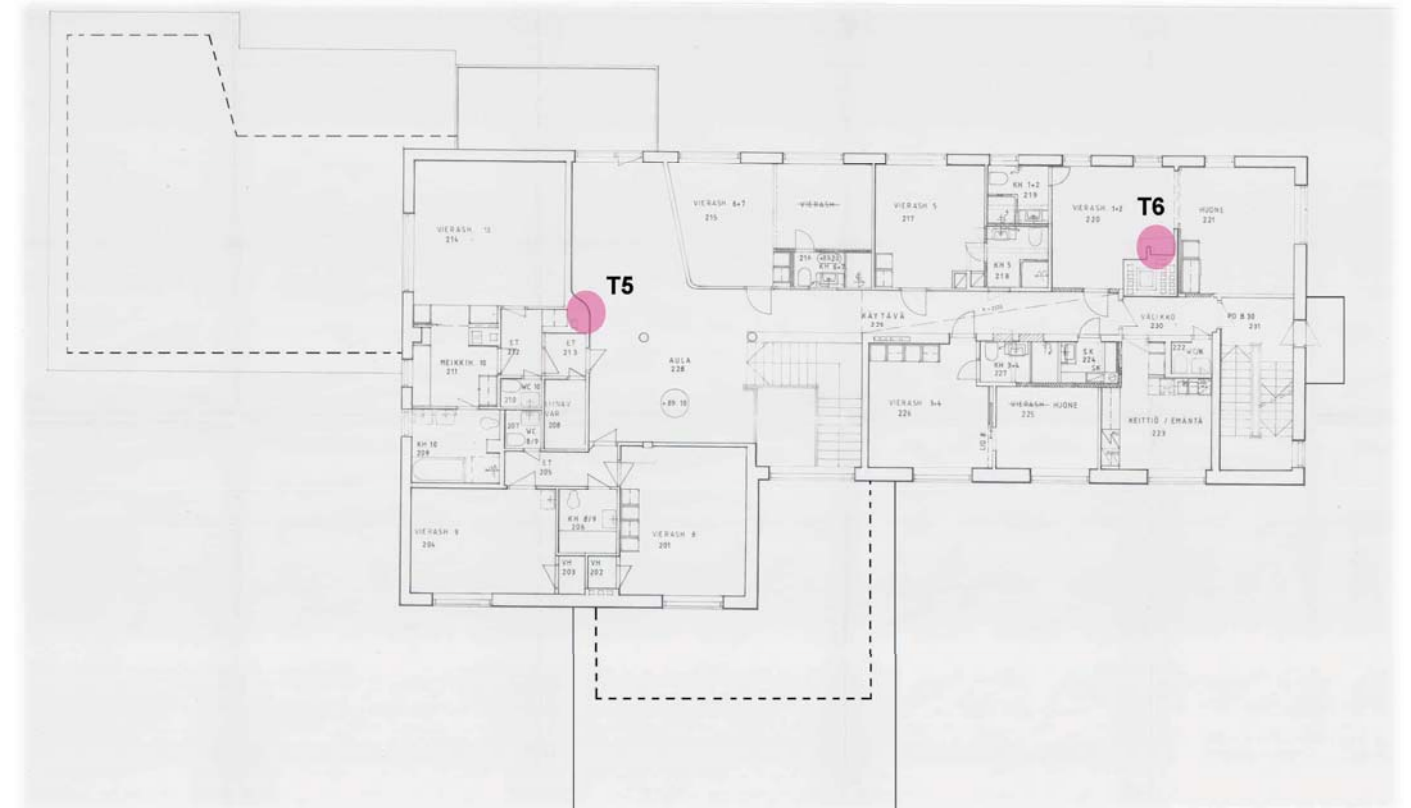
Kuva 184 – Kellarissa oleva takka (T4).

5.23.8 Takat – 2. kerroksessa

Toisen kerroksen takat ovat avotakkoja. Yläaulan takan (T5) yläosa on roiskerapattu, joka on maalattu valkoiseksi. Takan sisus on liuskekiveä, vaaleilla saumoilla.

Vierashuoneen takan (T6) yläosa on rapattu ja tasoitettu, joka on maalattu valkoiseksi. Takan sisus on tiilimuurattu ruskeilla klinkkeritiilillä, vaalein saumoin. Takan yläosassa on muotoiltu taso, jossa on rimoitusta muistuttava otsapinta – yläosa on tehty betonista muotoilemalla/valamalla (tasoittamalla/hiomalla) ja se on maalattu.

Piirroksen takat eivät ole piirretty kuten takat on rakennettu.

Kuva 185 – Toisen kerroksen takkojen paikat. Takat eivät ole piirretty pohjapiirroksiin kuten on rakennettu. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

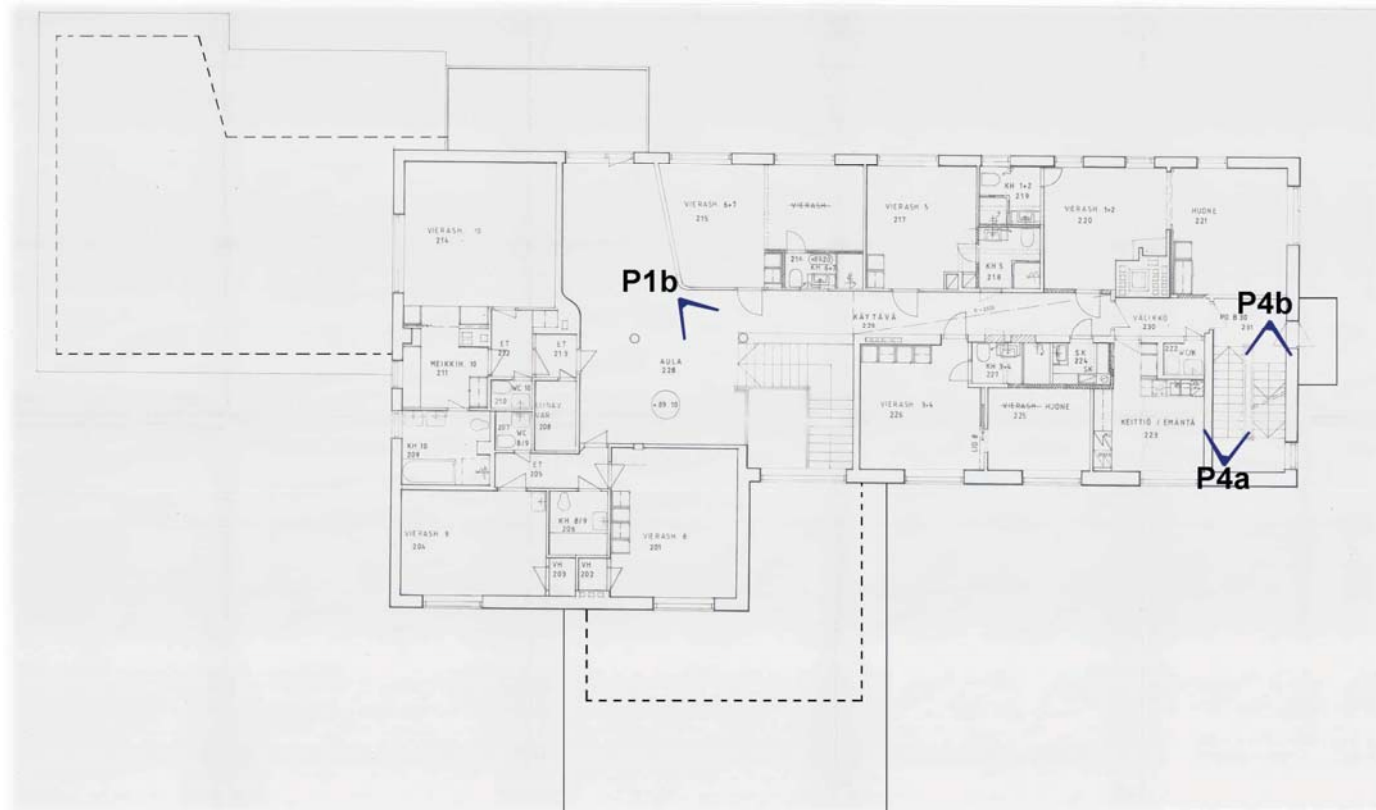

Kuva 186 – Toisessa kerroksessa yläaulan takka (T5).

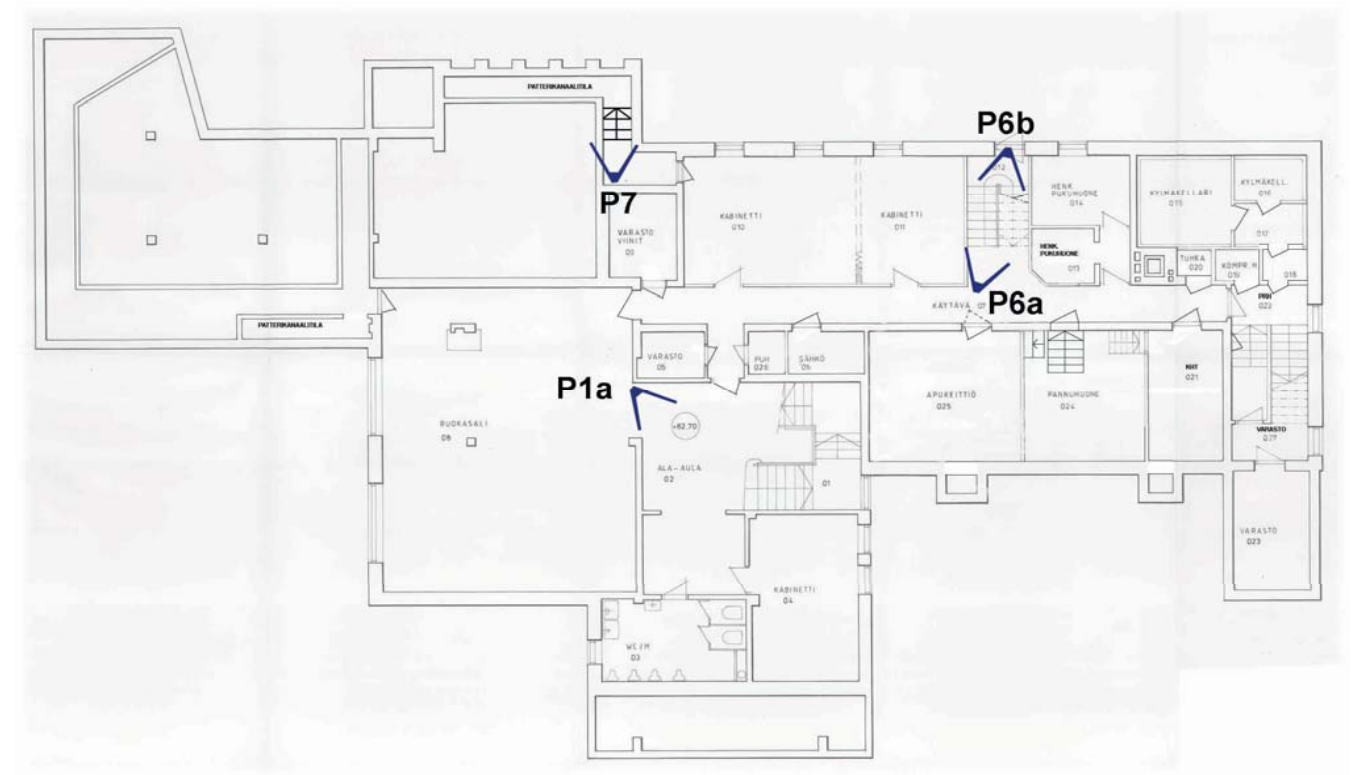

Kuva 187 – Toisessa kerroksessa vierashuoneen takka (T6).

5.23.9 Portaat

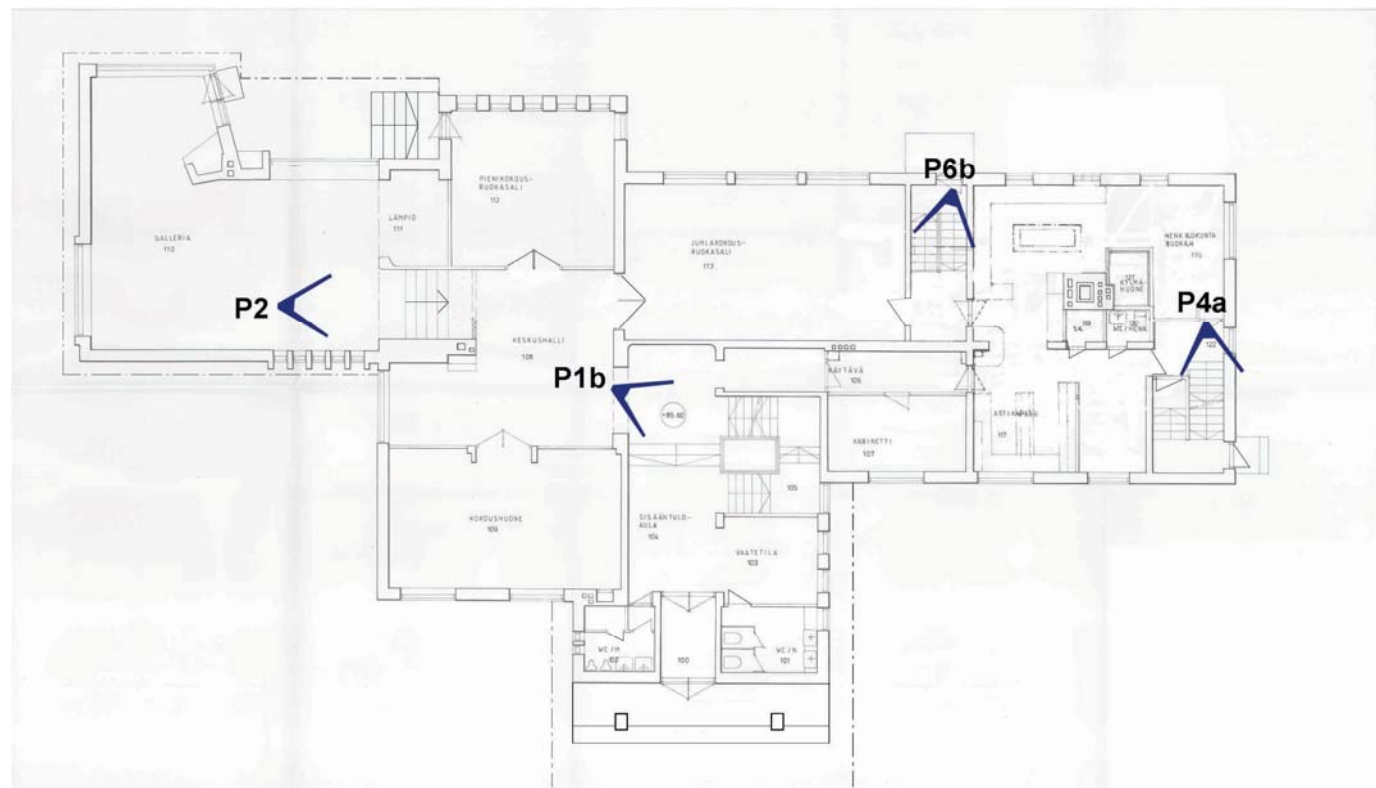

Kuva 188 – Toisen kerroksen portaiden valokuvaus suunnat.

Kuva 190 – Kellarikerroksen portaiden valokuvaus suunnat.

Pääportaat kokonaisuutena on tärkeä säilytettävä kokonaisuus. Pääportaan seinät ovat punahonkaa – patterin suojaritilöineen. Kaiteet ovat terästä ja käsijohde on nahkapäälysteinen. Kellariin viettävissä portaan seinille – porrasvalot – on asennettu Paavo Tynellin valaisimet säären korkeudelle.

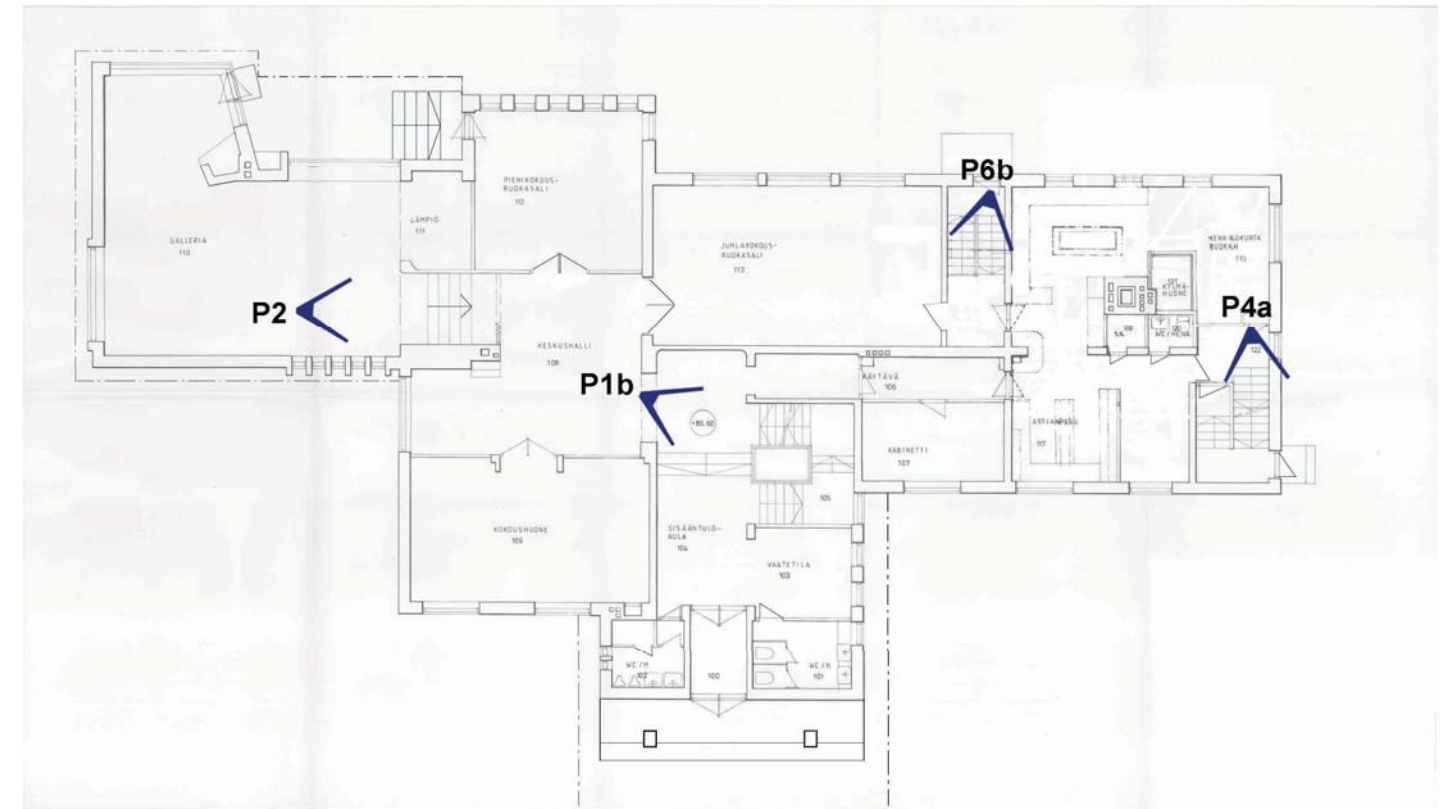
Kuva 189 – Ensimmäisen kerroksen portaiden valokuvauspaikat suuntineen.

Kuva 191 – Pääporras 2. kerroksesta (P1c).

Kuva 192 – Pääporras 1. kerroksesta (P1b).

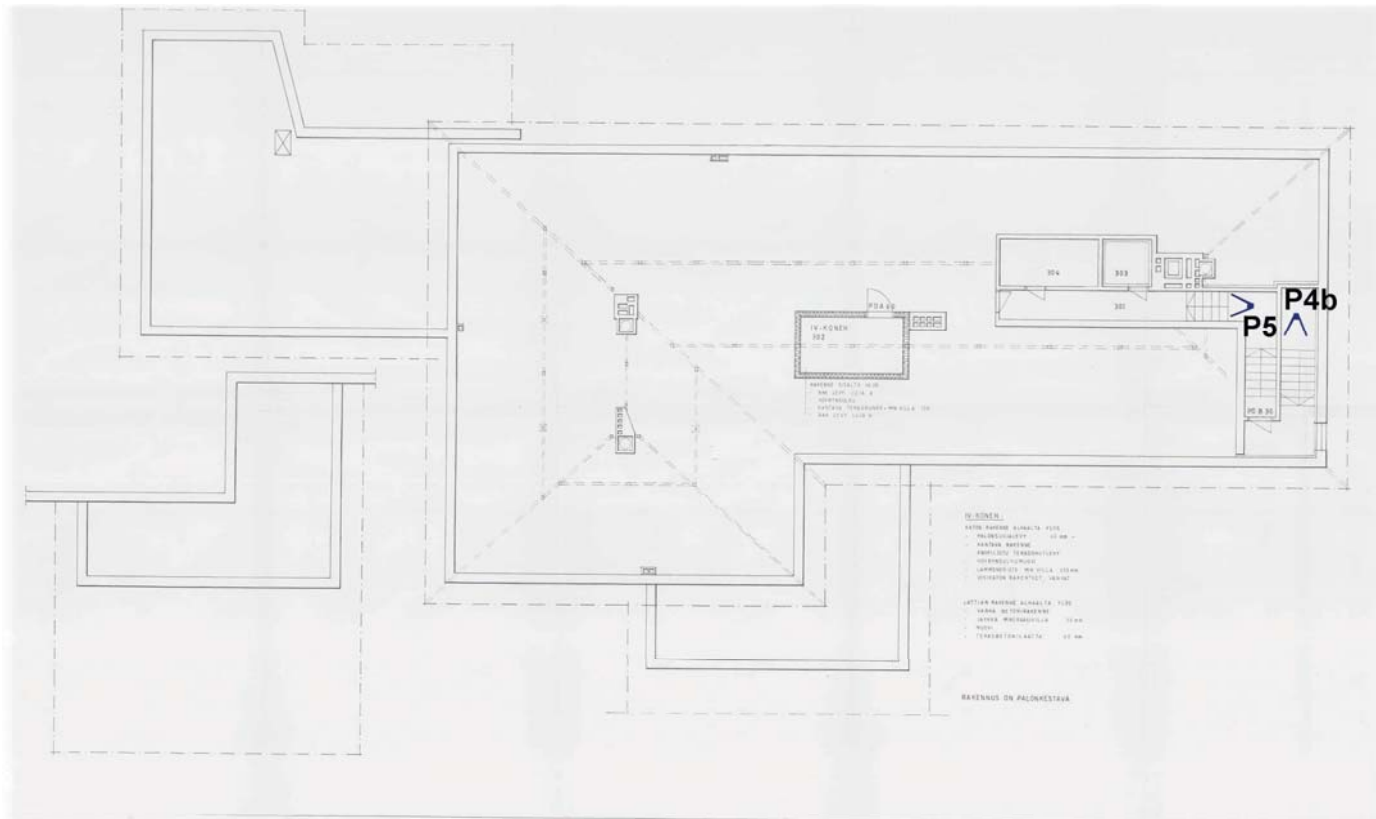
Kuva 194 – Ensimmäisen kerroksen portaiden valokuvauspaikat suuntineen.

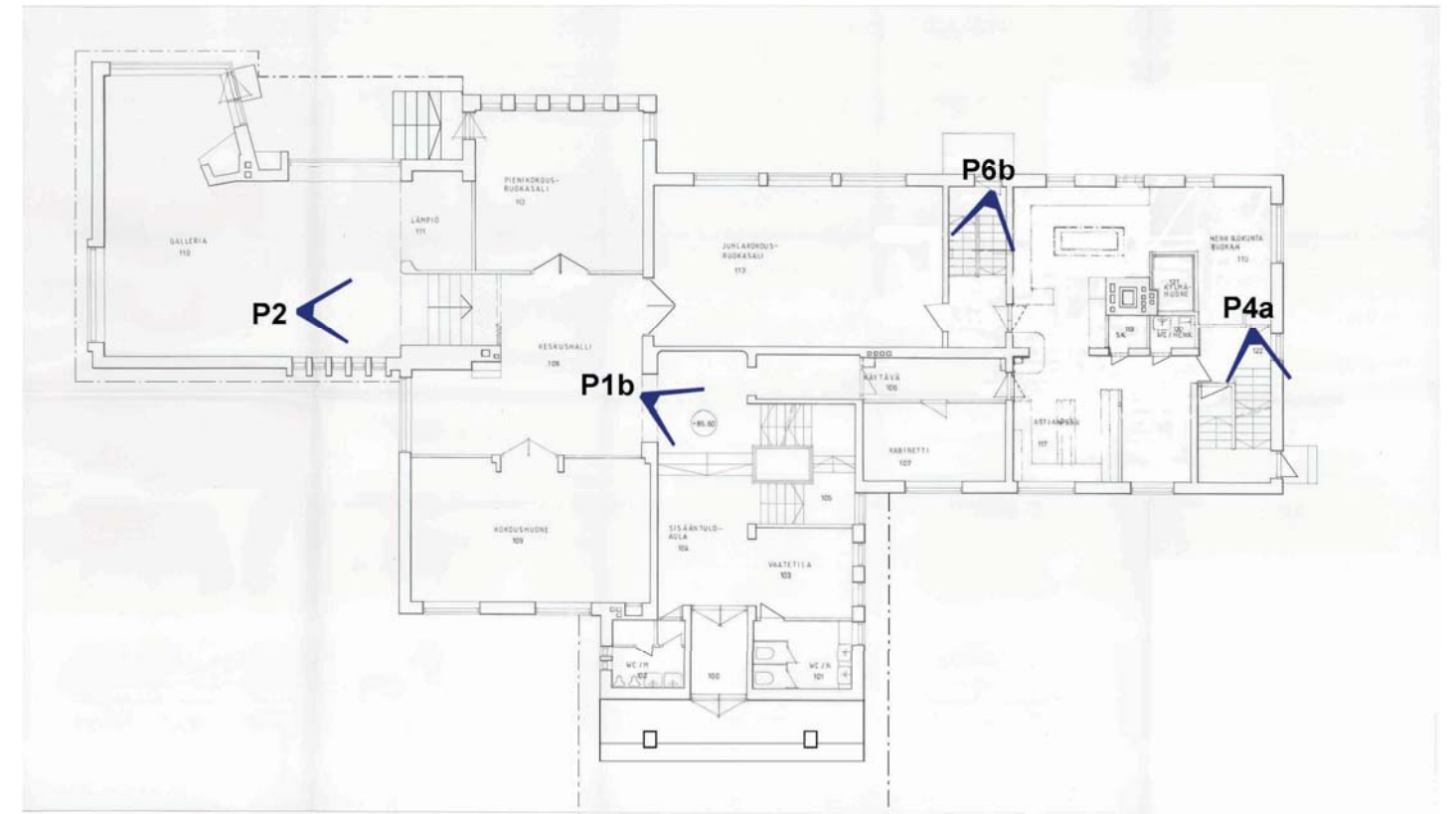
Kuva 193 – Pääporras kellarikerroksesta (P1a).

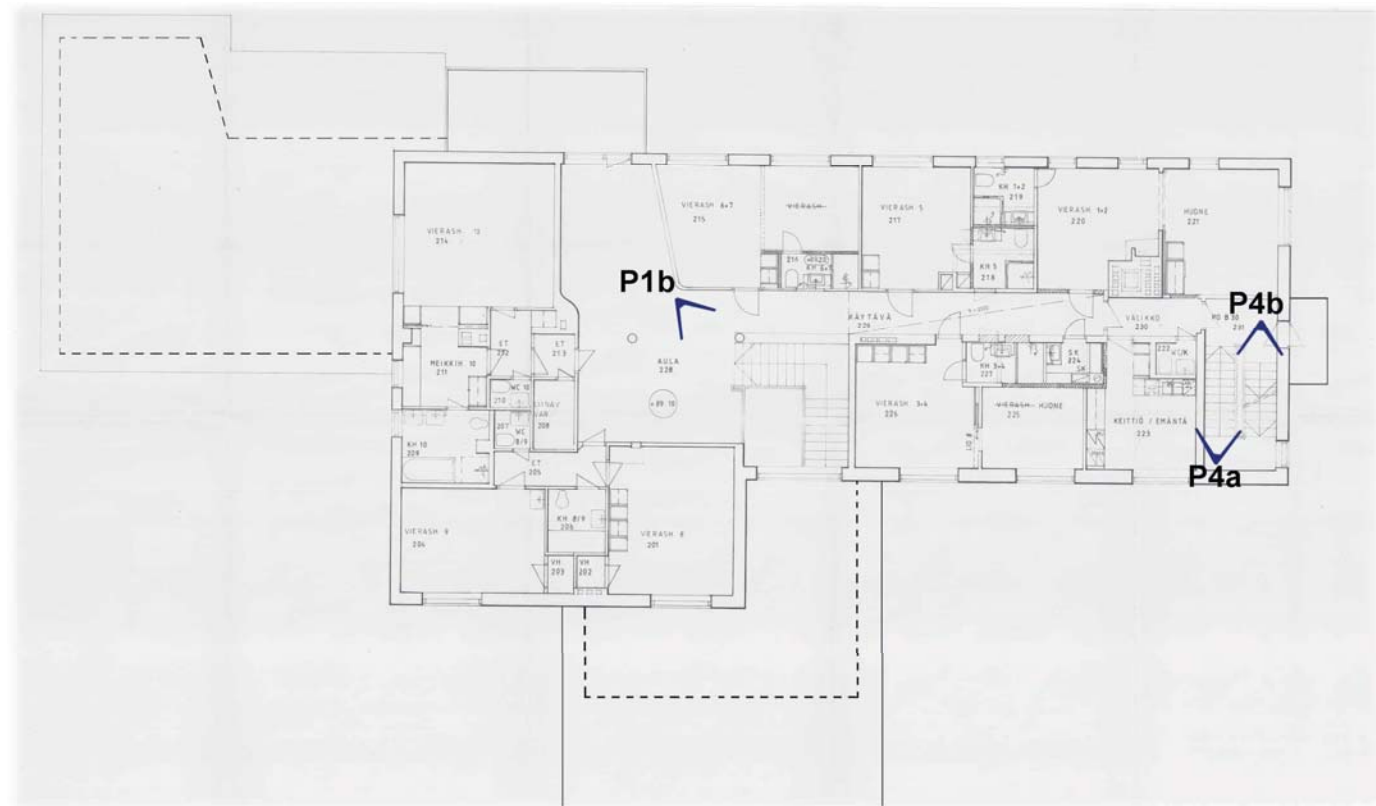
Kuva 195 – Tilaan Kenraali – portaat (P2). Portaat ovat alkuperäisessä asussaan. Porrastilan katossa alkuperäiset valaisimet, jotka ovat Paavo Tynellin suunnittelemat.

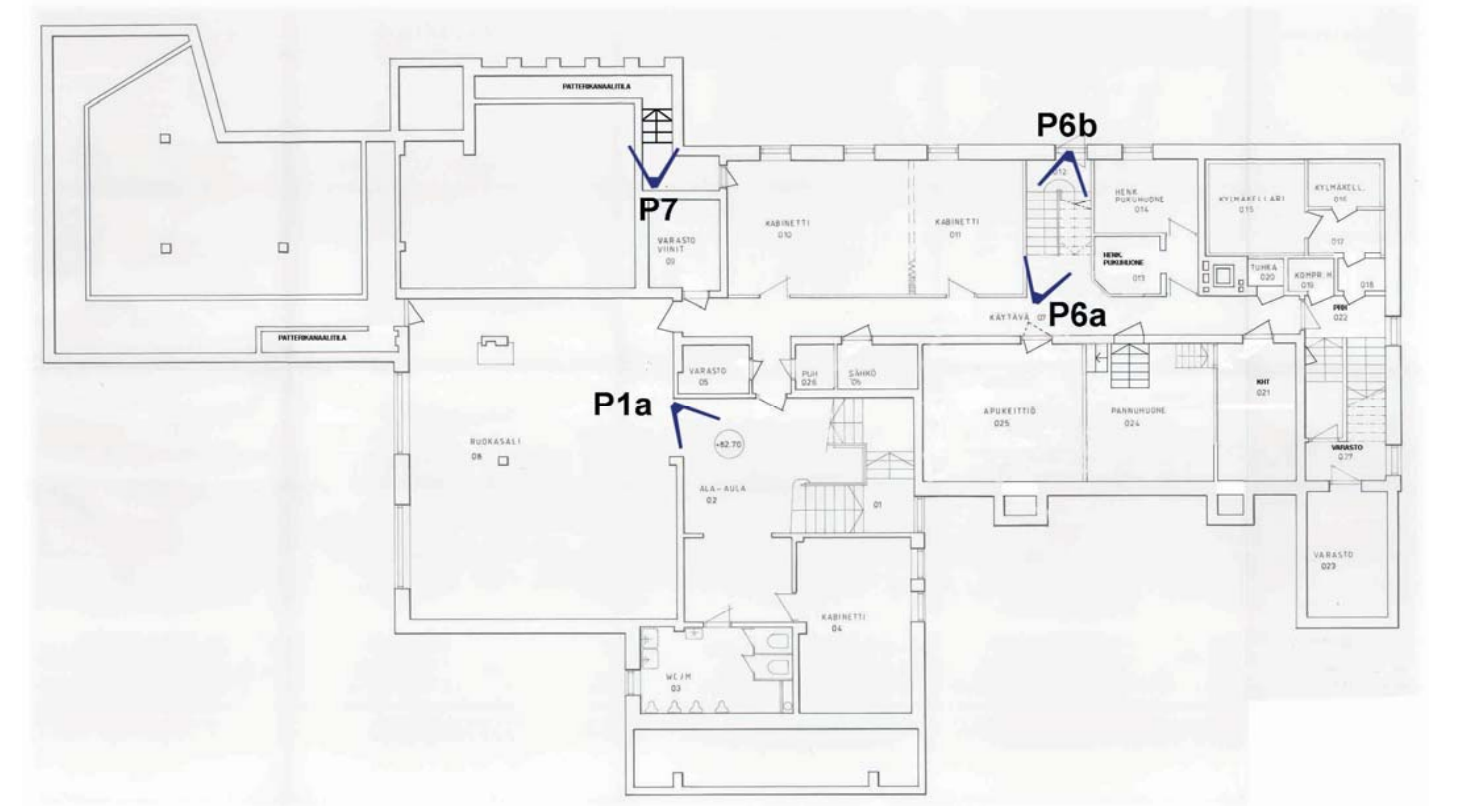
Kuva 196 – Ullakkokerroksen portaiden valokuvaussuunnat.

Kuva 198 – Ensimmäisen kerroksen portaiden valokuvauspaikat suuntineen.

Kuva 197 – Toisen kerroksen portaiden valokuvaussuunnat.

Kuva 199 – Kellarikerroksen portaiden valokuvaussuunnat.

5.23.10 Valaisimia

Antinkärjen päärakennuksen lähes kaikki alkuperäiset valaisimet olivat Paavo Tynellin suunnittelemat. Rakennuksen suunnittelijat – arkkitehti Pekka Saarema, sähköinsinööri Risto Mäenpää ja Paavo Tynell – tekivät yhteistyötä useissa yhteisissä kohteissa.

Suurin osa alkuperäisistä valaisimista on siirretty tai heitetty pois muutosten yhteydessä, kuten vuoden 1971 muutoksessa. Edustustilojen valaisimissa on muutettu mm.: tilan Kenraali kirjajhyllisyvennyksen alakaton valaisimet ja takan edustan valaisin – tilan Gallerian alakattomuutoksen myötä kaikki valaisimet – tilan Patruuna kattovalaisimet.

Ohessa on muutamia kuvia rakennuksen valaisimista – erilaisia valaisimia on paljon – ei alkuperäisiä valaisimia – ja näitä ei inventoitu tähän selvitykseen.

P4a

P4b

P5

P7

Kuva 201 – Tilan Kenraali – alkuperäinen valaisin, joka on Paavo Tynellin suunnittelema – valaisimet on suunniteltu tilan korkeuteen nähden oikean mittaisena, noin 80–90 cm korkea valaisin ei näytä tilassa liian isolta.

P6a

P6b

Kuva 200 – Porrashuoneen portaat on kuvassa P4a ja P4b – mosaiikkibetonipinta, 1950-luvun tyypillinen pinnoite. Mustat askelmatunniste nauhat on asennettu myöhemmin? Kuvassa P5 on ullakotilan portaat – betonipinta maalattuna. Kuvassa P6a ja P6b on vuoden 1971 muutoksessa tehdyt teräsrakenteiset portaat. Kuvassa P7 on patterikanaalitalan portaat – betonia, maalattu.

Kuva 202 – Tilan Kenraali – alkuperäinen valaisin, joka on Paavo Tynellin suunnittelema.

Kuva 203 – Tilan Monttu valaisimia, jotka ovat Paavo Tynellin suunnittelema. Valaisimet eivät ole tilan alkuperäisiä valaisimia.

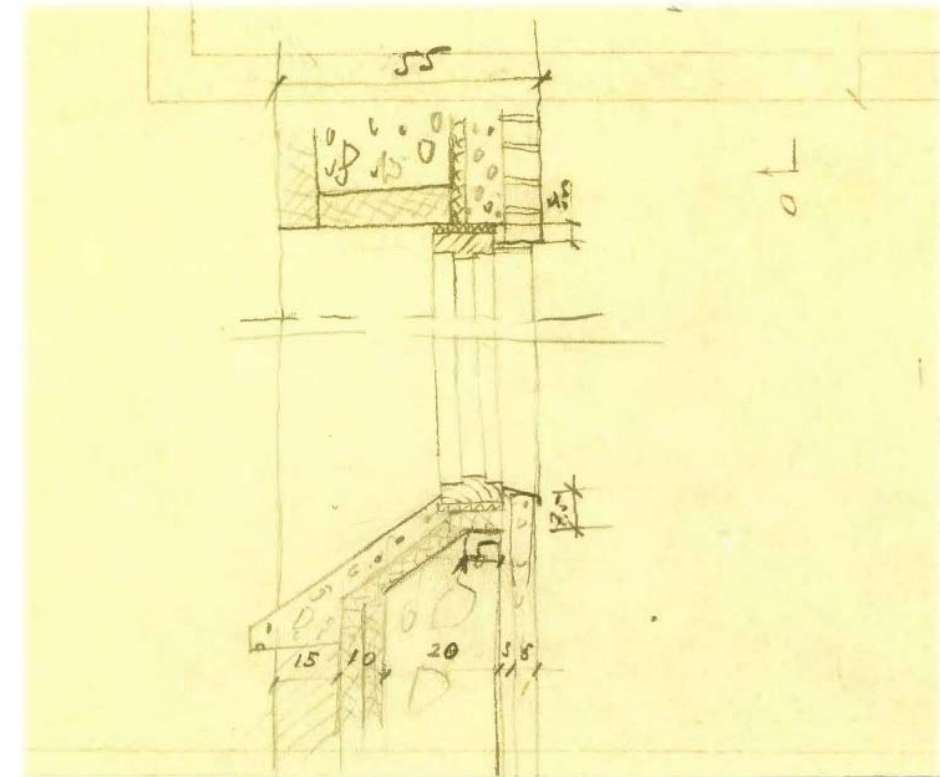
5.24 Rakennustapa

Rakennustarvikkeiden säännöstely ja rakennussäännöstely oli alkanut toisen maailmansodan jälkeen ja säännöstely kesti vuoteen 1950, jolloin rakentaminen oli säännöstelystä vapaa. Rakennussäännöstely palasi helmikuussa vuonna 1951 ja talonrakennustoiminta vapautui säännöstelystä 1954.⁵ (Kerrostalot 1940–1960, Eero Mäkiö, s. 35). Rakennuksen pääsääntöinen rakentaminen sijoittuu uudelleen alkaneeseen säännöstelyn aikaan, vuosille 1952–1954.

Rakennuslupaa haettiin 15.12.1951, jolloin rakennuslupaan on merkitty seuraavia merkintöjä:

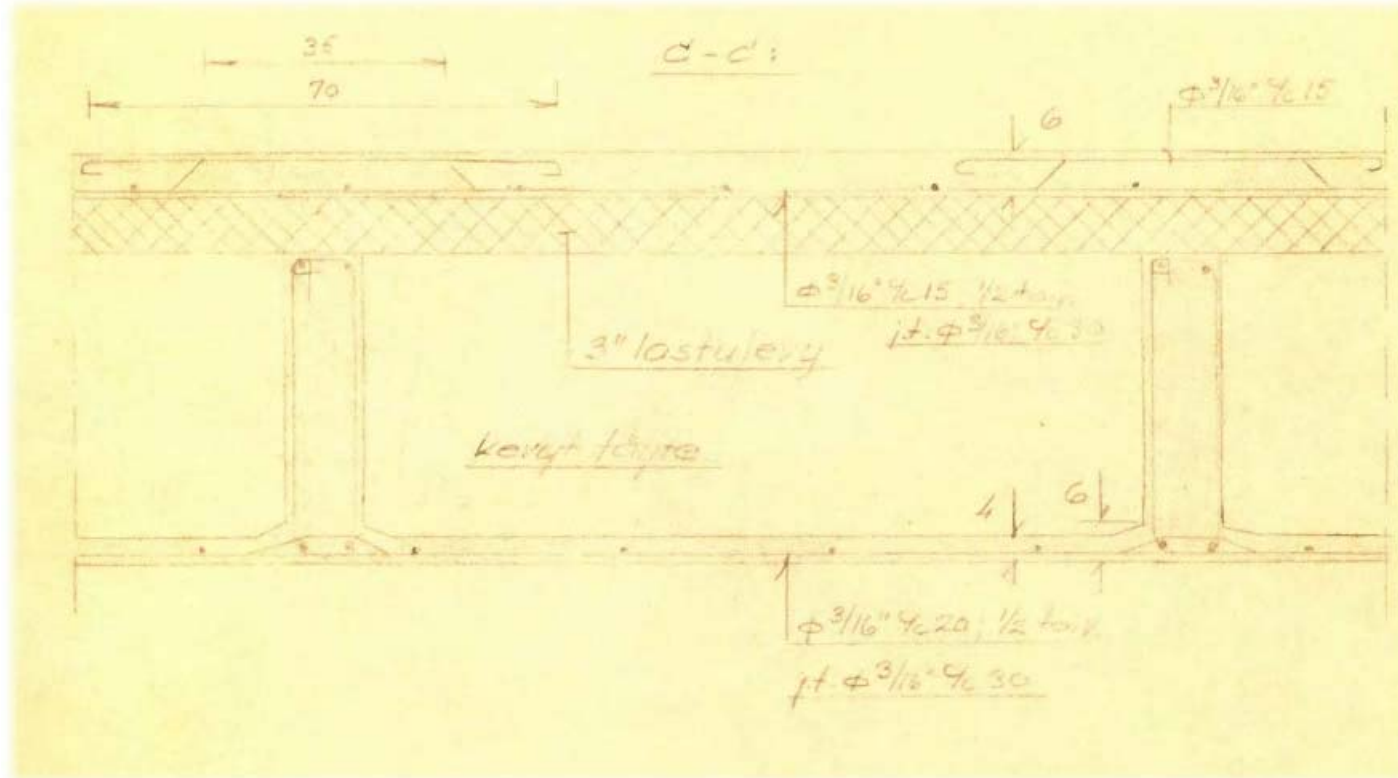
- Rakennusaine: tiili ja betoni.
- Paloluokka: B.
- Kuutiosisällys: 4516 m³.
- Kerrosten luku: 2.
- Lämmitystapa: keskuslämmitys.
- Piirustukset laatinut: arkkitehti Pekka Saarema
- Rakentamisoikeus korkeaa rakennusta: 586 m².
- Aiotaan rakentaa korkeaa rakennusta: 586 m².
- Huomautuksia: Rakennustyön valvovat Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n rakennusosasto.
- Asuinhuoneistoja: 1 kpl
 - o Huoneita: 10 kpl
 - o Keittiöitä: 1 kpl
 - o Yhteensä: 417 m².
- Muita huoneistoja, talon omaan käyttöön:
 - o Askarteluhuoneet: 25 m².
 - o Henkilökunnan asuin- ja ruokailuhuoneet: 86 m².
 - o Pesutupa, mankeli ym.: 70 m².
 - o Yhtiön edustustiloja: 297 m².
 - o Yhteensä: 478 m².
- yhteenlaskettu kerrosala on 895 m²

Rakennepiirrokset ovat tehty Insinööritoimisto Magnus Malmbergilla ja rakennesuunnitelmia on paljon, mutta niissäkään ei ole kokonaisuikkauksiin esitetty vain yksityiskohtia rakenteista.

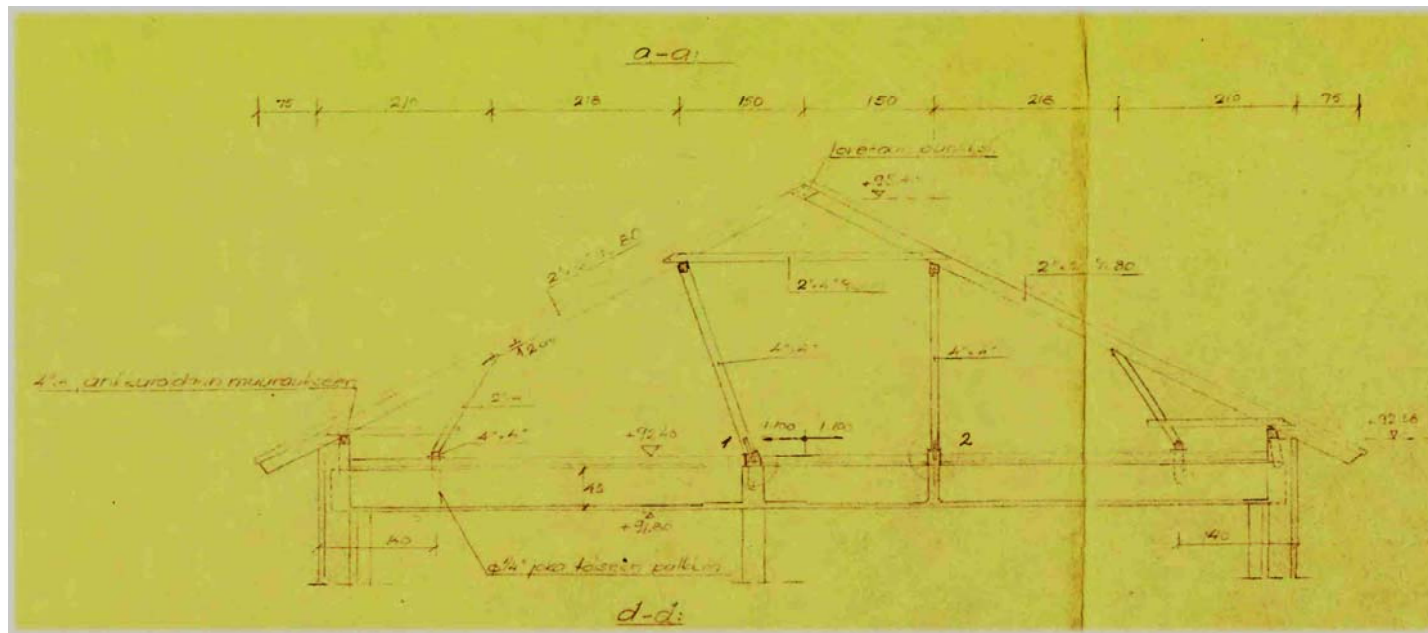

Kuva 204 – Seinän rakennesuunnitelmaa tarkennettu – piirros on tehty Magnus Malmbergin rakennesuunnitelman sivuun – ilmeisesti tarkennettu kellarin ulkoseinän rakennetyyppiä. Piirroksen on merkitty sisältä ulospäin ikkunan alapuolenrakenteet: tiili 150 mm + lämmöneristettä (korkkia tai Tojalevyä) 100 mm + betonia (teräsbetoni) 200 mm + 30 mm tuuletus/kiinnitysväli luonnonkivelle + 50 mm luonnonkivilaatta. Ikkunan yläpuolella seinän kokonaispaksuus on 550 mm eli 20 mm yli sokkeliosan – tosin ikkunan yläpuolella on teräsbetonipalkkirakenne, rakenne sisäpuolelta ulospäin: Tojalevy 75 mm + teräsbetonirakenne 325 mm + korkki 25 mm + teräsbetoni 65 mm + klinkkeritiili 60 mm. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Ulkoseinien materiaalipaksuus vaihtelee – riippuen missä kohtaa rakenne on – rakennesuunnitelmissa on esitetty eripaksuisia ulkoseinärakenteita. Pääsääntöisesti rakenne on sisältä ulospäin sahajauhotti 130 mm + 70 mm lasivillamatto + 200 mm teräsbetoni + 80 mm korkki (kerroksittain) + 60 mm klinkkeritiili. Julkisivun keltaisen klinkkeritiilen mitat on pituus 300 mm, syvyys 60 mm ja korkeus 40 mm – klinkkeritiilen mitat on mitattu ullakolla olevasta varaklinkkeritiilestä. Ulkoseinäpaksuudet selviävät ajantasamittaamalla, samalla saa selville koko rakenteen paksuuden, jolloin voi verrata rakennetyyppeihin mitä seinärakennetta on käytetty.

Kuva 205 – Ullakon ja toisen kerroksen välinen väli-/yläpohjan alalaattapalkiston rakennesuunnitelma. Rakenne lueteltu alhaalta ylöspäin: alalaattapalkisto h=450 mm, alaosan teräsbetoni-laatta 40 mm + teräsbetoni-riivat välitiilassa ja rivavälit täytettynä kevyt täyteellä (täyte voi olla esim. kutterinlastua ja seassa sahanpurua tai turvepehkuu ja päällä painotäytteenä koksikuonaa, hiekkaa tai ruukinporoa) + lastulevy 75 mm + permantona teräsbetoni-laatta 60 mm. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 206 – Kattotuolien rakennesuunnitelmat – osakuva kattotuolista. Kattotuolit on tuettu väli-/yläpohjapalkkeihin. Piirros UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

5.24.1 Perustukset ja sokkeli

Rakennus on tehty kalliopohjalle, jolle on tehty perusmuurit säästöbetonista. Sokkeliosat on päällystetty luonnon kivilaatoilla.

5.24.2 Ulkoseinät

Rakennuksen ulkoseinät on tehty punaisesta tiilestä (sisäpinta), joka on rapattu ja tasoitettu sekä maalattu tai pinnoitettu – tilan käyttötarkoituksen mukaisesti. Julkisivut ovat puhtaaksimuurattua klinkkeriä (tiiliä).

5.24.3 Väliseinät

Väliseinät on tehty kevyttilistä, pinnat rapattu ja tasoitettu sekä maalattu/pinnoitettu – tilan käyttötarkoituksen mukaisesti. Väliseinien yhteyteen ja toisen kerroksen seinälinjoihin on asennettu teräsbetoni-pilareita kantavaksi rakenteeksi. Kantavien väliseinä- ja pilarilinjoissa on välipohjan kantavia palkistoja.

5.24.4 Savu- ym. hormit

Hormistot on rakennettu punaisista tiilistä.

5.24.5 Alapohja

Rakennuksen alapohjat on tehty teräsbetoniasta, pinnat tasoitettu ja maalattu/pinnoitettu – tilan käyttötarkoituksen mukaisesti.

5.24.6 Välipohjat

Rakennuksen välipohjat on tehty teräsbetoni-palkistoin ja ylälaatat teräsbetoniasta, lattiapinnat (permannot) pinnoitettu linoleumilla tai parketilla – tilan käyttötarkoituksen mukaisesti. Palkistojen ja laatan näkyvät alapinnat on tasoitettu tai maalattu – tilan käyttötarkoituksen mukaisesti.

5.24.7 Yläpohja

Rakennuksen yläpohja – ullakotilaa vasten – on tehty teräsbetoni-palkistoin ja ylälaatat teräsbetoniasta, lattiapinnat.

5.24.8 Vesikatto

Rakennuksen vesikaton kattotuolit ovat puurakenteiset. Kattotuolien päälle on asennettu umpilaudoituus ja sen päälle aluhuopa, jonka jälkeen on asennettu korokerimat (?) ja kattotuolien ruoteet sekä yksikouruiset poltetut kattotiilet. Vesikattomuoto on toisen kerroksen kohdalla aumakatto ja yksikerroksien rakennuksen osalla satulakatto – katteena kattotiilet. Pääsisäänkäynnin katoksen sekä siihen liittyvien alapuolisten tilojen osalla katto on loiva aumakatto, bitumikermikatteella.

5.25 Talotekniikka

5.25.1 Lämmitys

Rakennuksessa on keskuslämmitys. Keskuslämmityksen kiertovesi lämmitettiin pannuhuoneessa olevissa öljykattiloissa, alkuperäiseen piirrokseseen oli merkitty kaksi öljykattilaa. Tietysti toinen kattila on mahdollisesti tarkoitettu kivihiilellä, koksilla tai puulla lämmittämiseen. Rakennuksen yhteyteen oli osoitettu maanalle öljysäiliö minimissään 10000 kg (luku arkkitehtipiirroksesta). Alkujaan rakennuksessa oli osoitettu polttoainevarasto, johon kiinteät polttoaineet tiputettiin kuilua pitkin. Kattilahuoneen yhteydessä oli tuhka huone, jonne tuhkat saatiin siirrettyä ja siitä tuhka kuiluapitkin ylös pois varastotiloista. Nykyisin öljylämmityskattila polttimeineen on uusittu, kun polttoainevarastosta ja tuhka huoneesta luovuttiin (rakennuksen käyttötarkoitus muuttui) 1970-luvun muutoksessa. Tästä lähtien talon lämmitys on toiminut pelkästään öljylämmityksellä. Huoneissa olevat takat ovat olleet vain tunnelman luojina, takat eivät ole varaavia.

5.25.2 Painovoimainen ilmanvaihto, savupiiput ja tulisijat

Rakennuksessa oli alkuperäisesti painovoimainen ilmanvaihto ja ilmanvaihtohormien yhteydessä oli takkojen hormia ja kattilahuoneen lämmityskattiloiden hormit.

5.25.3 Koneellinen ilmanvaihto

Rakennukseen asennettiin koneellinen ilmanvaihto vuoden 1990 alun muutostyössä, jolloin rakennettiin ullakolle iv-konehuone ja iv-putket asennettiin ullakotiloihin ja muualle rakennusta. Sekä pääteitteet sisätiloihin ja vesikatolle.

5.25.4 Käyttövesi, viemärointi, sähkö

Rakennukset on liitetty alkujaan tontille vedettyyn kunnallistekniikan piiriin. Sähkön osalta ei ole asiakirjaa onko sähköt alkujaan liitetty tehtaalta tuotettuun sähkön piiriin vai kuten muutkin lähialueen taloudet, yhteiseen sähköverkkoon.

5.25.5 Vuonna 1971 tehtyjä LVI-muutoksia

Seuraavissa putkityöselityksessä olevia suunnitelmia ja toteutettuja töitä ei ole selvitetty.

Kalle U.
Sihota tämä telaisin. Siirräminen
putkistot uudelleen

Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiön
 uuden virkailijakerhon putkistojen
 muutos- ja uusimistyöt
 (Antinkärki)

PUTKITYÖSELITYS.

Työselitys on tehty käytyjen neuvottelujen ja annettujen ohjeiden perusteella.

Lämpöjohdot

Lämpökeskuksessa tehdään putkistojen muutos- ja uusimistyöt suunnittelutoimisto Toijala & Äyräväinen tekemän LVI-työselityksen mukaisesti

- 1 kpl keskuslämmityskattilan muutostyö
- 2 " öljypolttimen asennusta
- 1 " 3-tiemoottoriventtiilin, ulkoilma-,menovesi ja säätökeskuksen avulla ohjattu, asennus. Tämä seuraavassa rakennusvaiheessa rakennettava putka johtajan taloa varten asennetaan kattila- ja säätökeskus asennetaan Antinkärki-rakennuksen sisäpuolella putkistoinen, pumppuinen ja venttiileineen täydelliseen käyttökuntoon siten, että uuden rakennuksen putkistot voidaan yhdistää verkostoon rakennuksen ulkopuolella. Putkistot johdetaan ulkopuolelle rakennuksen kellarin käytävän kohdalla. Edellämäinittu putkistojen asennus koskee myöskin viemäri- ja lämminvesi johtoja.

Lisäksi asennetaan Antinkärki-rakennuksen lämpöjohtoverkoston vanhan epäkunnossa olevan)-tiemoottoriventtiilin tilalle uusi 1 kpl ulkoilma- ja menovesitermostaatilla sekä säätökeskuksella ohjattu 3-tiemoottoriven tiili. Venttiilin tulee olla samaa merkkiä kuin johtajan taloa varten asennettu venttiili.

Muut lämpöjohtojen muutostyöt

~~huone 04, uuden lämpöpatterin hankinta ja asennus~~
 huone 012, uusi patteri portaaseen sekä vanhojen laitteiden purkaminen.

-2-

Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiö
 (Antinkärki)

~~huone 014, vanhan patterin siirto toiseen paikkaan~~

I K-kerros.

~~huone 114, vanhan patterin asennus uuteen paikkaan~~

huone 112, lämmityslaitteiden uudelleen järjestäminen
 Huom! ~~kkä~~ mahdollisesti pieni sähkötuuletin ikkunan alla syvennyksessä auttaisi ilmankiertoa.

~~huone 110, sama kuin edellisessä~~

Vesi- ja viemärijohtolaitteet

Viemärijohdot jätetään työselityksessä mainittuja muutoskohtia lukuunottamatta ennalleen.

Kylmä- ja lämminvesijohdot

Kylmävesijohdot ovat Antinkärjessä asennetut v. 1952 galv. teräsputkista ja lämminvesijohdot kupariputkista. Teräsputkien kesto- iän laskeaan olevan 30-50 vuotta ja kupariputkien pitäisi kestää loputtomasti, joten siinä suhteessa voitaisiin putkistot jättää muutoksia lukuunottamatta ennalleen. Kun kuitenkin Valkeakosken käyttövesi on havaittu kovasti lietepitoiseksi ja teräsputkistot tukkeutuvat jopa kymmenessä vuodessa täyteen, niin ehdotan että ko. teräsputkistot hiekka puhalletaan niiltä osin missä ei rakennusmuutosten takia tarvitse putkimuutoksia tehdä. Valkeakosken käyttövedessä on pahana vikana ollut myöskin kupari-putkistoihin kohdistuva syövyttävä ominaisuus, mitä ei useasta laboratoriotutkimuksesta huolimatta ole saatu lopullisesti selvitettyksi. On sattunut tapauksia jolloin jopa viidessä vuodessakin on lämminvesiverkoston asennettuun uuteen kupariputkeen ilmestynyt pieniä huokosvuotoja. Tällaisia on tavattu myöskin nyt Antinkärjessä avattujen lämminvesilinjojen kuparijohtoissa. Vuodot ovat hyvin pieniä, ainoastaan pientä putken hikoilua muistuttavia ja voivat ne useasti miltei heti hapettua kiinni uudelleen, tuottamatta suurempaa haittaa ja kun koko lämminvesiverkoston uusiminen tuottaisi erittäin paljon rakennusluonnoisia töitä, putkistojen kulkiessa seinien sisällä ja kylpyhuoneissa seinä- ja lattialaatoituksen alla. Edellämäinittuun viitaten ehdotankin, että lämminvesiputkistot

/.....

Kuva 208 – Putkityöselitys, vuoden 1971 muutoksiin – huomautuksineen. Selostus UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

Kuva 207 – Putkityöselitys, vuoden 1971 muutoksiin – huomautuksineen. Selostus UPM-Kymmene Oyj, keskusarkisto, Valkeakoski.

-3-

Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiö
(Antinkärki)

uusitaan ainoastaan linjoissa 3-4-5 kokonaisuudessaan runkojohtoon saakka, nämä linjat tulevat kokonaisuudessaan avattavaksi rakennusmuutoksien takia. Linjat 1-2 jätetään ennalleen.

Kylmävesijohdot, linjat 3-4-5 uusitaan ja linjat 1-2 jätetään hiekkapuhalluksen jälkeen ennalleen.

Viemärijohdot, 2-3-4-5 uusitaan uuden kalustosijoituksen vuoksi tehtävät tarvittavat muutokset.

Huone 010 ja 011, poistetaan vanhat kalusteet ja putkistot tulvitetaan. huone 012, vesijohdotlaitteiden poistaminen ja putkien tulvitus.

huone 014, entisten laitteiden poistaminen sekä asennetaan 1 kpl norjalaismallinen Evalet-merkkinen suihkuallas ja sekoituskaluste.

Lisäksi asennetaan pöytään upotettava Arabian valmistetta oleva pesuallas, sekoituskaluste sekä tarvittavat putkistot.

huone 013, asennetaan 1 kpl uusi pesupöydän kansilevy, sekoituskalusteineen sekä putkistot kuten edellä.

Vesi ja viemärijohdotlaitteet

huone 101, asennetaan 2 kpl WC-laitteita Ar. 445 sekä

2 " pesualtaita Ar. 750/1

2 " sekoituskalusteita

Em. putkistot liitetään viemäri-, kylmävesi- ja lämminvesijohdotiin

huone 114, vanhojen putkien purkaminen ja uudelleen asennus arkkitehti piirustuksen mukaisesti

115

huone 115, ~~asennetaan laitteet myöhemmän suunnitelman mukaisesti~~

huone 118, ~~vanhat laitteet puretaan ja tulvitetaan~~

Kellarikerrkosessa huoneessa 03 poistetaan 1 kpl WC-laitteita ja sijaan asennetaan 1 kpl Ar. Pystyvisoari.

huone 203, vanhojen kalusteiden purkaminen ja tulvitus

huone 225, asennetaan 1 kpl norjalaismallinen suihkuallas sekä suihku-sekoituskaluste, sekä tarvittavat putkistot.

huone 226 samoin kuin edellinen

Huone 225 ja 226, tulee lisäksi Arabian valmistetta olevaa pöytään upotettavaa pesuallasta putkistoinen ja sekoituskalusteineen.

-4-

Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiö
(Antinkärki)

huone 220, pesupöydän siirto huoneesta 203, sekä tarvittavien putkien uudelleen sijoittaminen uudessa sijoituspaikassa.

Edellämainittujen kalusteiden, kuten pesualtaiden, sekoittajien koon ja mallin määräminen tapahtuu myöhemmin. Kaikkien edellämainittujen kalusteiden ja tarveaineiden tulee olla ensiluokkaista valmistetta.

Annettavaan urakkatarjoukseen tulee sisältyä kaikki em. työhön tarvittavat tarveaineet, kalusteet, tarveaineiden kuljetus, miesten palkat, päivä- ja matkarahat, putkien eristystyöt ja yleensä kaikki, niin että työ luovutetaan tilaajalle täysin käyttökuntoon asennettuna. Tarveaineiden ja työn kunnollisuudesta vaaditaan yhden (1) vuoden pituinen takuu, jonka aikana putkiurakoitsija korjaa maksutta laitteissa mahdollisesti havaitut viat ja puutteellisuudet. Takuu-aika alkaa lopputarkastuksesta ja työn hyväksymisestä lukien-

Valkeakoskella 8.1.1971.

Urho Korpunen

Uudelleen kirj. EA

5.26 Säilyneisyys

5.26.1 Valmistumisen jälkeen vuonna 1953

Antinkärki valmistui syksyllä vuonna 1953 (tämän tiedon sain Eeva Liisa Glöerseniltä, os. Walden), vielä vuoden 1953 syyskuussa oli suunnitelmia/piirustuksia arkkitehti Pekka Saarema tehnyt mm. nykyisen Patruunan pariovien vetimet on päivätty syyskuun loppupuolelle. Sisäpuolelle kattoon asennettava kuparilevyistä tai taotusta raudasta tehty lamppu, jonka suunnitelmat on päivätty 26.11.1953 – asennusaikaa ja -paikkaa ei ole tiedossa, toden näköisesti lamppu asennettiin eteistilaan, katso Eeva lehden kuvaa eteisaulasta. Lisäysten ja viimehetken täydennysten rakentamis- ja asennusaikaa on tarvinnut varata listoituksineen ym. asennuksineen useita viikkoja, ettei Waldenin ole tarvinnut muuttaa kesken eräiseen taloon. Esim. sähkövetojen pinta-asennuksia ei alkuperäisessä rakennuksessa ole tehty.

Juuso Waldenin asuessa muutos-/lisäsuunnitelmia on ollut mm. jalavasta tehty verhotanko olohuoneeseen, päiväys 1.4.1954 arkkitehti Pekka Saarema – asennuksesta ei ole tietoa. Pohjakerroksen (kellarikerroksen) askarteluhuoneen hylly – takan taustapuolen seinälle – piirustuspäiväys 6.3.1957 arkkitehti Pekka Saarema, asennuksesta ei ole tietoa. UPM-Kymmene Oyj:n Valkeakosken arkistossa olleista kohteen laajasta piirustusarkistosta, ei aivan kaikissa piirustuksissa ollut päiväystä. Pieniä pintamuutoksia on tehty Juuso Waldenin tahdon mukaisesti – mutta muutoksista ei ole kirjattua tietoa saatavilla.

5.26.2 Vuoden 1971 muutokset – toimenpidelupa

Vuoden 1970 lopulla, haettiin lupaa rakennuksen seuraavaan rakennustoimenpiteeseen. Lupa saapui 7.12.1970 ja päätös luvasta vahvistettiin 14.12.1970 (ptk:n § 355).

Toimenpide (*kursivoituteksti* on suoraan lupahakemuksesta): *Rakennus on tähän asti ollut Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiön toimitusjohtajan asuntona ja yhtiön edustustilana. Julkisivuihin kohdistuvia muutoksia ei tehtäisi. Rakennus tulisi nyt yksinomaan luento-, kokous-, ruokailu- ja edustuskäyttöön. Anotut muutokset, jotka selviävät oheisista piirustuksista, ovat sisäpuolisia ja koskevat pääosalta saniteetti- ja keittiöosastoja.* Rakennuksen tilavuus 4516 m³ (tilavuus oli ilmoituksessa pysynyt samana kuin alkuperäinen tilavuus). Kerrosten lukumäärä 2-3 oli muuttunut alkuperäisestä kahdesta (2) kerroksesta eli kerrosten laskenta tapa muutos. Pääkäyttötarkoituksen mukaiset kerrokset, tilat olivat jo rakennettu, mutta pääkäyttötarkoituksen mukaiset tilat olivat muuttuneet. Kellarikerroksessa olevat tilat oli otettu osittain pääkäyttötarkoituksen mukaisiksi. Yhteen laskettu kerrosala 895 m² eli kerrosalassa ei ollut muutoksia. Pohjapinta-ala on 586 m² – pinta-ala on säilynyt ennallaan.

Vesi- ja viemärijohdot säilyivät pääsääntöisesti entisellään.

Suunnittelijana on ollut sisustusarkkitehti Perttu Mentula.

Terveystarkastaja, Väinö Lehtinen, oli liittänyt Antinkärjen muutostyöhön liittyen selvityksen tuuletussysteemistä (ts. ilmanvaihdosta), koska rakennuksen käyttötarkoitus muuttui.

Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiö teki oman selvityksen 3.12.1970 liitteeksi toimenpidelupa. Selvityksessä esitettiin (tekstit suoraan selvityksestä):

- Seinät:
 - o Uudet väliseinät tiilistä rapaten. Kevyet väliseinät lastulevyä, osittain Iki-levypintaisina.
- Savu- ym. hormit, tulisijat ja muut lämmityslaitteet:
 - o Keittiöihin uudet sähköliedet. Muut laitteet ennallaan.
- Välipohjat:
 - o Yksi uusi sisäporras rakennetaan 1. kerroksesta kellarikerrokseen. Ei muita muutoksia.

Toimenpidelupaa varten oli täytetty myös Talonrakennustilaston peruslomake (nykyinen RH1-lomake), johon oli mm. merkitty:

- Kaupungin-/kauppalanosa/kylä: V
- Korttelin n:o/tilan nimi: 399
- Tontti n:o: 2
- Kaavallinen valmiusaste: asemakaava
- Tontin tai rakennuspaikan pinta-ala: 10.664,0 m².
- Rakentajan nimi ja osoite: Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiö, Valkeakoski
- Suunniteltu alkamisaika: 15.12.1970
- Uloskäytävien lkm: 3
- Autopaikkojen lukumäärä kpl: Ulkona tontilla 20

Muutostyöt aloitettiin alkuvuodesta 1971 ja valmistuivat syyskuuhun 1971 mennessä. Tosin muutossuunnittelu käsitti myös saunarakennuksen muutoksia.

5.26.3 Vuoden 1990 muutokset – toimenpidelupa

Vuoden 1990-alussa, haettiin lupaa rakennuksen seuraavaan rakennustoimenpiteeseen. Lupa saapui 2.10.1990 ja päätöksen antamispäivämäärä 25.10.1990.

Toimenpide (teksti suoraan lupahakemuksesta): Anotaan lupaa kerhorakennuksen 2. kerroksessa suoritettaville korjaus- ja muutostöille oheisten suunnitelmien mukaisesti. Muutos 40 m².

Ennen kunkin työvaiheen aloittamista on rakennusvalvontaviranomaisten hyväksyttävä:

- ilmanvaihtosuunnitelma
- kvv-suunnitelma

Pääsuunnittelijan: Arkkitehtitoimisto Tähti-Set Oy.

LVI-suunnittelu Insinööritoimisto Erkki Leskinen Ky.

Muutostyöt oli tehty valmiiksi 17.4.1991.

5.26.4 Vuoden 1991 jälkeen tehtyjä muutoksia

Vuoden 1991 muutosten jälkeen on tehty suurimmalta osaltaan keittiön kaluste- ja laitemuutoksia sekä teknisiin laitteisiin muutoksia. Kaikista tämän ajan muutoksista ei ollut saatavilla asiakirjoja.

Vuonna 2001 on rakennettu jätekatos ja grillikatot. Grillikatoksen käyttö ei onnistunut ravintolan-/majoitustilojen yhteydessä, koska terveystarkastaja ei antanut lupaa grillikatoksen käytölle.

5.26.5 Rakennuksen ulkoinen hahmo

Rakennuksen ulkoinen hahmo on säilynyt entisellään. Keittiön ikkunoihin on lisätty hyttysverkoja (vihreitä) sisäpuolelle, keittiön porrashuoneen ulko-ovi on muutettu, vesikatolle on asennettu iv-päätelaitteita ja lautasantenni osineen.

5.26.6 Sisätilat

Sisätiloista edustustilat – tilat nykyisin nimin: Kenraali, Galleria, Halli ja Patruuna – ovat säilyneet tilallisesti entisellään, vain pintoihin ja irtto- sekä kiintokalustuksiin (Patruunan hopeakaappi on poistettu) on tehty muutoksia. Edustustiloista Raati, johon on kohdistunut suurin tilallinen muutos. Nykyinen tila on yhdistetty kahdesta huonetilasta – Herran huone ja Rouvan huone. Samalla Raati tilasta on poistunut kirjahyllysyvennykset ao. tiloista – tosin seinäsyvennyksiin on jätetty kaappeja.

Kellaritilat ovat muuttuneet tilallisesti eniten, ajansaatossa, tarpeiden mukaisesti. Kellarin käyttötarkoitusta on laajennettu varastotiloista ja pyykin-/vaatehuoltotiloista enemmän rakennuksen toimintaan liittyviksi tiloiksi – varsinkin vuoden 1971 muutoksien yhteydessä. Vieraskerhon toiminnan mukana tulleet henkilökunnan tarvitsemat palveluun ja sosiaalitiloihin liittyvät tilat ovat laajentuneet kellarikerrokseen.

Toisen kerroksen majoitustilat ovat muuttuneet pariin kertaan – vuoden 1971 muutoksessa joissakin vierashuoneissa ei ollut huoneisiin liittyviä wc/pesutiloja, mutta vuoden 1990 muutoksissa tämä asia korjaantui. Toisen kerroksen tilajärjestelyt on noudattanut kuitenkin vanhaa hierarkkista tilajärjestelyä. Huoneiden yhteyteen rakennetut wc/pesuhuoneet ovat saatu sovitettua vanhoihin tiloihin vierashuoneitilojen kärsimättä.

5.26.7 Talotekniikka

Rakennuksen hormit ovat edelleen olemassa, mutta rakennus on siirtynyt koneelliseen ilmanvaihtoon. Hormien yläosat – tiilimuuratut savupiiput – ovat aikaa myöten joutuneet koviin, kun niiden alkuperäinen suunniteltu käyttö on jäänyt vähiin ja hormiin johtuva lämpö on poistunut, kun tarpeettomat ilmavuotokohdat on tiivistetty. Tällöin on saatu ilmanvaihto hallitusti toimimaan. Ongelmaksi saattaa muodostua rapautuvat muuratut savupiipunosat – tiiliin imeytyy vettä/kosteutta, joka aiheuttaa pakkasella tiilen halkeilua.

Rakennus toimii edelleen öljylämmityksellä, joka pitää osaltaan ao. savupiipun ympäristön jotakuinkin kunnossa.

5.26.8 Ehdotuksia tuleviksi toimenpiteiksi

- Rakennuksien ylläpitävää huoltotyötä täytyy jatkaa.
- Päärakennuksen edustustilojen tulevia huolto- ja korjaustöiden avuksi rakennuksesta olisi hyvä tehdä väritutkimus – Juuso Waldenin aikaiset värit.
- Nykyiset ikkunat ja ovet pitäisi säilyttää rakennuksen arkkitehtuuriin liittyvinä ja niiden korjaus sekä huolto on oltava hienovaraista.
- Päärakennuksen rakenteisiin ei ole syytä tehdä, eristävyyttä lisääviä toimenpiteitä, koska rakenteet ovat aikoinaan suunniteltu siten että ne luovuttavat rakenteiden läpi sisälämpötilaan lämpöä, joka pitää rakennetta kuivana ja samalla siirtää kastepistettä lähemmäksi ulkopintaa, josta rakenne pääsee luovuttamaan (mahdollisesti muodostuneen) kosteuden ulospäin.
- Ullakko on hyvä säilyttää mahdollisten poistuvien alkuperäisten rakennusosien säilytyspaikkana, kuten tällä hetkelläkin on ollut.
- Muotoilija Paavo Tynellin suunnitteleminen valaisinten kartoitus.

5.26.9 Antinkärjen päärakennus, toimenpiteitä – lista ei ole täydellinen

- 1951 Päärakennuksen suunnittelu alkaa.
- 1952 Päärakennuksen rakentaminen alkaa – suunnittelu jatkui rakentamisen ajan.
- 1953 Päärakennus on muuttovalmis syksyllä, jolloin Waldenit muuttivat asumaan Antinkärkeen.
- 1970 Kesällä Waldenit muuttivat pois Antinkärjestä, Matinmäkeen.
- 1970 Syksyllä alkaa päärakennuksen muutos vieraskerhoksi – suunnittelijana sisustusarkkitehti Perttu Mentula.
- 1971 Keväällä päärakennuksen rakennusmuutostyöt – muutos vieraskerhoksi.
- 1989 Päärakennuksen yläkerran majoitustilojen muutos ja rakennuksen lvi-muutokset – suunnittelijoina Arkkitehtitoimisto Tähti-Set Oy ja Insinööritoimisto Juha Leskinen Oy.
- 1990 Kesällä päärakennuksen rakennusmuutostyöt valmistuivat.
- 1990-2014 Pieniä kirjaamattomia huoltotoimenpiteitä – ei ollut dokumentteja.

5.26.10 Antinkärjen päärakennus, suunnittelijat ja rakentajat – tärkeimmät rakennus ja muutostyöt

- 1951-1953 Päärakennuksen rakentaminen:
 Rakennusurakointi: Yhtyeet Paperitehtaat Oy rakennusosasto
 Arkkitehtisuunnittelu: arkkitehti Pekka Saarema
 Rakennesuunnittelu: Insinööritoimisto Magnus Malmberg – nimikirjainmerkintä on I H tai T H, jotka on kirjoitettu yhteen
- Ilmanvaihtosuunnittelu: Mercantile – nimikirjainmerkintä on PK
 Lämpöjohtosuunnittelu: Y.P.O.Y. Jylhävaara – nimikirjainmerkintä on E R
 Sähkösuunnittelu: Insinööritoimisto Risto Mäenpää – nimikirjainmerkintänä on L H yhteen kirjoitettuna
- 1970-1971 Päärakennuksen ensimmäinen muutossuunnittelu:
 Rakennusurakointi: Yhtyeet Paperitehtaat Oy rakennusosasto
 Arkkitehtisuunnittelu: sisustusarkkitehti Perttu Mentula
 LVI-suunnittelu: Ei ole tietoa.
 Sähkösuunnittelu: Ei ole tietoa.
- 1989-1990 Päärakennuksen toinen muutossuunnittelu:
 Rakennusurakointi: Yhtyeet Paperitehtaat Oy rakennusosasto
 Arkkitehtisuunnittelu: Arkkitehtitoimisto Tähti-Set Oy
 LVI-suunnittelu: Insinööritoimisto Erkki Leskinen Ky – suunnittelija Juha Leskinen
 Sähkösuunnittelu: Ei ole tietoa.

5.26.11 Antinkärjen päärakennus, nykyistä pinta-aloista

Rakennuksen pinta-alaa ei ole tarkastettu – ajantasamittaus on tekemättä – tekijä on mitannut pinta-alat piirustuksista:

kerrostaso	kokonaisala m ²	kerrosala m ²
Kellarikerros:	461	405
Ensimmäinen kerros:	588	588
Toinen kerros:	421	421
Ullakkokerros:	52	0
Yhteensä:	1522	1414

5.27 Arkkitehti Pekka Saarema, Antinkärjen suunnittelija

Pekka Emil Saarema (entinen Stenholm), syntyi Voikkaalla Valkealan kunnassa 21.3.1907 ja hän kuoli vuonna 1998. Vanhemmat: isä, ylipaperimestari Emil Stenholm ja äiti, Elina Vilhelmiina Kronholm. Pekka Saareman puoliso (v:sta 1939) oli Alli Matilda Erkinjuntti. Saareman lapset Jussi Pekka, Heikki Pekka Olavi, Sisko Marjaana. Pekka Saarema muutti perheensä kanssa nuorena poikana Valkeakoskelle isänsä Pekka Stenholmin siirryttyä Tervasaaren paperitehtaan ylipaperimestariksi. Pekka Saareman tuli ylioppilas Tampereen lyseosta 1927 ja hän valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta, Helsinki, vuonna 1935. Hän työskenteli arkkitehti Erkki Huttusen toimistossa 1932–1938, Oy Savo-Karjalan Tukku liikkeen rakennusosaston hoitajana 1938–1939, arkkitehti Harry Schreckin toimistossa 1940–1941, Kulutusosuuskuntien Keskusliiton (KK) rakennusosastolla 1941–1942, Tukku kauppoy:n rakennusosaston johtaja vuodesta 1942 lähtien hän toimi vuoteen 1967 asti. Vuodesta 1935 asti muiden toimien ohessa, kuten TUKO:n rakennusosaston johtajan toimiessaan, Pekka Saarema suunnitteli rakennuksia oman toimistonsa nimiin. Hyvin moni suunnittelutoimeksianto oli Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiölle.

Pekka Saareman ensimmäinen Valkeakoskelle suunnittelema rakennus on Kerhomaja, joka rakennettiin suojeluskunnan ampumamajaksi vuonna 1935. Tästä lähtien hän suunnitteli Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiölle useita tehdas-, huolto-, asuin-, liike- ja koulurakennuksia. Valkeakoskelle suunnitelluista rakennuksista mainittakoon Antiniemen, Pistetalon ja Roukontien suuret asuinrakennukset ja lisäksi Antinkärki (Juuso Waldenin asuintalo), Leposaari, Yhtyneet Paperitehtaat Osakeyhtiön pääkonttori sekä Paperituotteen huoltola.

Pekka Saarema suunnitteli Kaipolan tehdasrakennusten arkkitehtonisen ilmeen ja asuntoalueen rivitalot Tiirinniemeen sekä Haukilahden metsäopiston että Keimiönmajan.

Jämsänkoskelle hän suunnitteli mm. spritehtaan ja kiisutehtaan julkisivut, virkailijain asuinrakennukset Oinaalaan ja Patalankosken muistomerkin. Hän suunnitteli Simpeleelle virkailijain asuinrakennuksia ja Paperitehtaan laajennuksia. Eräs hänen suurista töistään oli Lontoon keskustaan noussut Finland House.

Kuva 211 – Arkkitehti Pekka Saarema. Kuva on Valkeakosken Sanomista 21.3.1957, jolloin Pekka Saarema täytti viisikymmentä vuotta.

Pekka Saarema oli sotilasarvoltaan kapteeni. Erikoisharrastuksenaan hänellä oli mieskuorolaulu. Hän oli myös innokas urheilun ja varsinkin Hakan jalkapallo-ottelujen seuraaja sekä ”parantumaton” humoristi, jonka seurassa ei kenellekään tullut ikävä.⁶ (° Työn äärestä -lehti, N:o 1/1957, s. 39 ja s. 44).

Seuraavassa on Valkeakosken Sanomista poimittuja tekstejä, jotka liittyvät arkkitehti Pekka Saareman haastattelusta, sanomalehden haastattelutekstit – ajalta 23.12.1992, 29.12.1992 ja 5.1.1993, lehden kertomus sarjoja oli kolme – ovat Hannu Mäkelän kirjoittamia. Tekijä on osittain muuttanut/täydentänyt tekstien puhetyylin kirjoitusasua – itse asia ei ole muutettu. Tekstit ovat *kursivoituna*.

”Vuorineuvos Walden saattoi antaa hyvinkin tarkkoja ohjeita. Juuso puuttui jopa ikkunan hantaakin kokoon. Juusohan oli Saarenmaan tapaan suurikätinen. Juuson suosikki katemateriaali on ollut poltettutiilikate, jota Saarema harmitteli, että se oli monta kertaa haitta. Saarema sanoi suhtautuvansa vuorineuvoksen haluamaan väriskaalan ”verrattain väljästi”. Joskus hän onnistui ja joskus epäonnistui. Vaikea niihin oli mennä sanomaan mitään ja niissä oli helpointa antaa periksi. Väreillä ei ainakaan pystynyt pilaamaan kovin paljon. Joku toinen voi aina maalata sitten toisen väriseksi. Tapetteja vuorineuvos Walden ei suosinut, seinäpinnat yleensä maalattiin.

Antinkärjestä piti tulla samanlainen rakennus, kuin Myllykoskelle oli suunniteltu. Saareman mielestä saman suunnitelman siirto toisenlaiseen ympäristöön ei sellaisenaan kuitenkaan ollut hyvä ratkaisu. Hän muistaa sanoneensa vuorineuvokselle, että samanlainenkin tehdään, jos niin sanot, mutta ei se käy ilman maastoon sopeuttamista, jolloin on huomioitava uudet ilmansuunnat ja uudet korkeuserotkin. Saarema sanoi että jos uskallan sanoa, niin ehkä siitä voisi vähän nipistää pois. Waldenin vastauksen (vastausta ei ollut mainittu haastattelussa) Saarema käsitti myönteiseksi ja niin Antinkärki suunniteltiin suunnilleen saman tila ohjelman mukaisesti, mutta nipistettiin pois aika reippaasti.

Vuorineuvoksen ajan jälkeen Saarema oli käynyt Antinkärjessä pari kertaa. Hän sanoi kuulleensa ja saaneensa sellaista palautetta yksityishenkilöiltä, ettei vuoden 1971 tehty remontti kaikilta osin ollut onnistunut. Saarema totesi: jos se tyydytti isäntäväkeä aikoinaan, olisi sen uskonut tyydyttävän muitakin. Antinkärjessä sentään oli Juuson aikana Suomen kannalta suuria tapauksia. Vieraita oli yhteiskunnan huipulta meiltä ja muualta, valtakuntien päämiehistä lähtien. Antinkärjen tilanjakoa Saarema piti nykytarpeisiin hyvänä, mutta materiaalien käsittelystä viriäisi keskustelua.”

Kuva 212 – Antinkärki kuva Valkeakosken Sanomista – valokuvaus vuodesta ei ole merkintää, mutta ennen loppuvuoden 1992 haastatteluja – ehkä syksyllä vuonna 1992.

5.27.1 Muotoilija Paavo Tynell

Paavo Tynell (1890–1973) kuului suomalaisten muotoilijoiden pioneerisukupolveen, joka erilaisten tyylien ja teknisten uudistusten ristiaallokossa palveli Suomen nuoren kansakunnan tarpeita sekä lukemattomissa julkisissa rakennuskohteissa että yksityisissä kodeissa.⁷ (⁷ Paavo Tynell ja Taito Oy, toimitus: Marianne Aav ja Eeva Viljanen, s. 9).

Paavo Tynell vaikutti paitsi muotoilijana myös opettajana ja ahkerana järjestöihmisenä. Aktiivisin suunnittelutyö ajoittui Oy Taito Ab:n toiminnan vuosiin 1919–1954. Taitoa käyttivät nimekkäät arkkitehdit – mm. Aarne Ervi, Kaija ja Heikki Siren. Taidon asiakaskuntaan kuului ympäri Suomea suuri ja pieniä julkisia kohteita: kirkkoja, sairaaloita, ravintoloita, elokuvateattereita, hotelleja, kouluja, konttoreita ja tehtaita.⁸ (⁸ Paavo Tynell ja Taito Oy, toimitus: Marianne Aav ja Eeva Viljanen, s. 70).

Vuonna 1949 Sokos-talon ravintoloiden kanssa – Helsingin keskustaan, Kampppiin – valmistui myös Helsinkiin Laulumiesten talo – jonka suunnittelijana oli arkkitehti Pekka Saarema, hän työskenteli tuolloin Erkki Huttusen toimistossa ja hän suunnitteli ao. rakennuksen – arkkitehti lehti 7/1950 on Laulumiesten talon esittelyä ja suunnittelijan on mainittu Pekka Saarema. Samalla muita Laulumiesten talon suunnittelijoista mainittakoon insinööri Risto Mäenpää (sähkösuunnittelu) ja Paavo Tynell/Taito Oy (valaisimet). Insinööri Risto Mäenpään ja arkkitehti Pekka Saareman sekä Paavo Tynellin suunnittelivat myös Antinkärjen oman ammattialansa suunnitelmat.

Kuva 213 – Paavo Tynell, kuva on kirjasta: Paavo Tynell ja Taito Oy, toimitus: Marianne Aav ja Eeva Viljanen – kirja on julkaistu näyttelyn Paavo Tynell ja Taito Oy yhteydessä Designmuseossa 4.2.2005–28.3.2005 – kuvaus vuotta ei ole tiedossa.

5.27.2 Sisustusarkkitehti Perttu Mentula

Perttu Mentula (5. maaliskuuta 1936 Lappeenranta – 15. tammikuuta 2009 Helsinki) oli suomalainen sisustusarkkitehti sekä muun muassa huonekalujen ja tekstiilien muotoilija. Mentula opiskeli Ateneumin iltakoulun yleisellä osastolla ja jatkoi sitten Taideteollisessa oppilaitoksessa, josta valmistui sisustusarkkitehdiksi 1960. Opiskeluajasta lähtien Mentula työskenteli muun muassa Antti Nurmesniemen, Timo Sarpanevan ja Toivo Korhosen toimistoissa, kunnes perusti oman studiosa. Hän teki uransa aikana teollisen muotoilun ohella graafista suunnittelua ja näyttelysuunnittelua. Mentula oli 1960-luvulla merkittävimpiä suomalaisia muovi- ja huonekalujen muotoilijoita ja suunnitteli 1970-luvulla monia painokangaskuoseja Tampellalle. Hän myös opetti taideoppilaitoksissa Suomessa ja ulkomailla, etenkin Italiassa.⁹ (⁹ http://fi.wikipedia.org/wiki/Perttu_Mentula).

Kuva 214 – Perttu Mentula, kuva on Helsingin Sanomista, Perttu Mentulan muistokirjoituksen yhteydessä vuodelta 2009. Perttu Mentulan valokuvaus vuotta ei ole tiedossa.

6. ANTINKÄRJEN ARKEA

Juuso Waldenin aikana Antinkärjessä on vierailut useita valtiomies. Ensimmäinen merkittävä henkilö oli Neuvostoliiton ulkomaankaupanministeri Anastas Mikojan (1895–1978), vuonna 1955. Seuraavana vuonna, 1956, oli vierailuvuorossa Neuvostoliiton presidentti Kliment Vorosilov (1881–1969). Vuonna 1962, 1963 ja 1967 Antinkärjessä vieraili Neuvostoliiton ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshev (1900–1990). Vuonna 1963 Antinkärjessä vieraili Ison Britannian pääministeri Harold Macmillan (1894–1986) ja pääministerin vaimo Lady Dorothy Macmillan (1900–1966). Vuonna 1964 Antinkärjessä vieraili Jugoslavian presidentti – vaimonsa kanssa – Josip Broz Tito (1892–1980). Vuonna 1965 Antinkärjessä vieraili Yhdysvaltain entinen varapresidentti – Richard M. Nixon (1913–1994), hän kuului vierailun aikana amerikkalaiskanadalaiseen liikemiesryhmään, Richard Nixon oli Yhdysvaltain presidentti vuosina 1969–1974. Vuonna 1968 Antinkärjessä vieraili Arkkipiispa Makarios III (1913–1977), Kyproksen tasavallan presidentti (hänen vierailukuvaa Antinkärjessä ei ole löytynyt) – vierailu Antinkärjessä on aikalaisten kertomaa.

Korkeiden vieraiden käynti Antinkärjessä johtui siitä, että ulkoministeriö ja Suomen tasavallan presidentti Urho Kekkonen (1900–1986) – hän oli Juuso Waldenin ystävä – halusivat lähettää vieraita tutustumaan suomalaiseen teollisuuteen ja teollisyhdyskuntaan nimenomaan Valkeakoskella. Valkeakoskella vierailun järjestelyt olivat todella huolellisissa käsissä ja Juuso Walden oli erinomainen isäntä. Muita suomalaisia vieraita oli mm. Ahti Karjalainen (1923–1990), joka toimi mm. Suomen pääministerinä, kauppa- ja teollisuusministerinä ja ulkoasiainministerinä.

Metsäteollisuuden asiakkaat olivat usein varsin arvovaltaisia ihmisiä. He olivat nähneet ja kokeneet kaikki maailman hienoimmat hotellit, minkä vuoksi he antoivat aivan erityisen arvon tällaiselle edustusvierailulle – myöhemmin privaattiklubi – jonka ympäristö antoi oman rauhan ja yksityisyyden. Vieraat tiesivät ja arvostivat sitä, että kutsu Antinkärkeen oli osoitus tärkeästä huomionsoituksesta ja arvostuksesta. Samalla tieto kutsusta, nostatti tilaisuuden juhlalista arvoa, koska Antinkärkeen ei päässyt kuka vain.

Antinkärjessä Walden järjesti vastaanotto- ja päivällistilaisuuksia. Antinkärki oli Waldenin aikana yksityisasuntona – Waldenin koti – siksi vieraat majoittuvat muualla, eivätkä Antinkärjessä. Vaikka Antinkärjessä oli vierashuoneita.

Antinkärjen muututtua vieraskerhoksi – Yhtyneet Paperitehtaat Oy, myöhemmin UPM-Kymmene Oyj – jatkoivat rakennuksen käyttöä edustustilana. Rakennuksessa vierailevat henkilöt ovat olleet mm. eritavoin tehtaan toimintaan liittyviä henkilöitä. Vieraiden isännät ovat jatkaneet rakennuksen mukana tuomaa perinnettä, henkilöiden viihtymistä yhtiön vieraina. Antinkärjessä on myös järjestetty mm. yhtiön toimintaan liittyvien henkilöiden huomionsoitus- ja palkitsemistilaisuuksia. Antinkärjen arvostus vieraskerhona on edelleen korkeassa arvossaan.

Seuraavissa kuvissa on rinnastuksia Juuso Waldenin aikaisiin tapahtumiin ja nykyisten tilojen välillä. Nykyisiin tiloihin ei ole saatu tilojen käyttäjiä mukaan vaan pelkästään tilasta otettu valokuva.

Kuva 215 – Henkilöt vasemmalta oikealle: Juuso Walden, Waldenin takan tuntematon henkilö, Kliment Vorošilov ja tuntematon henkilö. Kuva on vuodelta 1956, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 217 – Kuvan etualalla olevat henkilöt vasemmalta oikealle: Lady Dorothy Macmillan, Juuso Walden, pääministeri Harold Macmillan ja Ahti Karjalainen. Kuva on vuodelta 1963, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 216 – Edellisen kuvan rinnastuskuva (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen) on vuodelta 2014. Markiisin kotelo näkyy lamppujen edessä ja markiisin terästukupilari näkyy yläkuvassa.

Kuva 218 – Edellisen kuvan rinnastuskuva (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen) on vuodelta 2014.

Kuva 219 – Kuvassa olevat henkilöt vasemmalta oikealle: Sir John Richardson, pääministeri Harold Macmillan, Lady Dorothy Macmillan, rouva Tellervo Walden. Kuva on vuodelta 1963, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 221 – Kuvan henkilöitä kahvilla puutarhassa, henkilöt vasemmalta: johtaja Sigurd Loukes, hänen takanaan Leo Tuominen, Max Jakobson, Ahti Karjalainen, Harold Macmillan (istumassa), Juuso Walden, Sir John Richardson ja dipl.ins. E. Walden. Kuva on vuodelta 1963, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 220 – Edellisen kuvan rinnastuskuva (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen) on vuodelta 2014.

Kuva 222 – Edellisen kuvan rinnastuskuva (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen) on vuodelta 2014. Puutarhakalusteita ei ole ja maasto on muokkaantunut pinnoiltaan ja kasvillisuudeltaan.

Kuva 223 – Kuvan etualan henkilöt vasemmalta: Presidentti Josip Broz Tito, presidentti Urho Kekkonen ja vuorineuvos Juuso Walden. Kuva on vuodelta 1964, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto. Terrasin markiisi on asennettu toimintakuntoon.

Kuva 225 – Päivällistilaisuus on ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshev vierailun ajalta. Ruokailusalin katossa näkyy Paavo Tynellin suunnittelemat valaisimet ja pitkän seinän pinta (oikealla) on Waldenin aikana ollut kangasta/tapettia, joka on maalattu harmaaseen sävyyn. Taustalla näkyy pähkinäpuurakenteinen hopeakaappi ja taustaseinän pähkinäpuuvaneripinta. Kuva on vuodelta 1962, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 224 – Edellisen kuvan rinnastuskuva (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus erilainen) on vuodelta 2014. Maasto on muokkaantunut pinnoiltaan ja kasvillisuudeltaan.

Kuva 226 – Nykyinen iso ruokasali – Patruuna. Tila ei ole juurikaan muuttunut 1971-luvun muutoksen jälkeen. Ainoastaan pintoja on huoltomaalattu. Valaisin on lisätty – asennusvuotta ei ole tiedossa. Irtokaluste muutoksia ja lisäyksiä on tehty. Kuva on vuodelta 2014. Kuvarajasta ei ole tehty yläpuolisiin kuviin nähden.

Kuva 227 – Päivällistilaisuus on ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshev vierailun ajalta. Ruokailusalin kato on maalattu vaaleaksi ja kattolista on pähkinävaneria, joka on akustorei'itetty (taustalla lasivillamattoa) ja ilmanvaihto rei'in varustettu (iv-reikien kohdalla ei lasivillamattoa). Kuva on vuodelta 1962, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 228 – Päivällistilaisuus on ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshev vierailun ajalta. Kuva on vuodelta 1962, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 229 – Nykyinen iso ruokasali – Patruuna. Tila ei ole juurikaan muuttunut 1971-luvun muutoksen jälkeen. Ainoastaan pintoja on huoltomaalattu. Tilan tauluja on muutettu vuosien varrella. Kuva on vuodelta 2014. Kuvarajausta ei ole tehty yläpuolisiin kuviin nähden.

Kuva 230 – Kuva on ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshev vierailun ajalta. Olohuoneen alaslaskettukatto on vaalea. Taustalla katossa näkyy Paavo Tynellin suunnittelema valaisin. Kuva on vuodelta 1962, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 232 – Päivällistilaisuus on ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshev vierailun ajalta. Ruokailusalin tauluissa ja taustan kaapiston päällys esineissä on muutoksia – tila on jotakuinkin ennallaan. Kuva on vuodelta 1967, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 231 – Tilan Kenraali alaslaskettukatto on maalattu ruskeaksi. Valaisin muutoksia on tehty ajansaatossa, korkean tilan valaisimet ovat säilyneet. Kuva on vuodelta 2014 (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen).

Kuva 233 – Kuvassa presidentti Kliment Voroshilov, kätelee rouva Tellervo Waldenia ja taustalla on presidentti Urho Kekkonen. Kuva on otettu olohuoneen korkeiden ja kapeiden ikkunoiden edessä. Kuva vuodelta 1956, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 234 – Kuvassa vasemmalta Richard Nixon ja Juuso Walden. Kuva on otettu olohuoneen korkeiden ja kapeiden ikkunoiden edessä. Kuva on vuodelta 1965, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 236 – Uudenvuodenpäivän vastaanotto Antinkärjessä vuonna 1970. Rouva Helga Dahl, kaupunginjohtaja K. Dahl ja neiti Liisa Dahl toivottavat hyvää uutta vuotta isäntävälle. Taustalla näkyy oven yläpuolinen seinäpinta, joka on mahonkivaneria, joka nykyisin maalattu valkoiseksi vuoden 1971-muutostyössä. Kuva on vuodelta 1970, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto Työn Äärestä lehdestä nro 1/1970, s. 8.

Kuva 235 – Olohuoneen korkeat kapeat ikkunat – tammikarmit, tammipuitteet, messinkihelat – joiden edustalla on useat vieraat toivotettu tervetulleiksi Antinkärkeen. Ikkunat ovat alkuperäisessä asussaan – myös ikkuna ja tukirakenteineen. Ikkunan edustalla lattiassa olevat lämpimän ilman virtausritilät. Kuva on vuodelta 2014.

Kuva 237 – Ala-aulan katto on maalattu ruskeaksi, valasimet uusittu ja yläpuolinen seinäpinta vakoiseksi – mahonkivanerin päälle – muutokset on tehty vuoden 1971 muutosten yhteydessä. Kuva on vuodelta 2014 (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen).

Kuva 238 – Tellervo Walden täytti viisikymmentä vuotta. Onnitteluryhmän takan näkyvät kirjajhllysyvennyksen (lämpiön) katossa ja ikkuna syvennyksessä alkuperäiset valaisimet, jotka ovat Paavo Tynellin suunnittelemat. Alas lasketun katon akustolevypinta on vaalea. Kuva on vuodelta 1959, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto, Työn Äärestä lehdestä nro 3/1959, s. 7.

Kuva 240 – Antinkärjen keittiöstä tilannekuva. Kuva on 1960-luvun alkupuolelta? Neiti Ester Kallio keskellä, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto.

Kuva 239 – Olohuoneen alaslasketunkaton valaisimet on muutettu. Ikkunasyvennyksessä näkyvät Paavo Tynellin suunnittelemat valaisimet. Kuva on vuodelta 2014 (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen).

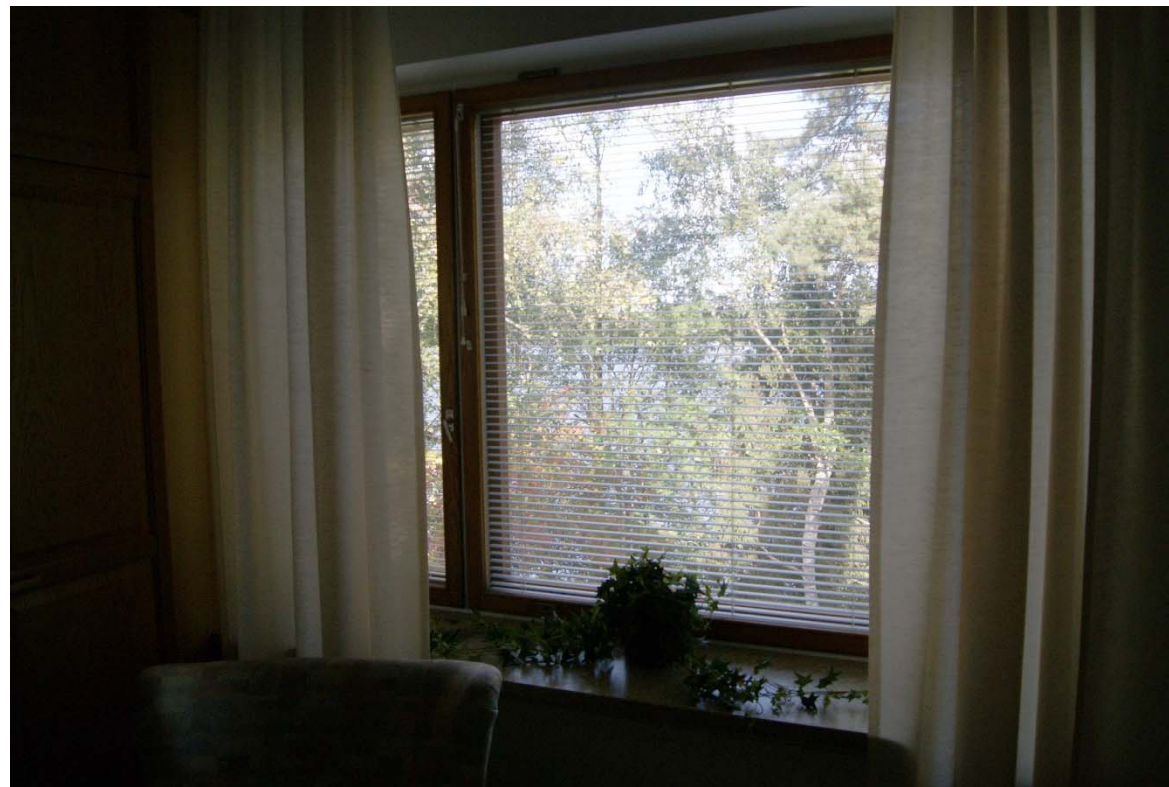
Kuva 241 – Keittiöstä on tehty nykyisten vaatimuksien täyttävä kokonaisuus. Kuva on vuodelta 2014 (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen).

Kuva 242 – Neiti Kallio kertoi, että hänen huoneensa ikkunasta avautui talon kaunein näköala. Kuvattuna rakennuksen päädyn suuntaan (pohjoiseen päin). Kuva on vuodelta 1956, UPM-Kymmene Oy arkiston Työn Äärestä lehdestä nro 3-4/1956, s. 54.

Kuva 244 – Antinkärjen keittiöstä tilannekuva. Kuvassa neiti Ester Kallio – kuvattuna rakennuksen päädyn suuntaan (pohjoiseen päin). Kuva on vuodelta 1956, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto, Työn Äärestä lehdestä nro 3-4/1956, s. 52.

Kuva 243 – Neiti Kallion huone nykyisin – katso yläkuva. Kuva on vuodelta 2014 (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen).

Kuva 245 – Kuva on suuresta ruokasalista, Patruuna, 1971-vuoden muutoksen valmistuttua. Taustaseinältä on hävitetty hopeakaappi ja mahonkilevypinnoitettuseinä – seinäpintaan on asennettu Chiki-silk tapetti ja se on maalattu valkoiseksi. Katto ja kattolistat on maalattu tummaksi (ruskea). Lattian päällysteenä on edelleen alkuperäinen parkettilattia. Artekin kalusteita tuli Antinkärkeen. Kuva on vuodelta 1971, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto, Työn Äärestä lehdestä nro 2/1971, s. 10.

Kuva 246 – Kuva alakerran lounashuoneesta, Lunssi. 1971-vuoden muutoksen valmistuttua. Taustaseinältä on edelleen tumma, maalattu tummaksi. Patterikanaalitaan johtavan oven eteen on asennettu verho ja TV. Lattia on tummaksi pinnoitettu. Kuva on vuodelta 1971, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto, Työn Äärestä lehdestä nro 2/1971, s. 10.

Kuva 247 – Kuva alakerran lounashuoneesta, Lunssi. Seinät on maalattu valkoiseksi ja lattialle on asennettu laminaatti/parkettijäljitelmä. Kuva on vuodelta 2014 (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen).

Kuva 248 – Vasen kuva on Galleria-tilasta, jossa henkilökunta kattaa lounaspöytää. Lattian päällysteenä on edelleen alkuperäinen parkettilattia. Kuva keskellä on majoitustilan huoneesta, entinen Juuso ja Tellervo Waldenin makuuhuone. Huoneen lattialle on asennettu kokolattiamatto ja seinät on maalattu vaaleiksi. Oikean puoleinen kuva on ylähallin seurustelunurkkaus eli portaiden ylätasanne, takka näkyy taustalla sekä tummaksi maalattu ovi, joka johtaa entiseen Juuso ja Tellervo Waldenin käytössä olleeseen eteistilaan, vaatehuoneeseen, pukeutumistilaan, peseytymistilaan, wc-tilaan ja makuuhuoneeseen. Ylähallissa on lattialle asennettu kokolattiamatto. Kuva on vuodelta 1971, muutoksen jälkeen, UPM-Kymmene Oyj, Valkeakosken keskusarkisto, Työn Äärestä lehdestä nro 2/1971, s. 10. Kuvien huonekalut ovat 1971-luvun muutoksen myötä rakennukseen tulleita.

Kuva 249 – Kuvan 1 tilat on vuodelta 2014 (ennen ja nyt – kuvapari, kuvarajaus on erilainen).

Vuorineuvoksetar Tellervo Walden.

Millaista on olla suuren tehdasyhtymän johtajan puoliso? Millaisia ovat hänen ongelmansa — mikä hänen elämänsenteensa? Useimmat luulevat varmasti, että hänen probleemansa ovat suunnillen samoja kuin kenen tahansa johtavassa asemassa olevan puolison ja äidin. Monessa tapauksessa näin onkin, mutta ei suinkaan aina, siitä tuln vakuuttuneeksi, kun eräänä kevätpäivänä matkustin Valkeakoskelle tapaamaan vuorineuvoksetar Tellervo Walden i a, Yhtyneitten Paperitehtaiden toimitusjohtajan rouvaa. Jo lyhyt keskustelu antoi ulkopuolisenkin ymmärtää, että intellektuellin, sosiaalisesti valveutuneen ihmisen suhde ympäristöönsä tuo esille seikkoja, joita ei monasti tule ajatelleeksikaan.

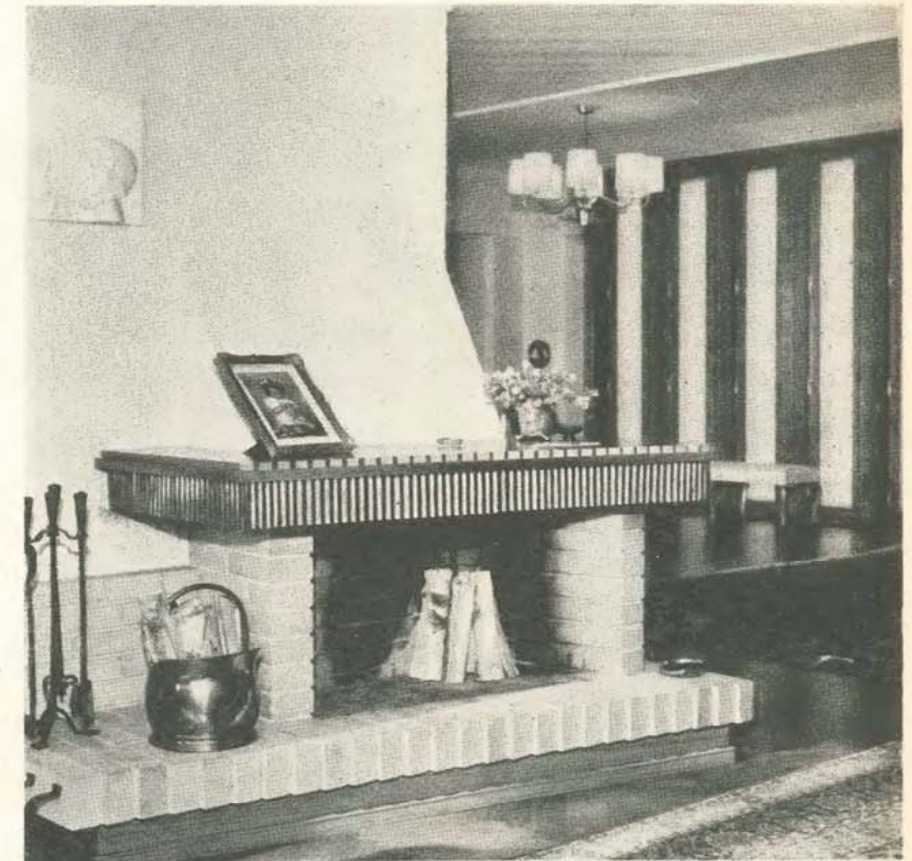
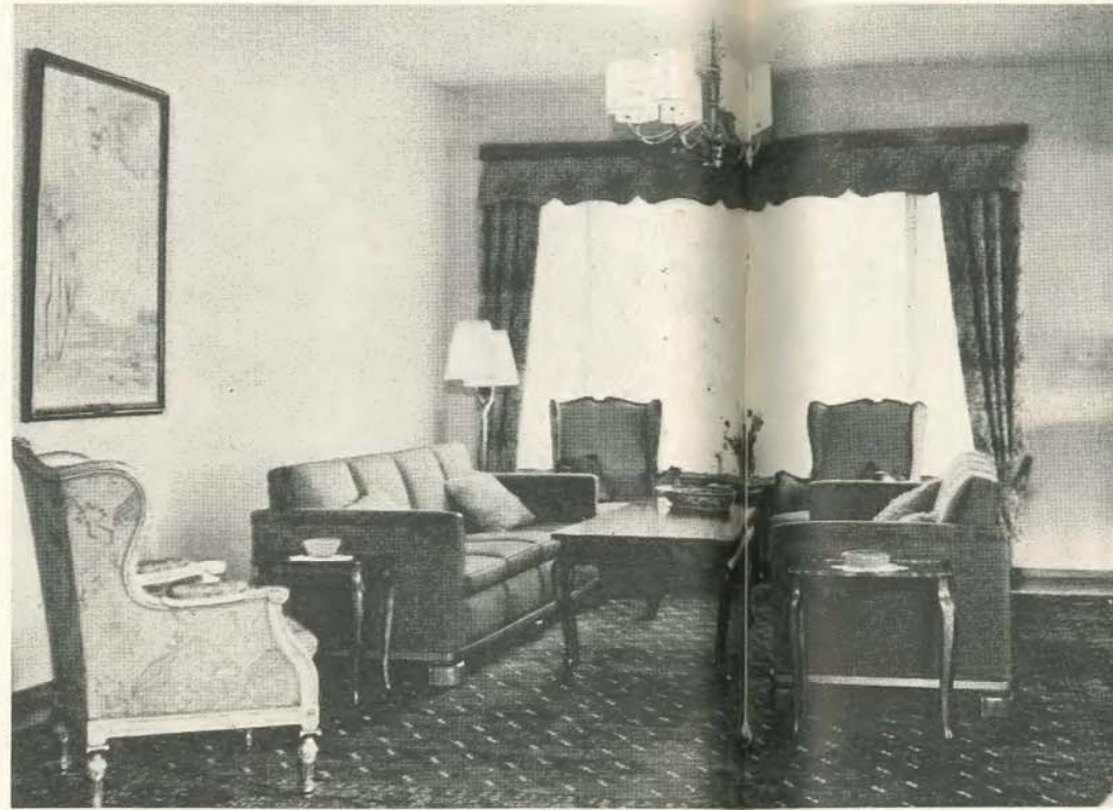
Valkeakoski on vilkas, jatkuvasti kasvava teollisuuskeskus Hämeen sydämessä. Elämänrytmiä säätelevät suuret tehtaot, jotka ovat koko paikkakunnan hyvinvoinnin perustana. Vanhimmat ja suurimmat Valkeakosken tuotantolaitoksista kuuluvat Yhtyneille Paperitehtaille, jolla on vastaavanlaisia tehtaita myös Jämsänkoskella, Kaipolassa ja Simpeleellä.

Asemalta Antinniemen ja Waldeneitten uuteen klinkkeritiiliseen taloon kuljetaan pitkin idyllistä, vauraitten omakotitalojen reunustamaa tietä. Paitsi Waldeneitten kotia, on Antinniemessä mm. laaja yleinen puistoalue leikkikenttineen ja Lotilan järven rannalla olevine uimalaitoksineen.

Tulijaa vastassa on siro, viehättävä perheenemäntä, josta on vaikea uskoa, että hänellä kolmen kotona olevan koululaislapsen lisäksi on kaksi aikamiespoikaa opiskelemissa Helsingissä.

— En minä ole mikään julkisuuden henkilö, en edes kuulu muihin yhdistyksiin kuin Aka-

Tehtaanemäntä ja hänen vieraanvarainen kotinsa

Yllä. Olohuoneen edustava seurusteluryhmä. Edessä vasemmalla ns. Mannerheimin tuoli. Kaunis sinertävänsävyinen taulu on taitelija Lennart Segerstrålen työtä.

Yllä oik. Alakerran olohuoneen kaunis takka. Sen päällä olevalla, talon nuoremasta tyttärestä otetulla valokuvalla, rva Maire Roos aikoinaan voitti kansainvälisen kilpailun.

Vas. Tyylikäs, nykyaikainen eteisaula. Oven vieressä oleva maalaus on Favénin Mannerheim. Ilves-veistos lattialla on taitelija Schilkinin käsialaa ja sen vuorineuvos Walden sai lahjaksi 50-vuotispäivänään.

Oik. Waldenien juhlava ruokasali, jota käytetään vain kutsuissa on talon alakerrassa Arkiolaisissa perhe syö pienemmässä ruokahuoneessa.

Kuvat: Ensio Liesimaa.

Rva Walden kirjoitushuoneessaan, jossa hän tavallisesti suunnittelee työt, hoitaa kirjeenvaihtonsa y.m. Huonekalut, jotka Arttu Brummer on suunnitellut, ovat hänen lapsuudenkodistaan

teemisiin naisiin ja soroptimistklubiin, sanoo rouva Walden varrella vähitellen syntyneet eri tehtaiden naistenkerhot, lukuisat suosittu kotitalousneuvolat, keväiset tunturiretket, perheenäitien tervetulleet kesälomat, Kultaisen iän kerhot ja monet muut. Ne ovat kaikki edistämässä »Yhtyneitten perhepiirin» syntymistä ja auttamassa itse kutakin ymmärtämään toinen toistansa.

»Tehtaanemännän» velvollisuudet eivät kuitenkaan pääty tähän. Julkisestikin tunnetaan mm. kahden presidentin, Voroshilovin ja Kekkonen, viimesykyinen vierailu hänen kodissaan. Talon vieraskirjat puhuvat selvää kieltään myös monien muiden — koti- ja ulkomaisten — ystävien ja tuttavien, virallisten ja vähemmän virallisten henkilöiden käynneistä tässä vieraanvaraisessa perheessä.

— Hauskinta on kaiken hoito silloin, kun saa tietää vieraiden saapumisesta hyvissä ajoin etukäteen, rouva Walden sanoo vilkkaasti. Silloin on tilaisuus suunnitella ja valmistaa ohjelmaa, eikä mitään hermostuttavaa kiirettä pääse syntymään. Mutta näin ei tapahdu läheskään aina. Siksi on ihana asia, kun tämä talo on näin suuri. Perhe saa asua — ja sotkea — kaikessa rauhassa yläkerrassa, kun sensijaan alakerta yritetään pitää jatkuvasti yhtä siistinä ja edustuskelpoisena.

— Kuvaavaa on, kun tyttärenti sai koulussa tehtäväksi suomen tunnilla esittää jotain »tunnettua» henkilöä. Hän innostui kovasti ja päätti esittää äitiä. Hän kuvitteli, miten äiti tulee koppa kädessä, saappaat jalassa, kädet mustina ja tukka haralaa sieniretkeltä. Silloin yhtäkkiä soi puhelin ja perheenpää ilmoittaa, että viiden minuutin kuluttua tulee 20 vierasta! — Tyttärenti suunnitteli elävästi, miten hän esittäisi kiireni, pikapesuni ja lopulta iloisen tervetuliaishymyn lausuen kohteliaasti »Tervetuloa! — Tämäpä hauska yllätys! —», mutta onneksi sain hänet kuitenkin valitsemaan toisen aiheen.

Jatkuu siv. 48.

Yllä. Yläkerran olohuone, jossa perhe tavallisesti aleskelee. Keinutuolissa rouva Tellervo Walden, hänestä vasemmalla Riitta-tytär, seuraavana Lauri, joka on perheen kuopus, sitten Eeva-Liisa — vanhempi talon tyttäristä — ja äärimmäisenä oik. perheen vanhimman pojan Satu-morsian.

Vas. Riitta omassa huoneessaan. Erikoinen vuode on kuulunut rva Waldenin lapsuuskodissa olleeseen kalustoon.

Oik. Perheessä 20 vuotta työskennellyt emännöitsijä Esteri Kallio kahvinkeittopuhissa.

TEHTAANEMÄNTÄ . . . Jatkoa siv. 34.

masta henkilökohtaisesta avusta. Hedelmällisen yhteistyön tuloksena ovat vuosien varrella vähitellen syntyneet eri tehtaiden naistenkerhot, lukuisat suosittu kotitalousneuvolat, keväiset tunturiretket, perheenäitien tervetulleet kesälomat, Kultaisen iän kerhot ja monet muut. Ne ovat kaikki edistämässä »Yhtyneitten perhepiirin» syntymistä ja auttamassa itse kutakin ymmärtämään toinen toistansa.

— Hauskinta on kaiken hoito silloin, kun saa tietää vieraiden saapumisesta hyvissä ajoin etukäteen, rouva Walden sanoo vilkkaasti. Silloin on tilaisuus suunnitella ja valmistaa ohjelmaa, eikä mitään hermostuttavaa kiirettä pääse syntymään. Mutta näin ei tapahdu läheskään aina. Siksi on ihana asia, kun tämä talo on näin suuri. Perhe saa asua — ja sotkea — kaikessa rauhassa yläkerrassa, kun sensijaan alakerta yritetään pitää jatkuvasti yhtä siistinä ja edustuskelpoisena.

— Kuvaavaa on, kun tyttärenti sai koulussa tehtäväksi suomen tunnilla esittää jotain »tunnettua» henkilöä. Hän innostui kovasti ja päätti esittää äitiä. Hän kuvitteli, miten äiti tulee koppa kädessä, saappaat jalassa, kädet mustina ja tukka haralaa sieniretkeltä. Silloin yhtäkkiä soi puhelin ja perheenpää ilmoittaa, että viiden minuutin kuluttua tulee 20 vierasta! — Tyttärenti suunnitteli elävästi, miten hän esittäisi kiireni, pikapesuni ja lopulta iloisen tervetuliaishymyn lausuen kohteliaasti »Tervetuloa! — Tämäpä hauska yllätys! —», mutta onneksi sain hänet kuitenkin valitsemaan toisen aiheen.

Kulkiessamme avarassa, valoisassa olohuoneessa rakkaita muistoesineitä ihailien, osuu katseeni tyylikkääseen roko-kootyypiseen nojatuoliin. Tiedustelen sen historiaa. Rouva Walden kertoo tuolin olevan kenraali Waldenin peruja ja että se silloin oli päällystetty valkoisella silkillä, ja siinä sai istua vain Mannerheim. Kun Mannerheim viimeisenä syksynään kävi Waldeneitten kodissa Myllykoskella — jossa he silloin vielä asuivat — tarjottiin hänelle luonnollisesti tätä traditionaalista tuolia. Mutta Mannerheim oli ehdottomasti sitä mieltä, että talon paras tuoli kuului emännälle ja sanoi istuvansa vaikka lattialle, ellei rouva Walden suostuisi siihen. No, eihän siinä mikään auttanut — täytyi vain todeta, että Mannerheim oli aina herrasmies.

Iltapäivän hetket eloisan emäntäni seurassa ovat kuluneet yllättävän nopeasti. Ei ole ihme, että rouva Walden on tullut tunnetuksi joustavuudestaan ja kyvystään päästä koskeuksiin mahdollisimman erilaisten ja eri luonteisten ihmisten kanssa.

Yhteiskuntamme on viimeisten vuosikymmenien aikana kulkenut jättiläisaskelin kohti yhä täydellisempää koneellistumista ja teollistumista. Monilla aloilla tekevät koneet miltei kaiken — ja tämän puolestaan on tehnyt mahdolliseksi nykyisen elintasomme saavuttamisen. On selvää, että entisaikojen käsityöläismestarin oli mahdotonta päästä edes murto-osaan nykyisen suurteollisuuden tuotantoluvuista. Mutta koneiden valtakauden aikana ei ole haluttu unohtaa itse ihmistään. Useat vastuullisissa asemassa olevat teollisuusjohtajat pitävät erittäin tärkeänä inhimillisten suhteiden hoitoa ja yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta. Harvinaisempaa sensijaan on, että suuren tehtaanjohtajan puolisokin haluaa aktiivisesti soveltaa omaa persoonallista näkemystään menneitten aikojen hengen ja inhimillisyyden saattamiseksi nykyajan koneiden valtaamaan yhteisöön.

E. P.

Kuva 252 – Kuva on Eeva lehdestä numero 6, vuodelta 1957 – sivu 48.

TEKSTI TYYNI-ILTA JERMO
KUVAT VOLKER VON BONIN

korkeimman tason edustuskoti

Useat maamme valtiovieraista, kansainvälistä ja kansallista kuuluisuutta nauttivat arvohenkilöt, liike- ja taide-elämän huiput ovat vierailleet tässä Vanajaveden rannalla sijaitsevassa keltatiilisessä Antinkärjen huillassa, jossa isännöivät vuorineuvos Juuso Walden ja hänen Tellervo-puolisonsa.

Jalkuu siv. 17

← Antinkärjen tervehdystuloitus, eteishallin vanhat tuolit, puunvalkoinen seinä, kivilattia ja ulko-ovea vastapäätä kenraali Rudolf Waldenille kuulunut kaunis barokkikaappi.

→ Talon ruokasali on mitoitettu suuriakin vierasjoukkoja varten, mutta usvammin sen pöytä silti on katettu pieniä vierailunaita ja -päivälistiä varten. Seinien kaunis panelli sointuu hyvin saaren, aidon maton värisiin, Vanajaveden läbi näkyviin ikkunoista kuin taulu. Maljakossa pöydällä on omissa kasvihuoneissa kasvaneita neiliköitä.

↓ Musiikkitalonki on lasiovilla erotettu, rauhallinen pieni soppa talon järvenpuoleisella sivulla. Huoneen yleisväri on pehmeä puunväri. Seinällä taitelijä Birger Selinin nuoresta Tellervo Waldenista maalaama kuva.

← Nuorin rouva Waldenin seitsemästä lapsenlapsista, hänen nuorimman poikansa Laurin äskettäin vuoden täyttänyt poika Timo isottiin tässä.

✓ Tässä edustuskodissa tarvitaan usein kaikki se tila, minkä se pystyy tarjoamaan. Vieraita varten on paljon sooria, mukavia tuoleja ja sovia viihtyisinä ryhminä. Talon emännän luonteen mukaisia eivät ole jyrkät kontrastit, siksi kaikki värit ovat harmonisia ja rauhallisia.

↓ Eteishallista vievät portaat alas televisiohuoneeseen ja ylös makuuhuoneisiin. Seinät ovat lämpimän väristä puunvalkosta, jonka lampunvalo saa hehkumaan.

Kuva 253 – Kuva on Eeva lehdestä numero 11, vuodelta 1967, sivu 60 ja 61. Kuvista näkyy mm. nykyisen Galleria tapettiseinät. Nykyisen sisääntuloaulan (kuva vasemmalla ylhäällä) valaisimet on korvattu uusilla valaisimilla. Sisääntuloaulan portaiden nykyiset kaiteet käsijohtimiseen on maalattu mustaksi. Eteishallin katossa on arkkitehti Pekka Saareman suunnittelema valaisin, josta on UPM-Kymmene Oyj keskusarkistossa Valkeakoskella suunnitelmapiirroksat. Nykyisen Patruunatilan keittiön puoleinen seinä on ollut arvokkaampi olemukseltaankin kuin nykyinen seinä, myös materiaaleiltaan sekä kalustukseltaan.

Korkeimman tason edustuskoti

Jatkoa siv. 60

— Pidän ihmisistä, sanoo vuorineuvoksetar *Tellervo Walden*. Pitäminen on molemminpuolista: olen kuullut sanottavan, että kaikki myös pitävät hänestä. Asiantila on onnellinen, sillä rouva Waldenin elämä, hänen arkensa niinkuin juhiansakin on samaa ihmisten keskellä olemista. Yhtyneitten Paperitehtaitten pääjohtajan, vuorineuvos *Juuso Waldenin* puoliso ja Valkeakosken Antinkärjen kauniin edustuskodin valtiatar on myös tehtaan emäntä, jonka käsissä ovat monimuotoisen sosiaalityön organisoiminen ja johdon langat. Hänen aamunsa merkitsevät puhe- linneuvotteluja, päivänsä lounas- ja päivällisvieraita, iltansa kokouksia ja erilaisia edustustilaisuuksia. Mutta tousta kaikesta ei näy häivääkään hänen levollisessa olemuksessaan. Hän on aina yhtä kiireetön, ystävällinen ja vailla itsetehostusta.

Vuorineuvoksetar Waldenilla on puvussa rintaneula, jonka muodostaa viisi lyyraa. — Se on rakkain koruni, hän sanoo. Hänellä on viisi lasta, kaikki jo aikuisia ja poissa kotoa. Mutta hänen tyttömäisen siroista liikkeistään ja nuorekkaista, kauniista kasvoistaan ei voisi päätellä, että hän on jo seitsenkertainen isoäitkin. Antinkärjessä on vilkasta kesäisin ja jouluna, jolloin kaikki lapset ja lastenlapset ovat samanaikaisesti koolla. Muul-

Jatkuu siv. 19

Kuva 254 – Teksti on Eeva lehdestä numero 11, vuodelta 1967, sivu 17.

Eeva lehti kertoi Waldenien perhe-elämästä 1950- ja 1960-luvuilla. Vuoden 1967 Eeva lehden numerossa 11, tekstissä on mainittu, että Antinkärki sijaitsee Vanajaveden rannassa. Antinkärki on Lotilanjärven rannalla. Lotilanjärven eteläpäästä on yhteys Lotilansalmen kautta Vanajaveteen.

KORKEIMMAN TASON . . . Jatkoa siv. 17

loin siellä on nykyisin hyvin hiljaista ellei ole vieraita. Mutta tästä hiljaisuudesta ja edustusuuteestakin huolimatta suuressa talossa vallitsee oikean kodin lämmin henki. Se on epäilemättä talon valtiattaren henkilökohtainen ansio.

Rauhallisesti syrjässä kaupungista, mutta kuitenkin lähellä, on Vanajaveden lahden rannalla Antinkärjen suuri, keltatiilinen huvila. Tämä arkkitehti Pekka Saareman piirtämä Yhtyneitten Paperitehtaitten pääjohtajan virka-asunto valmistui vuonna 1953. Se on jossain määrin tehty »mittojen mukaan», sillä vuorineuvos ja rouva Walden ovat saaneet siinä toteutetuiksi joitakin toiveitaan. Talossa on aina viihdytty hyvin, eikä ihmekään. Paikka on epäedullisimpanakin vuodenaikana mitä kaunein ja kesällä aivan suurenmoisen. Talon ja rannan välissä kasvaa kuusia, mäntyjä ja suuria koivuja. Niitä ei ole taajassa, vaan niiden lomitse avautuu talon suurista ikkunoista kehystetty näköala sinivetiselle lahdelta ja vehmaalle vastarannalle. Pihan puolella kaartaa hiekkatie hyvin hoidetun nurmikon halki katoksella varustetun pääoven eteen. Ruohokentällä on koristepensaita, ja talon nurkalta alas saunalle vie liuskakivipolku. Tätä saunatietä kuljetaan syksyin, talvin ystävilä lahjaksi saadussa tonttujen lyhyssä tuikkivan kynttilän valossa.

Antinkärjen eteishalli on kuin lämmin kädenojennus tulijalle. Seinät ovat tiiltä ja punahonkaa, joiden värit hyvin sointuvat lattian tummaan kiveen. Kalustuksena on pari hyvin vanhaa tuolia ja pöytää, ja ulko-ovea vastapäätä on samanlainen muhkea barokkikaappi kuin Turun linnassa. Se on aikoinaan kuulunut kenraali Rudolf Waldenille, ja sitä varten on taloa rakennettaessa tehty seinään syvennys.

Suurten tilojen tuntua ja ilmavuusvaikutelmaa lisää eteistä seuraavan hallin jatkuminen väljinä oleskelutiloina ilman erotavia väliseiniä. Kokonaisvaikutelma on pehmeä ja tasapainoinen. Kaikkialla on aitoja itämaisia mattoja ja mukavia istuinryhmiä. Avotakkoja on kaksikin. Toisen takkaryhmän luona olevaan ikkunaan on kiinnitetty vuorineuvoksetar Waldenin sedältään perimä lasimaalaus. Se on Juho Rissasen ensimmäisiä yrityksiä tällä taiteen alalla ja esittää tupakanlehtiä lajittelevaa naista. Hallin seinällä on Antti Favenin käsialaa oleva maalaus Suomen Marsalkasta ja Birger Selinin maalaama vuorineuvos Waldenin muotokuva. Laseihin erotetussa musiikkisalongissa kahden trymoon välissä on saman taiteilijan ikuistamana vuorineuvoksetar Walden.

Musiikkisalonia vastapäätä, rakennuksen pihasivulla, on rouva Waldenin oma soppi, jossa on hänen tyttökäisen huoneensa kalustus. Huonekalut piirtänyt sisustusarkkitehti Arttu Brummer halusi nähdä nuoren Tellervo Arvolan ennen kuin hän ryhtyi työhönsä. Tuolien ja sohvan alkuperäinen, musta päällyys muodosti tehokkaan vastakohdan puuosien lämpimälle, ruskehtavalle lakanpunalle. Nyt mustan sijalla on neutraalia harmaata. Huoneessa on paljon kirjoja ja perheen jäsenten valokuvia. Siellä täällä on esillä pienten käsien ensimmäisiä piirustusyrityksiä.

Alhaalla suuren salongin ja samalla koko talon äärimmäisessä kolkassa oleva toinen takkaryhmä on perheen mielipaikka. Siitä käsin on näkymä järvelle erityisen läheinen ja kaunis. Matalalla, ikkumaa kiertävällä penkillä ovat saaneet sijansa muutamat talon kuuluisien vieraiden itsestään käyntinsä muistoksi lähettämät valokuvat. Jugoslavian valtionpäämiehen, marsalkka *Titon* kuva on omistettu vuorineuvos Waldenille ja hänen puolisonsa *Jovanka Brozin* kuva vuorineuvoksetarelle. — *Jovanka Brozille* eivät kuvat riitä tekemään oikeutta, rouva Walden muistelee. Hän oli uljas ja voimakkaissa väreissään dramaattinen kaunotar. Näiden kuvien vieressä ovat kehyksissään Englannin entinen pääministeri *Harold McMillan* ja lady *Dorothy*. Yhdysvaltain entinen varapresidentti *Richard Nixon* kävi Antinkärjessä yksin, mutta kun kuva myöhemmin saapui, siinä oli mukana myös rouva *Nixon*.

— Kaikki vieraat ovat olleet viehättäviä, rouva Walden kertoo. Mutta kaikkein viehättävimpänä on hänen mielestään säilynyt Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puheenjohtaja *Anastas Mikojan*. Tämä kauniskasvoinen, armenialaissyntyinen diplomaatti oli salamannopea älyltään, ja hänen tarvitsi tuskin odottaa tulkin käännöstä tietääkseen, mitä vuorineuvoksetar oli hänelle sanonut. Otteissaan hän osoittautui todelliseksi psykologiksi. Kun talon tyttäret ojensivat hänelle kukkia, hän tartui nuorempaa heistä nenästä. *Riitta Walden*, nykyinen rouva *Wrede*, muistelee tapausta vieläkin hiukkasen ylpeänä. Vanhempi sisar, *Eeva-Liisa*, nykyisin rouva *Glöersen*, sitävastoin oli silloin jo neiti-iässä ja olisi varmaankin katsonut kärsineensä arvon alennuksen.

Waldenit viettävät poikkeuksetta lomaansa muulloin kuin kesäisin. He matkustavat lomallaan mielellään etelän aurinkoon tai ainakin ulkomaille päästäkseen todella irti tavallisesta päiväjärjestyksestään. Kesä on Antinkärjessä vieraiden aikaa. Lasten ja lastenlasten lisäksi saapuu paperialan edustajia ja muita liiketuttavia. Talossa on totuttu vieraisiin, eivätkä edes hyvin tärkeiden henkilöiden käynnit aiheuta erikoista painetta jännityksestä ja hämmingistä puhumattakaan. Keittiössä on rouva Waldenin pettämätön turva. Askettäin 60 vuotta täyttä-

nyt emännöitsijä, neiti *Esteri Kallio* on ollut puolet elämästään vuorineuvoksetaren palveluksessa, joten hän osaa jo lukea emäntänsä ajatuksetkin. Keittiössä tarvittava apuvoima kootaan vieraista, joista myöskin on vähitellen tullut tuttuja. Suurille päivällisille hankitaan ammattitarjoilijat, joille rouva Walden etukäteen selvittää toivomuksensa. Kotioloissa tarjoilee sisäkkö, nuori, mustapukuinen ja valkohlukkainen *Terttu Järvinen*. Kun uusi tyttö tulee taloon, merkitsee aina melkoista oppiaikaa ennenkuin hän tottuu tehtäviinsä. Useimmissa tapauksissa sentään oppiminen sujuu molemminpuoliseksi tyytyväisyydeksi.

Kun päivälliset ovat tulossa, talon emäntä ja neiti Kallio »lyövät viisaat päänsä yhteen», laatiessaan ruokalistat. Jälkeen päin he pitävät kritiikkiä ja arvostelevat yhdessä, mikä oli hyvää, mikä vähemmän onnistunutta. Tällä tavoin kokemukset koituvat opiksi seuraavaa kertaa varten. Rouva Waldenilla on kirjanpito tarjotuista ruokalajeista: näin vältetään vaara, että samat vieraat saisivat samoja ruokia. Talon isännän ja monien vieraittenkin mieluinen ruokalaji on valkoviinissä kokonaisena keitetty porsas. Naisten makuun se ei erityisesti ole, ja silloin kun ratkaisu jää kokonaan rouva Waldenille, tarjotaan kernaasti sienisiä jossakin muodossa. Sienet ovat talossa yleensä korkeassa kurssissa, ja suuren vol-au-ventin täyteenä ne ovatkin hyvin, hyvin herkullisia.

Antinkärjen kellarissa olevilla viime syksyn sienillä on oma tarinansa. Vuorineuvos Walden halusi kauniina sunnuntaina lähteä sienimetsään, mutta hänen vaimonsa sanoi, että oli jo liian myöhäistä. Siitä huolimatta tuli lähdeä. Muuta ei löytynyt, mutta kaikki rinteet olivat täynnä lampaankäppää. — Ei niitä kukaan perkaa eikä syö, sanoi taas rouva Walden, vuorineuvos lupasi perata ne omakätisesti. Sen hän tekikin ja vahti vielä, että saalis varmasti joutui purkkiin eikä tullut heitettyksi pois. Sitten olivat taas tulossa päivälliset. Ruokalistat laatiivat tuumivat, että koska sienet kerran oli säilötty, niin ne myös syötäisiin. Tämä mielenosoitus meni myttyyn, sillä muhennoksesta tuli menestys.

Vuorineuvoksetar Walden sanoo kulkevänsä mielellään metsässä. Hän on kuitenkin sen verran käytännöllisesti asennoitunut, että jokin puolustus tälle mielihalulle pitää olla. Sellaiseksi kelpaa sienikori: kävelemisellä on silloin tarkoituksensa. Kun hän joskus on iltaisin yksin kotona, hän istuu mielellään neulomassa lastenlapsille jotain lämmintä ja pehmeää ja katsoo samalla televisiota. Ohjelmia, joita hän kernaasti seuraa, ovat Georges Simenonin Maigret-kirjojen mukaan tehdyt elokuvat mm. siitä syystä, että niissä puhutaan kaunista englantia. Rouva Walden on filosofian maisteri, jonka pääaineena on englanninkieli.

Hiihtämistä hän harrastaa ilman puolusteluja. Yhtyneet Paperitehtaat ostivat vuonna 1937 Keimiotunturilla Lapista majan, ja kun sinne lähetettiin talvilomalle ensimmäinen nuorten tyttöjen ryhmä, rouva Walden oli sen johtajana. Nukuttiin ylä- ja alapetillä, saunottiin ja hiihdettiin, ja kaikki nauttivat lomastaan. Kaikki Yhtyneitten Paperitehtaitten palveluksessa kauan olleet saavat muistolahjaksi kultakellon. Vuorineuvoksetar Waldenilläkin on tällainen kello. Hän on ollut mukana yhtiön sosiaalisessa toiminnassa naimisiin menostaan, vuodesta 1932 lähtien. Muuhun henkilökuntaan verrattuna hänellä on vain se ero, että hänen työnsä on palkatonta. On näet sääntönä, ettei yhtiön palveluksessa ole molempia samasta perheestä. Pääjohtajan puolison harteilla on nimenomaan naisten ja lasten parissa tapahtuva sosiaalityö.

Yhtiön neljän Valkeakoskella sijaitsevan tehtaan henkilökunnan määrä on noin 3.000. Jämsänkosken, Kaipolan ja Simpeleen tehtailta on tämän lisäksi noin 2.500 henkeä. Naista on huomattava osa, minkä lisäksi kaikki perheet kuuluvat ajankäytön ja pitkälle kehitetyn sosiaalihuollon piiriin. Suurien perheiden äidit pääsevät kesällä Längelmäellä sijaitsevaan lomakotiin, ja Lapin majalle lähetettävät valitaan nuorista naisista virkistykseen tarpeen, työansioiden ja hiihtotaidon perusteella. Jo 25 vuoden ajan on käytännön kurssilla annettu opetusta ompelussa, kankaankudonnassa, ruoanlaitossa ja monissa muissa taidoissa. Koti-illan ohjelmassa saattaa olla asiantuntijan esitelmiä yleisesti kiinnostavasta aiheesta, vaikkapa: Laidhu miellyttävästi. Eläkkeelle jäävien siirtymävaihetta helpottamaan perustettiin kymmenen vuotta sitten työtupia. Terveystieteiden tutkimuskeskus on laajan erillissektorinsa sosiaalityötoiminnan piirissä. Vuorineuvoksetar Walden lainaa Maailman Terveysjärjestön määritelmää: Terveydellä tarkoitetaan täydellistä ruumiillisen, sielullisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tilaa eikä vain sairauden puuttumista.

Rouva Walden toimii puheenjohtajana yhtiön sosiaalipäälliköiden kokouksissa. Hän on keskellä toimintaa, ja hänellä on kaikki langat käsissään, kosketus ihmisiin. Hän on lämminkäinen ja kiinnostunut ihmisistä ja heidän edustaistaan. Naisten on pidettävä yhtä, hän sanoo. Saman yhtiön palvelukseen kuumilinen riittää yhdistäväksi siteeksi ja siemeneksi vapaa-ajan toiminnalle, joka hyvin johdettuna on piristävää ja hauskaa kaikille. On tärkeää uhrata aikaa tällaiseen toimintaan ja saada ihmiset mukaan, sillä se tekee heistä tyytyväisiä ja tasapainoisia. Tyytyväiset ja tasapainoiset ihmiset ovat onnellisia.

19

Kuva 255 – Teksti on Eeva lehdestä numero 11, vuodelta 1967, sivu 19.

7. YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

7.1 Yhteenveto

Antinkärki on rakennettu Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n entistä pääkonttorista noin yhden kilometrin päähän, lounaaseen – Lotilanjärven rannalle. Valkeakosken vanhimpiin asutusalueisiin kuuluvaan Antinniemeen.¹⁰ (¹⁰ Suomen omakotiasutus I – Hämeen lääni, Kustantaja Kirjaseppä Oy, Piikkiö 1970, s. 1105). Juuso Waldenin aikana Antinkärki on ollut merkittävässä asemassa Valkeakoskelaisten elämässä. Paikan arvostus perustuu Antinkärjen isäntään, vuorineuvos Juuso Waldenin ja hänen toimintaansa Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n toimitusjohtajana. Juuso Waldenin ja hänen isän Rudolf Waldenin henkilöstön johtamisen käytäntöihin Valkeakosken tehdasyhteisössä. Waldenit loivat Valkeakosken tehdasyhteisöön omana aikanaan harvinaiseksi käyneen tehdaspaterialistisen (työnantaja otti henkilökohtaisen vastuun työntekijöiden työstä ja työn ulkopuolisesta elämästä yrittäen parantaa työntekijöiden hyvinvointia) otteen, vaikka siitä muilla tehdaslaitoksilla päästiin eroon. Waldenit halusivat luoda tehtaiden ympärille ihanneyhteisöjä¹¹ (¹¹ Henkilöstön johtaminen Valkeakosken tehdasyhteisössä Rudolf ja Juuso Waldenin aikakaudella 1924–1969, Kaj Tapani Raiskio 2012, s. 7). Samanlaisella ajatuksella – toteutustapa toinen – tehtaan läheisyyteen muodostunutta työntekijöiden, toimihenkilöiden ja johtohenkilöiden asuin yhteisöä oli toteutettu mm. Sunila Oy (Yhtyneet Paperitehtaat Oy oli aikoinaan yksi osakkaista), 1930-luvun loppupuolella, Sunila Oy:n tehtaanjohtaja Lauri Kantolan toiveiden ja vaikutuksen mukaisesti, arkkitehti Alvar Aalto teki suunnitelmat.

"Lasten iloiset kisat, nuorison urheilu, kauniiden kotien kohoaminen tehtaiden liepeillä, ne ovat olleet elämäni suurimpia ilonaiheita. Elämänmyönteinen, isänmaallinen tehdasyhdyskunta, on se suuri ihanne, jota minulle suoduin voimin olen pyrkinyt toteuttamaan." Rudolf Walden 7.12.1938.

Lainaus on osa Rudolf Waldenin puhetta hänelle järjestettyjen 60-vuotisjuhlien yhteydestä. Tilaisuudessa, joka järjestettiin Myllykoskella¹². (¹² Henkilöstön johtaminen Valkeakosken tehdasyhteisössä Rudolf ja Juuso Waldenin aikakaudella 1924–1969, Kaj Tapani Raiskio 2012, s. 7).

Juuso Waldenin isännöimissä, Antinkärjessä järjestetyissä, tilaisuuksissa on annettu Yhtyneet Paperitehtaat Oy palkitsemille työntekijöille heidän ansaitsemansa arvotus ja huomionosoitus. Antinkärkeen tulivat Valkeakoskella vierailevat ulkomaiset henkilöt, jotka tutustuivat Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n toimintaan ja Valkeakosken kaupunkiin, vierailujen isäntänä toimi usein Juuso Walden, jolloin tutustumiskäynnit päättyivät monasti päivällistilaisuuksiin Antinkärkeen. Antinkärjessä on järjestetty eri henkilöiden kunnianosoitusten jakotilaisuudet.

Nämä edellä mainitut asiat, muiden muassa, ovat tehneet paikasta arvokkaan ja harvojen saavuttamattomissa olevan arvostetun paikan. Antinkärjen arvostus on ollut korkea Valkeakoskelaisten ja Juuso Waldenin tunteneiden henkilöiden keskuudessa, koska harvat henkilöt ovat päässeet vierailemaan Juuso Waldenin aikana Antinkärjessä ja tarinan isännästä sekä vierailijoista että vierailujen aikaset ohjelmat liittyvät merkittävästi rakennukseen ja sen pihapiiriin. Antinkärjessä tarjottiin monia perinteisiä ruokalajeja ja venäläisen keittiön herkuja, joihin Juuso Walden oli tutustunut isänsä Rudolf Waldenin myötä. Hyvin valmistettu ruoka, tarjoilut, miellyttävä ympäristö ja arvoisat vieraat olivat omiaan kohottamaan paikan arvostusta.

Juuso Waldenin aikana pihamaa ja rakennuksen ympäristö piti säilyttää mahdollisimman luonnon mukisena eli sellaista kasvillisuutta mitä siellä ennen rakentamistakin oli mm. omenapuita – ainoastaan nurmikkoalueet piti tehdä ja pitää mahdollisimman suurina kokonaisuuksina maaston sallimissa rajoissa – tarpeetonta maastomuokkausta on vältetty. Osa Waldenin aikaisista pihan seurustelupaikoista esim. rakennuksen länsipuolella ollut kivirakenteisista ”puutarhakalusteista” on purettu ajan saatossa pois – tältä paikalta on otettu valokuva Ison Britannian pääministerin Harold Macmillanin vierailun yhteydessä katso kuva 221 ja 222.

Päärakennuksella on tärkeää paikalliseen kulttuuriin ja paikallishistoriaan liittyvä merkitys. Varsinkin päärakennuksen edustustilat ovat olleet tärkeiden tapahtumien näyttämönä. Päärakennuksen muuttuminen nykyisestä vieraskerhorakennuksesta esim. yksityiseksi asuinrakennukseksi, jolla ei ole paikalliskulttuuriin liittyvää toimintaa – kuten Juuso Waldenin aikana – rakennus pihapiireineen menettää osan kulttuurihistoriallisesta merkityksestään. Muuttaminen asuinrakennukseksi vaatii jälleen kaavamutoksen. Edustustilojen ja julkisivujen ulkoisen hahmon säilyttäminen entisellään, vaatii omistajalta halua säilyttää rakennuksen materiaalit entisellään. Ylläpito vaatii osaavaa henkilökuntaa, joka tietää ja sisäistää toimenpiteitä tehdessään, miksi mikäkin osa on tehty, kuten tällä hetkellä on toteutunut – eikä ajaudu markkinavoimien nopeille edullisille toimenpiteille. Rakennuksen hahmo ja ominaisuus koostuu aidoista alkuperäisistä materiaaleista eikä niiden jäljitelmistä. Rakennusmateriaalit kestävät vielä monta sukupolvea hienovaraisella ja oikealla huollolla, koska alkuperäiset kestävät materiaalit on valittu huolellisesti. Rakennuksen eri materiaaleja kosketellessa ja niiden ominaisuuksia kokeillessa voi tunnistaa olevansa aidon asian kanssa tekemisissä.

7.2 Suositukset

Suosituksien Antinkärjen päärakennuksen ja tontin rakennusten sekä piha-alueen rakennushistoriallisen selvityksen nojalla:

7.2.1 Päärakennus

- Päärakennuksen ulkoinen hahmo säilytetään, ikkunoineen ja ovineen entisellään. Tämän hetken asemakaavan rakennusoikeus ei anna mahdollisuutta rakennuksen laajennukseen, vaikka rakennusalueenrajaus esittää siihen mahdollisuuden.
- Päärakennuksen edustilojen – nykyisten tilojen nimet: Kenraali, Patruuna, Galleria, Halli ja pääporras – tilajakojärjestelyt säilytetään nykyisellään.
- Päärakennuksen edustustilojen – joita muutettiin vuonna 1971 – muutamien materiaalivalintojen uudelleen arviointi ja vaihtoehtojen tekeminen. Muutos entiselleen ja/tai korvaavat materiaalipinnat: seinien lasikuitutapetit, Gallerian alakatto, seinien ja tummien kattopintojen uudelleen maalaaminen (uudella tai alkuperäisellä värillä?). Halli tilan mahonkipintojen palauttaminen entiselleen, nykyisen maalin alta voi olla hiukan hankalaa – riippuen mitä maalinpoistoaineet tekevät mahonkipinnalle, aineiden vaikutus on ennen toteutustapaa selvitettävä.
- Nykyisen ja alkuperäisen pääportaiden kokonaisuuden säilyttäminen entisellään – mm. Paavo Tynellin valaisimineen ja punahonkalaudoituksineen/-ritilöineen sekä kaideosineen.
- Rakennuksen alkuperäisten valaisimien inventointi – selvitettävä mitkä ovat muotoilija Paavo Tynellin suunnittelema valaisimia – Tynell oli aikansa merkittävä valaisinsuunnittelija.
- Piha-alue säilytetään suurehkoina nurmikko alueina ja luonnonvaraisena nykyisen esimerkin mukaisesti.
- Tontin muut rakennukset ja niiden tarvittavat laajennukset sekä muutokset tehdään huolellisesti huomioiden ao. rakennuksien massat ja niiden muoto.

Rakennuksen nykyinen käyttö soveltuu hyvin rakennuksen alkuperäiseen käyttötarkoitukseen. Tosin rakennuksen varsinainen henkilöisäntä puuttuu, mutta tilaisuuksien isännät/emännät voivat luoda tilaisuuksista yhtä arvokkaita omalla vieraanvaraisuudellaan ja karismallaan, jatkaen rakennuksen tarinaa vuosien vaihtuessa. Rakennuksen ja Juuso Waldenin luoman aikaisempien arvokkaiden henkilövierailujen ja heidän tilaisuuksien sekä näiden tilaisuuksien paikan hengen säilyttäminen on tärkeää, jotta rakennuksen arvo säilyy.

Rakennuksen rajoitetun avoimuuden säilyminen on hyväksi, jotta rakennusalueen arvostus säilyy kaupunkilaisten ja vierailijoiden keskuudessa.

Rakennus ei vaadi massiivista energiatehokkuuden vaatimia rakenteellista muutosta vaan parempien lämmitysenergiamuodon muutosta esim. maalämpö, koska rakennuksessa on vesikiertoinen lämmitys. Maalämpövaihtoehdon tutkiminen olisi eräs vaihtoehtoista – mm. pohjavesialueet huomioiden.

Piha-alueen ja pihapiirin säilyttäminen rakennuksineen nykyisen kaltaisena avoimena ja pitkiä näkymiä sallivana kokonaisuutena on hyvä Antinkärjen pihaolemuksen tunnusomaisuuden vaalijana.

8. LÄHDELUETTELO

8.1 Kirjallisuus

Työn äärestä

Yhtyneiden Paperitehtaiden henkilöstölehti,
Yhtyneet Paperitehtaat Oy

Valkeakosken sanomat

23.12.1992, 29.12.1992 ja 5.1.1993

Suomen omakotiasutus I

Hämeen lääni

Turun keskuskirjapaino 1970

Juuso Walden 1907–1972

Ari Sirén

UPM-Kymmene Oyj

Hämeenlinna 2007

Paavo Tynell ja Taito Oy

Näyttelyjulkaisu Designmuseossa

4.2.–28.3.2005

Helsinki 2007

Arkkitehtuurimme vuosikymmenet 1930–1950

Elina Standertskjöld

Hämeenlinna 2008

Kerrostalot 1940–1960

Erkki Mäkiö

WSOY, Porvoo 1990

Arkkitehti 7/1950

Julkaisija Suomen Arkkitehtiiliitto 1950

Suomalaisia valaisimia

Muotoilun aarteet

Anna-Kaisa Huusko, Pekka Järveläinen

WSOY, Helsinki 2012

Sarpaneva

Timo Sarpaneva, Marjatta Svennevig

Otava, Keuruu 1986

Suomen korkeakouluinsinöörit ja arkkitehdit 1956

STS:n ja TFIF:n julkaisema matrikkeli

Sanoma Oy, Helsinki 1956

Maisema-arkkitehti Maj-Lis Rosenbröijer

Piirustuskokoelman luettelointi ja arkistointi, Hanna Sorsa

Helsinki 2010

Henkilöstön johtaminen Valkeakosken tehdasyhteisössä Rudolf ja Juuso Waldenin aikakaudella 1924–1969

Kaj Tapani Raiskio – väitöskirja – Jyväskylä 2012

Tietoverkosta on haettava tietoa:

http://fi.wikipedia.org/wiki/Perttu_Mentula

8.2 Arkistot

UPM-Kymmene Oyj:n keskusarkisto, Valkeakoski

Vanhat Juuso Waldenin kansioiden valokuvat, Juuso Waldenin kirjeenvaihtoarkistotiedot, Antinkärjen piirustukset ja Työn äärestä- lehdet.

Myllykosken tehtaan piirustusarkisto, Myllykoski

Juuso Waldenin Myllykosken asuinrakennuksen piirustuksia.

Valkeakosken kaupunki

Rakennustarkastuksen arkisto.

Maa ja mittausarkisto.

Kouvolan kaupungin rakennusvalvonnan arkisto, Kuusankoski

Juuso Waldenin Myllykosken asuinrakennuksen rakennuslupakuvat.

8.3 Kuvat, piirustukset ja muistiot

Kuvaaja Kari Mustonen

Kaikissa niissä kuvissa, joissa ei nimeä mainita on tekijän ottamia valokuvia. Osa kuvista on yhdistettyjä useammasta valokuvasta – saattaa aiheuttaa kuvakoosteeseen perspektiivivääristymän.

UPM-Kymmene Oyj keskusarkisto, Valkeakoski

Kuvien ja piirustusten yhteydessä on mainittu asiasta.

Valkeakosken kaupunki

Rakennustarkastuksen arkisto – kuvien ja piirustusten yhteydessä on mainittu asiasta.

Maa ja mittausarkisto – kuvien ja piirustusten yhteydessä on mainittu asiasta.

Myllykosken tehtaan piirustusarkisto

Kuvien yhteydessä on mainittu asiasta.

Työn äärestä - henkilöstölehti

Kuvien yhteydessä on mainittu asiasta.

Valkeakosken sanomat

Kuvan yhteydessä on mainittu asiasta.

Kirjasta: Juuso Walden 1907–1972

Kuvan yhteydessä on mainittu asiasta.

Eeva Lehti

Numero 6/1957 ja 11/1967.

Kuvan yhteydessä on mainittu asiasta.

9. PÄÄRAKENNUKSEN PERUSTIEDOT

Kohde	Antinkärki, Juuso Waldenin virka-asuinrakennus
Sijainti	Antinkärki 8, 37630 Valkeakoski
Omistaja	UPM-Kymmene Oyj
Kortteli	399
Kiinteistötunnus	908-5-399-3
Kaavatilanne	Tontilla on voimassa asemakaava, joka on hyväksytty 24.2.1992 ja se on tullut voimaan 1.7.1992.
Suojelutilanne	Rakennusta ei ole suojeltu – ei asemakaavassa eikä rakennussuojelulla.
Rakennuttaja	Yhtyneet Paperitehtaat Oy
Arkkitehti	Arkkitehti Pekka Saarema
Rakennusaika, valmistuspäivämäärä	1952–1954, rakennustarkastuksen loppukatselmus oli merkitty 18.6.1953 – Waldenit muuttivat Antinkärkeen syksyllä 1953
Merkittävät muutokset	Rakennusta on muutettu merkittävimmin vuonna 1971, jolloin Antinkärki muutettiin kerho- ja majoitustiloiksi – vieraskerhoksi. Vieraskerhona säilyneen rakennuksen vuoden 1990 muutoksessa parannettiin ilmanvaihtoa ja majoitustiloja uudistettiin.